

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2004. július 8.*

A T-67/00., T-68/00., T-71/00. és T-78/00. sz. egyesített ügyekben,

a **JFE Engineering Corp.**, korábban NKK Corp. (Tokió [Japán], képviselik: kezdetben M. Smith és C. Maguire solicitors, később A. Vandencastele és V. Dehin ügyvédek, valamint A.-L. Marmagioli solicitor, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperes a T-67/00. sz. ügyben,

a **Nippon Steel Corp.** (Tokió, képviselik: J.-F. Bellis és K. Van Hove ügyvédek, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperes a T-68/00. sz. ügyben,

a **JFE Steel Corp.**, korábban Kawasaki Steel Corp. (Tokió, képviseli: A. Vandencastele ügyvéd, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperes a T-71/00. sz. ügyben,

* Az eljárás nyelve: angol.

a **Sumitomo Metal Industries Ltd** (Tokió, képviselik: C. Vajda QC, G. Sproul és F. Weitzman solicitors, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperes a T-78/00. sz. ügyben,

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselek: M. Erhart és A. Whelan, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: N. Khan barrister, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen,

támogatja:

az **EFTA Felügyeleti Hatósága** (képviselek: D. Sif Tynes és P. Bjørgan, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó a T-68/00., T-71/00. és T-78/00. sz. ügyben,

az EK-Szerződés 81. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (IV/E-1/35.860-B „varrat nélküli acélcövek”-ügy) 1999. december 8-án hozott 2003/382/EK bizottsági határozat (HL 2003. L 140., 1. o.) megsemmisítése vagy másodlagosan a felperesekre kiszabott bírság mérséklése iránt benyújtott keresete tárgyában

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (második tanács),

tagjai: N. J. Forwood elnök, J. Pirrung és A. W. H. Meij bírák,

hivatalvezető: J. Plingers tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2003. március 19., 20. és 21-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Tényállás és eljárás

- 1 A jelen eljárás tárgya az EK-Szerződés 81. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (IV/E-1/35.860-B „varrat nélküli acélcsővek”-ügy) 1999. december 8-án hozott 2003/382/EK bizottsági határozat (HL 2003. L 140., 1. o., a továbbiakban: a megtámadott határozat).
- 2 A Bizottság a megtámadott határozatot nyolc vállalkozásnak címezte, amelyek varrat nélküli acélcsőveket gyártanak (a továbbiakban: a megtámadott határozat címzettjei). A vállalkozások közül négy európai (a továbbiakban: az európai termelők vagy a

közösségi termelők): a Mannesmannröhren-Werke AG (a továbbiakban: Mannesmann), a Vallourec SA, a Corus UK Ltd (korábban British Steel plc, később British Steel Ltd, a továbbiakban: Corus) és a Dalmine SpA. A négy további címzett japán (a továbbiakban: a japán termelők vagy a japán felperesek): az NKK Corp., a Nippon Steel Corp. (a továbbiakban: Nippon), a Kawasaki Steel Corp. és a Sumitomo Metal Industries Ltd (a továbbiakban: Sumitomo).

A — Közigazgatási eljárás

3. Az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) Felügyeleti Hatósága 1994. november 17-i határozatával az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás – amelyet az Európai Közösségek, azok tagállamai, valamint az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság, az Izlandi Köztársaság, a Liechtensteini Hercegség, a Norvég Királyság, a Svéd Királyság és a Svájci Államszövetség között az Európai Gazdasági Térségről létrejött megállapodás megkötéséről szóló, 1993. december 13-i 94/1/ESZAK, EK tanácsi és bizottsági határozat hagyott jóvá (HL 1994. L 1., 1. o., a továbbiakban: EGT-megállapodás) – 23. jegyzőkönyve 8. cikkének (3) bekezdése alapján eljárva, felhatalmazta a versenyügyekért felelős tagját arra, hogy felkérje a Bizottságot a norvég olajiparban fúraskor és szállításkor használt szénacél csöveket érintő lehetséges versenyellenes magatartásra vonatkozó vizsgálat lefolytatására a Közösségen belül.

4. A Bizottság 1994. november 25-i, közzé nem tett határozatával vizsgálatot indított (IV/35.304 ügy, a továbbiakban: az 1994. november 25-i határozat, másolatát lásd a Bizottság aktájának 3. oldalán), amelyet a Szerződés [81.] és [82.] cikke végrehajtásáról szóló első, 1962. február 6-i 17. tanácsi rendelet (HL 1962. 13., 204. o.) 14. cikke (3) bekezdésének és az EFTA Felügyeleti Hatóság 1994. november 17-i határozatának kettős jogalapjára hivatkozva fogadtak el. A vizsgálat tárgya az EFTA Felügyeleti Hatóság 1994. november 17-i határozatában leírt magatartás volt, amennyiben az nem kizárólag az EGT-megállapodás 53. cikkét (a továbbiakban:

- EGT 53. cikk), hanem az EK 81. cikket is sérti. A Bizottság 1994. november 25-i határozatának másolatát nyolc vállalkozásnak küldte meg, így a Mannesmann-nak, a Corusnak, a Vallourecnek és a Sumitomo csoporthoz tartozó Sumitomo Deutschland GmbH-nak. A fent említett határozat alapján a Bizottság tisztviselői és a tagállami versenyhatóságok képviselői 1994. december 1-jén és 2-án vizsgálatot végeztek a vállalkozásoknál.
- 5 Az EFTA Felügyeleti Hatóság 1995. december 6-i határozatával megállapította, hogy az előtte lévő ügy az EGT-megállapodás 56. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében az EK-Bizottság hatáskörébe tartozik, mivel az jelentős hatással van a Közösség tagállamai közötti kereskedelemre. Ezért úgy döntött, hogy átadja az ügyet a Bizottságnak az EGT-megállapodás 23. jegyzőkönyve 10. cikkének (3) bekezdése alapján. Ettől a naptól számítva a Bizottság új számmal jelölte meg az ügyet (IV/E-1/35.860).
- 6 1996 szeptembere és 1997 decembere között a Bizottság további vizsgálatokat folytatott le a 17. rendelet 14. cikkének (2) bekezdése alapján a Vallourec, a Dalmine és a Mannesmann vállalkozásoknál. A Vallourec vállalkozásnál 1996. szeptember 17-én folytatott vizsgálatot, amely során a Vallourec Oil & Gas elnöke nyilatkozatot tett (a továbbiakban: Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata, másolatát lásd a Bizottság aktájának 6356. oldalán), amelyre a Bizottság a megtámadott határozatot alapozta. Ezt követően a Bizottság a 17. rendelet 11. cikke alapján információkérő levelet küldött a megtámadott határozat összes címzettjének, valamint bizonyos más vállalkozásoknak.
- 7 Mivel a Dalmine és az argentin Siderca SAIC (a továbbiakban: Siderca), illetve a Techint Group megtagadta bizonyos információk szolgáltatását, a Bizottság 1997. október 6-án határozatot intézett hozzájuk a 17. rendelet 11. cikkének (5) bekezdése értelmében [C(1997) 3036, IV/35.860 acélcsövek-ügy, nem tették közzé]. A Siderca és a Dalmine keresetet indított az Elsőfokú Bíróság előtt a határozat megsemmisítése

íránt. Az Elsőfokú Bíróság a T-596/97. sz., Dalmine kontra Bizottság ügyben 1998. június 24-én hozott végzésében (EBHT 1998., II-2383. o.) nyilvánvalóan elfogadhatatlannak minősítette a Dalmine keresetét, míg a Siderca megsemmisítés iránti keresetét a T-8/98. sz., Siderca kontra Bizottság ügyben 1998. június 7-én hozott végzésével (az EBHT-ban nem tették közzé) törölte, miután a Siderca elállt keresetétől.

- 8 A Mannesmann szintén megtagadta a Bizottság által kért bizonyos információk szolgáltatását. Bár 1998. május 15-i határozatával a Bizottság információk szolgáltatását követelte a 17. rendelet 11. cikkének (5) bekezdése értelmében [C (1998) 1204, IV/35.860 „acélcsövek”-ügy, nem tették közzé], a Mannesmann továbbra is megtagadta azt. A Mannesmann ugyancsak keresetet indított az Elsőfokú Bíróság előtt a határozat ellen. Az Elsőfokú Bíróság a T-112/98. sz., Mannesmannröhren-Werke kontra Bizottság ügyben 2001. február 20-án hozott ítéletével (EBHT 2001., II-729. o.) a határozatot részben megsemmisítette, és a keresetet ezt meghaladó részében elutasította.
- 9 1999 januárjában a Bizottság elfogadott két kifogásközlést, amelyek közül az egyik a hegesztett acélcsövekkel, a másik a varrat nélküli acélcsövekkel volt kapcsolatos. Ezzel az ügyet kettéosztotta, a hegesztett acélcsövekre vonatkozó IV/E-1/35.860-A ügyre és a varrat nélküli acélcsövekre vonatkozó IV/E-1/35.860-B ügyre.
- 10 A varrat nélküli acélcsövekre vonatkozó ügyben a Bizottság elküldte a kifogásközlést a megtámadott határozat nyolc címzettjének, valamint a Sidercának és a mexikói Tubos de Acero de México SA-nak. 1999. február 11-e és április 20-a között a vállalkozások betekintheztek a Bizottság által az ügyben összeállított aktába. Ezen túlmenően a Bizottság az 1999. május 11-i leveleivel megküldte a vizsgálatokkal kapcsolatos, 1994. novemberi határozatok másolatát azoknak a vállalkozásoknak, amelyek e határozatnak nem voltak címzettjei, és emiatt azokról nem szereztek tudomást.

- 11 Miután a két kifogásközlés címzettjei benyújtották írásbeli észrevételeiket, a Bizottság meghallgatta őket, 1999. június 9-én a hegesztett, 1999. június 10-én a varrat nélküli acélcsövekre vonatkozó ügyben. 1999 júliusában a Bizottság tájékoztatta a hegesztett acélcsövekre vonatkozó IV/E-1/35.860-A ügyben a kifogásközlés címzettjeit, hogy nem folytatja tovább az e termékekkel kapcsolatos eljárást. A IV/E-1/35.860-B ügyben viszont folytatta az eljárást.

- 12 E körülmények között fogadta el a Bizottság 1999. december 8-án a megtámadott határozatot.

B — *Érintett termékek*

- 13 A IV/E-1/35.860-B ügyben érintett termékek az olaj- és gáziparban használt varrat nélküli acélcsövek, amelyeknek két fő csoportja van.

- 14 Az első csoportba a fűrócsövek tartoznak, amelyet általában „Oil Country Tubular Goods”-nak vagy „OCTG”-nek neveznek. Menet nélküli (sima végű) vagy menetes változatban árulják őket. A menet arra szolgál, hogy az OCTG csöveket egymáshoz lehessen csatlakoztatni. Az American Petroleum Institute (API) szabványainak megfelelően (e csövek megnevezése a továbbiakban: szabvány menetes OCTG csövek) vagy speciális, általában szabadalmaztatott eljárással gyárthatók. Az utóbbi esetben a menet vagy „illesztés” „kiváló minőségű” vagy „kiváló” (e módszer szerint gyártott csövek elnevezése a továbbiakban: kiváló minőségű menetes OCTG csövek).

- 15 A második termékcsoportba az olaj vagy gáz szállítására szolgáló, varrat nélküli acél csővezetékek tartoznak („line pipe”), amelyek között megkülönböztethetők a szabvány gyártási előírások alapján készült és a meghatározott projektek kivitelezésére gyártott csővezetékek (a továbbiakban: egyedileg gyártott csővezetékek).

C — A megtámadott bizottsági határozatban megállapított jogsértések

- 16 A megtámadott határozatban a Bizottság egyrészt úgy vélte, hogy a határozat nyolc címzettje megállapodást kötött többek között egymás nemzeti piacának tiszteletben tartása céljából (a megtámadott határozat 62–67. preambulumbekzdése). A megállapodás szerint minden egyes vállalkozás kötelezte magát arra, hogy nem ad el szabvány menetes OCTG csövet vagy egyedileg gyártott csővezetéket a megállapodás többi felének nemzeti piacán. A megállapodást a közösségi és a japán gyártók közötti „Európa–Japán klub” nevű találkozókön kötötték. A nemzeti piacok tiszteletben tartásának elvét az „alapszabályok” („Fundamentals”) névvel illették. A Bizottság azt is megállapította, hogy a klub tagjai az alapszabályokat ténylegesen tiszteletben tartották, és hogy ennek következtében a megállapodásnak a közös piacon versenykorlátozó hatása volt (a megtámadott határozat 68. preambulumbekzdése).
- 17 A Bizottság úgy vélte, hogy a megállapodásra vonatkozik az EK 81. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom (a megtámadott határozat 109. preambulumbekzdése). Következésképpen a Bizottság a megtámadott határozat 1. cikkében megállapította, hogy megsértették az EK 81. cikk (1) bekezdését, és az érintett nyolc vállalkozásra bírságot szabott ki.
- 18 A jogsértés időtartamával kapcsolatban a Bizottság úgy vélte, hogy bár az Európa–Japán klub először 1977-ben gyűlt össze (a megtámadott határozat 55. preambulumbekzdése), a bírságkiszabás céljára az 1990-es évet kell a jogsértés kezdő

időpontjának tekinteni, mivel 1977 és 1990 között az Európai Közösség és Japán megállapodásokat kötött az export önkéntes korlátozásáról (a megtámadott határozat 108. preambulumbekendése, a továbbiakban: önkorlátozási szerződések). A Bizottság szerint a jogsértés 1995-ben megszűnt (a megtámadott határozat 96–97. preambulumbekendése).

- 19 A megtámadott határozat nyolc címzettjére kiszabott bírság összegének meghatározása céljából a Bizottság a jogsértést különösen súlyosnak minősítette azon az alapon, hogy a megállapodást a nemzeti piacok tiszteletben tartása céljából kötötték, és így az az egységes piac megfelelő működését veszélyeztette. A Bizottság azonban azt is megállapította, hogy a négy érintett tagállamban a varrat nélküli acélsövegeknek a címzett vállalkozások általi értékesítése évente csak kb. 73 millió eurót tett ki. Következésképpen a jogsértés súlyára tekintettel kiszabott bírság összegét a nyolc vállalkozásra nézve 10-10 millió euroban állapította meg. Mivel mind nagyméretű vállalkozások voltak, a Bizottság úgy vélte, hogy nem kell különbséget tenni a kiszabott összegek között (a megtámadott határozat 162–163. és 165. preambulumbekendése).
- 20 Mivel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a jogsértés közepes időtartamú volt, az egyes vállalkozásokra kiszabott bírság alapösszegének rögzítése végett a jogsértésben való részvétel minden egyes éve után 10%-kal megnövelte a jogsértés súlya alapján megállapított bírságösszeget (a megtámadott határozat 166. preambulumbekendése). A Bizottság azonban enyhítő körülmény címén az alapösszeget 10%-kal csökkentette arra tekintettel, hogy az acélsőágazat már régóta válságban volt, és 1991-től az ágazat helyzete romlott (a megtámadott határozat 168–169. preambulumbekendése). Végül a Bizottság a kartellügyek esetében a pénzbírságok alóli mentességről és a pénzbírságok csökkentéséről szóló, 96/C 207/04 bizottsági közlemény (HL 1996. C 207., 4. o., a továbbiakban: engedékenységi közlemény) D.2. pontjával összhangban a Vallourecre kiszabott bírságot 40%-kal, a Dalminéra kiszabott bírságot pedig 20%-kal csökkentette annak figyelembevétele érdekében, hogy a közigazgatási eljárás során a két vállalkozás együttműködött a Bizottsággal (a megtámadott határozat 170–173. preambulumbekendése).

- 21 Az előbbi két pontban leírt számításokat követően az egyes vállalkozásokra kiszabott bírság összegét a megtámadott határozat 4. cikke jelöli meg (lásd lent a 33. pontban).
- 22 A megtámadott határozat 2. cikkében a Bizottság másrészt azt állapította meg, hogy a közösségi gyártók között létrejött, a sima végű csöveknek a brit piacon történő értékesítésével kapcsolatos szerződések jogsértést valósítanak meg (a megtámadott határozat 116. preambulumbekkezdése). Ennek ellenére e jogsértésre nézve nem szabott ki további bírságot, mivel e szerződések végső soron csak a nemzeti piacok tiszteletben tartására irányuló azon elv végrehajtásának módját képezték, amelyben az Európa–Japán klub keretei között megállapodtak (a megtámadott határozat 164. preambulumbekkezdése).

D — A Bizottság által a megtámadott határozatban megállapított lényeges tények

- 23 Az Európa–Japán klub 1977-től kezdve tartott üléseket, körülbelül évente kétszer, 1994-ig (a megtámadott határozat 60. preambulumbekkezdése). A Bizottság többek között azt állapította meg, hogy Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata szerint ilyen találkozót tartottak 1992. április 14-én Firenzében, 1992. október 23-án Tokióban, 1993. május 19-én Párizsban, 1993. november 5-én Tokióban és 1994. március 16-án Cannes-ban. A Bizottság továbbá arra hivatkozott, hogy a Vallourec „Tájékoztató az Európa–Japán klub kapcsán” című, 1991. november 4-i feljegyzése (a továbbiakban: tájékoztató, másolatát lásd a Bizottság aktájának 4350. oldalán) és az „1990. július 24-i találkozó a British Steellel” című, 1990. július 24-i feljegyzése (a továbbiakban: 1990. július 24-i találkozó)ról szóló feljegyzés, másolatát lásd a Bizottság aktájának 15 586. oldalán), arra utalnak, hogy az Európa–Japán klub 1989-ben és 1991-ben is összeült.
- 24 Az Európa–Japán klubban született megállapodás három részből állt: az első a nemzeti piacokra vonatkozó alapszabályok (leírását lásd fent a 16. pontban), amelyek

a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított jogsértést valósítják meg; a második árak rögzítése a pályázati felhívásokra és minimumárak rögzítése a „különleges piacokra” („special markets”) nézve; a harmadik rész pedig a világpiac többi részének (Kanada és az Amerikai Egyesült Államok kivételével) felosztása „piacfelosztási kulcsok” útján („sharing keys”) (a megtámadott határozat 61. preambulumbekzdése). A Bizottság az alapszabályok létezésére vonatkozó következtetését a megtámadott határozat 62–67. preambulumbekzdésében felsorolt dokumentumokra és a 68. preambulumbekzdésben foglalt táblázatra alapozta. Ebből a táblázatból kitűnik, hogy a nemzeti gyártók részesedése nagyon magas volt az OCTG csöveknek és a csővezetéknek a megtámadott határozat címzettjei által Japánban és a négy közösségi gyártó saját hazai piacán megvalósított értékesítésében. A Bizottság ebből arra következtetett, hogy a megállapodás felei egészségében véve ténylegesen tiszteletben tartották a nemzeti piacokat. Ami a megállapodás másik két részét illeti, a Bizottság az ezekre vonatkozó bizonyítékokat a megtámadott határozat 70–77. preambulumbekzdésében adja elő.

25 Amikor 1990-ben a Corus megszüntetni készült a sima végű csövek gyártását, a közösségi gyártóknál felvetődött a kérdés, hogy az alapszabályokkal összefüggésben a nemzeti piacok tiszteletben tartásának elve továbbra is alkalmazandó marad-e az egyesült királysági piacra nézve. E körülmények között a Vallourec és a Corus felvetette a „javított alapszabályok” („fundamentals improved”) ötletét, amely a Corus visszavonulása esetére fenn kívánta tartani a japán termelőknek a brit piacra való belépésére vonatkozó korlátozásokat. 1990 júliusában, amikor a VAM menetvágási technológiával kapcsolatos hasznosítási szerződést megújították, a Vallourec és a Corus egyúttal megállapodtak abban, hogy a sima végű csövek Corusnak történő szállítását elosztják a Vallourec, a Mannesmann és a Dalmine között (a megtámadott határozat 78. preambulumbekzdése).

26 1991 áprilisában a Corus bezárta a Clydesdale-ben (Egyesült Királyság) található üzemét, ahol a sima végű csövek körülbelül 90%-át gyártották. A Corus ezután megállapodást kötött a sima végű csövek szállítására, 12 havi felmondási idő mellett automatikusan meghosszabbodó öt éves kezdeti időszakra, a Vallourec (1991. július 24.), a Dalmine (1991. december 4.) és a Mannesmann (1993. augusztus 9.) vállalkozásokkal (a továbbiakban: a szállítási szerződések). E három szerződés

alapján (másolatukat lásd a Bizottság aktájának 12 867., 12 910. és 12 948. oldalán) a kedvezményezett vállalkozások a kis átmérőjű csövek kivételével a Corus szükségletei 40%, 30% és 30%-ának megfelelő szállítási kvótához jutottak (a megtámadott határozat 79–82. preambulumbekzdése).

- 27 1993-ban három tényező az Európa–Japán klub működési elveinek felülvizsgálatához vezetett. Egyrészt átalakult az európai acélipar. Az Egyesült Királyságban a Corus a varrat nélküli menetes csövek gyártásának megszüntetését tervezte. Belgiumban a New Tubemeuse vállalkozást (a továbbiakban: NTM), amelynek fő tevékenysége a Közel- és Távols-Keletre történő exportálás volt, 1993. december 31-én felszámolták. Másrészt a latin-amerikai termelők beléptek az európai piacra, ami az Európa–Japán klub keretében megállapodott piaci részesedéseket fenyegette. Végül, harmadrészt az olaj- és gázki termelésre és -szállításra szolgáló csövek világpiacán a hegesztett acélcövek aránya jelentősen megnőtt, bár az erős regionális különbségek megmaradtak (a megtámadott határozat 83–84. preambulumbekzdése).
- 28 E körülmények között találkozott az Európa–Japán klub tagjai 1993. november 5-én Tokióban, hogy új piacfelosztó megállapodást kössenek a latin-amerikai termelőkkel. Az e találkozóon elért megállapodás tartalmát az eljárásban félként részt nem vevő informátor által a Bizottságnak 1997. november 12-én átadott dokumentum tartalmazza (másolatát lásd a Bizottság aktájának 7320. oldalán), amelyben többek között szerepel a „piacfelosztási kulcs” („sharing key”) (a továbbiakban: a piacfelosztási kulcs-dokumentum). Az informátor szerint a dokumentum forrása a találkozó egyik résztvevőjének kereskedelmi ügynöke. A dokumentum különösen az európai ipar átalakulása következményeinek vonatkozásában megállapítja, hogy az NTM felszámolása lehetővé tette, hogy a közösségi termelők engedményeket szerezzenek a japán és latin-amerikai termelőktől, amelyek a fő haszonélvezői voltak az NTM exportpiacokról történő kivonulásának (a megtámadott határozat 85–89. preambulumbekzdése).

- 29 A Corus a maga részéről úgy döntött, hogy megszünteti a varrat nélküli csövek még fennmaradó gyártását. 1994. február 22-én a Vallourec irányítást szerzett a Corus csőmenetmetszési és -termelő üzemei felett, és erre a célra megalapította a Tubular Industries Scotland Ltd-t (a továbbiakban: TISL). 1994. március 31-én a TISL átvette a szállítási szerződéseket, amelyeket a Corus a Dalminével és a Mannesmann-nal kötött. Így 1997. április 24-én a Mannesmann-nal kötött szerződés még hatályban volt. 1999. március 30-án a Dalmine felmondta a TISL-lel kötött szállítási szerződését (a megtámadott határozat 90–92. preambulumbekkezdése).
- 30 A Bizottság úgy ítélte meg, hogy e szerződések útján a közösségi termelők felosztották a sima végű csövek brit piacra történő szállítását, amely az OCTG csövek közösségi fogyasztásának több mint felét képviseli. A Bizottság következőképpen megállapította, hogy az EK 81. cikk (1) bekezdése által tiltott kartellról van szó (lásd fent a 22. pontban).

E — A megtámadott határozat rendelkező része

- 31 A megtámadott határozat 1. cikkének (1) bekezdése szerint a nyolc vállalkozás – a határozat címzettjei – „[...] megsértette az EK-Szerződés 81. cikke (1) bekezdését azáltal, hogy többek között a varrat nélküli szabvány menetes OCTG csövek és az egyedileg gyártott csővezetékek nemzeti piacainak tiszteletben tartását célzó [...] megállapodásban vettek részt”.
- 32 A megtámadott határozat 1. cikkének (2) bekezdése szerint a jogsértés 1990-től 1995-ig tartott a Mannesmann, a Vallourec, a Dalmine, a Sumitomo, a Nippon, a Kawasaki Steel Corp. és az NKK Corp. esetén. A határozat szerint a jogsértés a Corus esetében 1990-től 1994 februárjáig tartott.

33 A megtámadott határozat egyéb vonatkozó rendelkezései a következők:

„2. cikk

1. A [Mannesmann], a Vallourec [...], a [Corus] és a Dalmine [...] megsértették az EK-Szerződés 81. cikke (1) bekezdését azáltal, hogy az 1. cikkben leírt jogsértés keretében olyan szerződéseket kötöttek, amelyek eredménye az OCTG csövek [Corus] számára történő szállításának felosztása volt (a Vallourec számára 1994-től).

2. A [Corus] esetében a jogsértés 1991. július 24-től 1994 februárjáig tartott. A Vallourec [...] esetében a jogsértés 1991. július 24-től 1999. március 30-ig tartott. A Dalmine [...] esetében a jogsértés 1991. december 4-től 1999. március 30-ig tartott. A [Mannesmann] esetében a jogsértés 1993. augusztus 9-től 1997. április 24-ig tartott.

[...]

4. cikk

A Bizottság a következő bírságokat szabja ki az 1. cikkben említett vállalkozásokra az ott leírt jogsértések elkövetése miatt:

(1) [Mannesmann]

13 500 000 euro

(2) Vallourec [...]	8 100 000 euro
(3) [Corus]	12 600 000 euro
(4) Dalmine [...]	10 800 000 euro
(5) Sumitomo [...]	13 500 000 euro
(6) Nippon [...]	13 500 000 euro
(7) Kawasaki Steel Corp. [...]	13 500 000 euro
(8) NKK Corp. [...]	13 500 000 euro

[...]”

F — *Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás*

³⁴ Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2000. február 28-án és április 3-án benyújtott hét keresetlevéllel a Mannesmann, a Corus, a Dalmine, az NKK Corp., a Nippon, a Kawasaki és a Sumitomo keresetet indított a megtámadott határozat ellen.

³⁵ A 2002. április 23-i három végzés megengedte az EFTA Felügyeleti Hatóságnak a T-68/00., T-71/00. és T-78/00. sz. ügyekbe való beavatkozását a Bizottság kérelmeinek támogatása végett, az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 116. cikkének (6) bekezdésével összhangban.

- 36 A felek meghallgatása után az Elsőfokú Bíróság 2002. június 18-i végzésével a szóbeli szakasz lefolytatása végett egyesítette a hét ügyet, és az ítélelhozatal céljából egyesítette a japán felperesek által indított négy ügyet (T-67/00., T-68/00., T-71/00. és T-78/00. sz. ügyek), az eljárási szabályzat 50. cikkével összhangban. Az ügyek egyesítését követően a hét ügy felperesei az Elsőfokú Bíróság Hivatalánál betekinthettek a jelen eljárásra vonatkozó összes aktába. Az Elsőfokú Bíróság pervezető intézkedéseket is elfogadott.
- 37 Az Elsőfokú Bíróság (második tanács) az előadó bíró jelentésének meghallgatását követően megnyitotta a szóbeli szakaszt. A felek, ideértve az EFTA Felügyeleti Hatóságot mint beavatkozót a T-68/00., T-71/00. és T-78/00. sz. ügyekben, előadták szóbeli előterjesztéseiket, és a 2003. március 19-i, 20-i és 21-i tárgyaláson megválaszolták az Elsőfokú Bíróság kérdéseit.

A felek kérelmei

- 38 A T-67/00. sz. ügyben az NKK Corp. azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot annyiban, amennyiben az őt érinti;
 - semmisítse meg a rá kiszabott bírságot;
 - másodlagosan, ha a megtámadott határozatot egészben vagy részben helybenhagyja, csökkentse a rá kiszabott bírságot;

- a Bizottságot kötelezze a jelen eljárásban felmerült költségeinek viselésére;

 - tegyen meg minden más intézkedést, amely az Elsőfokú Bíróság ítéletének végrehajtásához szükséges.
- 39 A T-68/00. sz. ügyben a Nippon azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot, amennyiben az a Nipponot érinti;

 - semmisítse meg vagy csökkentse a rá kiszabott bírságot;

 - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 40 A T-71/00. sz. ügyben a Kawasaki Steel Corp. azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot;

 - másodlagosan csökkentse a rá kiszabott bírságot;

— a Bizottságot kötelezze az eljárás kiadásainak és költségeinek viselésére.

41 A T-78/00. sz. ügyben a Sumitomo azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

— semmisítse meg a megtámadott határozat 1–5. cikkét annyiban, amennyiben azok a Sumitomót érintik;

— másodlagosan semmisítse meg a megtámadott határozat 4. cikkét annyiban, amennyiben az a Sumitomóra 13,5 millió euro bírságot szab ki, és állapítson meg jelentősen alacsonyabb bírságot;

— a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

42 Mind a négy ügyben a Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

— utasítsa el a keresetet;

— a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A Kawasaki Steel Corp. és az NKK Corp. közötti összefonódás hatásáról

- 43 A 2003. május 9-i különálló leveleikkel az NKK Corp. és a Kawasaki Steel Corp. tájékoztatta az Elsőfokú Bíróságot arról, hogy megváltozott a nevük azon két vállalatcsoportot érintő összefonódás következtében, amelyekhez tartoznak, és ezentúl JFE Steel Corp.-nek hívják őket. A levelükhöz a névváltozás bizonyítékként csatolt iratok fényében az Elsőfokú Bíróság kérte e két felperest és a Bizottságot, hogy tisztázzák számára az összefonódás eredményeként előállt helyzetet. A két felperes külön-külön a 2003. szeptember 11-i levelükkel, a Bizottság pedig a 2003. szeptember 22-i levelével válaszolt.
- 44 Ezen iratokból és válaszokból kitűnik, hogy a Kawasaki Steel Corp. megváltoztatta nevét, és elnevezése JFE Steel Corp. lett. Meg kell azonban jegyezni, hogy az NKK Corp. neve is megváltozott, és JFE Engineering Corp. néven működött tovább. Mindezek ellenére a felperesek 2003. szeptember 11-i leveleikben azt állították, hogy az NKK Corp. vasipari vállalkozás jogai és kötelezettségei átszálltak a JFE Steel Corp. vállalkozásra.
- 45 Először is rá kell mutatni arra, hogy a közösségi bíróságok tudomást vehetnek az eljárás felei nevének megváltozásáról.
- 46 Az ítélezési gyakorlat elismeri továbbá, hogy valamely jogi aktus címzettje által indított megsemmisítés iránti keresetet folytathatja az utóbbi egyetemes jogutódja, különösen természetes személy halála esetén vagy jogi személy megszűnése esetén, ha az összes joga és kötelezettsége átszáll a jogutódra (lásd ilyen értelemben a Bíróság 92/82. sz., Gutmann kontra Bizottság ügyben 1983. október 20-án hozott ítéletének [EBHT 1983., 3127. o.] 2. pontját, és a 294/83. sz., Les Verts kontra Parlament ügyben 1986. április 23-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 1339. o.] 13–

18. pontját). Meg kell állapítani, hogy ilyen esetben az egyetemes jogutód a megtámadott ítélet címzettjeként szükségszerűen teljes joggal helyettesíti elődjét.

- 47 Másfelől azonban a közösségi bíróság a szankciókkal kapcsolatban nem rendelkezik hatáskörrel arra – sem az EK 230. cikk szerinti megsemmisítés iránti kereset keretében, sem az EK 229. cikk szerinti korlátlan felülvizsgálati jogköre gyakorlásakor –, hogy módosítsa valamely közösségi intézmény határozatát a címzettnek más természetes vagy jogi személyre való kicserélésével, ha a címzett még létezik. E hatáskör *a priori* a kérdéses határozatot elfogadó intézményé. Következésképpen azután, hogy a hatáskörrel rendelkező intézmény elfogadta a határozatot, és ezzel meghatározta azt a személyt, akinek a határozatot címezi, nem az Elsőfokú Bíróság feladata, hogy az utóbbi személyt valamely másik személlyel helyettesítse.
- 48 Meg kell jegyezni továbbá, hogy valamely jogi aktus címzettjeként valamely személy által annak érdekében indított kereset, hogy jogait gyakorolja az EK 230. cikk szerinti megsemmisítés és/vagy az EK 229. cikk szerinti módosítás iránti kereset keretében, nem szállhat át olyan személyre, aki nem címzettje a jogi aktusnak. Ha az ilyen átszállás megengedhető lenne, eltérő minőségben indították volna a keresetet, mint amelyben azt állítólag folytatják. Az ilyen átszállás a jogi aktus címzettje és a jogi aktus címzettjeként eljáró személy különbözőségéhez is vezetne.
- 49 Meg kell jegyezni, hogy az olyan határozatot, mint a megtámadott határozat, bár azt a Bizottság egyetlen határozat formájában írta és szerkesztette, olyan egyedi határozatok csoportjának kell tekinteni, amelyek a címzett vállalkozások terhére jogsértés(eke)t állapítanak meg, és esetleg bírságot szabnak ki rájuk. Ez a szabály az Elsőfokú Bíróság T-227/95. sz., AssiDomän Kraft Products és társai kontra Bizottság ügyben 1997. július 10-én hozott ítélete (EBHT 1997., II-1185. o.) 56. pontjának és a Bíróságnak a fellebbezés tárgyában a C-310/97. P. sz., Bizottság kontra AssiDomän Kraft Products ügyben 1999. szeptember 14-én hozott ítélete (EBHT 1999., I-5363. o.) 49. pontjának együttes olvasatából következik. Így ebben az ügyben a neki címzett határozat egyetlen címzettje az NKK Corp. volt és marad, a Kawasaki Steel

Corp. pedig az ugyanabban a jogi aktusban található, jogilag elkülönülő határozat címzettje.

- 50 Végül pedig vitathatatlan, hogy az a személy, aki valamely vállalkozás működtetéséért felelőssé válik, a Bizottság előtti közigazgatási eljárás alatt – ilyen értelmű nyilatkozat útján – átvállalhatja a felelősséget olyan magatartásokért, amelyekért valójában az azokkal vádolt más személy felelős, még akkor is, ha a jogsértésért való felelősség főszabály szerint a kérdéses vállalkozást a jogsértés elkövetésekor vezető jogi vagy természetes személyre hárulna (lásd az Elsőfokú Bíróság T-45/98. és T-47/98. sz., Krupp Thyssen Stainless és Acciai speciali Terni kontra Bizottság ügyben 2001. december 13-án hozott ítéletének [EBHT 2001., II-3757. o.] – bár fellebbezés van ellene folyamatban – 57. és 62. pontját). Mindazonáltal a fenti 46–49. pontban leírt megfontolásokból az következik, hogy az ilyen nyilatkozat nem eredményezheti a bizottsági határozat címzettje személyének megváltozását, ha a határozatot már elfogadták, vagy e határozat megsemmisítése iránti kereset felperese személyének megváltozását, ha a keresetet már megindították.
- 51 Ilyen körülmények között tudomásul kell venni a Kawasaki Steel Corp. nevének JFE Steel Corp.-re történő változását, illetve azt, hogy az NKK Corp.-t ezentúl JFE Engineering Corp.-nek hívják. Azonban nem helyettesíthető a T-67/00. sz. ügyben a JFE Engineering Corp. a JFE Steel Corp.-nel, bármi is e két vállalkozás által kötött összeolvadási megállapodás japán jog szerinti következménye. A JFE Steel Corp. (a továbbiakban: JFE-Kawasaki) marad a T-71/00. sz. ügy felperese, illetve a JFE Engineering Corp. (a továbbiakban: JFE-NKK) marad a T-67/00. sz. ügy felperese.

Indokolás

A — A megtámadott határozat, különösen az 1. cikkének megsemmisítése iránti kérelmekről

- 52 A japán felperesek 13 különböző megsemmisítési jogalapot terjesztenek elő, amelyek közül egyes jogalapok közösek mindegyik vagy számos keresetben.

1. *Az első jogalapról, amely szerint a Bizottság nem alapozta meg jogilag megkövetelt módon a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés fennállását*

53 Az első jogalapot mind a négy japán felperes előterjesztette.

a) A felek érvei

54 A japán felperesek előzetes észrevételeket tesznek az EK 81. cikk (1) bekezdése állítólagos megsértésének bizonyításával kapcsolatban.

55 A japán felperesek egyrészt arra hivatkoznak, hogy a japán export hiánya az európai „szárazföldi” piacokon (a továbbiakban: onshore piacok) tényleges kereskedelmi megfontolásokkal magyarázható, és hogy az állítólagos kartell fennállása nem összeegyeztethető azzal a ténnyel, hogy az érintett termékeket nagy mennyiségben szállították az Északi-tenger kontinentális talapzati részének piacára, amelyen az Egyesült Királyság folytat kitermelést (a továbbiakban: az Egyesült Királyság offshore piaca vagy a brit offshore piac), és így a jogsértésnek, amellyel a japán felpereseket vádolják, semmiképpen sem lehetett versenyellenes hatása. Másrészt, a Bizottság által összegyűjtött bizonyítékok nem alapozzák meg sem azt, hogy a kartell létezett, sem azt – ha volt is kartell –, hogy az egyes japán felperesek részt vettek benne. Harmadrészt, a Bizottság elemzése következtelen a sima végű csövek szállítására vonatkozó, európai termelők közötti szerződések céljáról, amelyek a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértést valósítják meg. Ez az elemzés támasztja alá továbbá a japán felpereseknek a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított jogsértésben való részvételével kapcsolatos bizottsági elmélet megalapozatlanságát.

Előzetes észrevételek

- 56 A Sumitomo és a JFE-NKK arra hivatkozik, hogy a jogsértés alkotóelemeire vonatkozó bizonyítási teher a Bizottságra hárul (Sir Gordon Slynn főtanácsnoknak a 100/80 – 103/807. sz., *Musique diffusion française* és társai kontra Bizottság egyesített ügyekre vonatkozó indítványában [a Bíróság 1983. június 7-én hozott ítélete {EBHT 1983., 1825., 1914. o.}]; a Bíróság C-185/95. P. sz., *Baustahlgewebe* kontra Bizottság ügyben 1998. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-8417. o.] 58. pontja és a Bíróság C-49/92. P. sz., *Bizottság kontra Anic Partecipazioni* ügyben 1999. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-4125. o.] 86. pontja). Következésképpen, ha kétség áll fenn, azt a jogsértéssel vádolt vállalkozások javára kell értelmezni (a Bíróság 40/73 – 48/73., 50/73., 54/73 – 56/73., 111/73., 113/73. és 114/73. sz., *Suiker Unie* és társai kontra Bizottság ügyekben 1975. december 16-án hozott ítéletének [EBHT 1975., 1663. o.] 203., 304., 359. és 363. pontja; a Bíróság 27/76. sz., *United Brands* kontra Bizottság ügyben 1978. február 14-én hozott ítéletének [EBHT 1978., 207. o.] 265. pontja és a főtanácsnokként eljáró Vesterdorf bírónak a T-1/89. sz., *Rhône-Poulenc* kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványa [az Elsőfokú Bíróság 1991. október 24-én hozott ítélete {EBHT 1991., II-867., II-869., II-954. o.}]). Ebből következik, hogy a Bizottságnak kell minden ésszerű kétséget kizáróan bizonyítania az általa állított tényeket (Darmon főtanácsnoknak a C-89/85., C-104/85., C-114/85., C-116/85., C-117/85. és C-125/85 – C-129/85. sz., *Ahlström Osakeyhtiö* és társai kontra Bizottság, ún. „Woodpulp II”-ügyre vonatkozó indítványának [a Bíróság 1993. március 31-én hozott ítélete {EBHT 1993., I-1307., I-1445. o.} 195. pontja]). Fordítva, ha a felperes be tudja mutatni, hogy bizonytalanság áll fenn a jogsértést megállapító határozat megalapozottságát érintően, az elegendő e határozat megsemmisítéséhez (Sir Gordon Slynn főtanácsnoknak a fent hivatkozott *Musique diffusion française* és társai ügyre vonatkozó indítványában [1931. o.]).
- 57 Ezen túlmenően, a japán felperesek szerint a jogsértés bebizonyításához a Bizottságnak pontos és ellentmondásmentes bizonyítékot kell szolgáltatnia azon szilárd meggyőződésének alátámasztására, hogy az állítólagos jogsértés megtörtént (a Bíróság 29/83. és 30/83. sz., *CRAM* és *Rheinzink* kontra Bizottság ügyekben 1984. március 28-án hozott ítéletének [EBHT 1984., 1679. o.] 20. pontja és a „Woodpulp II”-ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 127. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-68/89., T-77/89. és T-78/89. sz., *SIV* és társai kontra Bizottság ügyekben 1992. március 10-én hozott ítélete [EBHT 1992., II-1403. o.], különösen annak 193–195., 198–202., 205–210., 220–232., 249–250. és 322–328. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-62/98. sz., *Volkswagen* kontra Bizottság ügyben 2000. július 6-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-2707. o.], 43. és 72. pontja). A bizonyítéknak egyebek mellett be kell mutatnia, hogy az állítólagos jogsértés az EK 81. cikk (1) bekezdése értelmében

érezhetően korlátozza a versenyt (a fent hivatkozott CRAM és Rheinzink kontra Bizottság ítélet 16. és azt követő pontjai; az Elsőfokú Bíróság T-185/96., T-189/96. és T-190/96. sz., Riviera Auto Service kontra Bizottság ügyben 1999. január 21-én hozott ítéletének [EBHT 1999., II-93. o.] 47. pontja; és a fent hivatkozott Volkswagen kontra Bizottság ítélet).

58 A felhozott bizonyítékoknak továbbá teljesíteniük kell a pontosság és ellentmondás nélküliség korábban említett követelményeit, a jogsértés minden elemét illetően, különösen a felek személye és a jogsértésben való részvételük (a „Woodpulp II”-ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 69. pontja; Bizottság kontra Anic Partecipazioni ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 87. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-295/94. sz., Buchmann kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-813. o.] 121. pontja), az érintett termékek és szolgáltatások (a Suiker Unie és társai kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 301–304. pontja; és a SIV és társai kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 57. pontban] 175–194. és 324. pontja), a korlátozások, amelyekben a felek megegyeztek (az Elsőfokú Bíróság T-337/94. sz., Enso-Gutzeit kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-1571. o.] 102–150. pontja) és a jogsértés időtartama (az Elsőfokú Bíróság T-43/92. sz., Dunlop Slazenger kontra Bizottság ügyben 1994. július 7-én hozott ítéletének [EBHT 1994., II-441. o.] 79. pontja és a Volkswagen kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 57. pontban] 188. pontja) kapcsán. Ami a jogsértés időtartamát illeti, a Bizottságnak közvetlen vagy időben kellően közeli, vagyis egyidejű bizonyítékot kell szolgáltatnia.

59 A JFE-NKK nevezetesen arra hivatkozik, hogy az Elsőfokú Bíróság T-348/94. sz. Enso Española kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének (EBHT 1998., II-1875. o.) 160–171. pontja értelmében a Bizottságnak tényleges bizonyítékokra kell támaszkodnia, és nem elégedhet meg azon találkozó tartalmára és céljára vonatkozó kijelentésekkel, amelyeken az állítólagos megállapodás felei részt vettek.

60 A Bizottság előzetesen kijelenti, hogy a japán felperesek érvei, amelyek a Bizottság által megállapított tényeket más megvilágításba helyezik, nem vezethetnek a megtámadott határozat megsemmisítéséhez. A JFE-NKK-nak e ponton előterjesztett érvei, amelyek alapja nevezetesen a CRAM és Rheinzink kontra Bizottság ítélet (hivatkozás az 57. pontban) és a „Woodpulp II”-ítélet (hivatkozás az 56. pontban)

126–127. pontja, akkor lennének alkalmazhatóak, ha a bizottsági határozat kizárólag azon a feltételezésen alapulna, hogy a megállapított tényállás másképp nem magyarázható, csak a vállalkozások közötti összehangolással. A jelen ügyben azonban nem ez a helyzet áll fenn.

- 61 Ami azt az érvet illeti, hogy a Bizottságnak minden ésszerű kétséget kizáróan kell bizonyítania a jogsértés fennállását, a Bizottság kijelenti, hogy az nem megalapozott. Meg kell jegyezni többek között, hogy a Bíróság a „Woodpulp II”-ítéletben (hivatkozás az 56. pontban) nem fogadta el Darmon főtanácsnoknak ez ügyre vonatkozó indítványában leírt, a kellően pontos és ellentmondásmentes bizonyíték fogalmával kapcsolatos értelmezését. Hasonlóképpen, az Elsőfokú Bíróság a T-305/94 – T-307/94., T-313/94 – T-316/94., T-318/94., T-325/94., T-328/94., T-329/94. és T-335/94. sz., Limburgse Vinyl Maatschaapij kontra Bizottság, ún. „PVC II”-ügyben 1999. április 20-án hozott ítéletében [EBHT 1999., II-931. o.) általános jelleggel értékelte, hogy az ügyben felhozott bizonyítékok elegendőek-e a kérdéses jogsértés megállapításához. Különösképpen a jogsértés időtartamával kapcsolatban nem kell alkalmazni a pontosság és ellentmondás nélküliség követelményeit a jogsértés fennállásának meghatározásához, e követelmények csak arra szolgálnak, hogy megállagítsák, a jogsértés időtartamával arányosan milyen mértékű bírságot szabjanak ki. Mindenesetre a jogsértés kezdetének pontos időpontja a jelen ügyben nem lényeges abból adódóan, hogy az 1990 előtt volt, mivel a bírságkiszabás céljára a Bizottság a jogsértést csak 1990-től kezdve vette figyelembe.

Az első részről, amely szerint az állítólagos megállapodás létezése nincs összhangban a brit offshore és más európai piacokon fennálló helyzettel

- 62 A japán felperesek lényegében azt állítják, hogy a kereskedelmi korlátok megléte a másik hihető magyarázat arra, hogy a japán vállalkozások miért nem értékesítettek a megtámadott határozat 1. cikkében szereplő termékeket az európai piacokon. Mivel a Bizottság érvelésének alapja az a feltételezés, hogy ez nem magyarázható

másképpen, csak a kifogásolt megállapodás felei közötti összehangolással, a megtámadott határozat 1. cikkét meg kell semmisíteni, a CRAM és Rheinzink kontra Bizottság ítélet (hivatkozás az 57. pontban) 16. pontjában, a „Woodpulp II”-ítélet (hivatkozás az 56. pontban) 126–127. pontjában és a „PVC II”-ítélet (hivatkozás a 61. pontban) 725. pontjában képviselt álláspontnak megfelelően.

63 A felperesek szerint alapvető ellentmondás van azon állítás, amely szerint a japán felperesek olyan megállapodásban vettek részt, amelyben vállalták, hogy tartózkodnak az európai piacokon való értékesítéstől, és az e piacon gyakorolt tényleges magatartásuk között. A Bizottság állításával ellentétben a Japán és Európa közötti kereskedelmi forgalom vizsgálata igazolja, hogy a japán termelők valójában erőteljesen versenyeztek az európai termelőkkel az offshore piacokon, különösen az Egyesült Királyság és Norvégia ilyen piacain, amelyek objektív kereskedelmi okok miatt a japán termelők számára az egyetlen érdeklődésre számot tartó piacok voltak. Ezen túlmenően a brit offshore piacon nem a megtámadott határozatban említett szabvány menetes OCTG csövekre volt kereslet, hanem főként a kiváló minőségű menetes OCTG csövekre. A Bizottság legalábbis tévedett a tények értékelése és besorolása során azzal, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében megállapította, hogy mind az offshore, mind az onshore európai piacokon jogsértés történt.

64 Ezzel kapcsolatban a Nippon felveti, az előző pontban leírt körülmények között egyáltalán elképzelhető-e az, hogy a japán termelők csatlakozzanak olyan, az európai termelőkkel kötött megállapodáshoz, amely megtiltja számukra a termékeik európai piacokon való értékesítését. A JFE-Kawasaki és a Sumitomo megjegyzi, hogy a megtámadott határozat 68. preambulumbekzdésében szereplő táblázat alapján egyik nemzeti termelőnek sincs 100%-os részesedése az OCTG csövek és a csövezetékek saját hazai piacán. Az egyesült királysági piacon például e termékek behozatala 16 és 22% között mozgott. A Bizottság azon érvelésére válaszol, amely szerint e tény az egyesült királysági piac különleges, az alapszabályok által részben védett (korlátozott védelmet élvező) piacnak tekintett helyzetével magyarázható, a JFE-NKK azzal válaszol, hogy az eltérő helyzetű francia piac 1991-ben kevésbé volt védett, 1994-ben hasonlóan, amint az a táblázatból ki is tűnik. Az, hogy a japán

termelők bizonyos európai piacokon egyáltalán nem értékesítettek a megtámadott határozatban említett termékekből a jogsértésnek a Bizottság által megállapított időtartama alatti néhány évben, a JFE-NKK szerint e termékek eladásának ingadozásával magyarázható, mivel a fogyasztás erősen függ az olaj- és gázipari tevékenységtől.

- 65 A Sumitomo kifejezetten elismeri, hogy a megállapodás hatását érintő érvei a jelen jogalpra nézve csak akkor érdemlegesek, ha az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a Bizottság nem bizonyította a jogsértés fennállását a megtámadott határozat alapjául szolgáló okirati bizonyítékokkal. A Sumitomo ezzel kapcsolatban kijelenti, hogy a Bizottság elsődlegesen a megállapodás céljára támaszkodott, és csak korlátozott mértékben annak hatására.
- 66 A Bizottság érvelését illetően, amelynek alapja az Elsőfokú Bíróság T-25/95., T-26/95., T-30/95 — T-32/95., T-34/95 — T-39/95., T-42/95 — T-46/95., T-48/95., T-50/95 — T-65/95., T-68/95 — T-71/95., T-87/95., T-88/95., T-103/95. és T-104/95. sz., Cimenteries CBR és társai kontra Bizottság, ún. „Cement”-ügyben 2000. március 15-én hozott ítéletének (EBHT 2000., II-491. o.) 1088. pontja, hogy a jogsértés különösen súlyos, ha a megállapodás célja a verseny megszüntetése olyan piacon, ahol az már eredetileg is korlátozott mértékű volt, a JFE-Kawasaki megjegyzi, hogy a jelen ügy körülményei teljesen mások, mint a fenti ítélet alapjául szolgáló tényállás. A jelen ügyben a négy nagy közösségi termelő jelenléte miatt Európán belül erős verseny volt, legalábbis szerkezeti viszonylatban, és emiatt bármely lehetséges japán verseny elhanyagolható lett volna. A „Cement”-ügyben ettől eltérően több zárt földrajzi monopóliumról volt szó.
- 67 A JFE-Kawasaki arra hivatkozik, hogy magában a megtámadott határozat 61 — 77. preambulumbekzdésében is az szerepel, hogy az alapszabályok nem voltak alkalmazandók az Egyesült Királyság offshore piacára és egyéb közösségi offshore piacokra. Nevezetesen a megtámadott határozat 62. preambulumbekzdéséből kiténik, hogy az alapszabályok a nemzeti piacok helyzetét rendezték, míg az Egyesült Királyság offshore piaca „részben védett” vagy „korlátozott védelmet élvező”

különleges helyzetben volt. A megtámadott határozat 102. preambulumbekkezdésének állítása, hogy a megállapodás feleinek tartózkodniuk kell a kérdéses csövek hazai piacokra történő szállításától, nincs összhangban az Egyesült Királyság offshore piacának a 62. preambulumbekkezdés által leírt hibrid jellegével.

68

A varrat nélküli szénacélc csöveknek Japánból az Egyesült Királyság offshore piacára történő szállítása folyamatos és nagy mennyiségű volt. Ezzel kapcsolatban a Nippon a megtámadott határozat 68. preambulumbekkezdésében foglalt táblázatra támaszkodik, amely bemutatja, hogy a japán termelők jelentős mennyiségű varrat nélküli acélcsővet szállítottak az Egyesült Királyság piacára. Az a tény, hogy az adatok az összes acélcsőre vonatkoznak, nem csak a megtámadott határozat tárgyát képező csövekre, nem befolyásolja jelentőségüket, és ez csak abból ered, hogy a termelők többfajta csövet kínálnak az Egyesült Királyság kontinentális talapzatán, mégpedig szabvány menetes OCTG csövet, csővezetékét és kiváló minőségű menetes OCTG csövet. A Nippon a japán vámhatóságok által szolgáltatott, 1988 és 1996 közötti évekre vonatkozó kiviteli adatokra és a Japán Vas- és Acélexportőrök Szövetsége által kiadott, 1977 és 1987 közötti évekre vonatkozó statisztikákra is hivatkozik, amelyek megerősítik a verseny meglétét. A Sumitomo továbbá azt állítja, hogy az Európai Közösség piacára, és különösen az Egyesült Királyság kontinentális talapzatára történő szállításai jelentősek voltak, és állításának igazolására bizonyítékot terjeszt elő. Különösen a Bizottság által előadott 230 000 tonnás adatot vitatja, amely a csővezetéknek az Európa–Japán klub tagjai által a kérdéses közösségi piacokra történő átlagos évi értékesítésre vonatkozik. Szerinte a klub összes tagja által eladott csővezeték évente 71 000 tonna volt. A JFE-NKK pedig azokra a részletes adatokra hivatkozik, amelyeket a Bizottságnak annak információkérésére válaszul átadott, és amelyek nyilvánvalóan bemutatják, hogy nem tartózkodott a csövek európai piacokon való értékesítésétől a jogsértés időtartamként meghatározott időszak alatt. A JFE-Kawasaki arra hivatkozik, hogy bár az európai piacokra irányuló eladásai minimálisak maradtak, jelentős erőfeszítéseket tett az értékesítések megvalósítására, különösen az Egyesült Királyság offshore piacát illetően.

- 69 Ezenkívül a japán termelők által különösen az Egyesült Királyság piacán támasztott erőteljes versenyt kifejezetten igazolják a Bizottság által az európai termelőknél végzett vizsgálat során megszerzett okirati bizonyítékok. Különösképpen a „feljegyzés az elnökök számára” („Paper for Presidents”, másolatát lásd a Bizottság aktájának 4902. oldalán) című irat rögzíti a következőket: „a jelenlegi [Japán] agresszió az OCTG [csövek piaca]-n”, a Vallourec által készített öt feljegyzés – a „Réflexions concernant le renouvellement du contrat VAM” című 1990. március 23-i feljegyzés (a továbbiakban: a VAM-szerződésről tett észrevételek, másolatát lásd az akta 15 622. oldalán); a „Réflexions stratégiques concernant les relations de VLR” című 1990. május 2-i feljegyzés (a továbbiakban: stratégiai észrevételekről szóló feljegyzés, másolatát lásd az akta 15 610. oldalán); a „Renouvellement du contrat VAM BSC” című 1990. június 1-jei feljegyzés (a VAM BSC szerződések felújítása, másolatát lásd az akta 15 591. oldalán); az 1990. július 24-i találkozóáról szóló feljegyzés; és végül az „Entretien BSC” című keltezés nélküli feljegyzés (a BSC tárgyalások, másolatát lásd az akta 15 596. oldalán) mind alátámasztja, hogy a Vallourec a japán termelőknek az Egyesült Királyság offshore piacon történő értékesítését komoly figyelmet érdemlő gondnak tekintette. Hasonlóképpen a Mannesmantól származó, 1993. augusztus 16-i keltezésű fax (másolatát lásd a Bizottság aktájának 2493. oldalán) is leírja, hogy a japán árverseny érdektelenné tette a Mannesmant abban, hogy ajánlatot tegyen bizonyos pályázati felhívásokra.
- 70 Továbbá, az Európai Közösségi Acélcsoőipari Összekötő Bizottságnak a Bizottsághoz 1994. június 6-án intézett leveléből (a továbbiakban: összekötő bizottság 1994. június 6-i levele, másolatát lásd a Bizottság aktájának 5243. oldalán) és az összekötő bizottság 1994. augusztus 24-i találkozójának összefoglalójából (másolatát lásd a Bizottság aktájának 5103. oldalán) kitűnik, hogy az európai termelők úgy vélték, hogy a japán vállalkozások agresszív versenytársak, és hogy eladásaiuk nagysága veszélyezteti az európai termelők helyzetét a Közösség tagállamainak offshore piacain. Az összekötő bizottság 1994. augusztus 24-i találkozójának összefoglalója is azt mutatja, hogy a japán termelők 25%-os részesedést értek el a mindenfajta acél OCTG termékek tekintetében a közösségi és a Feröer-szigeteki offshore piacokon, és 34%-ot a szenácó OCTG termékek tekintetében a közösségi és norvég offshore piacokon. A Sumitomo, a japán behozatal jelentős mennyiségére vonatkozó állítását támogatandó, hivatkozik az Európai Acélcsoőipari Szövetség (a korábbi Közösségi Acélcsoőipari Összekötő Bizottság) 1994. október 5-i faxára (másolatát lásd az akta 4723. oldalán) és Large úrnak, a Bizottság alkalmazottjának címzett keltezés nélküli levelére (másolatát lásd az akta 4725. oldalán). Hasonlóképpen az európai termelők

nyilatkozatai, különösen a Dalmine 1997. május 29-i válasza a Bizottságnak a 17. rendelet 11. cikke szerinti kérdéseire (a továbbiakban: a Dalmine 1997. május 29-i válasza, másolatát lásd a Bizottság aktájának 15 162. oldalán) és a Corus 1997. augusztus 13-i válasza (a továbbiakban: a Corus válasza, másolatát lásd a Bizottság aktájának 11 916. oldalán) megerősítik ezen álláspontot. A Corus válasza szerint különösen a japán termelők megcélozták az Egyesült Királyság offshore piacait. A Nippon hangsúlyozza, hogy az egyik európai vállalkozás által írt, „g) japán” elnevezésű dokumentum („g) Japanese” dokumentum, másolatát lásd a Bizottság aktájának 4909. oldalán) szerint „a Nippon [...] kifejezetten még agresszívebbé vált az Egyesült Királyság kontinentális talapzatán”.

71 A japán termelők szerint az a körülmény, hogy jelentős mennyiségű acélcsővet, különösen kiváló minőségű menetes OCTG csövet és egyedileg gyártott csővezetékét adtak el az Egyesült Királyság offshore piacain anélkül, hogy e termékekből jelentős mennyiséget adtak volna el a Közösség tagállamainak onshore piacán, tökéletesen logikus, és összhangban áll azzal, hogy – ellentétben a Bizottság véleményével – nem volt megállapodás. E termékek, amelyeket offshore használatra szánnak, kiváló minőségűek, és nagyon drágák. Egyébként pedig a külföldi termelőknek általában véve könnyebb a helyi termelőkkel differenciált termékekkel versenyezni, amilyenek a kiváló minőségű menetes OCTG csövek, mint szabvány termékekkel, amilyenek a szabvány menetes OCTG csövek.

72 Az Északi-tenger kontinentális talapzati része, főként az Egyesült Királyság offshore piaca képezi az acélcsővek európai piacának legnagyobb részét, amelyet igazol a „g) japán” dokumentum. E termékek onshore piaca így meglehetősen szűk. Ennek következtében nem tekinthető jövedelmezőnek. A brit offshore piacon uralkodó versenyfeltételek ezenfelül teljesen mások, mint a közösségi onshore piacon lévők. Az utóbbi piacon a japán értékesítést ugyanis hátrányosan sújtotta több kereskedelmi akadály halmozódó hatása, amelyek nagy része nem létezik a brit offshore piacon. A Bizottság a megtámadott határozatban nem vette figyelembe az offshore és onshore piacok közötti különbségeket, mivel nem különböztette meg a kettőt. A Nippon viszont arra hivatkozik, hogy e kereskedelmi akadályok voltaképpen lezárták az onshore piacokat a japán termelők elől, legalábbis összességében tekintve azokat. A Sumitomo szerint e körülményt a szabvány

menetes OCTG csövekre nézve megerősíti az e terméket vásárló egyik vállalat levele, amelyben ez utóbbi leírja, hogy Japán termelők eladási ajánlatot tettek ilyen termékekre, de áraik nem voltak versenyképesek, és a szállítási határidő hosszabb volt, mint az európai termelők által ajánlott határidő. A Sumitomo véleménye szerint ugyanezen vállalkozás internetoldalán a Japán szállítókra történő utalás – amelyre a Bizottság támaszkodik – a kiváló minőségű menetes OCTG csövekre vonatkozik, nem a szabvány menetes OCTG csövekre.

73 Ami a Japán csövek Európai Közösségbe való behozatalának korlátait illeti, a Japán felperesek egyrészt úgy vélik, hogy ilyen korlátot képez az Európai Közösség hagyományos kereskedelempolitikája, amely az európai piacok védelmére törekszik, különösen a Bizottság és a Japán kormány közötti önkorlátozási szerződések megkötése révén. E politika célja lényegében az volt, hogy a meglévő kereskedelmi forgalmat megőrizze. A jelen esetben a Japán felperesek kijelentik, hogy amikor ezen önkorlátozási szerződések hatályban voltak, nem vagy csak nagyon kis mennyiségben exportáltak varrat nélküli acélcsöveket az Európai Közösség onshore piacára, valamint hogy e politika eltántorította őket termékeiknek e piacokra való exportálásától.

74 Az acélcsövekkel kapcsolatos első önkorlátozási szerződést 1978 márciusában kötötték meg. Az önkorlátozási kötelezettségeket megújító utolsó szerződés, amely 1989 decemberében kelt, az 1990-es év végéig volt hatályban. A Bizottság maga erősíti meg a megtámadott határozat 134. preambulumbekkezdésében, hogy 1990 előtt e szerződések visszatartották a Japán termelőket, hogy acélcsöveiket Európába exportálják. Így az önkorlátozási szerződés hatálya alatt a Japán felperesek szándéka nem egyezhetett meg kellő mértékben az Elsőfokú Bíróság T-141/94. sz., Thyssen Stahl kontra Bizottság ügyben 1999. március 11-én hozott ítéletének (EBHT 1999., II-347. o.) 262. pontja és a „Cement”-ügy (hivatkozás a 66. pontban) 917. pontja értelmében véve. A JFE-NKK hozzáteszi, hogy a Bizottság maga

ösztönözte a japán termelőket a jelenleg kifogásolt kereskedelempolitika követésére, pedig nem bizonyította be, hogy az önkorlátozási szerződések mikor értek véget. A japán felperesek általában az önkorlátozási szerződések meghosszabbítására hivatkoznak a bírság összegének csökkentése végett (lásd lent a 136. és azt követő, valamint az 511–513. pontokban).

- 75 Másrészt, a japán acélcsőgyártókat a közös vámtarifa alapján kivetett jelentős mértékű vámok tántorították el attól, hogy a szénacél csövek közösségi onshore piacaira exportáljanak. 1977 és 1994 között a varrat nélküli acélcsőveknek a közösségi onshore piacokra történő behozatalára kivetett vám soha nem volt 9% alatt. A Bizottságnak a megtámadott határozat 138. preambulumbekkezdésében foglalt állítása, hogy e tényezőt figyelembe vette, nem magyarázza meg azt, hogy a Bizottság szerint ez miért nem tekinthető a japán értékesítés akadályának. A Sumitomo ezzel kapcsolatban fenntartja, hogy a latin-amerikai termelők az Általános Preferenciális Rendszer keretében alacsonyabb szintű behozatali vám alá tartoztak. Másfelől pedig, a jogsértésnek a Bizottság által meghatározott időtartama alatt a közép- és kelet-európai országokkal kötött szabad kereskedelmi megállapodások megszüntették az ezen országokból importált acéltermékekre kivetett vámokat. Ebből következik, hogy az e harmadik országokból érkező import kedvezményezett helyzetben volt a japán importtal szemben.
- 76 Harmadrészt a szállítási költségek, az onshore használatra szánt csövek esetében a közösségi érkezési kikötőben való be- és kirakodás költségei, valamint a végső rendeltetési helyre történő tengeri és szárazföldi szállítás költségei súlyosbítják a japán acélcsőtermelőknek a közösségi termelőkkel szembeni versenyhátrányát a közösségi onshore piacokon. Mivel a közösségi onshore piacokon rendelt csőmenyiség kicsi, ezért a tonnánkénti szállítási költség is magasabb. Másfelől a kiszámlázott ár százalékában számítva a szállítási költségek különösen magasak a megtámadott határozatban említett szabvány menetes OCTG csövek esetén, e termék viszonylag alacsony értékét tekintve. A japán felperesek ezzel kapcsolatban számos adatot terjesztenek elő, amelyek állítólag Európában a varrat nélküli acélcsővéért kapott valós árakon alapulnak. A Bizottság azon álláspontja, miszerint a szállítási költségek csökkentése végett a rendelkezéseket össze lehet vonni, nem cáfolja meg érveiket, mivel el kell ismerni, hogy a költségek szintje így is visszatartó hatású.

A költségeknek a japán termelők számára magas szintjét megerősíti az összekötő bizottság 1994. június 6-i levele, annak ellenére, hogy e levél célja a Bizottság figyelmének a japán csőimport által támasztott fenyegetésre való felhívása volt. E körülményt alátámasztja – bár csak közvetlen módon – a Bizottság határozathozatali gyakorlata, lásd különösen az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító, 1992. november 12-i 93/247/EGK bizottsági határozatot (IV/M.222 Mannesmann/Hoesch-ügy, HL 1993. L 114., 34. o., 102. preambulumbekkezdés). Hasonlóképpen, az összefonódást a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító, 1998. február 26-i bizottsági határozatból (IV/M.1014 British Steel/Europipe-ügy, HL C 181., 3. o.) következik, hogy a távolság jelentős hátrányt jelent a Közösségen kívüli termelők számára, ha az kis mennyiségű, kevésbé differenciált termékek értékesítését érinti.

- 77 Ehhez a JFE-Kawasaki hozzáteszi, hogy a japán termelők nemcsak az eurpai termelőkhez képest voltak hátrányos helyzetben, hanem a harmadik országok termelőihez képest is. Például a szállítási költség Olaszországba vagy az Egyesült Királyságba Japánból 40-50%-kal magasabb, mint Argentínából. Ami a Bizottság azon érvelését illeti, miszerint a megtámadott határozat 5. melléklete bemutatja, hogy az olasz piac védve volt a japán importtól, de a harmadik országokból származó importtól nem, a Sumitomo megjegyzi, hogy a melléklet az összes OCTG csőre és az összes csővezetékre vonatkozik, így nem bír jelentőséggel a megtámadott határozat 1. cikke tárgyát képező termékek speciális esetének értékelésekor.

- 78 A JFE-Kawasaki és a JFE-NKK vitatja a Bizottságnak a megtámadott határozat 137. preambulumbekkezdésében foglalt értékelését, amely szerint az acélcsőágazatban uralkodó szerkezeti kapacitásfelesleg miatt bármely, a változó költség feletti áron történő eladás indokolt, és az ilyen értékesítés fedezi az állandó költséget. Először is, a szállítási költség magasabb az acélcsővekre nézve, mint más acéltermékek esetén, azok nagy terjedelme miatt. Másrészt a Bizottság értékelésében

nem veszi figyelembe, hogy a japán termelők acéltermelési kapacitása véges, ezért nyereségüket úgy tudják maximalizálni, hogy a lehető legtöbb acélterméket adják el a legmagasabb haszonkulccsal. Önmagában abból, hogy adott termék értékesítése fedezi a változó költségeket, nem lehet következtetni arra, hogy az ilyen értékesítés a japán termelőknek kereskedelmi érdekében áll.

- 79 A Bizottság megállapítására, hogy az acéltermékek termelési kapacitása különböző az egyes acéltermékek esetén, és így nem lehetséges azt a legmagasabb haszonkulcsú termékre összpontosítani, a Kawasaki azzal válaszol, hogy a termelési eljárás első szakasza minden acéltermék esetén azonos. Következésképpen ebben a szakaszban a termelési kapacitás korlátozott. A Sumitomo azt is előadja, hogy a kapacitásfelesleg az európai termelőket is ugyanolyan mértékben érintette, mint a japánokat. A következmények így mindkét oldalra nézve ugyanazok voltak, és a többi tényező miatt létrejött hátrányok is megmaradtak, még akkor is, ha a japán termelőknek minden bizonnyal érdekében állt volna a változó költség alatti értékesítés.

- 80 Negyedrészt a japán termelők a szállítási határidőket tekintve hátrányban voltak az európai versenytársakkal szemben. A Japánban gyártott acélcsövek Európába való szállítása 4-6 hétbe telik. Míg a Bizottság a megtámadott határozat 137. preambulumbekezdésében arra hivatkozik, hogy a kérdéses vállalkozások szerint a szállítási határidő nem képez akadályt azon kiváló minőségű menetes OCTG csövek japán exportja előtt, amelyeket többek között az Egyesült Királyság kontinentális talapzatán meghatározott beruházások céljára használnak, ez a megállapítás nem igaz a szabvány menetes OCTG csövekre. Valójában a kiváló minőségű menetes OCTG csövek vevője számára drágább lenne átállni a kiváló kötésről, ha az adott termelő által ajánlott egyik vagy másik kötést már kiválasztotta, így ezen a piacon a szállítási határidő hatása kevésbé jelentős. A szabvány menetes OCTG csövek piacán azonban a rövidebb szállítási határidő jelentős előnyt képez. Az egyedileg gyártott

csővezetékeket nézve e csövek különleges kezelése azt vonja maga után, hogy a szállítónak nagyon szoros határidőkkel kell dolgoznia, így a szállítási határidők még fontosabbak. Végül, mivel az OCTG csöveket és az egyedileg gyártott csővezetékeket közvetlenül a felhasználónak értékesítik, ezen akadályt nem lehet megkerülni a nagykereskedőkön keresztül történő közvetett értékesítéssel.

- 81 Ötödrészt a Közösség azon négy tagállamának hazai piacát, ahol a legnagyobb onshore értékesítést lehet megvalósítani, azaz Franciaországét, Németországét, Olaszországét és az Egyesült Királyságét, egyetlen nemzeti termelő uralja. Ez a helyzet nem feltétlenül piacfelosztó megállapodások eredménye, mivel számos objektív, gazdasági vagy más tényező kedvez a nemzeti termelésnek. A nemzeti termelők helyzetét ezen a piacon többek között fő vevőik, azaz a nemzeti gázszállító és -szolgáltató vállalkozások beszerzési politikája erősítette meg, amelyek gyakran közvállalkozások. A Bizottság 93/247 határozatában elismerte e helyzet fennállását.
- 82 Példának okáért a Corus (korábban British Steel) a kérdéses időszakban kivételezett kapcsolatban állt a British Gas és BP (korábban British Petroleum) vállalkozásokkal, amelyet a BP esetében alátámaszt „a BP engineering/British Steelrel történt műszaki kapcsolati találkozóról szóló feljegyzés” („Minutes of technical liaison meeting by BP engineering/British Steel”, másolatát lásd a Bizottság aktájának 681. oldalán). A Dalmine munkavállalói által tett vallomások (a továbbiakban: Dalmine munkavállalóinak vallomásai, a másolatukat lásd a Bizottság aktájának 8220 C4. oldalán) hasonlóképpen tanúsítják azt, hogy igyekeztek megvesztegetni az Agip – Olaszország legnagyobb olaj- és gázipari vállalkozása – munkavállalóit, hogy az Agip varrat nélküli acélcsövekre vonatkozó rendeléseit ne adják más gyártóknak, és hogy az Agip általában is az olasz gyártókat részesítse előnyben. Ehhez hasonlóan, a „találkozó a Distrigazzal” című dokumentum (másolatát lásd a Bizottság aktájának 2298. oldalán) megerősíti, hogy a Distrigaz nem kívánt a Közösségen kívül termelőkötől vásárolni. A vízügyi, energiaipari, szállítási és távközlési ágazatokban működő vállalkozások beszerzési eljárásairól szóló, 1990. szeptember 17-i 90/531/EGK tanácsi irányelvnek (HL L 297., 1. o.) tizenegyedik és tizenkettedik

preambulumbekezdése általában megerősíti, hogy az olaj és gáz kitermelésére, szállítására és elosztására vonatkozó beszerzési eljárások az irányelv hatálybalépése előtt zártak voltak. Az irányelv 29. cikke pedig, amely a harmadik állam termelőinek jövőbeli helyzetét szabályozza, nem ad egyenlő hozzájutást az európai közbeszerzésekhez, ellentétben azzal, ami a megtámadott határozatból kitűnni látszik. A JFE-NKK szerint a japán termelők nem részesültek a 90/531 irányelv rendelkezéseinek összes kedvezményéből, mivel a közbeszerzésekről szóló nemzetközi egyezmény (mellékelve az 1973 és 1979 közötti kereskedelmi tárgyalások eredményeként létrejött többoldalú megállapodások megkötéséről szóló, 1979. december 10-i 80/271/EGK [HL 1980. L 71., 1. o.] tanácsi határozathoz) nem alkalmazandó az olaj és gáz kitermelésére, szállítására és elosztására.

- 83 Hatodrészt az európai vállalkozások dömpinggel kapcsolatos panaszokat nyújtottak be a Bizottsághoz, hogy távol tartsák a közösségen kívüli termelőket a közösségi piactól. 1977 és 1998 között hét eljárás indult a varrat nélküli acélcsővek Közösségen kívüli termelői ellen, amelyek közül csak egy zárult kötelezettségvállalás vagy vám kiszabása nélkül. Igaz ugyan, hogy egyik dömpingellenes eljárás sem vonatkozott a Japánból származó importra, ezzel kapcsolatban semmi rendellenes nincs az Egyesült Királyság offshore piacát nézve, mivel az adott időszakban a közösségi dömpingellenes szabályok területi hatálya nem terjedt ki a tagállamokhoz tartozó kontinentális talapzatra. Az a lehetőség azonban, hogy dömpingellenes eljárást indítanak ellenük, a japán exportőrökre jelentős visszatartó hatással volt az onshore piacokat illetően, ellentétben a Bizottságnak a megtámadott határozat 137. preambulumbekzdésében leírt állításával. A dömpingellenes eljárás indításának pusztán ténye jelentős terhet róhatott a japán termelőkre, a Bizottság esetleges vizsgálati intézkedései miatt. Ezen érv megalapozottságát alátámasztja az elnökök számára készített feljegyzés, amely szerint az európai termelők azt tervezték, hogy dömpingellenes eljárással fenyegetik meg a japán vállalkozásokat. Az európai termelők nyomást gyakoroltak a Bizottságra is, hogy terjessze ki a közösségi vámterületet a tagállamok offshore piacaira, amelyet az összekötő bizottság 1994. június 6-i levele is tanúsít.

84 Hetedrészt a Közösség tagállamai különböző nemzeti szabványainak és az erősen eltérő engedélyeztetési követelményeinek való állandó megfelelés költsége újabb jelentős kereskedelmi akadályt képez. Lényegében az „API” szabvány csak alapszabvány, így a nemzeti szabványoknak, illetve még bizonyos vevők által megkövetelt kiegészítő előírásoknak is meg kell felelni. A Nippon szerint Németországban például igazolást kértek a gyártási eljárásról, a termékvizsgálatról és a munkavállalók képzéséről. Az igazolások megszerzéséhez minden második-harmadik évben több iratot kellett német nyelven benyújtani, és 45 000 DEM összegig terjedő díjat kellett fizetni. A 93/247 határozatában a Bizottság elismerte, hogy e nemzeti szabályok az acélcsővek Közösségen belüli kereskedelmének jelentős akadályát képezték. Ez a megállapítás különösen igaz a Japánból származó importra. A 93/247 határozatban foglalt tényszerű értékelés a jelen ügyben nem hagyható figyelmen kívül csak azért, mert a Bizottság – saját állítása szerint – határozatának elfogadásakor nem tudott a jogsértésről. Az egyes olajipari vállalkozások által támasztott saját követelményekkel kapcsolatban a JFE-Kawasaki rámutat arra, hogy a francia Total és az olasz Agip „off-line” vizsgálatot követel meg a nekik leszállított összes acélcsőre nézve. E követelés teljesítése ezer tonnánként 100 USD feletti költséggel jár.

85 Nyolcadrészt a JFE-NKK, a Nippon és JFE-Kawasaki válaszaikban arra hivatkoznak, hogy a Corus részesült az Egyesült Királyság kormányának politikája által nyújtott kedvezményben, amely támogatta a brit szállítóknak az Egyesült Királyság kontinentális talapzatára történő értékesítését. Az Egyesült Királyság kormánya e politikát az offshore piac szállítási irodájának felállításával hajtotta végre (Offshore Supplies Office, a továbbiakban: OSO). Az Egyesült Királyság kontinentális talapzatán tevékenységet folytató gazdasági szereplőkre való nyomásgyakorlás útján az OSO-nak sikerült felemelnie a brit szállítók piaci részesedését az 1972-es 25-30%-ról (a brit kereskedelmi és ipari minisztérium által 1997-ben közzétett jelentés alapján, másolatát lásd a T-67/00. sz. ügyben előterjesztett válasz 4. mellékletében, a továbbiakban: DTI-jelentés) 1984-ben 75%-ra és 1987-ben 87%-ra (az Európai Közösségek Értesítője 6/1988. sz. kiegészítésének 115. pontja alapján). Ilyen körülmények között a Corusnak nem volt szüksége arra, hogy a japán termelőkkel megállapodást kössön az offshore piacok védelmére, mivel az OSO intézkedéseinek kedvezményéből már részesült. Az alapszabályok, különösen a javított alapszabályok maguk a Corusnak az Egyesült Királyság offshore piacán élvezett kivételes helyzetével foglalkoznak, a nemzeti preferenciális politika eredményeként, és e

helyzet más európai termelőknek is kedvezett, mivel szállítottak a Corusnak sima végű acélcsőveket, miután az bezárta Clydesdale-ben lévő üzemét. A megtámadott határozat mindenesetre ezen a ponton nyilvánvaló hiba miatt jogellenes, mivel a Bizottság nem vette figyelembe az OSO-nak az Egyesült Királyság offshore piacán játszott szerepét. E brit nemzeti preferenciarendszer 1993 júliusáig volt hatályban, amikor is a 90/531 irányelvben foglalt közösségi preferenciarendszer lépett a helyébe. A JFE-NKK fenntartja, hogy e tényekről nem volt tudomása, és a válaszához csatolt, ezt tanúsító dokumentumokat csak azután szerezte be, hogy benyújtotta keresetlevelét a T-67/00. sz. ügyben.

86 E három felperes állításai alátámasztásaként arra is hivatkozik, hogy néhány bizonyíték, amelyre a Bizottság támaszkodik, megemlíti az OSO által végrehajtott politikát. Először is megjegyzik, hogy a VAM BSC szerződések felújításáról szóló feljegyzés a következőket tartalmazza: „a briteknek nem szabad megnyitniuk a brit piac kapuját a japánok előtt” („il ne faut pas ouvrir la porte aux [Japonais] en les favorisant d'un british content,„), és hogy az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzés szerzője szerint: „nem zárható ki, hogy az európai termelőknek [19]93-ban az OSO meg fogja adni a 3%-os preferenciát, amelyet jelenleg a brit termelőknek ad”. Az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzésben szereplő utalás az Európai Közösség megerősítésére és a 3%-os preferenciának az európai termelőkre való kiterjesztésére a 90/531 irányelv hatálybalépésére vonatkozik, amely közösségi preferenciát ír elő arra az estre, ha a közösségi termelők árai maximum 3%-kal magasabbak a harmadik országokból származó termelők árainál.

87 Az a körülmény, hogy gyakorlatilag egyik európai termelő sem szállított varrat nélküli acélcsővet Japánba, amelyet igazol a megtámadott határozat 68. preambulumbekzdésében foglalt táblázat, szintén kereskedelempolitikai indokokkal magyarázható. Következésképpen nem lehetett kereskedelmi indoka annak, hogy e piacot felosztó megállapodást kössenek.

- 88 Az összekötő bizottság 1994. június 6-i leveléből továbbá kiderülnek a következők: a japán közbeszerzés az acélcsőágazatban az európai termelők részére teljesen zárt volt; a japán csőpiacot a csőtermelőkhez szorosan kapcsolódó nagy konzorciumok uralták; a Japánba való szállítási költségek és értékesítési kiadások nagyon magasak volt az európai termelők részére; és az olaj- és gázkutatói és -termelési, következésképpen az OCTG-ágazat mindenesetre nagyon szűk volt. Az Európai Acélcsőipari Szövetség Bizottsághoz intézett 1994. november 16-i faxából is kitűnik, hogy a Japánban értékesíteni kívánó külföldi acélcsőtermelőknek egy nagyon részletes nyomtatványt kellett kitölteniük, hogy teljesítsék a japán előírásokat.
- 89 A Bizottság először is arra hivatkozik, hogy a megtámadott határozatot alapvetően a megállapodás versenykorlátozó céljára alapozta. Emiatt nem volt köteles arra, hogy az 1. cikkben megállapított jogsértés közösségi piacon való tényleges hatását is bizonyítsa. Még ha a japán felperesek által felsorolt kereskedelmi akadályok meg is magyaráznák, hogy miért nem értékesítettek a megtámadott határozatban említett termékekből a közösségi piacon, akkor is fennáll az, hogy a Bizottság bizonyítékot szolgáltatott egy olyan megállapodásról, amelynek célja a verseny korlátozása volt. A felperesek által hivatkozott tények, amennyiben azok valósak, egyébként a jogsértés súlyát növelik, nem pedig csökkentik, ellentétben azzal, amit a felperesek állítanak. Ezzel kapcsolatban a Bizottság a „Cement”-ügyre (hivatkozás a 66. pontban) utal, amelyben az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy az objektív kereskedelmi korlátok létezésére utaló gazdasági elemzés nem szünteti meg az okirati bizonyítás megkerülhetetlen valóságát. Az Elsőfokú Bíróság továbbá megállapította, hogy amennyiben a felperesek által javasolt gazdasági elemzés helyesnek bizonyul, az a jogsértés súlyát növelné, mert a kérdéses megállapodás megkötésével a vállalkozások igyekeztek megszüntetni azt a csekély hatékony versenyt, amely még az érintett piacon megmaradt (az ítélet 1087–1088. pontja).

- 90 A JFE-Kawasaki érvelésére, amely szerint a megtámadott határozat kizárta az Egyesült Királyság offshore piacát a piacfelosztó megállapodásból, a Bizottság azzal válaszol, hogy a megtámadott határozat 62. preambulumbekzdése világosan jelzi, hogy a megállapodás érintette ezt a piacot annyiban, amennyiben az részben védett volt.
- 91 A Bizottság másrészt úgy véli, hogy jogilag megkövetelt módon bizonyította azt, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében leírt megállapodásnak tényleges hatásai voltak a közösségi piacon. Különösen a megtámadott határozat 68. preambulumbekzdésében foglalt táblázat igazolja, hogy a megállapodást valóban és nagymértékben alkalmazták az európai piacokon. Az a tény, hogy a japán termelők bizonyos mértékben versenyeztek az Egyesült Királyság offshore piacán, a jogsértésnek a megtámadott határozatban való megállapítását nem hatálytalanítja, mivel a piac csak részben volt védett.
- 92 Ami azt az érvet illeti, hogy a Bizottság által használt néhány dokumentum, különösen az elnökök számára készített feljegyzés és a Corusszal való találkozó jegyzőkönyve (Entretien BSC) arra utal, hogy az európai termelők félték az Egyesült Királyság offshore piacán megjelenő japán versenytől, a Bizottság véleménye szerint e félelem annak volt betudható, hogy a piac részben védett helyzete a kartellen belül különös feszültséget idézett elő. Ez az érv tehát nem vonja kétségbe a kartell létezését.
- 93 A Bizottság továbbá arra hivatkozik, hogy az Egyesült Királyság kontinentális talapzatán az olajipar által használt termékekre irányadó brit preferenciális rendszer létezésével kapcsolatos érv, amelyet a JFE-NKK, a Nippon és a JFE-Kawasaki először válaszaiban terjesztett elő, új jogalapot képez. Ez az eljárási szabályzat 48. cikkének 2. §-a alapján elfogadhatatlan. Másodlagosan pedig ezt az érvet a válaszhoz csatolt bizonyítékokra alapozták, amely az eljárási szabályzat 48. cikkének 1. §-a alapján elfogadhatatlan, mivel sem a Nippon, sem a JFE-Kawasaki nem igazolta, miért nyújtották be késve a bizonyítékot. A JFE-NKK-t illetően, amely csak annak állítására

szorítkozott, hogy nem volt tudomása e bizonyítékról keresetlevele benyújtásakor, a Bizottság ezt az állítást valószerűtlennek tartja.

- 94 A JFE-NKK-t illetően a Bizottság egyebekben arra hivatkozik, hogy az új jogalap az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának c) pontja alapján elfogadhatatlan.
- 95 A Bizottság mindenesetre úgy véli, hogy az új érv megalapozatlan.
- 96 A Bizottság továbbá hivatkozik arra, hogy a japán felperesek által említett kereskedelmi korlátok egyike sem képezett soha abszolút akadályt a japán csövek Közösségbe való behozatala előtt. Ezzel kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy a japán felperesek által említett akadályok egyike sem gátolta meg a harmadik országok más termelőit, különösen a latin-amerikai termelőket abban, hogy a megtámadott határozat tárgyát képező termékeket a közösségi onshore piacokra exportálják.
- 97 Végül a varrat nélküli acélcsövek közösségi termelők által Japánba történő szállításának állítólagos hiánya a megtámadott határozatnak nem lényeges eleme, mivel az nem vonatkozik közvetlenül a Japánba irányuló export korlátaira. A Bizottság rámutat, hogy az összekötő bizottság 1994. június 6-i levele és az Európai Acélcsőipari Szövetség 1994. november 16-i faxa, amely a japán felperesek szerint a japán piac zártságát igazolja, olyan időszakra utal, amikor nem volt tudatában jogellenes megállapodás létezésének. A Bizottság ebből azt a következtetést vonja le, hogy az európai termelők által e dokumentumokban előadott magyarázat lényegében a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés létezésének elfedésére szolgált. Mindazonáltal, a felek indítékai arra vonatkozóan, hogy miért kötötték a megállapodást, nem lényegesek a megállapodás létezésének bizonyításához.

Az első jogalap második részéről, amely szerint a bizonyítékoknak nincs bizonyító ereje

- 98 A japán felperesek arra hivatkoznak, hogy a dokumentumok, amelyekre a Bizottság támaszkodik, nem igazolják olyan közös szándék meglétét, amely a megtámadott határozat 1. cikkében szankcionált jogellenes megállapodást megvalósíthatná, és nem bizonyítják a japán felpereseknek a jogsértésben való részvételét. A japán felperesek megjegyzik, hogy voltaképpen egyik dokumentum sem említi őket, és azokat a Bizottság nem használhatja fel ellenük. A megtámadott határozat 1. cikkét így meg kell semmisíteni azon az alapon, hogy az olyan elemzésen alapul, amely a jogilag megkövetelt módon nincsen alátámasztva, és ezért sérti az EK 81. cikk (1) bekezdését. A JFE-NKK és a Nippon ezzel kapcsolatban nyilvánvaló értékelési hibára hivatkozik.
- 99 A japán felperesek szerint a dokumentumokban, amelyekre a Bizottság támaszkodik, európai versenytársaik pusztán az abból eredő helyzetre utalnak, hogy a kereskedelmi akadályok meggátolták a japán termelőket abban, hogy termékeiket az európai piacra exportálják. A japán felperesek többek között azt állítják, hogy az egyedileg gyártott csővezetékerekre vonatkozó bizonyítékok nagyon korlátozottak, és a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni, legalábbis amennyiben az e termékekre vonatkozik. A JFE-NKK hozzáteszi, hogy az állítólagos Európa–Japán klub átszervezését, amely a Tokióban 1993. november 5-én tartott találkozót követően javított alapszabályok meghatározásából állt (a megtámadott határozat 83–94. preambulumbekzdése), a Bizottság által szolgáltatott különböző dokumentumok nem említik. A JFE-NKK nevezetesen az elnökök számára készített feljegyzésre, a „g) japán” és a piacfelosztásikulcs-dokumentumra utal.
- 100 A JFE-NKK arra hivatkozik, hogy a Bizottság mindenképpen tévesen értékelt azokat a dokumentumokat, amelyek az alapszabályokra és a javított alapszabályokra utalnak, különösen, amelyek a Dalminétól származnak. Valójában a Bizottság aktájában lévő bizonyítékok arra is utalhatnak, hogy e szabályok a közösségi ipar racionalizálásához kapcsolódnak, nem valamely jogellenes megállapodáshoz. A JFE-NKK különösen a Dalmine 1993. májusi?augusztusi, „a varrat nélküli acélcsővekre

kidolgozott rendszer és a piac alakulása” című dokumentumára hivatkozik (Seamless Steel tube System in Europe and Market Evolution, a továbbiakban: az acélcsővekre kidolgozott rendszer dokumentum, másolatát lásd a Bizottság aktájának 2051. oldalán), amely szerint „mindenki számára hatékony megoldás a Corust érintő problémára európai szinten található, amely a racionalizálási tervnek megfelelően üzemek feletti irányításszerzéssel és azok bezárásával jár. Úgy látjuk, hogy ez a folyamat az alapszakaszok szerint megy [...]”. A Bizottság állításával ellentétben az 1992. október 6-i találkozó, amint azt a róla szóló feljegyzés is tanúsítja (másolatát lásd a Bizottság aktájának 15 178. oldalán) nemcsak a közép- és kelet-európai piacokra, hanem részben a közösségi piac racionalizálására is vonatkozott. Másrészt a Bizottság is támogatta e racionalizálási politikát. A JFE-NKK így azzal érvel, hogy indokolatlan a Bizottság kifogása a vállalkozások magatartásával kapcsolatban, amelyek csak a tanácsait követték. A JFE-NKK azt is fenntartja, hogy a Bizottság által felhozott egyik dokumentum sem teremt kapcsolatot az NTM belga vállalkozás megszüntetése (lásd a megtámadott határozat 88. és 89. pontját) és a japán termelők helyzete között.

- 101 Ezen túlmenően a JFE-NKK azt állítja, hogy a Bizottság által szolgáltatott bizonyítékok nem támasztják alá azt a piacmeghatározást, amelyet a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított jogsértés megállapításakor használ. A helyes piacmeghatározás elengedhetetlen az adott megállapodás versenyellenes hatásának értékeléséhez (lásd különösen a SIV kontra Bizottság ítéletet, fent az 57. pontban); e bizonyíték hiánya kellőképpen indokolja a megtámadott határozat megsemmisítését.

- 102 A japán felperesek szerint Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata nagyon homályos, és nem bizonyítja a Bizottság által kifogásolt megállapodás fennállását. E nagyon tömör nyilatkozat lényegében megerősíti, hogy a hazai piacok védettek voltak, de nem magyarázza meg a védelem természetét és pontos hatókörét. A Bizottságnak a megtámadott határozatban előadott állításaival szemben Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata nem támasztja alá, hogy az „alapszabályok” kifejezés a nemzeti piacoknak olyan értelemben történő tiszteletben

tartására utal, hogy a külföldi termelőknek tilos acélcsöveiket a megállapodásban részt vevő versenytársaik nemzeti piacán értékesíteni. A JFE-Kawasaki azt állítja, hogy Pierre Verluca kizárólag egyetlen dokumentumra, nevezetesen a „tájékoztató” című feljegyzésre tett megjegyzést, amely nem világítja meg, miként működött a megállapodás.

103 Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata továbbá nem erősíti meg, hogy az Egyesült Királyság egyike volt azoknak a nemzeti piacoknak, ahol a kínálat korlátozott volt amiatt, hogy a megállapodás többi résztvevője tartózkodott az acélcsöveknek az e piacokon történő eladásától. E nyilatkozat ugyanis részben védett piacnak minősíti az Egyesült Királyság piacát abban az értelemben, hogy a versenytársnak ajánlata megtétele előtt meg kellett keresnie a csövek helyi termelőjét, és megjegyzi, hogy e szabályt többé-kevésbé tiszteletben tartották. A Nippon kifejezetten tagadja, hogy bármikor is felkereste volna a Corust, mielőtt ajánlatot tett volna e piacon, és arra hivatkozik, hogy a Bizottság nem szolgáltatott bizonyítékot az ellenkezőjének igazolására. Mindenesetre, a japán felperesek arra hivatkoznak, hogy a Bizottság érvelése, miszerint a brit offshore piac részben védett helyzete összhangban van a japán értékesítés jelenlétével, nem magyarázza meg kellőképpen, hogy a japán termelőknek a Bizottság szerint milyen kötelezettségvállalásokat kellett tenniük e piaccal kapcsolatban.

104 Ami a Bizottság érvelését illeti, amely szerint Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata jelentős bizonyító erővel rendelkezik, és szükség esetén önmagában elegendő a jogsértés bizonyításához, a Sumitomo és a JFE-NKK rámutatnak, hogy a Bizottság által felhozott „Cement”-ítélet (hivatkozás a 66. pontban) 1838. pontja kizárólag egyidejű bizonyítékokra vonatkozik. Az Enso-Gutzeit kontra Bizottság ítéletből (hivatkozás az 58. pontban) az következik először is, hogy egyetlen vállalkozás vallomása nem képezhet valamely más vállalkozás ellen felhasználható bizonyítékot, ha más bizonyítékok azt nem támasztják alá (91. pont), másodsor pedig, ha a vallomás a nyilatkozattevő meggyőződésén alapul, ennek alapját fel kell tárnia, különben a Bizottság nem használhatja majd fel a nyilatkozatot harmadik személyekkel szemben (131. pont). Végül a Bizottság érvelése, amely szerint nem

kell minden egyes bizonyítékot egyenként megvizsgálni, ellentétes az Elsőfokú Bíróságnak az Enso-Gutzeit kontra Bizottság ítéletben (hivatkozás az 58. pontban) képviselt álláspontjával, különösen a 102. és 151–153. pontban leírtakkal.

- 105 Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatát ezenfelül nem támasztja alá a megtámadott határozatban említett többi bizonyíték, nevezetesen az 1. cikkben leírt termékekkel, az alapszabályok jelentésével és alkalmazási körével, valamint a jogsértés időtartamával kapcsolatban.
- 106 A megtámadott határozat és Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata csak a szabvány menetes OCTG csövekre és egyedileg gyártott csővezetékekre vonatkozik, márpedig ezek a termékek nem azonosak azokkal, amelyekre a Bizottság által Pierre Verluca nyilatkozatának alátámasztására felhozott többi dokumentum vonatkozik, különösen ami az akkoriban Pierre Verlucát foglalkoztató Vallourectől származó iratokat illeti. Ilyen körülmények között a többi dokumentumnak nincs bizonyító ereje a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított jogsértés vonatkozásában.
- 107 Különösen a VAM-szerződésről tett észrevételek, a VAM BSC szerződések felújítása, az 1990. július 24-i találkozóról szóló és a BSC-tárgyalások című feljegyzések a „VAM” kiváló minőségű kötással ellátott csövekre és nem a szabvány menetes OCTG csövekre vonatkoznak.
- 108 Ezen túlmenően az a tény, hogy a stratégiai észrevételekről szóló feljegyzés a „P piacra”, azaz a kiváló (prémium) minőségű menetes csövekre tartalmaz utalást, és hogy Pierre Verluca kifejezetten állítja, hogy elemzése nem érinti a szabvány kötések, ún. Buttress-menetvágását (lásd a Bizottság aktájának 15 619. oldalát), alátámasztja a japán felperesek feltevését. Hasonlóképpen a BSC-tárgyalások című feljegyzésben a Hunting vállalkozásra és más kötésekre történő utalás a kiváló minőségű menetes OCTG csövekre és nem a szabvány menetes OCTG csövekre vonatkozik, ellentétben a Bizottság állításával. A feljegyzés szerzője említést tesz a „Fox

semlegesítésének” szükségességéről, amely a JFE-Kawasaki által szabadalmaztatott kiváló minőségű kötés. A VAM-szerződésről tett észrevételek a sima végű és a kiváló minőségű, helyben menetvágott, különösen Fox kötéssel ellátott OCTG csövekre hivatkoznak. Az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzés szintén a rozsdamentes- acélnatermékekre vonatkozik, amelyeket a megtámadott határozat a 28. preambulumbekzdésében – menetvágásuktól függetlenül – kifejezetten kizár alkalmazási köréből.

- 109 Végül egyik feljegyzés sem vonatkozik a csővezetékekre. Mindazonáltal, azok csak a Vallourec munkavállalóinak megjegyzéseit és személyes feltevéseit tartalmazzák, és az alapszabályokra utalnak, pontos magyarázat nélkül. Ezért nem állapítják meg, hogy a megtámadott határozat címzettjeinek érdekei egybeestek, és nem támasztják alá Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatát.
- 110 A Bizottság továbbá hivatkozik a Vallourec 1994. január 27-i „Compte rendu de l'entretien avec JF à Bruxelles le 25/1” című belső feljegyzésére is (a továbbiakban: összefoglaló a JF-fel való találkozóról, másolatát lásd a Bizottság aktájának 4822. oldalán). Ez a dokumentum lényegtelen, mivel csak a „trapéz alakú menetvágásra és az NTM menetvágású VLR csövekre” vonatkozik, és nem a megtámadott határozat által érintett termékekre.
- 111 A Bizottság ezenkívül az elnökök számára készített feljegyzésre és a „g) japán” dokumentumra támaszkodik, pedig lehetetlen meghatározni, hogy azok pontosan mely termékekre vonatkoznak. E bizonyítékok, a megtámadott határozathoz és Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatához képest, más termékekről is említést tesznek, pl. az acélnentes OCTG csövekre és a hegesztett csövekre, valamint több olyan termékre hivatkoznak, amelyek némelyikét a megtámadott határozat érinti, másokat pedig nem. Ezekből az iratokból világosan kitűnik, hogy a bennük lévő elemzés lényegében a kiváló minőségű menetes OCTG csövek piacára, és nem a jelen ügyben érintett termékekre vonatkozik. A Bizottság érvelése, amelyet a T-68/00. sz. ügyben benyújtott ellenkérelmének 10. pontjában leír, miszerint az elnökök számára készített feljegyzés azon a feltevésen alapult, hogy a szabvány

menetes OCTG csövek és nem a kiváló minőségű OCTG csövek képezték a tárgyát a feljegyzés írásakor fennálló megállapodásoknak, azt erősíti meg, hogy az abban említett japán agresszió szükségképpen a szabvány menetes OCTG csövekhez kapcsolódott.

- 112 A piacfelosztásikulcs-dokumentum a termékeknek jelentősen szűkebb körét érinti, mint Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata. E dokumentum megemlíti a varrat nélküli API szabvány csövekre kiírt nyilvános pályázati felhívást („SMLS API OPEN TENDER”). Így e dokumentumban csak a szabvány OCTG csövek piacáról van szó, amely nyilvános pályázati felhívás tárgya. A japán felperesek ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata értelmében nem voltak nagy jelentőségű pályázati felhívások („pas de gros Tenders”) az általa említett termékekre nézve. A piacfelosztásikulcs-dokumentum következőképpen nem létező piacra vonatkozik. A japán felperesek megerősítik, hogy ez a nyilatkozat összhangban van az európai piacon akkor uralkodó helyzettel, és arra következtetnek, hogy az ajánlott piacfelosztási kulcs Európára nézve értelmetlen volt, mivel nem létező piacra utalt. A Sumitomo meglátása szerint a piacfelosztási-kulcs-dokumentum szerzője hibázhatott, mivel arra nincsen logikus és ésszerű magyarázat. Továbbá nem volt Japánban nyilvános pályázati felhívás az OCTG csövekre a megtámadott határozatban a jogsértés időtartamaként meghatározott időszakban.
- 113 A Bizottság állításával ellentétben a piacfelosztásikulcs-dokumentum egyértelműen nem vonatkozott a csővezetésekre. A megtámadott határozat 27. preambulumbekzdésében a Bizottság jelezte, hogy az „API” rövidítés a szabvány menetes OCTG csövekre vonatkozik, és nem változtathatja meg ezt az értelmezést a peres eljárási szakaszban. A piacfelosztásikulcs-dokumentumban használt C/S és T/B betűszók is megerősítik ezt az álláspontot. Végül valójában az összes OCTG csőre és csővezetésekre léteznek API-szabványok, így a bizottsági érvelésből azt a következtetést kell levonni, hogy a dokumentum olyan termékekre is vonatkozik, amelyeket a megtámadott határozat nem érint.

- 114 Ami a jogsértés létezésével kapcsolatos okirati bizonyítékok bizonyító erejét illeti, a japán felperesek rámutatnak egyrészt arra, hogy a stratégiai észrevételekről szóló feljegyzésben Pierre Verluca javasolt olyan megoldást, hogy a VAM csoportnak biztosítsanak elsőbbséget, míg a japán termelők szabadon versenyeznek a VAM csövekkel az Egyesült Királyság piacán. E feljegyzés olyan időszakban íródott, amikor az önkorlátozási szerződések hatályban voltak, és a piacfelosztó megállapodások nem voltak jogellenesek. A Sumitomo szerint ebből az következik, hogy ha az Elsőfokú Bíróság elfogadja a japán felperesek érveit az önkorlátozási szerződések időtartamáról (lásd a 139. és azt követő pontokban), az csökkenti az 1990-re keltezett dokumentumoknak, főként pedig a Vallourec különböző iratainak a bizonyító erejét. E dokumentumok nem tekinthetők a megírásukkor fennálló megállapodást bizonyító iratokként, csak megállapodást előkészítő iratokként. A BSC-tárgyalásokról szóló feljegyzésben említett „jelenlegi helyzet” továbbá kifejezetten a Távol-Keletre, Dél-Amerikára és a Közél-Keletre utal, és az ugyanebben a dokumentumban tett hivatkozás az „északi-tengeri üzlettel” kapcsolatos árrögzítő politikára (aff North Sea), aminek az eseti jelleggel történő tiszteletben tartásához a japán termelők hozzájárultak, nem összeegyeztethető azon termékek japán termelők általi értékesítésének tilalmával, amelyeket Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában leírt. A JFE-NKK ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a BSC-tárgyalásokról szóló feljegyzések szerzője Pierre Verluca.
- 115 A VAM-szerződésről tett észrevételek című feljegyzés továbbá megemlíti annak lehetőségét, hogy „meggyőzik a japánokat, hogy ne avatkozzanak be az egyesült királysági piacon, és hagyják a problémát az európaiakra” („des Japonais qu'ils n'interviennent pas sur le marché UK et que le problème se règle entre Européens”), amely világosan mutatja, hogy nem volt megállapodás az Egyesült Királyság piacára nézve 1990 márciusában. Hasonlóképpen abból, hogy az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzés feltételes módot használt a javított alapszabályok elfogadása lehetőségének megemlítésekor, „amely megtiltaná a japánoknak az Egyesült Királyságba való belépést” („qui interdiraient aux Japonais l'accès du UK”), az következik, hogy 1990 júliusában még nem létezett megállapodás.
- 116 A „g) japán” dokumentum és az elnökök számára készített feljegyzés pusztán előkészítő iratok, amelyeket legnagyobb valószínűség szerint a Corus egyik munkavállalója írt az európai termelők találkozója, amelyre az Európa-Japán klub 1993. november 5-i tokiói találkozója előtt került sor. E dokumentumok így nem szolgáltatnak bizonyítékot a japán termelők magatartásával, még kevésbé a

megtámadott bizottsági határozat 1. cikkében foglalt megállapodásban való részvételükkel kapcsolatban. Éppen ellenkezőleg, azt igazolják, hogy a japán termelők agresszív versenytársak voltak az Egyesült Királyság offshore piacán, és hogy a közösségi termelők legfeljebb csak törekedtek a japán termelőkkel való olyan megállapodás megkötésére, amelynek pontos tartalma nem ismert. A Nippon kihangsúlyozza, hogy a „g) japán” dokumentum kifejezetten utal az agresszív magatartására az Egyesült Királyság offshore piacán.

- 117 A japán értékesítés korlátozásának a „g) japán” dokumentumban és az elnökök számára készített feljegyzésben leírt állítólagos rendszere nincs összhangban az alapszabályoknak Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában foglalt értelmezésével, amely szerint a japán termelőknek meg kellett keresniük a Corust, mielőtt értékesítették volna termékeiket az Egyesült Királyság piacán. A JFE-NKK rámutat, hogy az alapszabályoknak a megtámadott határozatban foglalt leírása nem egyeztethető össze a Bizottság által szolgáltatott egyéb bizonyítékokkal és az alapszabályoknak a T-67/00. sz. ügyben benyújtott ellenkérelmében leírt értelmezésével. Az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az ilyen ellentmondásnak a megtámadott határozat megsemmisítéséhez kell vezetnie (lásd különösen a SIV kontra Bizottság ítéletet, fent az 57. pontban).

- 118 Az elnökök számára készített feljegyzés továbbá megemlíti, hogy a japán termelők kötelesek voltak korlátozni bizonyos szállításaikat („some of their deliveries”) az Egyesült Királyság kontinentális talapzatára, míg a megtámadott határozat 101–102. preambulumbekzdése teljes mértékű piacfelosztásra utal. A JFE-NKK szerint a következtetés itt is elegendő a megtámadott határozat megsemmisítéséhez. A „g) japán” dokumentumból pedig az következik, hogy a japán termelők szerint a szerződésekhez kapcsolódó szállításokra semmilyen megállapodás nem vonatkozott, ami továbbá csökkenti a piacfelosztási kulcs-dokumentum bizonyító erejét, amely dokumentum az európai piacokat tekintve csak a szerződéses szektorra vonatkozik. Ezenkívül a Bizottság érvelése, amely szerint e dokumentumok azon a feltételezésen alapultak, hogy már létezett olyan megállapodás, amely a japán termelőket kötelezte arra, hogy a megtámadott határozat által érintett termékeket ne értékesítsék a közösségi onshore piacokon, egyáltalán nem vagy nem az ítélkezési gyakorlat által megkövetelt pontossággal és bizonyossággal bizonyítja be ilyen megállapodás létezését.

- 119 A „Licence VAM à Siderca” című 1994. június 20-i feljegyzés (VAM licencia a Sidercának, másolatát lásd a Bizottság aktájának 15 809. oldalán), amely többek között azt mutatja, hogy a Mannesmann-nak teljes mértékben tiszteletben kellett tartania az Egyesült Királyság piacát, a japán felperesek szerint nem igazolja, hogy ők is beleegyeztek volna abba, hogy nem értékesítik csöveiket az eurpai piacokon.
- 120 A JFE-Kawasaki arra hivatkozik, hogy a piacfelosztásikulcs-dokumentum nem használható fel bizonyítékként, mivel nincs keltezése, és a Bizottság nem fedte fel a szerzőnek vagy annak a kilétét, aki megküldte neki, így a felperesek nem ismerhették meg a körülményeket, amelyek között fródott, vagy annak okát, hogy miért közölték a Bizottsággal. Ez lenne az első alkalom, hogy a Bizottság egy azonosítatlan irat alapján megállapítja valamely vállalkozás felelősségét. A Bizottság érvelése a megtámadott határozat 121. és 122. preambulumbekkezdésében, amely szerint a piacfelosztásikulcs-dokumentum bizonyítékként felhasználható, és megbízható, mivel más dokumentumok alátámasztják, megalapozatlan, mivel más bizonyítékok valójában ellentmondanak neki, különösen lényeges tények vonatkozásában, ahogyan azt a Bizottság saját maga is elismeri a megtámadott határozat 86. preambulumbekkezdésében a latin-amerikai termelők szerepével kapcsolatban. A JFE-Kawasaki itt a Volkswagen kontra Bizottság ítélet (hivatkozás az 57. pontban) 72. pontjára hivatkozik, amely szerint a Bizottságnak a megállapodás vagy az összehangolt magatartás fennállását kellően pontosan és ellentmondásmentesen kell meghatározni.
- 121 A JFE-Kawasaki mindenesetre egyetért a többi japán felperessel abban, hogy még ha fel is használható bizonyítékként, a piacfelosztásikulcs-dokumentum nem megbízható terhelő bizonyíték, mert nem azonosítható megfelelően. Az a tény, hogy a Bizottság nem kizárólag erre támaszkodik a jogsértés megállapításakor, nem teszi szükségtelemmé a bizonyíték hitelességének meghatározását. A piacfelosztásikulcs-dokumentum továbbá ellentétes Pierre Verlucának a „Vérification auprès de Vallourec” című 1997. december 18-i dokumentumban leírt állításával (a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat, másolatát lásd a Bizottság aktájának 7317. oldalán, 1.3. pont) azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a latin-amerikai termelők kedvezően reagáltak-e 1993 végén az eurpai termelők megkeresésére, így ez

kérdéssé teszi e két dokumentum megbízhatóságát. Ezenkívül Bert Bechernek, a Mannesmann vezetőjének az 1997. április 21-én lefolytatott helyszíni vizsgálat során az alapszabályok természetére irányuló kérdésre adott 1997. április 22-i válasza (a továbbiakban: Bert Becher válasza, másolatát lásd a Bizottság aktájának 10 989A. oldalán) szerint a piacfelosztási kulcsok csak harmadik államok piacára vonatkoztak. Ezt megerősíti a megtámadott határozat 101. és 103. preambulumbekzdése.

- 122 Másfelől pedig a piacfelosztásikulcs-dokumentum nem tükröz határozott megállapodást, mivel a Vallourec jelezte a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat című dokumentumban, hogy pusztán megpróbálták megváltoztatni a piacfelosztási kulcsokat, és hogy maga a dokumentum az európai termelők közötti újabb találkozót helyezett kilátásba, hogy megvizsgálják, miként kell alkalmazni a dokumentumban javasolt piacfelosztási kulcsokat.
- 123 A piacfelosztásikulcs-dokumentumból továbbá kiderül, hogy a japán termelők fenntartásukat fejezték ki e javaslattal kapcsolatban, amely szerint a kulcs alkalmazási körét ki kell terjeszteni az „ERW OCTG” elnevezésű hegesztett acélcsövekre is. A piacfelosztásikulcs-dokumentumra tekintettel a Bizottságnak a japán termelőket úgy kellett volna kezelnie, mint a latin-amerikaiakat, amelyekkel szemben visszavonta kifogásait, mivel ők is fenntartásukat fejezték ki a javasolt kulccsal kapcsolatban annyiban, amennyiben az az európai piacot érintette, és mivel értékesítették acélcsöveiket Európában. A Bizottság nem tudja igazolni, hogy a japán és a latin-amerikaiak termelők közötti eltérő bánásmód azzal magyarázható, hogy az utóbbiak nagyobb mennyiségben értékesítettek európai piacokon, mivel nem szolgáltatott semmilyen adatot, amely alapján megfelelően össze lehetne hasonlítani az érintett eladásokat. Az egyenlőtlen elbánás így indokolatlan, és az a tény, hogy a Bizottság visszavonta a latin-amerikai termelőkkel szembeni kifogásait, megkérdőjelezi a jogsértés megállapítását a megtámadott határozat 1. cikkében a japán termelőkre nézve.
- 124 Az a körülmény, hogy a japán termelők csöveket adtak el bizonyos európai piacokon, még inkább elégséges annak igazolására, hogy a piacfelosztásikulcs-dokumentum

nem tükrözi azt, hogy létezne bármiféle, általuk aláírt megállapodás. E dokumentum értelmében ugyanis a japán termelők nem adhattak volna el csöveket az európai piacokon anélkül, hogy e tilalom alá lett volna vetve valamilyen fenntartásnak. A latin-amerikai termelők fenntartása ráadásul az európai termelők nézőpontjából tekintve megfosztotta a piacfelosztásikulcs-dokumentumot minden gazdasági jelentőségétől, és e dokumentum későbbi elfogadása ilyen körülmények között ésszerűtlen lett volna, tehát valószínűtlennek tűnik.

- 125 A japán felperesek arra hivatkoznak, hogy Pierre Verluca 1996. október 14-i nyilatkozata (a továbbiakban: Pierre Verluca 1996. október 14-i nyilatkozata, másolatát lásd a Bizottság aktájának 6354. oldalán) nem bizonyítja részvételüket a Bizottság által kifogásolt megállapodásban. A nyilatkozat vonatkozó része pusztán megerősíti, hogy a japán felperesek rendszeresen részt vettek az Európa–Japán klub találkozóin, és Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata szerint e találkozók az európai és a japán termelők hazai piacán kívüli piacokat érintették. A japán felperesek szerint e találkozók csak olyan harmadik országokba irányuló szállításokról volt szó, mint Kína és Oroszország. Arra sincs bizonyíték, hogy e találkozók a Bizottság által kifogásolt jogellenes megállapodáshoz vezettek volna. A Sumitomo válaszában azzal érvel, hogy a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat című dokumentum, amely tartalmazza Pierre Verluca 1997. december 18-án tett nyilatkozatát és Jachia úr, a Dalmine munkavállalója 1995. június 5-én Bergamo ügyészenek tett nyilatkozatát (a továbbiakban: Jachia nyilatkozata, másolatát lásd a Bizottság aktájának 8220 C6. oldalán), kizárja a megállapodás alkalmazási köréből az egyedileg gyártott csövezetéseket, mivel a szabvány termékekre hivatkozik. Így az alapszabályok által érintett termékek körét tekintve ellentmondás van Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata és a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat című dokumentumban tett állítása között.

- 126 A JFE-Kawasaki arra is rámutat, hogy a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat című dokumentumban Pierre Verluca azt állította, hogy „az egyesült királyságin kívüli offshore piacokat általában nem tekintették hazai piacnak”. Így nem állapítható meg, hogy ezen offshore piacokon jogsértés történt volna.

- 127 Biasizzo úr, a Dalmine korábbi munkavállalója 1995. június 1-jén Bergamo ügyészenek tett nyilatkozata (a továbbiakban: Biasizzo nyilatkozata, másolatát lásd a Bizottság aktájának 8220 C10. oldalán) sem utal arra, hogy a japán termelők a megtámadott bizottsági határozat 1. cikkében kifogásolt megállapodást megkötötték volna. Bár Biasizzo említést tett egy nem kötelező megállapodásról („gentleman’s agreement”), amely szerint a külföldi termelőknek ajánlatuk megtételekor a nemzeti termelőnél 8-10%-kal magasabb árat kellett javasolniuk, a „Commento alle mie deposizioni” című dokumentumban (a továbbiakban: Biasizzo vallomásával kapcsolatos észrevételei, másolatát lásd a Bizottság aktájának 8220 C14. oldalán) később leírta azokat a gazdasági előnyöket, amelyeket a nemzeti acélszermelő élvezett nemzeti piacon a külföldi termelőkkel szemben, és nem említett semmilyen nemzetközi megállapodást (a kifogásközlés 15. melléklete, 8220 C16. o.). Ez az ajánlatokra történő hivatkozás ráadásul ellentétben áll Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatával, amelyben azt állította, hogy nem voltak nagy jelentőségű pályázati felhívások az európai piacokon.
- 128 Jelentős ellentmondás áll fenn Biasizzo nyilatkozata és a vallomásával kapcsolatos észrevételek között. E két bizonyíték nem jelzi pontosan, milyen termékeket érintett a megállapodás, és az mennyi ideig tartott. Valószínűtlen azonban, hogy a nyilatkozat és az észrevételek a megtámadott határozat által érintett termékekre vonatkozna, mivel az olasz acélszermelők akkoriban más termékekre koncentrált, mégpedig a kiváló minőségű menetes OCTG csövekre és a kereskedelmi csővezetékekre. Biasizzo megjegyzései továbbá az akkori piaci részesedések megőrzéséről harmadik országok piacaira vonatkoztak, nem a megtámadott határozat által érintettek. Mindenesetre, Biasizzo nyilatkozata és a vallomásával kapcsolatos észrevételek nem hitelt érdemlők. Valójában kényszer alatt készültek, amikor is szerzőjüknek érdekében állt annak megmagyarázása, hogy az ellene indított vizsgálat tárgyát képező tisztességtelen gyakorlattól eltérő mely indokok miatt szerezte meg a Dalmine az Agip összes közbeszerzési szerződését. A Bizottság állításával ellentétben 1992 elejétől 1993 első félévének végéig Biasizzo az OCTG csövek értékesítésének volt kizárólagos felelőse, nem a csővezetékek értékesítésének.

129 A Nippon és JFE-Kawasaki mindenesetre úgy vélik, hogy az alapszabályoknak a megtámadott határozatban, különösen a 61. és 101. preambulumbekkezdésben adott meghatározása, amely alapján a megállapodás feleinek határozottan tilos volt termékeiket a versenytársaik piacán értékesíteni, nincs összhangban Biasizzo nyilatkozatával, amely szerint a felek kínálhatták termékeiket a nemzeti termelőnél magasabb áron.

130 A Dalmine válaszában, amelyet a Bizottság tisztviselőinek 1997. április 4-én folytatott helyszíni vizsgálat során adott (a továbbiakban: a Dalmine 1997. április 4-i válasza, másolatát lásd a Bizottság aktájának 15 099. oldalán), ugyan elismerte szoros kapcsolatok létezését a japán iparral, de e kapcsolatok valójában az Európai Közösségen kívüli olyan piacokra vonatkoznak, mint az orosz piac. E dokumentum azt is megerősíti, hogy az alapszabályok fogalma a varrat nélküli csövek közösségi iparának 1986–1987 utáni helyzetét tükrözi, és megemlíti, hogy ellenőrizetlenül importáltak csöveket más földrajzi területekről, ugyanabban az időszakban. Mindenesetre, e dokumentumból kiderül, hogy a Dalmine vezetői a nyilatkozat tételkor nem voltak tudatában annak, mi történt 1996 februárja előtt, és hogy a vállalkozás irataiban nincs nyoma a japán és európai termelőkkel való találkozóknak. E tényeket a Dalmine is megerősítette a Bizottságnak a 17. rendelet 11. cikke alapján hozzá intézett levelére adott 1997. május 29-i válaszában (a továbbiakban: a Dalmine 1997. május 29-i válasza, másolatát lásd a Bizottság aktájának 15 162. oldalán). A Dalmine 1997. május 29-i válasza ellentmond Biasizzo nyilatkozatának és a vallomásával kapcsolatos észrevételeknek, amennyiben e két dokumentum arra utal, hogy kizárólag nem közösségi piacokról tárgyaltak az Európa–Japán klubban, és hogy a csöveknek az Európai Közösségbe való exportja korlátozott volt, de nem tilos. A Sumitomo ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a Dalmine 1997. május 29-i válasza egy bizonyos R. úr emlékein alapul, aki a kérdéses találkozókra részt vevő Biasizzóval való beszélgetéseit jelölte meg emlékei forrásaként.

131 A japán felperesek arra hivatkoznak, hogy (a megtámadott határozatban nem, de a Bizottság aktájában szereplő) az acélcsövekre kidolgozott rendszer dokumentum

alapján az alapszabályok az európai termelők közötti kapcsolatokat szabályozták. A Bizottság állításával szemben a dokumentum nem szorítkozott annak vizsgálatára, hogy melyek voltak a Corus visszavonulásának következményei a varrat nélküli acélcsőpiacról.

- 132 Bert Becher válaszát illetően a japán felperesek megjegyzik, hogy saját nyilatkozata szerint Bert Bechernek nem volt személyes tudomása azon tényekről, amelyeket észrevételezett, és ezt a tényt a Bizottság elmulasztotta megemlíteni, amikor a nyilatkozatra hivatkozott a megtámadott határozat 63. preambulumbekézdésében. Vallomásának így nincs igazi bizonyító ereje, és a JFE-NKK véleménye szerint bizonyítékként nem használható fel (Rhône-Poulenc kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 56. pontban] és a főtanácsnokként eljáró Vesterdorf bírónak ugyanezen ügyre vonatkozó indítványa [hivatkozás az 56. pontban], 955–957. o.). Ezen túlmenően a Bizottság nem tekintheti e választ megbízható bizonyítéknak annyiban, amennyiben az igazolja az európai és japán termelők közötti megállapodás létezését, ha közben nem bízik benne annyiban, amennyiben a szerint nem létezett az európai termelők között létrejött, egymás hazai piacának tiszteletben tartását előíró megállapodás. Amennyiben Bert Becher válasza tagadja a piacfelosztó megállapodásnak az európai termelők közötti létezését, annyiban az acélcsővekre kidolgozott rendszer-dokumentum ellentmond e válasznak, amit Bert Becher tévesnek tart. A válasz továbbá ellentétben áll Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatával és a Dalmine 1997. május 29-i válaszával.
- 133 Ami a Corusnak a Bizottság információkérésére 1997. október 31-én adott válaszát (a továbbiakban: a Corus válasza, másolatát lásd a Bizottság aktájának 11 932. oldalán) illeti, amely szerint a hazai piacok a helyi termelőknek voltak fenntartva, a japán felperesek arra hivatkoznak, hogy a Bizottsághoz intézett 1999. március 30-i levélben (a továbbiakban: 1999. március 30-i levél, a T-68/00. sz. ügyben benyújtott keresetlevél C.5. melléklete) a Corus világosan jelezte, hogy egyik nyilatkozata sem értelmezhető úgy, hogy az az európai és japán termelők közötti megállapodás létezésére utalna. A Bizottság érvelésére válaszul, hogy az 1999. március 30-i levél a hegesztett acélcsővekkal kapcsolatos eljárásra vonatkozik, a japán termelők megjegyzik, hogy e levélben értelmezett nyilatkozatot a Corus ugyanolyan szöveggel tette, mint a varrat nélküli acélcsővekkal kapcsolatos eljárásban. A Bizottság érvelésével kapcsolatban, miszerint a Corus álláspontja ellentmondásos, a Nippon

úgy véli, hogy éppen ellenkezőleg, a Bizottság kíván a Corus állításainak olyan értelmezésére támaszkodni, amelyet maga a Corus tagad. A JFE-Kawasaki és a Sumitomo arra hivatkoznak, hogy a Corus állítólagos vallomása mindenképpen homályos és kétértelmű. A Sumitomo azt is kihangsúlyozza, hogy a Corus válaszában egyedülként említett termékek az OCTG csövek. A Sumitomo és a JFE-NKK mindketten azzal érvelnek, hogy e válasz kizárólag harmadik országok piacára vonatkozott.

- 134 A japán felperesek szerint az európai termelőknek egyértelműen érdekében állt a „kár csökkentése” többek között azáltal, hogy bevallották a japán termelőkkel való megállapodást annak érdekében, hogy eltereljék a Bizottság figyelmét az alapszabályok valós jelentőségéről, amelynek célja az európai piacoknak az európai termelők közötti felosztása volt, vagyis a megtámadott határozat 1. cikkében foglaltnál sokkal súlyosabb jogsértés, amelynek bevallása sokkal magasabb bírsághoz vezetett volna az európai termelők számára. Ezt az elméletet alátámasztja a Vallourec stratégiája, hogy tájékoztatta a Bizottságot a japán termelőkkel kötött megállapodás létezéséről, és ez az együttműködés hiányában rá kiszabható bírság 40%-os mérsékléséhez vezetett, és mentesült a további bírság kiszabása alól a sima végű csövekkel kapcsolatos, a megtámadott határozat 2. cikkében megállapított jogsértésre tekintettel. Hasonlóképpen a Dalmine is részesült 20%-os bírságmérséklésben. A Bizottság által a megtámadott határozatban előadott bizonyítékokat, különösen Pierre Verluca nyilatkozatait e körülményekre tekintettel kell vizsgálni. Figyelembe kell venni azt, hogy a Vallourec nem indított keresetet a megtámadott határozat ellen, és hogy Dalmine nem vitatta a tényeket, amelyek a határozat alapul. A Sumitomo rámutat, hogy a felhozott összes nyilatkozat, különösen Pierre Verluca, Bert Becher és Biasizzo nyilatkozatai az események után íródtak, és hozzáteszi, hogy ellentmondás esetén elsőbbséget kell adni a jogsértéssel egyidejű dokumentumokban szereplő bizonyítékoknak, mégpedig a piacfelosztásikulcsdokumentumnak, e nyilatkozatokban szereplő bizonyítékokkal szemben.

- 135 A Nippon azt állítja, hogy a megtámadott határozat 131. preambulumbekzdésében foglaltakkal ellentétben a kifogásközlésre adott írásbeli válaszában és a Bizottság előtti meghallgatáson kifejezetten azt válaszolta arra az állításra, amely szerint a

megtámadott határozat 62–67. és 100. preambulumbekzdésében leírt dokumentumok az 1. cikkben foglalt megállapodás létezését és tartalmát tárják fel, hogy e dokumentumoknak nincs bizonyító ereje. A Nippon másfelől vitatja a megtámadott határozat 131. preambulumbekzdésében szereplő azon állítást, miszerint a japán vállalkozások elismerték, hogy nem tudnak felvilágosítást adni az Európa–Japán klub találkozóiról, mivel a tárgyaláson feltett kérdésre adott válaszában kijelentette, hogy az európai és japán termelők között találkozókra került sor, amelyek célja azonban az orosz és kínai piacokon történő értékesítés egyeztetése volt.

- 136 Ami a jogsértés időtartamát illeti, a Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában említett dátumok pontatlanok. A Bizottság következképpen nem bizonyította be jogilag megkövetelt módon a jogsértés időtartamát.
- 137 Ami az 1977-es év megjelölését illeti, amikortól Pierre Verluca szerint megkezdődött az „échanges”, a japán felperesek két kifogást emelnek.
- 138 Egyrészt azt állítják, hogy a francia „échanges” kifejezés (magyarul kb. kapcsolatok) homályos értelmű, és a megtámadott határozat 10. lábjegyzetében angol nyelvre „trade” szóval fordították, amely ellentétben áll a Bizottságnak e határozat 108. preambulumbekzdésében leírt érvelésével, amely szerint a jogellenes megállapodás feleinek találkozóiról van szó.
- 139 Másrészt a japán felperesek azzal érvelnek, hogy az 1990 előtti időszakot tekintve a Bizottság elismeri, hogy az önkorlátozási szerződések megakadályozták a japán termelőket abban, hogy az Európai Közösség piacain értékesítsék termékeiket. Mindazonáltal Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatából nem tűnik ki, hogy a japán és az európai termelők közötti jogellenes megállapodás lépett volna a kormányzati szinten kötött önkorlátozási szerződések helyébe 1990-ben vagy 1991-ben. A japán felperesek ebből arra következtetnek, hogy Pierre Verluca 1996.

szeptember 17-i nyilatkozata nem támasztja alá a Bizottság állítását a jogsértés kezdetéről. Következésképpen a Bizottság nem teljesítette kötelezettségét, hogy kellően pontos és ellentmondásmentes bizonyítékot szolgáltatson a jogsértés időtartamáról (CRAM és Rheinzink kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 57. pontban] 20. pontja).

- 140 Továbbá, még ha jogilag megkövetelt módon meg is állapítható, hogy az állítólag jogsértést megvalósító „kapcsolatok” 1977-től kezdve ténylegesen megtörténtek, a Bizottság helytelenül számította a jogsértés időtartamát, mivel az önkorlátozási szerződések 1990. december 31-én veszítették hatályukat, nem pedig 1989. december 31-én. Ezt a körülményt alátámasztják a japán felperesek keresetleveleihez csatolt bizonyítékok, különösen a Japán Külkereskedelmi és Ipari Minisztérium (a továbbiakban: MITI) által 1991. június 25-én kiadott fehér könyv a nemzetközi kereskedelemről, amely szerint az önkorlátozási szerződések hatályban maradtak az 1990-es év folyamán. A japán jogszabályok alapján a MITI hatáskörrel rendelkezett arra, hogy kényszerítse a japán acélcsoőtermelőket az önkorlátozási szerződések kikötéseinek tiszteletben tartására. A MITI hatáskörének gyakorlásakor felhívott hat japán termelőt, köztük a japán felpereseket, hogy kössenek önkorlátozási szerződéseket, amelyeket később a MITI jóváhagyott. A japán felperesek állításaik alátámasztására átadták a megállapodásnak az 1990-es évre történő meghosszabbításáról Japánban készített iratokat, így a MITI által 1989. december 28-án jóváhagyott meghosszabbítási szerződést, és a MITI-nek írt levelet, amelyben elmagyarázzák, miért kellett meghosszabbítani a szerződést. A Nippon szintén benyújtott az igazgatóságától származó határozattervezetet, és az igazgatóság jóváhagyását a japán termelők közötti szerződés meghosszabbításáról 1990. december 31-ig.

- 141 Válaszaikban a Nippon és a JFE-Kawasaki kifejezik meglepődésüket arra vonatkozóan, hogy a Bizottság ellenkérelmében nem jelezte egyértelműen, mikor veszítették hatályukat az önkorlátozási szerződések, pedig saját maga félként vett részt azon nemzetközi megállapodásban, amelyre most támaszkodik. Ennek fényében nem hitelt érdemlő, hogy a Bizottság nem tudott a japán termelők között létrejött megállapodásról. A Nippon arra kéri az Elsőfokú Bíróságot, kérje fel a Bizottságot, hogy pontosítsa az önkorlátozási szerződések lejáratának dátumát. A fent említett

két felperes és a JFE-NKK továbbá arra hivatkoznak, hogy egy olyan változást, mint a Japánnal kötött önkorlátozási szerződések lejáratának módosítása, a Bizottság megemlíttet volna az Európai Közösségek tevékenységéről szóló, 1990-es XXIV. sz. általános jelentésében, ha az valóban abban az évben történt volna. Ezzel ellentétben a jelentés azt írja, hogy az acélipari termékek behozatalára vonatkozó előírások 1989-hez képest változatlanok maradtak (a jelentés 840. pontja).

142 E körülmények között egyértelmű, hogy ha a Bizottság nem követte volna el a felperesek által kifogásolt ténybeli hibát, nem állapította volna meg, hogy 1990-ben jogsértés állt fenn.

143 Ami a jogsértés végének időpontját illeti, a japán felperesek arra hivatkoznak, hogy a Bizottság megállapítása, amely szerint a jogsértés 1995-ben fejeződött be, Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában található homályos állításon alapul: „a kapcsolatok egy kicsivel több mint egy éve fejeződtek be”. Ezzel kapcsolatban a piacfelosztásikulcs-dokumentum olyan időtartamra utal, amely 1994 márciusában ért véget, és nincs bizonyíték az Európa–Japán klub e dátum utáni találkozóira. Ezért a jogsértést legkésőbb 1994 első felében megszűntnek kell tekinteni. A Sumitomo és a Nippon erre vonatkozóan fenntartja, hogy a piacfelosztásikulcs-dokumentum legfeljebb csak egyévi jogsértést határoz meg, 1993-tól 1994 márciusáig. A Bert Becher nyilatkozatában megjelenő hivatkozás, amelyre a Bizottság a jogsértés időtartamának megállapításakor támaszkodott, miszerint a megállapodás 1995. április 1-je előtt fennállt, nem lényeges ebből a szempontból, mert ez a dátum csak azt jelzi, hogy a dokumentum szerzője ekkor lett a Mannesmann igazgatója. A megtámadott határozat I. cikkében foglalt állítás, amely szerint a jogsértés 1995 folyamán is tartott, ellentmondásban áll a felhozott bizonyítékokkal. Következésképpen a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni, legalábbis annyiban, amennyiben megállapítja a jogsértés fennállását olyan időszakra, amelyre nézve az előterjesztett bizonyítékok nem kielégítőek.

- 144 A Bizottság egyrészt arra hivatkozik, hogy a japán felperesek azon taktikája, hogy minden egyes bizonyítékot kiragadnak a környezetéből, és azokat összetett jogi elemzésnek vetik alá, nem alkalmazható azon tárgyi bizonyítékok összességének elemzése céljára, amelyek tényleges összefüggéseikben megalapozzák a jogsértést (lásd különösen az Elsőfokú Bíróság T-334/94. sz., Sarrió kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-1439. o.] 103. pontját). A Bizottság rámutat arra, hogy a „Cement”-ítélet (hivatkozás a 66. pontban) 1838. pontjában az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a dokumentumok bizonyító erejének megállapítása végett először is figyelembe kell venni a benne foglalt információ hitelességét, honnan származik a dokumentum, milyen körülmények között jött létre, ki a címzettje, másodsor pedig hogy tartamát tekintve helyállónak és megbízhatónak tűnik-e.
- 145 A jelen ügyben az az érvelés, hogy az alapszabályok, amelyekre a különböző bizonyítékok vonatkoznak, bizonyos állapotot és nem piacfelosztó megállapodást tükröznek, valószínűtlennek tűnik. Ezen iratok azt az érvelést sem támasztják alá, hogy az alapszabályok csak az európai termelők közötti kapcsolatokat szabályozták. A Bizottság megjegyzi, hogy a megtámadott határozatban nem mulasztotta el megvizsgálni a Közösségen belüli kereskedelmet, és a jogsértés leírása a megtámadott határozat preambulumban és 1. cikkében azt jelenti, hogy nemcsak a japán termelőknek volt tilos termékeiket eladni Európában, hanem egyik európai termelő sem volt jogosult termékeit értékesíteni más európai termelő hazai piacán.
- 146 A Bizottság különösen a JFE-NKK érvelését vitatja, hogy az alapszabályok és a javított alapszabályok a közösségi ipar szükséges racionalizálására vonatkoznak, nem pedig valamely jogellenes megállapodásra. Az acélcsovekre kidolgozott rendszer dokumentum és különösképpen a benne említett 1992. október 6-i találkozó tárgya volt a racionalizálási folyamat, amelyet a Bizottság által az EK 87. cikk alapján jóváhagyott állami támogatásból finanszíroztak.

- 147 A Bizottság szerint Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatának különös jelentőséget kell tulajdonítani, mert szerzője a Vallourec Oil & Gas vezetője volt, és közvetlen tudomása volt az Európa–Japán klub tevékenységéről. Részt vett a klub félévenkénti üléseinek némelyikén, ahogy azt nyilatkozatában meg is említi (lásd fent a 23. pontban). A Bizottság arra az elvre hivatkozik, hogy a bizonyítékok felvételekor bizonyító erejűnek kell tekinteni az a nyilatkozatot, amely az azt tevő érdekei ellen irányul. Emellett azzal érvel, hogy a jelen ügyben Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata az általa képviselt Vallourec érdekei ellen irányult, mivel a Bizottság vizsgálatot indított e vállalkozás ellen.
- 148 Azt az érvet tekintve, hogy Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatát egyetlen másik bizonyíték sem támasztja alá a jogsértés összes különleges tényezőjét, különösen az alapszabályok értelmezését illetően, a Bizottság rámutat arra, hogy a „Cement”-ítélet (hivatkozás a 66. pontban) 1838. pontja alapján a közösségi jog egyik alapelve sem akadályozza a Bizottságot abban, hogy egyetlen bizonyítékra támaszkodjon annak megállapításakor, hogy az EK 81. cikk (1) bekezdését megsértették.
- 149 Mindazonáltal Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatát alátámasztják az aktában lévő más bizonyítékok, különösen azok, amelyeket a megtámadott határozat is említ (lásd lent a 161. és azt követő pontokban). Bár e bizonyítékok többsége nem határozza meg az alapszabályokat, illetve nem pontosítja alkalmazási körüket, ez azért van, mert a szabályoknak tulajdonított jelentés egyértelmű volt e dokumentumok szerzői és címzettjei számára.
- 150 A Bizottság különösképpen azt az érvet vitatja, hogy a Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában megjelenő „échanges” kifejezés nem utal a találkozókra, és úgy véli, hogy a kifejezésnek a megtámadott határozat angol változatának 10. lábjegyzetében szereplő fordítása („trade”) helytelen.

- 151 A piacfelosztásikulcs-dokumentum bizonyítékként való felhasználhatóságát illetően a Bizottság kifejti, hogy az ítélkezési gyakorlat alapján a bizonyítékként fel nem használhatóság alkalmazási köre nagyon szűk. Ahogyan azt a főtanácsnokként eljáró Vesterdorf bíró a Rhône-Poulenc kontra Bizottság ügyre (hivatkozás az 56. pontban) vonatkozó indítványában megállapította, a bizonyítékok szabad értékelésének elve elsőbbséget élvez.
- 152 A piacfelosztásikulcs-dokumentum tárgyát tekintve meg kell jegyezni, hogy az „API” fogalma egyaránt vonatkozhat a szabvány menetes OCTG csövekre és a csővezetékekre, mert mindkettőre léteznek API-szabványok (lásd a T-78/00. sz. ügyben benyújtott ellenkérelem mellékletét). Azon érvre válaszul, hogy Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata szerint a piacfelosztásikulcs-dokumentum tárgyát képező piac nem létezett, a Bizottság úgy érvel, hogy ha ez így lenne, nem lett volna ok Európát belefoglalni a javasolt piacfelosztási kulcsba, de ez mégis megtörtént.
- 153 Ami az elnököknek készített feljegyzést illeti, a Bizottság arra hivatkozik, hogy azt a Corus írta, de a Mannesmann mutatta be az acélipari vállalkozások elnökeinek, amelyet megerősít az első oldalon lévő kézzel írott megjegyzés, hogy azt „HN” fogja bemutatni (azaz Hans Nolte a Mannesmantól), és hogy Vallourec jóváhagyta a tartalmát, így a dokumentum e három európai termelő közös álláspontját tükrözte.
- 154 Arra az érvelésre, hogy a latin-amerikai termelők kedvezőbb bánásmódban részesültek, a Bizottság azzal válaszol, hogy a piacfelosztásikulcs-dokumentumon kívül egyéb közvetlen bizonyítékok is vannak a japán termelőknek a jogsértésben való részvételére, többek között Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i és október 14-i nyilatkozata, a latin-amerikai termelőkkel azonban nem ez a helyzet.

- 155 Biasizzo nyilatkozatát illetően a Bizottság vitatja a japán felperesek állítását, hogy vallomásával kapcsolatos észrevételeiben visszavonja korábbi állítását a nemzetközi piacfelosztó megállapodás létezéséről, és olyan részleteket idéz az utóbbi dokumentumból, amelyekben Biasizzo utal a többi termelővel való szoros együttműködésben történő cselekvésnek és az új szabályok és magatartási formák kialakításának szükségességére.
- 156 A Bizottság úgy gondolja, hogy a Dalmine 1997. április 4-i válasza a kérdéses megállapodással kapcsolatban felfed bizonyos tényeket, de ezen túl csak a megállapodás által okozott károk csökkentését célozta, így nem képes e vállalkozás volt munkavállalóinak világos és határozott nyilatkozatait megcáfolni. Annak a körülménynek a magyarázata, hogy az acélcsövekre kidolgozott rendszer dokumentum, a többi bizonyítékkal, főként Pierre Verluca és Biasizzo nyilatkozataival szemben miért csak az európai piacokat említi, abban rejlik, hogy e dokumentumot, amint azt címe is jelzi, kizárólag az európai termelők helyzetének tárgyalására szánták.
- 157 Végül, ami Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában a jogsértés időtartamáról szóló információt illeti, a Bizottság szerint a pontos időtartam csak akkor lényeges, ha az a bírság kiszabását befolyásolja. A Bizottság a bírság kiszabásakor nem vette figyelembe az 1977 és 1990 eleje közötti időszakot, de Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatából kitűnik, hogy a megállapodás ezen idő alatt is hatályban volt.
- 158 A Bizottság a megtámadott határozatban kifogásolt jogsértés kezdeti időpontjával kapcsolatban megjegyzi, ő voltaképpen nem ismerte el, hogy ne lett volna jogsértés 1977 és 1989 között az önkorlátozási szerződések miatt. Valójában csak azt állapította meg, hogy az 1977 és 1989 vége közötti jogsértést nem veszi figyelembe.

- 159 A Bizottság az arra alapított érvet illetően, hogy az Európai Közösségek tevékenységéről szóló, 1990-es XXIV. sz. általános jelentés szerint az acélpári termékek behozatalára vonatkozó előírások változatlanok maradtak 1989-hez képest, egyebek mellett megjegyzi, bár az 1991-es XXV. sz. jelentés ugyanezt írja, a felperesek mégsem hivatkoztak arra, hogy az önkorlátozási szerződések 1991-ben is hatályban maradtak.
- 160 Továbbá a japán felperesek keresetlevelei és a hozzájuk csatolt dokumentumok csak azt jelzik, hogy a felperesek megállapodást kötöttek a japán hatóságokkal kivitelük korlátozásáról 1990 végéig. A japán felperesek semmilyen módon nem bizonyították, hogy e megállapodás az Európai Bizottság és a japán kormány által nemzetközi szinten kötött önkorlátozási szerződések meghosszabbítását tükrözte volna. A Bizottság kutatást végzett az irattárában, de nem találta nyomát annak, hogy az önkorlátozási szerződést 1990-ig meghosszabbították volna.
- 161 Mindazonáltal a japán felperesek érvelése a jogsértés kezdeti időpontjáról azon az előfeltételezésen alapul, hogy az önkorlátozási szerződések eltiltották őket csöveiknek a Közösségbe történő exportálásától. A Bizottság vitatja ezen előfeltételezés helyességét azon az alapon, hogy a megállapodás kvótákat írt elő a japán termelők számára.
- 162 A jogsértés befejeződésének időpontjával kapcsolatban a Bizottság megjegyzi, hogy Pierre Verluca az 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában megerősítette, hogy a jogsértés „egy kicsivel több, mint egy éve fejeződött be”. A Bert Becher nyilatkozatában szereplő állítás, hogy a megállapodás 1995. április 1-je előtt hatályban volt, megerősíti ezt. Mivel a bíráságnak a megállapodás időtartamára tekintettel kiszabott részét azon az alapon határozták meg, hogy a megállapodás 1990 és 1994 vége között hatályban volt, a Pierre Verluca által nyújtott információ elegendő volt a kifogásolt jogsértés időtartamának megállapításához. Az a tény, hogy a piacfelosztásikulcsdokumentum az Európa–Japán klub találkozóinak csak az 1994 márciusáig történő folytatódásáról szól, nem bizonyítja, hogy a megállapodás be is fejeződött abban az időpontban.

Az első jogalap harmadik részéről, amely szerint a Bizottság a megtámadott határozat 2. cikkében megállapított jogsértés tárgyát tévesen határozta meg

163 A japán felperesek szerint a Bizottságnak a megtámadott határozat 164. preambulumbekzdésében foglalt azon elmélete, amely szerint a 2. cikkben megállapított jogsértés célja az volt, hogy a javított alapszabályok útján megörizze a brit piacnak az alapszabályok által védett helyzetét, lényegében valószínűtlen. Arra hivatkoznak, hogy a Corus csak azért nem vonult volna vissza a szabvány menetes OCTG csövek és az egyedileg gyártott csövezetékek brit piacáról, mert megszüntette a sima végű csövek clydesdale-i gyártását. Folytatta tevékenységét a piacon, amelyen még mindig értékesített csövet, még akkor is, ha nem kötött volna szerződést a Vallourec, a Dalmine és a Mannesmann vállalkozásokkal a sima végű csövek szállítására. A japán felperesek mindazonáltal felidéznek érveket, miszerint a Corus jelenléte a menetes OCTG csövek és a csövezetékek brit piacon nem akadályozta őket abban, hogy a piac offshore részén erős versenyt támasszanak. A JFE-NKK ezzel kapcsolatban fenntartja, hogy a Bizottság elméletével összhangban olyan brit termelőt kellett volna találni, amely saját sima végű csöveit legyártja, majd abba menetet vág, hogy a Corust helyettesítsék az Egyesült Királyság piacán, de ez nem így történt. Következésképpen az 1. cikkben kifogásolt jogsértés 1990 után nem folytatható, mivel a Corus abban az évben felhagyott a varrat nélküli csövek gyártásával.

164 A Sumitomo arra is hivatkozik, hogy alaptalan azt állítani, miszerint a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt második jogsértés csak az 1. cikkben leírt jogsértés – amelyben a japán termelők állítólag részt vettek – egyszerű végrehajtását szolgálta, hacsak a második jogsértés elkövetése nem szükségszerű és elkerülhetetlen következménye az elsőnek. A Bizottság által előterjesztett bizonyítékok ezt a következtetést nem igazolják, és nem is mutatják be, hogy a japán termelők tudatában voltak ezen önálló megállapodásnak. A megtámadott határozat 94. preambulumbekzdésében foglalt bizottsági állítással szemben, a piacfelosztási-kulcs-dokumentum nem bizonyító erejű, ami az európai piac átszervezését illeti. Továbbá, mivel egyértelműen következik a Vallourec fent tárgyalt feljegyzéseiből,

különösen a stratégiai észrevételekről szóló feljegyzésből, hogy a sima végű csövekre vonatkozó, európai termelők közötti megállapodást a Vallourec dolgozta ki a saját, VAM elnevezésű, kiváló minőségű menetvágási technológiájával összefüggésben, a Bizottság nem állíthatja, hogy e megállapodások a szabvány menetes OCTG csövekre és az egyedileg gyártott csővezetésekre vonatkoznának.

- 165 A Nippon, a JFE-Kawasaki és a JFE-NKK válaszaikban arra hivatkoztak, hogy az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzésben szereplő „EGK megerősítése” utalás, amely állítólag a javított alapszabályokhoz vezetett, a 90/531 irányelv 1990. évi hatálybalépésére vonatkozik. A brit piac esetében az irányelv célja az volt, hogy az OSO által alkalmazott nemzeti preferenciarendszer helyett életbe léptesse a közösségi preferenciarendszert, amely a közösségi termelőknek ítélte a piacot, feltéve, hogy a közösségi termelők árai maximum 3%-kal magasabbak a harmadik országokból származó termelők árainál; innen ered az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzésben szereplő utalás annak lehetőségére, hogy „az európai termelőknek [19]93-ban az OSO meg fogja adni a 3%-os preferenciát, amelyet jelenleg a brit termelőknek ad”. A clydesdale-i üzem bezárását követően a Corus továbbra is részesülni kívánt az (immár közösségi) preferenciából, így más európai termelőktől sima végű csöveket szerzett be. Ez önmagában megmagyarázza, hogy miért e beszerzési forrást választotta a sima végű csövekre. Hasonlóképpen a Vallourecnek is, amely megszervezte a Corus új beszerzési rendszerét, érdekében állt fenntartani a Corus helyzetét a kiváló minőségű menetes OCTG csövek egyesült királysági offshore piacán, mivel a Vallourec jogosultja volt a VAM technológia Corus által használt licenciájának.

- 166 Ezzel kapcsolatban a stratégiai észrevételekről szóló feljegyzésből kitűnik, hogy a Vallourec fontolgatta, hogy megfenyegeti a Corust a VAM-licencia visszavonásával annak érdekében, hogy az ne vásároljon sima végű csöveket a Nippontól és a JFE-Kawasakitól. A sima végű csövekre vonatkozó kétoldalú szállítási szerződések egyrészt a Vallourec és a sima végű csöveket gyártó többi termelő, másrészt a Corus között az európai termelők kereskedelmi érdekeinek eredménye volt, hogy ezzel növeljék saját értékesítésüket a sima végű csövek piacán. A japán felperesek szerint ezért indokolatlan azt feltételezni, hogy a sima végű csövek piacának az európai termelők közötti felosztását meg kell erősíteni a japán termelőkkel való megállapodás útján.

- 167 A Corus által a három másik európai termelővel a sima végű csövek szállítására kötött szerződések, amelyek 1997 és 1999 között szűntek meg, nehezen tekinthetők a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés végrehajtásának, mivel e jogsértés legkésőbb 1995-ig tartott.
- 168 Ezzel kapcsolatban szintén lényeges a japán felperesek fent kifejtett érvelése, miszerint a Bizottság helytelenül értékelte a dokumentumokat, amelyek az alapszabályokra és a jelen összefüggésben különösen a javított alapszabályokra utalnak.
- 169 Végül a japán felpereseknek jogi érdekük fűződik ahhoz, hogy a megtámadott határozat 164. preambulumbekkezdésében foglalt bizottsági megközelítést kifogásolják, mivel annak következménye, hogy a Bizottság ugyanolyan mértékű bírságot szabott ki az európai és japán termelőkre, bár az előbbieket két jogsértésben vettek részt, az utóbbiak viszont csak egyben.
- 170 A Bizottság szerint az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzésből világosan következik, hogy az európai termelők úgy gondolták, intézkedniük kell, hogy a Corus clydesdale-i üzemének bezárása ne vezessen a brit piacnak az alapszabályok szerinti védett helyzete elvesztéséhez. A Bizottságnak a megtámadott határozat 164. preambulumbekkezdésében foglalt érvelése így az, hogy a határozat 2. cikkében kifogásolt jogsértés célja annak biztosítása volt, hogy a Corus a megállapodás értelmében vett „hazai” termelő maradjon, ahogyan azt a megtámadott határozat 102. preambulumbekkezdésében is kifejti.
- 171 A Bizottság úgy véli, a japán felpereseknek nem áll jogi érdekében megtámadni azokat a megállapításokat, amelyekért a 2. cikk más vállalkozásokra rója a felelősséget. Nem szükségeszerű továbbá az sem, hogy az ott említett jogsértés résztvevői legyenek annak megállapításához, hogy e jogsértés a megtámadott

határozat 164. preambulumbekzdésében leírt módon az 1. cikkben velük szemben megállapított jogsértés megerősítését szolgálja. Ezért lényegtelen, hogy a Sumitómónak nem lehetett tudomása a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt megállapodások létezéséről, amint azt állítja, és hogy e jogsértés az 1. cikkben foglaltnál korábban véget ért.

- 172 Végül, még ha a japán felperesek jogosan vitatják is a Bizottság érveit az alapszabályok javított alapszabályokká való átalakulásáról, az semmiképpen sem kérdőjelezi meg a Bizottság fő megállapítását, azaz az alapszabályok létezését. Az az érv, hogy a javított alapszabályokra való utalások a 90/531 irányelv hatálybalépésére vonatkoznak, valószínűtlennek tűnik a megtámadott határozatban előterjesztett bizonyítékok összességére, különösen az 1990. július 24-i találkozóóról szóló feljegyzésre tekintettel.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

Előzetes megfontolások

- 173 Előzetesen, az EK 81. cikk (1) bekezdésének megsértésére vonatkozó bizonyítékok felvételével kapcsolatban rá kell mutatni arra, hogy a Bizottság kötelezettsége bizonyítani az általa megállapított jogsértést, és köteles olyan bizonyítékokat előterjeszteni, amelyek a jogilag megkövetelt módon igazolják a jogsértést megvalósító körülmények fennállását (a Baustahlgewebe kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 58. pontja és a Bizottság kontra Anic Partecipazioni ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 86. pontja).

- 174 Az EK 230. cikk alapján indított megsemmisítés iránti keresetekben továbbá a közösségi bíróság egyetlen feladata a megtámadott jogi aktus jogszerűségének vizsgálata.

- 175 Így a versenyszabályok megsértését megállapító és bírságot kiszabó bizottsági határozat megsemmisítése iránti keresetet vizsgáló bíróság feladata annak értékelése, hogy a bizonyítékok és a Bizottság által határozatában előterjesztett más információk elegendők-e az állítólagos jogsértés fennállásának megállapításához (lásd ilyen értelemben a „PVC II”-ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 891. pontját).
- 176 Mindebből az következik, hogy a Bizottság a megtámadott határozat alátámasztása érdekében nem terjeszthet elő a határozatban nem említett terhelő bizonyítékot. Mindazonáltal, amennyiben a felperesek az Elsőfokú Bírósághoz általuk benyújtott dokumentumoktól eltérő iratok alapján annak megállapítását kérik, hogy a Bizottság jogi tévedést követett el, a Bizottság a kérdéses iratokra hivatkozással válaszolhat érveikre.
- 177 Egyebekben pedig, ha kétség áll fenn, azt a jogsértéssel vádolt vállalkozások javára kell értelmezni (lásd ilyen értelemben a United Brands kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 265. pontját). A bíró így nem ítélezhet úgy, hogy a Bizottság a kérdéses jogsértés fennállását a jogilag megkövetelt módon állapította meg, ha kétsége van ezzel kapcsolatban, különösen bírságot kiszabó bizottsági határozat megsemmisítése iránti kereset esetén.
- 178 Az utóbbi esetben tekintettel kell lenni az ártatlanság vélelmére, amely különösen az emberi jogok védelméről szóló európai egyezmény (ECHR) 6. cikkének (2) bekezdésén alapul, és amely az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően az Egységes Európai Okmány preambulumban, az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdésével és a 2000. december 7-én Nizzában kihirdetett, az Európai Unió alapjogi chartája 47. cikkével (HL C 364., 1. o.) megerősítve a közösségi jogrendszer által védett alapvető szabadságok egyike. Tekintettel a kérdéses jogsértés természetére és a hozzá kapcsolódó szankciók súlyosságára és természetére, az ártatlanság vélelme többek között irányadó a vállalkozásokra vonatkozó versenyszabályok megsértésével kapcsolatos eljárásokra, amelyek pénzbüntetés vagy kényszerítő bírság kiszabásához vezethetnek (lásd ilyen értelemben: az Emberi Jogok Európai Bíróságának 1984. február 21-i Öztürk-ítéletét,

A. sorozat 73. szám, és az 1987. augusztus 25-i Lutz-ítéletét, A. sorozat 123-A. szám; valamint az Európai Bíróság C-199/92. P. sz., Hüls kontra Bizottság ügyben 1999. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-4287. o.] 149–150. pontját, a C-235/92. P. sz., Montecatini kontra Bizottság ügyben 1999. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-4539. o.] 175–176. pontját).

- 179 Amint azt a japán felperesek jogosan megjegyzik, a Bizottságnak pontos és ellentmondásmentes bizonyítékot kell szolgáltatnia azon szilárd meggyőződésének alátámasztására, hogy az állítólagos jogsértés megtörtént (lásd ilyen értelemben a CRAM és Rheinzink kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 57. pontban] 20. pontját; a „Woodpulp II”-ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 127. pontját; a SIV. és társai kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 57. pontban] 193–195., 198–202., 205–210., 220–232., 249–250. és 322–328. pontját; és a Volkswagen kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 57. pontban] 43. és 72. pontját).
- 180 Mindazonáltal fontos hangsúlyozni, hogy nem szükséges a Bizottság által előterjesztett minden egyes bizonyítéknak eleget tennie e feltételeknek a jogsértés összes elemét tekintve. Elegendő, ha az intézmény által felhozott bizonyítékok a maguk teljességében értékelve megfelelnek e követelménynek (lásd ilyen értelemben a „PVC II”-ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 768–778. pontját, és különösen 777. pontját, amelyet a Bíróság az érintett pontokban megerősített az ellene előterjesztett fellebbezés keretében, a C-238/99. P., C-244/99. P., C-245/99. P., C-247/99. P., C-250/99. P. – C-252/99. P. és C-254/99. P. sz., Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ügyben 2002. október 15-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-8375. o.] 513–523. pontjában).
- 181 Arra is figyelemmel kell lenni, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az EK 81. cikk (1) bekezdésének szövegéből magából következik, hogy tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, hatásától függetlenül, amelynek versenyellenes célja van (lásd többek között a Bizottság kontra Anic Partecipazioni ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 123. pontját). A jelen ügyben a Bizottság elsődlegesen arra a tényre támaszkodott, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében szankcionált megállapodás célja a verseny korlátozása volt. A határozatban, különösen annak 62–67. preambulumbekkezdésében hivatkozott továbbá számos okirati bizonyítékra, amelyek véleménye szerint igazolják mind a megállapodás létezését, mind versenykorlátozó célját.

- 182 E körülménynek különösen a jelen jogalap első részére lehet fontos kihatása, amely lényegében azt állítja, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében szankcionált megállapodásnak nincsenek versenyellenes hatásai (lásd fent az 55. pont első mondatát).
- 183 Egyrészt meg kell jegyezni, hogy a japán felperesek érvelése a kérdéses megállapodás hatásainak hiányáról, még akkor is, ha az megalapozott, önmagában nem vezethet a megtámadott határozat 1. cikkének megsemmisítéséhez (lásd ilyen értelemben a Bíróság C-277/87. sz., Sandoz Prodotti Farmaceutici kontra Bizottság ügyben 1990. január 11-én hozott ítéletének [EBHT 1990., I-45. o.] 30. pontját; és az Elsőfokú Bíróság T-143/89. sz., Ferriere Nord kontra Bizottság ügyben 1995. április 6-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-917. o.] 30. pontját).
- 184 Ami az olyan, a hazai piacok tiszteletben tartását célzó megállapodásokat illeti, mint amelyet a jelen ügyben a Bizottság megállapított, az Elsőfokú Bíróság a „Cement”-ítélet (hivatkozás a 66. pontban) 1085–1088. pontjában úgy ítélte meg egyrészt, hogy azoknak már önmagukban versenykorlátozó céljuk van, és az EK 81. cikk (1) bekezdése által kifejezetten tiltott megállapodások csoportjába tartoznak, másrészt pedig hogy ez a cél, amelynek valós voltát a szóban forgó ügyben az okirati bizonyítékok tagadhatatlanul igazolják, nem igazolható az érintett versenyellenes magatartás gazdasági összefüggéseinek elemzése útján.
- 185 Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a jogsértés fennállását tekintve lényegtelen, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében a Bizottság által kifogásolt, versenyellenes célú megállapodás megkötése a japán felperesek kereskedelmi érdekében állt-e, vagy sem, ha a Bizottság aktájában lévő bizonyítékok alapján megállapítható, hogy ténylegesen megkötötték e megállapodást.

186 Másrészt meg kell jegyezni, hogy ezen ügyben lényegtelen az az érv, miszerint a japán felperesek bizonyították olyan körülmények fennállását, amelyek más megvilágításba helyezik a Bizottság által a közösségi versenyszabályok megsértésének megállapítása érdekében leírt tényeket, és a bizottsági érvelést helyettesítő hihető magyarázatát adják azoknak (CRAM és Rheinzink kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 57. pontban] 16 pontja; „Woodpulp II”-ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 126–127. pontja; és a „PVC II”-ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 725. pontja). Meg kell állapítani, hogy ezen érv alapjául szolgáló ítélkezési gyakorlat olyan helyzetekre vonatkozik, amelyekben a Bizottság kizárólag az érintett vállalkozások piaci magatartására támaszkodik a jogsértés fennállásának bizonyításakor (lásd ilyen értelemben a „PVC II”-ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 727–728. pontját).

187 Amint arra korábban rámutattunk, a Bizottság a versenyellenes megállapodás létezésének alátámasztásaképpen okirati bizonyítékokra hivatkozott. Ebből következően a japán felperesek által felhozott ítélkezési gyakorlat itt nem irányadó, hacsak a Bizottság nem képes bizonyítani az előterjesztett okirati bizonyítékok alapján a jogsértés fennállását. E körülmények között a felperesek feladata, akik megkeresték az Elsőfokú Bíróságot a megtámadott határozat 1. cikkének megsemmisítése végett, hogy ne csak a Bizottság elméletének hihető alternatíváját mutassák be, hanem hivatkozzanak a megtámadott határozatban a jogsértés létezésének alátámasztására előterjesztett bizonyítékok elégtelen voltára is (lásd ilyen értelemben a „PVC II”-ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 728. pontját).

188 A fentiekre tekintettel e jogalap két első részét együtt kell megvizsgálni, mivel az első rész másodlagos a másodikhoz képest, amely az okirati bizonyítékok bizonyító erejére vonatkozik. Azt követően a jogalap harmadik részét külön kell vizsgálni.

A jogalap második részéről, amely szerint a bizonyítékoknak nincs bizonyító ereje, és másodlagosan az első részéről, amely szerint az állítólagos megállapodás létezése nincs összhangban a brit offshore és más európai piacokon fennálló helyzettel

— Pierre Verluca nyilatkozatai

- 189 Először is meg kell jegyezni, hogy a Bizottság mind a megtámadott határozatban (lásd különösen a 131. preambulumbekendést), mind a jelen ügyben benyújtott beadványaiban nagymértékben támaszkodik Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatára, amelyet kiegészít az 1996. október 14-i nyilatkozata és a Vallourec-nél lefolytatott vizsgálat című dokumentum (a továbbiakban együttvéve: Pierre Verluca nyilatkozatai). Pierre Verluca nyilatkozatainak jelentősége állítólag abban áll, hogy az az egyetlen olyan bizonyíték, amely a jogsértés összes tényezőjét, különösen annak időtartamát és az érintett termékeket igazolja.
- 190 Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatából következik, hogy az „alapszabályok” elnevezéssel illetett megállapodás feleinek hazai piacai „védettek” voltak, az Egyesült Királyság offshore piacát kivéve, amely „részben védett” volt, amennyiben „a versenytársnak ajánlata megtétele előtt meg kellett keresnie az olajcsövek helyi termelőjét [Corus]” (lásd a megtámadott határozat 53. és 62. preambulumbekendését). Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata szerint a megállapodással érintett termékek a következők voltak: „a szabvány menetes csövek (a kiváló minőségű csövek nem) és az [egyedileg gyártott csővezetékek]” (a megtámadott határozat 56. preambulumbekendése). A jogsértés időtartamát Pierre Verluca szintén megjelöli, amennyiben megerősíti, hogy a „kapcsolatok a piac 1977-es válsága után kezdődtek” („[c]es échanges ont commencé après la chute du marché de 1977”, a megtámadott határozat 55. preambulumbekendése), és egy kicsivel több, mint egy éve fejeződtek be” („se sont achevés il y a un peu plus d’un an”, a megtámadott határozat 96. preambulumbekendése). A megvalósítás módját illetően Pierre Verluca elvileg évente kétszer tartott találkozókat rendszerét írja le (a megtámadott határozat 60. preambulumbekendése).

- 191 A megtámadott határozat 57. preambulumbekzdésében a Bizottság eloadja, hogy Pierre Verluca 1996. október 14-i nyilatkozatában leírta a találkozóók „szokásos résztvevőit”: „Európa részéről a [Corus] (amíg OCTG-üzletágát meg nem szüntette), a Dalmine, a Mannesmann és a Vallourec; Japán részéről a [JFE-NKK], a [JFE]-Kawasaki, a [Nippon] és a [Sumitomo]”. Továbbá, amint a Bizottság a megtámadott határozat 60. preambulumbekzdésében megerősíti, Pierre Verluca 1996. október 14-i nyilatkozatának 2. mellékletében (nem az 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában, ahogyan azt a Bizottság állítja) az Európa–Japán klub öt találkozóóját sorolja fel: 1992. április 14-én Firenzében, 1992. október 23-án Tokióban, 1993. május 19-én Párizsban, 1993. november 5-én Tokióban és 1994. március 16-án Cannes-ban.
- 192 Ezzel kapcsolatban rá kell mutatni arra, hogy a közösségi jog egyetlen előírása vagy általános elve sem tiltja, hogy a Bizottság valamely vállalkozással szemben más, jogsértés elkövetésével vádolt vállalkozások nyilatkozatára támaszkodjon (a „PVC II”-ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 109. és 512. pontja). Ha ez nem így lenne, az EK 81. és 82. cikkével ellentétes magatartás bizonyításának terhe tarthatatlan lenne, és ellentétes az EK-Szerződés alapján ráruházott feladattal, hogy ezen előírások megfelelő alkalmazását felügyelje (a „PVC II”-ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 512. pontja).
- 193 A jelen ügyben először is tisztázni kell az „échanges” kifejezés jelentését, amelyet Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában használt. Amint a Bizottság megjegyzi, a kifejezésnek a megtámadott határozat angol nyelvű változatának 10. lábjegyzetében szereplő, angol nyelvre „trade” szóként való fordítása nyilvánvalóan helytelen, és valójában a kifejezés arra utal, hogy kapcsolatok voltak az acélcsövek japán és európai termelői között. Így a Bizottság helyesen hivatkozott azon mondatra, amelyben e kifejezés megjelenik (lásd fent a 190. pontban), a japán és európai termelők közötti kifogásolt megállapodás leírásakor.
- 194 Meg kell jegyezni, hogy a japán felperesek nem tagadták a varrat nélküli acélcsövek japán és európai termelőinek képviselői közötti találkozóók megtörténtét (lásd a megtámadott határozat 131. preambulumbekzdését). A JFE-NKK, a JFE-Kawasaki

és a Sumitomo azt sem vitatják, hogy e találkozókra részt vettek, de azt állítják, hogy az ezen találkozókról a rendelkezésükre álló egyedüli információ a munkavállalók visszaemlékezésén alapul, és e visszaemlékezések az azóta eltelt idő miatt kevésbé megbízhatóak.

- 195 A Nippon megerősíti, hogy amennyire tudja, egyik munkavállalója sem vett részt ilyen találkozókra, de nem zárhatja ki annak lehetőségét, hogy bizonyos korábbi munkavállalói jelen voltak. Mindenesetre a Nipponnak a Bizottság által feltett kiegészítő kérdésekre 1997. december 4-én adott válaszában szolgáltatott részlet, miszerint az acélcövek behozataláért felelős [X] úr Cannes-ban volt kiküldetésen 1994. március 14–17. között, alátámasztja a Bizottság elméletét a Nipponnak a kérdéses találkozókra való részvételéről, mivel a Pierre Verluca által említett Európa–Japán klub egyik ülése Cannes-ban volt 1994. március 16-án (a megtámadott határozat 60. preambulumbekzdése). E válaszban a Nippon azt állítja, hogy nincs módjában kifejtteni, hogy e kiküldetésnek vagy a munkavállalói Firenzében teljesített más kiküldetéseinek mi volt a célja, mivel e két városban nem voltak vevői.
- 196 E körülmények között a Bizottság jogosan vonta le a következtetést, hogy a Pierre Verluca 1996. október 14-i nyilatkozatában megnevezett japán felperesek (lásd fent a 191. pontban), ideértve a Nippon, ténylegesen részt vettek az Európa–Japán klub általa leírt találkozóin.
- 197 Mindazonáltal a négy japán felperes tagadja, hogy e találkozókra bármilyen megállapodás köttetett volna a japán és európai piacok felosztására. Különösképpen a JFE-NKK, a JFE-Kawasaki és a Sumitomo állítja azt, hogy e találkozókra lényegében csak általános kérdésekről, illetve olyan harmadik országokhoz kapcsolódó témákról volt szó, mint Kína és Oroszország.

- 198 Ezután a Bizottság és a japán felperesek közötti véleménykülönbség arra a kérdésre vonatkozik, hogy e találkozókon a japán és európai termelők kötöttek-e a hazai piacok tiszteletben tartását előíró jogellenes megállapodást a megtámadott határozat 1. cikkében említett két termék, azaz a szabvány menetes OCTG csövek és az egyedileg gyártott csővezetékek tekintetében.
- 199 A japán felperesek ezzel kapcsolatban azt állítják, hogy Pierre Verluca nyilatkozatai túl homályosak ahhoz, hogy azokat a Bizottság által feltételezett piacfelosztó megállapodás létezésének akár csak gyenge bizonyítékként lehessen értékelni. Főként arra hivatkoznak, hogy Pierre Verluca leírása az Egyesült Királyság offshore piacának részleges védelmi rendszeréről, miszerint „az Egyesült Királyság (offshore) piaca részben védett piac, ami azt jelenti, hogy a versenytársnak ajánlata megtétele előtt meg kellett keresnie a csövek helyi termelőjét, és e szabályt többé-kevésbé tiszteletben tartották”, pontatlan, és nem tükrözi a valóságot, mivel a Bizottság által előterjesztett egyetlen másik bizonyíték sem támasztja alá. Ezenkívül a japán felperesek szerint ellentmondás van a Bizottságnak a megtámadott határozat 62. preambulumbekzdésében foglalt, Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatán alapuló álláspontja, miszerint az Egyesült Királyság offshore piaca csak részben volt védett, és a 101–102. preambulumbekzdésben leírtak között, amely egy teljes mértékű piacfelosztási rendszerről szól.
- 200 Az utóbbi kifogással kapcsolatban elegendő azt megállapítani, hogy a Bizottság az említett 101–102. preambulumbekzdésekben az alapszabályok versenyellenes célját a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés jogi értékelése keretében általános jelleggel írja le, és azt a 62. preambulumbekzdésre tekintettel kell értelmezni, amelyben az alapszabályok működésének az okirati bizonyítékok alapján történő részletes leírása kapcsán már megállapították, hogy az Egyesült Királyság offshore piaca különleges helyzetben volt. Következésképpen a japán felperesek erre vonatkozó érvelését el kell utasítani.

- 201 Ami azt az érvet illeti, amely szerint az Európa–Japán klub találkozói soha nem irányultak a közösségi piacra, meg kell jegyezni, hogy bár Pierre Verluca szerint „a kőolajtermékek piacát érintő fontos események (amerikai VRA, politikai változások a Szovjetunióban, Kína fejlődése...)” voltak e találkozók témái, ez nem akadályozta annak, hogy azokon „a fent említett alapszabályok alkalmazását is megállapítsák”. Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatából így az következik, hogy az alapszabályok alkalmazása, különösen a közösségi termelők négy hazai piacának japán termelők részéről történő tiszteletben tartása e találkozók egyik témája volt.
- 202 E tekintetben figyelembe kell venni azt, hogy a Bizottság feladata az EK 81. cikk (1) bekezdése megsértésének szankcionálása, és hogy az EK 81. cikk (1) bekezdésének c) pontja kifejezetten említi „a piacokat vagy a beszerzési forrásokat felosztó” megállapodásokat, amelyeket az EK 81. cikk (1) bekezdése tilt. Így a jogsértés megállapításához elegendő, ha a Bizottság igazolja azt, hogy az olyan vállalkozások közötti megállapodás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, célja vagy hatása egy vagy több termék közösségi piacának felosztása.
- 203 Meg kell jegyezni azt is, hogy a gyakorlatban a Bizottságnak kevésbé kedvező körülmények között kell bebizonyítania a jogsértés fennállását, mivel több év eltelhetett a jogsértést megvalósító események óta, és mivel a vizsgálat alá vont több vállalkozás nem működött vele tevékenyen együtt. Míg szükségszerűen a Bizottság feladata, hogy bebizonyítsa a jogellenes piacfelosztó megállapodás megkötését (lásd fent a 177–178. pontban), túlzás lenne elvárni, hogy bizonyítékot szolgáltatson e cél elérésének konkrét módjáról is (lásd ehhez hasonlóan az Elsőfokú Bíróság T-310/94. sz., Gruber + Weber kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-1043. o.] 214. pontját). A jogsértésért felelős vállalkozásnak ugyanis túl könnyű lenne kibújni a büntetés alól, ha hivatkozhatna arra, hogy a jogellenes megállapodás működésével kapcsolatban előterjesztett

információk homályosak, olyan helyzetben, amikor a megállapodás létezése és versenyellenes célja mindazonáltal kellőképpen igazolt. A vállalkozások ilyen helyzetben képesek megvédeni magukat, ha észrevételt tehetnek a Bizottság által ellenük előterjesztett minden bizonyítékra nézve.

204 Ezen túlmenően a Bizottság a „Cement”-ítélet (hivatkozás a 66. pontban) 1838. pontjára hivatkozik annak alátámasztására, hogy szükség esetén egyetlen bizonyíték alapján is megállapíthatja a jogsértés fennállását, ha annak bizonyító ereje nem kétséges, és az világosan igazolja a jogsértés megtörténtét. Véleménye szerint e szabály alkalmazható a jelen ügyben Pierre Verluca nyilatkozataira.

205 Ezzel kapcsolatban meg kell állapítani, hogy a japán felperesek állításával szemben Pierre Verluca nyilatkozatai nemcsak megbízhatóak, hanem különösen jelentős bizonyító erővel rendelkeznek, mivel a Vallourec nevében készültek. Valamely vállalkozás nevében adott válaszok nagyobb súlyúak, mint a vállalkozás munkavállalójától származók, bármi is legyen az utóbbi személyes tapasztalata vagy véleménye (lásd, bár a fellebbezés folyamatban van ellene, az Elsőfokú Bíróság T-23/99. sz., LR AF 1998 kontra Bizottság ügyben 2002. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-1705. o.] 45. pontját).

206 Pierre Verluca nyilatkozatainak megfontoltságát és komolyságát megerősíti az a tény is, hogy a Vallourec Oil & Gas elnökeként szakmai kötelessége volt e vállalkozás érdekei alapján eljárni. Így nem vallhatta be könnyelműen a jogsértés létezését anélkül, hogy mérlegelte volna ennek következményeit, és az aktában nem mutat arra semmi, hogy e kötelességét megszegte volna.

- 207 Mindenesetre Pierre Verluca közvetlen tanúja volt a leírt eseményeknek. A Bizottság azt állította, mégpedig a T-67/00. sz. ügyben benyújtott ellenkérelmének 28. pontjában, hogy Pierre Verluca, a Vallourec Oil & Gas elnöki minőségében részt vett az Európa–Japán klub találkozóin, amelyet nem vitatott senki.
- 208 Továbbá rá kell mutatni, hogy Pierre Verluca írásban válaszolt a Bizottság alkalmazottainak az 1996. szeptember 17-i vizsgálat során szóban feltett kérdéseire, akik arra kérték őt, hogy tegyen észrevételeket a nagyrészt maga készítette dokumentumokról, amelyeket a Bizottság korábban az 1994. december 1–2-i vizsgálat során lefoglalt. Pierre Verluca ezt követően megerősítette és kiegészítette az 1996. október 14-i nyilatkozatában foglalt információkat, majd az 1997. december 18-án lefolytatott vizsgálat során írásban újra megtette ezt. Az 1996. október 14-i nyilatkozatát az 1996. szeptember 30-án hozzá érkezett információkérésére válaszul adta, amelyet elküldött a Bizottságnak, másolatban pedig Antoine Winckler ügyvédnek, aki a Cleary, Gottlieb, Steen & Hamilton irodában dolgozott.
- 209 Pierre Verluca ezenkívül az 1996. szeptember 17-i vizsgálat idején már több mint 18 hónapja tudott arról, hogy a Bizottság birtokában vannak azok a dokumentumok, amelyeket a versenytársakkal, különösképpen a Corusszal való kapcsolatokról írt. Következésképpen lehetősége volt megfontolni válaszát arra az esetre, ha a Bizottság rákérdez e tényezőkre. Ami az 1996. október 14-i nyilatkozatát illeti, Pierre Verlucának két hete volt annak elkészítésére.
- 210 E körülmények összességéből következik, hogy Pierre Verluca megfontoltan és jól átgondolva tette nyilatkozatait. Ez pedig azokat különösen hitelt érdemlővé teszi.

- 211 A Bizottság jogosan hivatkozik továbbá arra, hogy általában különösen megbízható bizonyítéknak kell tekinteni azt a nyilatkozatot, amely az azt tevő érdekei ellen irányul. A jelen ügyben Pierre Verluca nyilatkozatai nyilvánvalóan az általa képviselt Vallourec érdekei ellen irányultak, mivel a Bizottság vizsgálatot indított e vállalkozás ellen.
- 212 Meg kell állapítani azt is, hogy ha bizonyos dokumentumok észrevételezésére felkért személy – jelen esetben a Bizottság által felkért Pierre Verluca – jogsértés elkövetését ismeri be, és így a kérdéses dokumentumokból közvetlenül kikövetkeztethető tényeken túli körülményeket vall be, ez – az ennek ellenkezőjére utaló különleges körülmények hiányában – eleve azt jelzi, hogy e személy elhatározta az igazság feltárását.
- 213 A japán felperesek vitatják e logikát azt állítván, hogy a jelen ügyben az európai termelők munkavállalóinak, akik e vállalkozások képviselőiként nyilatkoztak, a „kár csökkentése” állt érdekében többek között azért, hogy bevallották a japán termelőkkel való megállapodást annak érdekében, hogy eltereljék a Bizottság figyelmét az alapszabályok valós jelentőségéről, amelynek célja az európai piacoknak az európai termelők közötti felosztása volt, vagyis a megtámadott határozat 1. cikkében foglaltnál sokkal súlyosabb jogsértés.
- 214 Ennek ellenére az, hogy az európai termelők bevallották a japán termelőkkel kötött piacfelosztó megállapodást, nem feltétlenül az európai piacok felosztását célzó, köztük lévő megállapodás eltitkolására szolgál. Ezenkívül nem valószínű, hogy Pierre Verluca útján a Vallourec beismerte volna a jogsértés fennállását úgy, hogy ugyanakkor elhallgatja egy hasonló jogsértés létezését, amely ráadásul az általa bevallott tények némelyikén alapul, és csak területileg különbözik attól a jogsértéstől, amit beismert. Meg kell jegyezni, hogy az így cselekvő személy nagy kockázatot vállalna, mivel ha a Bizottság megállapítja a valós tényeket, ez segítené a Bizottságot abban, hogy bizonyítsa az általa elkövetett jogsértés fennállását anélkül, hogy együttműködéséért jelentős bírságcsökkentésben részesülne.

- 215 Következésképpen a japán felperesek által ennek kapcsán előterjesztett elmélet nem meggyőző, és nem von le semmit Pierre Verluca nyilatkozatainak megbízhatóságából. A JFE-Kawasaki érvelését illetően, amely szerint Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában kizárólag egy dokumentumot, a „tájékoztató” című feljegyzést kommentálta, csak annyit kell megemlíteni, hogy e nyilatkozat, amely azon túl, hogy nem is hivatkozik e feljegyzésre, kifejezett említést tesz két speciális terméktípusra vonatkozó általános piacfelosztó megállapodás létezéséről. E körülmények között indokolatlan azt állítani, hogy Pierre Verluca nyilatkozatában egyetlen dokumentum kommentálására szorítkozott, és ezzel csökkenteni a nyilatkozat jelentőségét.
- 216 Ami a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat című dokumentumot illeti, a JFE-Kawasaki azzal érvel, hogy Pierre Verluca abban azt állította, hogy a megtámadott határozattal érintett egyéb, az egyesült királysági offshore piacon kívüli piacokat az alapszabályok értelmében nem tekintették hazai piacnak. Ezzel kapcsolatban annyit kell megjegyezni, hogy Pierre Verluca a következő bizottsági kérdésre válaszul tette ezt az állítást: „Mi volt a státusza a különböző offshore piacoknak (Hollandia, Dánia, Egyesült Királyság, Norvégia, Kína)[?]” E körülmények között egyértelmű, hogy ezen állítás csak annyit jelent, hogy a holland, dán, norvég és kínai piacok nem voltak hazai piacok, és az nem bír jelentőséggel a német, francia és olasz piacokat illetően.
- 217 A Sumitomónak a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat című dokumentumban lévő hivatkozásra alapított érve kapcsán, amely szerint a piacfelosztási kulcs „csak a szabvány termékekre” volt alkalmazandó, így a csővezetékeket – nem szabvány termékek lévén – nem érintette, meg kell állapítani, hogy Pierre Verluca ezen állítás megtételekor a JF-fel való találkozóról szóló feljegyzéshez kapcsolódó konkrét kérdésre válaszolt. E feljegyzés szövegéből kiderül, hogy az kizárólag az OCTG csövekre vonatkozik, a csővezetékekre nem, ami arra enged következtetni, hogy Pierre Verluca magyarázata csak OCTG csövekkel volt kapcsolatos.

- 218 Még ha el is fogadjuk, hogy Pierre Verluca e magyarázata nemcsak az OCTG csövekre vonatkozott, amelyek kapcsán az 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában már rávilágított, hogy a jogsértés csak a szabvány termékeket érintette, hanem csövezetékre is, a nyilatkozat szövegéből akkor is egyértelműen következik, hogy az Európa–Japán klub tagjai hazai piacának tiszteletben tartása és a harmadik országok piacára irányadó piacfelosztási kulcsok az alapszabályok két különböző részét képezték. E pontosítás tehát, amely csak a harmadik országok piacát érinti, nem ássa alá a Bizottság fő elméletét, hogy az Európa–Japán klub tagjai hazai piacának felosztása mind a szabvány menetes OCTG csövekre, mind a csövezetékekre kiterjedt. Hangsúlyozni kell továbbá, hogy Pierre Verluca soha nem vonta vissza nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a csövezetékek is részei voltak a jogsértésnek.
- 219 Az Elsőfokú Bíróság ítélezési gyakorlata értelmében figyelembe kell venni azt is, hogy egyetlen, kartellben való részvétellel vádolt vállalkozás vallomása, amelynek pontosságát több más, hasonlóan megvádolt vállalkozás vitatja, nem tekinthető az utóbbiak által elkövetett jogsértés megfelelő bizonyítékának, ha más bizonyíték azt nem támasztja alá (lásd ilyen értelemben az Enso-Gutzeit kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 58. pontban] 91. pontját). Ennek következtében Pierre Verluca nyilatkozatait megbízhatóságuk ellenére más bizonyítékoknak is alá kell támasztaniuk, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében szankcióval sújtott jogsértés fennállását igazolni lehessen.
- 220 Mindazonáltal a jelen ügyben a megerősítés elvárt mértéke Pierre Verluca nyilatkozatainak megbízhatóságát tekintve a pontosság és erősség vonatkozásában is alacsonyabb, mint abban az esetben volna, ha e nyilatkozatok nem lennének különösebben hitelesek. Tehát ha úgy ítéljük meg, hogy egybehangzó bizonyítékok egy csoportja alátámasztja a Pierre Verluca által és a megtámadott határozat 1. cikkében említett piacfelosztó megállapodás létezését és bizonyos konkrét részleteit, akkor az utóbbi nyilatkozatai önmagukban elegendőek lehetnek a megtámadott határozat más részeinek igazolására is, összhangban a „Cement”-ítélet (hivatkozás a 66. pontban) 1838. pontjából eredő szabállyal, amelyre a Bizottság is hivatkozik (hivatkozás a 204. pontban). Amennyiben továbbá valamely dokumentum nem mond nyilvánvalóan ellen Pierre Verluca nyilatkozatainak a piacfelosztó

megállapodás létezésével és alapvető tartalmával kapcsolatban, az a tény, hogy a Bizottság az általa leírt megállapodás lényeges elemeire nézve bizonyítékot szolgáltat, elegendő ahhoz, hogy a terhelő bizonyítékok csoportjával összefüggésben megfelelően alátámassza a megállapodást (lásd a 180. pontot és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 221 A fentiekre tekintettel egymás után meg kell vizsgálni a Bizottság által a megtámadott határozatban, különösen annak 62–67. és 100. preambulumbekkezdésében előterjesztett többi bizonyítékot, illetve a Bizottság aktájában lévő egyéb dokumentumokat is, amennyiben azokra nézve a felek az Elsőfokú Bíróság előtt megjegyzéseket tettek, a megtámadott határozatban kifejezetten felhozott információk megbízhatóságával kapcsolatos észrevételeikkel összefüggésben.

— A Vallourec feljegyzései

- 222 A megtámadott határozat 67. preambulumbekkezdésében a Bizottság a BSC-tárgyalások című dokumentumra utal, amelyen nincs keltezés, de 1990 júniusából származik, és két másik feljegyzésre hivatkozik, a Pierre Verluca által aláírt, 1990. július 24-i találkozóóról és az 1990. június 1-ji VAM BSC szerződés felújításáról szóló feljegyzésekre. A Bizottság a megtámadott határozat 67. preambulumbekkezdésében a következő szakaszt idézi a BSC-tárgyalásokról szóló feljegyzésből:

„A [Vallourec] szerint nem szabad megnyitnunk a brit piac kapuját a japánok előtt. Amennyire csak lehet, érvényesítenünk kell az alapszabályokat, első lépésben a klub vezetőségén keresztül írni kell a japán elnököknek a [japánok] egyesült királyságbeli megjelenéséről. Nehezen elképzelhető, hogy a [Corusnak] sikerült piacfelosztási kulcsot kialakítania a japán PJ számára, amikor SMI hónapok óta sehová sem jutott ezzel kapcsolatban.”

(„L'analyse de [Vallourec] est qu'il ne faut pas ouvrir la porte aux Jap[onai]s en les favorisant d'un british content. Il faut jouer les fondamentals à fond, la première démarche étant d'écrire via le pt du Club aux pt Jap pour signaler les implantations des [Japonais] en UK. Il paraît ambitieux d'imaginer que [Corus] puisse organiser un sharing key en PJ japonais alors que SMI se casse les dents sur ce point depuis de longs mois.”)

223 A következő, az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzésből származó szakasz a megtámadott határozat 78. preambulumbekkezdésében jelenik meg, és a 2. cikkben foglalt jogsértéssel foglalkozik:

„A [Mannesmann] az egyetlen európai termelő, akitől félnek a japánok, ezért ki tudja kényszeríteni a javított alapszabályokat. A [Mannesmann] érdeke az alapszabályok védelme az Egyesült Királyságban, mivel a Clydesdale bezárása után ő szállítaná a sima végű csövek egy részét.”

(„[Mannesmann] est le seul producteur européen qui fasse peur aux Japonais et qui puisse donc imposer un respect des ‘fundamentals improved’. [Mannesmann] aurait un intérêt à la défense des ‘fundamentals’ sur le UK puisqu’il fournirait une partie des [tubes lisses] après l’arrêt de Clydesdale.”)

224 Ugyanezen feljegyzés másik szakasza, ugyanabban a preambulumbekkezdésben:

„A [Corus] és a [Vallourec] egyetértenek abban, hogy az EGK megerősítésének érvényesíthető és javított alapszabályokat kell eredményeznie, amelyek megakadályozzák a japánokat az Egyesült Királyságba való belépésben, még a Clydesdale bezárása után is. [Philip Varley a Corustól] hozzátette, hogy az alapszabályok 100%-os betartása az Egyesült Királyságban lehetetlen, de ha a kivételek nem érik el az évi 15 000 tonnát, a helyzet elviselhető lenne. A [Corus] megemlítette [a sima végű csövek] vásárlásának lehetőségét az UTM, SIDERCA és a TAMSA vállalkozásoktól [latin-amerikai termelők], hogy részükről elkerüljék az éles versenyt.”

(„[Corus] et [Vallourec] s’accordent pour dire que ce renforcement de la CEE est jouable et doit aboutir à des ‘fundamentals improved’ qui interdiraient aux Japonais l’accès du UK même après que Clydesdale aurait été fermé. [Philip Varley de Corus] ajoute qu’un respect à 100% des ‘fundamentals’ en UK est impossible mais que si les exceptions ne dépassent pas 15 000 tonnes par an, la situation sera supportable. [Corus] évoque toutefois la possibilité d’acheter des [tubes lisses] à UTM, SIDERCA et TAMSA [producteurs d’Amérique latine] pour éviter leur concurrence sauvage.”)

225 A megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértés fennállásának indokolásában (80. preambulumbekkezdés), a Bizottság a következő szakaszt idézi még a VAM-szerződésről tett észrevételek című feljegyzésből:

„[...] ha [...] meg tudjuk győzni a japánokat, hogy ne avatkozzanak be a brit piacon, és a problémát rendeznénk az európaiak között. Ebben az esetben a sima végű csöveket eredményesen el lehet osztani a [Mannesmann], a [Vallourec] és a Dalmine között. E második forgatókönyv alapján valószínűleg az állna érdekünkben, hogy a [Vallourec] eladásait a [Corus] által eladott VAM árához és mennyiségéhez kössük.”

(„[...] si [...] on peut obtenir des Japonais qu'ils n'interviennent pas sur le marché UK, et que le problème se règle entre Européens. Dans ce cas on partagerait effectivement les tubes lisses entre [Mannesmann], [Vallourec] et Dalmine. Dans ce scénario II, on aurait probablement intérêt à lier les ventes de [Vallourec] à la fois au prix et au volume du VAM vendu par [Corus].”)

226 Ugyanabban a preambulumbekkezdésben, a Bizottság a következő mondatot idézte a stratégiai észrevételekről szóló feljegyzésből, amely az előző idézetben leírt forgatókönyvvel kapcsolatos feltételeket rögzíti:

„A [Mannesmann]/DALMINE/[Vallourec] eléri, hogy a [Corus] a sima végű csöveit elsősorban európaiaktól vásárolja, akik e szállítást szigorú szabályok szerint osztják el.”

(„[Mannesmann]/DALMINE/[Vallourec] obtiennent que [Corus] achète ses tubes lisses en priorité aux Européens qui se répartissent cette fourniture selon une règle stricte.”)

227 A stratégiai észrevételekről szóló feljegyzés másik szakasza szerint, amelyet a Bizottság a megtámadott határozatnak az alapszabályok harmadik országok piacát érintő oldalát elemző részében idéz (73. preambulumbekkezdés), „annak érdekében, hogy a japánok ne érintsék az Egyesült Királyságot, félő, hogy az európaiaknak valószínűleg adniuk kell valamit cserébe [Távol-Kelet, Közel-Kelet, a világrészese-dések módosítása...]”.

228 A Vallourec feljegyzéseinek e szakaszai világosan és egyértelműen alátámasztják a Pierre Verluca nyilatkozataiban található, az alapszabályok létezésére vonatkozó állításokat. Amint azt a Bizottság beadványaiban megjegyzi, e feljegyzésekből kitűnik, hogy a szabályok jól megalapozottak, és hogy azok a Vallourec munkavállalói, azaz a szerzők, és a címzettek számára további magyarázat nélkül is érthetőek voltak.

229 Ezen túlmenően, bár a Vallourec feljegyzései nem írták le konkrétan az alapszabályok természetét, kiderül belőlük, hogy a japán termelőknek „tisztelniük kellett” e szabályokat, és a Mannesmantól való „félelem” e „tisztetet” biztosításának

egyik módja volt, különösen „az Egyesült Királyságban”. Ezt az állítást alátámasztja az a tény, az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzés szerint az „alapszabályoknak” a Vallourec és a Corus által tervezett új változata, a „javított alapszabályok” „megakadályozzák a japánokat abban, hogy az Egyesült Királyságba belépjenek, még [a Corus] clydesdale [-i üzemenek] bezárását követően is”.

- 230 E körülmények között meg kell állapítani, hogy e feljegyzések megerősítik az alapszabályoknak Pierre Verluca nyilatkozatában történő leírását, amely szerint e szabályok elvileg magukban foglalták a négy európai termelő hazai piacának védelmét a japán termelőkkel szemben. Alátámasztják Pierre Verluca nyilatkozatát azon tényt illetően is, hogy az Egyesült Királyság offshore piacára is kiterjedtek e védelmi szabályok, de az különleges státuszt élvezett. E feljegyzésekből kitűnik, hogy az európai termelők fenn kívánták tartani az Egyesült Királyság offshore piacának védelmét, azt a lehető legjobban megerősítve, annak ellenére, hogy az e piacon jelen lévő helyi termelő, a Corus már nem termelt sima végű csöveket, hanem csak menetet vágott más termelőktől vásárolt csövekbe.
- 231 A japán felperesek jogosan hivatkoznak arra, hogy a Vallourec feljegyzései csak e vállalkozás belső megfontolásait tartalmazzák, és néhányuk esetében e vállalkozás és a Corus közötti tárgyalásokkal kapcsolatos észrevételeket. Bár ez a körülmény elkerülhetetlenül levon e feljegyzéseknek a japán felperesekkel szembeni bizonyító erejéből, nem akadályozza meg a Bizottságot abban, hogy azokra olyan terhelő bizonyítékként hivatkozzon, amelyek alátámasztják Pierre Verluca kifejezett nyilatkozatait, mindenekelőtt az egybehangzó bizonyítékok szélesebb csoportja összefüggésében. Az a tény, hogy a Vallourec munkavállalói úgy gondolták, hogy az alapszabályok hatékonyak voltak az európai hazai piacoknak a japán termelőkkel szembeni védelmében, önmagában jelzés arra, hogy e védelem ténylegesen létezett.
- 232 A japán felperesek külön érvet terjesztenek elő a stratégiai észrevételekről és VAM-szerződésről tett észrevételekről szóló feljegyzéseket illetően. Megjegyzik, hogy az alapszabályok azon részének megerősítése, amely előírja a japán termelőknek az európai hazai piacok tisztelgésben tartását, nincs a felvetett három forgatókönyv között, amelyeket a két feljegyzést leíró Pierre Verluca javaslatként elfogadott azok következtetéseiben.
- 233 Mindenesetre e két feljegyzés szövegéből világosan következik, hogy szerzőjük ezt a megoldást részesítette előnyben, és csak vonakodva utasította aztán vissza azon az

alapon, hogy elérhetetlen. A stratégiai észrevételekről szóló feljegyzés szerint „a [Vallourec] számára legkedvezőbb megoldás” abban a lehetőségben rejlik, hogy „az európaiak meggyőzik a japánokat, hogy tartsák tiszteletben az Egyesült Királyságot, ami a Buttrestt és a Premiumot illeti”. Pierre Verluca e megoldást feljegyzésében csak azzal az indokkal utasítja el, hogy „sajnos nem hiszem, hogy ez a megoldás működjön”. Mivel az alapszabályok hatályban tartását és lehetőség szerinti megerősítését célzó megoldást végül is végrehajtották, Pierre Verluca kezdeti elutasítása e feljegyzésekben sokkal kevésbé jelentős, mint az, hogy a többi felvetett megoldáshoz képest ezt részesítette előnyben.

- 234 Ezen elemzés helyességét továbbá alátámasztja az a tény, hogy a sima végű csövek Corus részére történő szállításának felosztása a Vallourec, a Mannesmann és a Dalmine között – amelyet a kérdéses forgatókönyv keretei közt Pierre Verluca e két feljegyzésében kilátásba helyezett (lásd fent a 226. pontban) – végül is megvalósult, legalábbis 1993. augusztus 9-étől, a megtámadott határozat 79. preambulumbekkezdésében említett három szállítási szerződés ezt követő aláírásával (lásd fent a 26. pontban). Ezenkívül a Pierre Verluca által tett javaslat (lásd fent a 225. pontban és a megtámadott határozat 80. preambulumbekkezdésében), hogy a Vallourec sima végű csöveinek a Corus részére történő eladását a Corus által eladott VAM technológiával menetvágott kiváló minőségű OCTG csövek árához és mennyiségéhez kössék, valójában megfelel a később kötött azon szerződések előírásainak, amelyeket az Elsőfokú Bíróságnak benyújtottak a T-44/00. sz. ügyben, és amelyekkel kapcsolatban a közös tárgyaláson a japán felperesek kifejtették álláspontjukat (lásd a megtámadott határozat 79., 81. és 111. preambulumbekkezdését is).

- 235 A japán felperesek szerint a Vallourec feljegyzéseiben foglalt összes megfontolás, amelyeket a Bizottság idéz, szinte kizárólag a kiváló minőségű menetes OCTG csövek brit piacán fennálló helyzetre vonatkozik. A megtámadott határozat 1. cikkében megállapított jogsértéssel érintett termékek azonban szabvány (API) menetes OCTG csövek és egyedileg gyártott csövezetékek, nem kiváló minőségű menetes OCTG csövek. Hasonlóképpen, az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzés a rozsdamentes acéltermékekre vonatkozik.

- 236 Ami a szabvány menetes OCTG csöveket illeti, nem vitatott, hogy az acél- és kőolajiparban néha „Buttress”-nek nevezik. Így azt is meg kell jegyezni, hogy a stratégiai észrevételekről szóló feljegyzésben szereplő hivatkozás a japán termelők azon kötelezettségére, hogy tartsák tiszteletben az Egyesült Királyság offshore piacát a „Buttress”-t illetően (lásd fent a 233. pontban), szükségképpen e termékekre vonatkozik. A VAM-szerződésről tett észrevételek című feljegyzés továbbá arra hivatkozik, hogy a Corus „nagyobb valószínűséggel fogja megőrizni részesedését a VAM, mint a Buttress tekintetében”.
- 237 A japán felperesek által leírt körülmény, miszerint a Vallourec feljegyzései számos hivatkozást tartalmaznak a kiváló minőségű OCTG csövekre, nem rontja le a Bizottság által ezen ügyben a szabvány OCTG csövekkel kapcsolatban elvégzett elemzést. Először is, a kiváló minőségű OCTG csövekre történő hivatkozások nem adnak alapot arra a következtetésre, hogy a Vallourec és a Corus közötti szerződések csak a kiváló minőségű OCTG csöveket érintették. Másodszor pedig az a tény, hogy a Bizottság két külön termékre vonatkozó jogsértést állapított meg, nem vitatható azon az alapon, hogy a birtokában lévő egyes bizonyítékok arra utalnak, hogy más termékekre is kiterjedt a szankcionált megállapodás.
- 238 Bár az alapszabályok által érintett termékek pontos és egybehangzó meghatározásának hiánya a Vallourec feljegyzéseiben szükségképpen csökkenti bizonyító erejüket, ez nem zárja ki azt, hogy a Bizottság jogosan hivatkozzon rájuk Pierre Verluca néhány nyilatkozatának alátámasztására annyiban, amennyiben azok megerősítik ez utóbbi bizonyos lényeges állításait. Az a tény ugyanis, hogy valamely dokumentum más bizonyítékokban említett tényeknek csak egy részére hivatkozik, nem elegendő ahhoz, hogy a Bizottság köteles legyen kizárni e dokumentumot a terhelő bizonyítékok köréből (lásd fent a 180. és 220. pontban).
- 239 A japán felperesek egyebekben arra hivatkoznak, hogy az Egyesült Királyság offshore piacától eltérő közösségi piacok egyáltalán nem szerepelnek a Vallourec feljegyzéseiben. Ezzel kapcsolatban rá kell mutatni, hogy a kérdéses feljegyzések a brit piacon

felmerülő lehetséges problémákra koncentrálnak, amelyek a sima végű csövek brit Corus általi gyártásának megszüntetése miatt állhattak elő, és ez megmagyarázza, miért nincs utalás azon más piacokra, amelyeket ezen előre látott esemény nem érintett közvetlenül.

- 240 A japán felperesek továbbá azt is állítják, hogy a VAM-szerződésről tett észrevételekről és az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzések szerint a japán termelőknek a brit piacról való kizárása a jövőre nézve javasolt intézkedés volt, amiből az következik, hogy a japán termelőkkel a feljegyzések írásakor, tehát 1990-ben nem létezett megállapodás (lásd fent a 115. pontban). A Vallourec feljegyzéseit együtt olvasva, különösen a BSC-tárgyalások című feljegyzésnek a megtámadott határozat 67. preambulumbekzdésében idézett szakaszából azonban kiderül, hogy az alapszabályokat a Vallourec munkavállalói már 1990-ben ismerték, és a VAM-szerződésről tett észrevételek című feljegyzésben említett „probléma”, amelyet az „európaiak között” kellett elintézni, az volt, hogy az Egyesült Királyság piacának az alapszabályok keretében meglévő hazai státuszát hogyan lehet megőrizni azután, hogy a Corus megszüntette a sima végű csövek gyártását (lásd lent a 283. pontban). E feltételezés szerint a javított alapszabályok „megakadályoznák a japánokat abban, hogy az Egyesült Királyságba belépjenek”, amint azt az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzés megjegyzi, a jövőre tekintettel ugyanúgy, ahogyan az a múltban történt (lásd fent a 223. és 229. pontban).
- 241 Végül pedig azt tekintve, hogy miként működött az Egyesült Királyság offshore piacának védelmi rendszere, a japán felperesek azt állítják, hogy Pierre Verlucának az 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában tett megjegyzése, amely szerint a versenytársnak meg kellett keresnie a Corust, mielőtt e piacon kínálta volna az alapszabályokban foglalt termékeit, nem áll összhangban sem a Bizottság által a megtámadott határozatban előadott bizonyítékokkal, sem a valósággal. A Bizottság ezzel szemben a megtámadott határozat 62. preambulumbekzdésében azzal érvel, hogy a BSC-tárgyalásokról szóló feljegyzés megerősíti e megjegyzést.
- 242 Ennek kapcsán meg kell jegyezni, hogy a BSC-tárgyalásokról szóló feljegyzésben a Vallourec egyik munkavállalója, valószínűleg Pierre Verluca ezt állította: „barátaink a BSC-nél [Corus] [...] a kiotói és marbellai tárgyalásokra hivatkoznak, és azt

gondolják, bár a [japánok] most készek arra, hogy eseti jelleggel tiszteletben tartsák az [északi-tengeri üzlettel kapcsolatos] árrögzítő politikát, holnap, ha a clydesdale [-i üzem] bezár, azt fel fogják rúgni”. El kell ismerni, hogy ezen idézet nem támasztja alá Pierre Verluca megjegyzését, amennyiben nem erősíti meg a Corus és az Európa–Japán klub többi tagja közötti kapcsolatok fennállását az Egyesült Királyság offshore piacára történő egyedi szállítások kapcsán. Mindenesetre ez az idézet egyértelműen mutatja, hogy amikor a feljegyzést 1990-ben megírták, a japánok elfogadták az Egyesült Királyság offshore piacán lévő versenykorlátozásokat. Az „eseti jelleggel” kifejezés továbbá úgy is értelmezhető, hogy e kapcsolatok ténylegesen létrejöttek az egyes ügyletekre nézve, így a BSC-tárgyalásokról szóló feljegyzés bizonyosan nincs ellentmondásban Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatával.

- 243 Mindazonáltal tekintetbe kell venni azt, hogy az EK 81. cikk (1) bekezdése megsértésének megállapításához a Bizottságnak elegendő azt igazolnia, hogy versenyellenes célú megállapodás kötött (lásd fent a 203. pontban). Ennek következtében az a körülmény, hogy az e jelen ügyben előterjesztett bizonyítékokat az Egyesült Királyság offshore piacán a japán termelők részvételével működő versenykorlátozó megállapodások létezésének igazolása céljából kiegészítik más dokumentumok, elegendő a Bizottság e piaccal kapcsolatos elméletének alátámasztására, még akkor is, ha azok az alapszabályok e részének működésére nem nyújtanak biztos és pontos értelmezést.
- 244 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Vallourec feljegyzései összességüket nézve alátámasztják Pierre Verluca nyilatkozatait, és így megerősítik a benne foglaltak igazságtartalmát.

— Az 1993-as angol nyelvű dokumentumok

- 245 A Bizottság a megtámadott határozat 84. preambulumbekkezdésében két, 1993-ban készült dokumentumra, az elnökök számára készített feljegyzésre és a „g) japán”

dokumentumra (a továbbiakban együttvéve: 1993-as angol nyelvű dokumentumok) hivatkozik. A Bizottság a megtámadott határozat említett preambulumbekzdésében nem idéz szakaszokat ezen iratokból, de az alapszabályok működését megzavaró tényezők kapcsán a 83. preambulumbekzdésben, a helyzet orvoslására előterjesztett megoldások kapcsán pedig a 84. preambulumbekzdésben összegzi tartalmukat. A Bizottság a megtámadott határozatban azért hivatkozik e dokumentumokra, hogy igazolja az alapszabályok létezését és alkalmazási körét, és főként azért, hogy elmagyarázza e szabályok „javított alapszabályokká” való átalakítását 1993-ban, amikor a Corus előkészületeket tett a menetes OCTG csövek piacáról történő végleges kivonulására.

- 246 A japán felperesek vitatják e dokumentumok jelentőségét. Különösen azzal érvelnek, hogy ezen iratok a japán agresszióra utalnak, és a Nippon kihangsúlyozza, hogy ezt illetően a „g) japán” dokumentum különösen a Nipponra utal. Ez az agresszió és az elnökök számára készített feljegyzés elején lévő leírás a japán termelők azon viszonylagos kötelezettségéről, hogy korlátozzák „bizonyos szállításait”, nincs összhangban a megtámadott határozat 101–102. preambulumbekzdésében leírt, a hazai piacot tiszteletben tartásának rendszerével.
- 247 Először is, az elnökök számára készített feljegyzés szövegéből a következőket kell megjegyezni:

„A jelenlegi megállapodások nem kielégítőek az EK offshore területekre nézve, mivel bár a japánok beleegyeztek, hogy e területekre irányuló bizonyos szállításait korlátozni fogják (olyan szintre, amely az európaiaknak soha nem volt megfelelő, és ami csak a vevők felére terjed ki), agressziójuk a (varrat nélküli és hegesztett) OCTG és a hegesztett csővezetékek piacán alacsonyabb árakat és csökkentett részesedést jelent az európaiak számára.”

(„The current agreements are unsatisfactory for the EC offshore areas because, although the Japanese have agreed to limit some of their deliveries to these areas (at levels which have never been satisfactory to the Europeans and which only cover half of the customers) their current aggression on OCTG (seamless and welded) and welded linepipe means lower prices and reduced share for the Europeans.”)

248 A továbbiakban ugyanezen dokumentum szerint:

„Bár a japánok beleegyeztek, hogy nem kérik megállapodásaink módosítását, ha a varrat nélküli csövek EK-piaca átalakul, nem biztosítja semmi, hogy ezt az elvet követni fogják, ha a [Corus] kivonul a csövek egyesült királysági gyártásából vagy készre dolgozásából.”

(„Although the Japanese have agreed not to request changes in our agreements if the EC seamless industry were to restructure, there is no guarantee that they would follow this precept if [Corus] were to exit tubemaking or finishing in the UK.”)

249 A „g) japán” dokumentum szerint továbbá „az Egyesült Királyság kontinentális talapzatára nézve az alapálláspont nem »biztos«” („the fundamental position on the UKCS is not ‘firm’”), és szerzője, a Corus egyik munkavállalója felveti, hogy mi a legmegfelelőbb taktika „a japánok megtámadására” („attack the Japanese”), valószínűleg a kínai piacon, „amelynek elsődleges célja kiszorítani őket Európából” („with the prime objective of forcing them out of Europe”).

250 E két dokumentum, különösen a fent idézett szakaszok, Pierre Verluca nyilatkozatainak több lényeges megállapítását támasztják alá, így a Bizottság elvileg jogosan hivatkozik rájuk az alapszabályok és a javított alapszabályok létezésének igazolásakor.

251 E két dokumentumból ráadásul kiderül, hogy a „fundamental[s]” névvel illetett, az európai és a japán termelők közötti megállapodások már 1993-ban léteztek, és e megállapodások nem voltak kielégítők az európai termelők szempontjából az

Egyesült Királyság offshore ágazatára nézve, főleg mivel a japán értékesítésnek csak egy részét korlátozták e piacon. E dokumentumokból az is kikövetkeztethető, hogy a megállapodások a Pierre Verluca nyilatkozataiban leírt alapszabályok révén kötöttek, és hogy az európai termelők azokkal elégedettebbek voltak az onshore piacokra, mint az Egyesült Királyság offshore ágazatára nézve. Így e dokumentumokból közvetve adódik, hogy az érintett európai piacok onshore ágazatai megfelelően védve voltak.

252 Amennyiben pedig e dokumentumok szerzője a jelentős mennyiségű japán értékesítés jelenlétére panaszodik az Egyesült Királyság offshore piacán, és olyan megoldásra tesz javaslatot, hogy a jövőre nézve korlátozzák ezen eladásokat, e bizonyítékok összhangban vannak az alapszabályoknak Pierre Verluca nyilatkozataiban foglalt bemutatásával. Nemcsak azt erősítik meg ugyanis, hogy az alapszabályok célja az érintett piacok felosztása volt, hanem azt is, hogy az Egyesült Királyság offshore ágazata kevésbé hatékonyan volt védve, mint a felosztó megállapodásban szereplő többi ágazat.

253 Mivel azonban a japán felperesek több kifogást tettek e két dokumentum bizonyító erejének megkérdőjelezésére, sőt még őket mentő körülményekre is tudtak belőlük következtetni, e kifogásokat meg kell vizsgálni annak megállapítása érdekében, hogy tényleg aláássák-e a dokumentumok bizonyító erejét.

254 Ezzel kapcsolatban először is el kell utasítani a japán felperesek érveit, amelyek az „agressziójukra” és az Egyesült Királyság offshore piacát illető korlátozott kötelezettségeikre vonatkoznak. E hivatkozásokat azzal kapcsolatban tették, hogy e két dokumentum szerzői a japán eladásokra panaszkodtak, főleg az Egyesült Királyság offshore piacán, és az ezekre vonatkozó korlátozások elégtelenségét írták le. Ezért meg kell állapítani, hogy ezen iratok általános szerkezetében a japán termelők „agressziójára” való utalások az Európa–Japán klub tagjai által az Egyesült

Királyság csak részben védett offshore piacára megállapított korlátok átlépését igazolják, nem pedig azt, hogy a japán termelők e piacon szabad és erős versenyt támasztottak volna. E hivatkozások így nem gyengítik a Bizottság elméletét a megtámadott határozat 1. cikkében szankcionált megállapodás létezéséről.

255 Ezután a japán felperesek azzal érvelnek, hogy az elnökök számára készített feljegyzés és a „g) japán” dokumentum nem állapítja meg a jogsértés részükről való fennállását, mivel csak a Corus munkavállalóinak a belső ügyekről való megfontolásait tartalmazzák. Meg kell azonban jegyezni, hogy amennyiben e dokumentumok szerzője, a Corus egyik munkavállalója az európai piacok helyzetét és lehetséges fejlődését elemzi, indokolatlan azt feltételezni, hogy elemzése nem tükrözi az általa akkoriban észlelt valóságot. Ezen iratok részletességéből és tartalmából következik, hogy szerzőjük szükségképpen részt vett a Corus acélcsővekre vonatkozó kereskedelmi stratégiájának kidolgozásában.

256 E két dokumentum fent elemzett leírása megbízható az európai és japán termelők közötti, az utóbbiak európai piacokra irányuló eladásainak korlátozását célzó megállapodásra nézve, annak ellenére, hogy belső iratokról van szó.

257 Meg kell jegyezni azt is, hogy az Elsőfokú Bíróság előtt a Bizottság azt állította – amit a japán és európai felperesek nem vitattak —, hogy az elnökök számára készített feljegyzést a Corus írta, de a Mannesmann-nak kellett bemutatnia az európai termelők elnökeinek, amit megerősít az első oldalon lévő kézzel írott megjegyzés, hogy azt „HN” fogja bemutatni (azaz Hans Nolte a Mannesmanntól). Így a dokumentum legalább két európai termelő közös elemzését tartalmazza, nem csak egyét, ami különösen bizonyító erőt kölcsönöz neki.

- 258 Végül a japán felperesek szerint lehetetlen meghatározni az 1993-as angol nyelvű dokumentumok által pontosan érintett termékek körét.
- 259 Igaz, hogy a „g) japán” dokumentum azon szakaszai, amelyek 13%-os króm- és rozsdamentes („stainless”) csövekre hivatkoznak, éppúgy, mint a BSC-tárgyalásokról és az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzések, amelyek e kifejezéseket tartalmazzák, a jelen ügyben nem lényegesek, mivel a megtámadott határozat kizárólag a szénacél csövekre vonatkozik (a megtámadott határozat 28. preambulumbekezdése). Ennek ellenére rá kell mutatni arra, hogy e szakaszok nem határozzák meg kizárólagos jelleggel a piacfelosztó megállapodás hatályát, és így a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés létezésével nincsenek ellentmondásban.
- 260 Ezen túlmenően az elnökök számára készített feljegyzés és a „g) japán” dokumentum számos általános utalást tartalmaz az OCTG csövekre, és logikus megállapítani, hogy ezek az utalások nemcsak a szabvány, hanem a kiváló minőségű menetes OCTG csövekre is vonatkoznak. Az elnökök számára készített feljegyzés korlátozásokat javasol a „varrat nélküli és hegesztett OCTG csövekre és csővezetésekre” („seamless and welded OCTG and linepipe”), és a „g) japán” dokumentum arra a tényre utal, hogy „az OCTG csövek kapcsán a japánok általános jelleggel beleegyeztek, hogy eladásukat az Egyesült Királyság offshore piacán a szerződésen kívüli üzleteik 15%-ára korlátozzák” („[o]n OCTG in general J’s have agreed to limit their sales to the UKCS to 15 % of the non contract business”). Az elnökök számára készített feljegyzésben található utalás a japán agresszióra az „OCTG [varrat nélküli és hegesztett] csöveket és hegesztett csővezetéseket” tekintve („OCTG [seamless and welded] and welded linepipe”, hivatkozás a 247. pontban), szükségképpen a szabvány menetes OCTG csövekre utal, és nem a kiváló minőségűre, mivel a következő mondatban a szerző sajnálkozását fejezi ki, hogy a kiváló minőségű OCTG csövek eladott mennyisége felett nincsen ellenőrzésük.
- 261 Amennyiben e dokumentumok bizonyos szakaszai és a Vallourec bizonyos feljegyzései (lásd a 237. pontban, valamint a BSC-tárgyalásokról szóló feljegyzésekre való hivatkozásokat a 259. pontban) arra utalnak, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében szankcionált piacfelosztó megállapodás kihatott, vagy képes volt arra,

hogy kihasson a termékek szélesebb körére, ideértve a kiváló minőségű OCTG csöveket, ez a tény semmiképpen nem akadályozza meg, hogy e szakaszok igazolják a szankcionált, korlátozottabb körű megállapodás létét. Az a körülmény, hogy az alapszabályokban a kiváló minőségű OCTG csövek helyzete nem tűnik ki világosan és egyértelműen e dokumentumokból, lényegtelen, mivel a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított jogsértés e termékekre nem terjedt ki.

262 Ami azonban a varrat nélküli csővezetékeket illeti, az 1993-as angol nyelvű dokumentumok még homályosabbak. Az első szakasz, amely az „OCTG csövekre, valamint varrat nélküli és hegesztett csővezetékekre” utal, azt jelzi, hogy az alapszabályok kiterjedtek a varrat nélküli csővezetékekre; míg ugyanabban a pontban egy másik idézet, amely az „OCTG [varrat nélküli és hegesztett] csövekre és hegesztett csővezetékekre” hivatkozik, úgy is értelmezhető, hogy e termékek ki voltak zárva a jogellenes megállapodásokból. Ebből azt a következtetést kell levonni, hogy e két dokumentum homályos, így semleges abból a szempontból, hogy az alapszabályok kiterjedtek-e a varrat nélküli csővezetékekre. Az 1993-as angol nyelvű dokumentumok ennek következtében a jogsértés e részét illetően nem támasztják alá Pierre Verluca nyilatkozatait, ugyanakkor nem is igazolnak mentő körülményeket e termékek kapcsán.

263 Ebből kifolyólag, bár a kérdéses két dokumentumnak a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított jogsértéssel érintett termékek körével kapcsolatos nem egyértelmű volta vitathatatlanul csökkenti a két dokumentum bizonyító erejét, az nem ok arra, hogy azokat teljes mértékben elutasítsuk. Tekintetbe kell venni, amint a Vallourec feljegyzései esetén is (lásd fent a 238. pontban), hogy amennyiben valamely dokumentum más bizonyítékokban említett tényeknek csak egy részére utal, nem jelenti azt, hogy a Bizottság nem hivatkozhat rá más bizonyítékok alátámasztása céljából.

264 A fentiekből következik, hogy az 1993-as angol nyelvű dokumentumok több szempontból is alátámasztják Pierre Verluca nyilatkozatait, és jogszerűen képezik részét a Bizottság által a megtámadott határozatban hivatkozott egybehangzó bizonyítékoknak.

— Az acélcsővekre kidolgozott rendszer dokumentum

- 265 A Bizottság nem hivatkozott kifejezetten erre a dokumentumra a megtámadott határozatban, de mivel a japán felperesek mentő bizonyítékként hozzák fel, válaszolni kell érveikre.
- 266 Először is meg kell jegyezni, hogy az a nézet, miszerint az európai varrat nélküli rozsdamentesacél csövek gyártása a tényállás idején átalakulás folyamatában volt, és az európai termelők összehangoltan cselekedtek az átalakulás ellenőrzése érdekében, nem áll ellentétben a Bizottság elméletével. A megtámadott határozat 87–94. preambulumbekzdése azt jelzi, hogy a Bizottság valójában figyelembe vette az európai acélipar átalakulását.
- 267 A megtámadott határozatból és a Vallourec fent vizsgált feljegyzéseiből továbbá kiténik, hogy az európai termelők az európai ipar átalakulását az alapszabályok összefüggésében vizsgálták, nevezetesen, hogy ezen átalakulásnak milyen következményei lehetnek a japán termelőkkel való kapcsolataikra. Az európai termelők főként attól tartottak, hogy az Egyesült Királyság piacát, különösen annak jelentős offshore ágazatát, a japán termelők a Corus clydesdale-i gyárának bezárása után nem tartják tiszteletben mint hazai piacot (lásd fent a 170., 223. és 242. pontban). Továbbá az elnököknek szóló feljegyzésben és a „g) japán” dokumentumban javaslatot tettek arra, hogy az európai termelők a japán termelőkkel folytatott tárgyalásaik során vegyék figyelembe az NTM lehetséges bezárását.
- 268 E körülmények között az a tény, hogy az acélcsővekre kidolgozott rendszer dokumentum az angol „fundamentals” kifejezést használja a közösségi ipar átalakulásával kapcsolatos tárgyalásokkal összefüggésben, biztosan nem jelenti azt, hogy az alapszabályok fogalma e folyamatot érintette volna, és nem a megtámadott

határozat 1. cikkében szankcionált piacfelosztó megállapodást. E dokumentumból – amely megállapítja, hogy az európai termelők közötti kapcsolatokat az alapszabályok rendezik, és nem említi a japán termelőket – az sem következik, hogy az alapszabályok csak Európára vonatkoztak. Az, hogy a japán termelőket kihagyták, azzal magyarázható, hogy a kérdéses dokumentum – annak egészét nézve – a közösségi termelők közötti kapcsolatok vizsgálatára irányult. Így nem következik belőle, a Pierre Verlucának más bizonyítékok által alátámasztott 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában mondottakkal ellentétben, hogy az alapszabályok csak az európaiak közötti tárgyalások tárgya volt.

- 269 A fentiekre tekintettel, az acélsövekre kidolgozott rendszer dokumentum nem tekinthető mentő bizonyítéknak az EK 81. cikk (1) bekezdésének japán felperesek terhére rótt megsértésével kapcsolatban.

— A piacfelosztásikulcs-dokumentum („sharing key”)

- 270 A Bizottság a megtámadott határozat 85–86. preambulumbekkezdésében olyan dokumentumra hivatkozik, amelyet 1997. november 12-én juttatott el hozzá az eljárásban nem érintett személy, többek között az Európa–Japán klub azon elméletének alátámasztására, hogy miként fejlődtek a kapcsolatok az Európa–Japán klubban az 1993-es év végétől kezdve. Az informátor szerint a dokumentum forrása a klub egyik résztvevőjének kereskedelmi ügynöke. A Bizottság véleménye szerint e dokumentum igazolja, hogy a latin-amerikai termelőkkel kialakított kapcsolatok részben sikeresek voltak, és a dokumentumban szereplő táblázat mutatja, hogy az említett piacokat felosztották az európai, japán és latin-amerikai termelők között. A dokumentum 100%-os piaci részesedést ír elő az európai termelők számára Európában, és 100%-os részesedést a japán termelők számára Japánban. A többi piac vonatkozásában, az európai termelők 0%-os részesedéssel rendelkeznek a Távoll-Keleten, 20%-kal a Közell-Keleten és 0%-kal Latin-Amerikában.

271 A JFE-Kawasaki arra hivatkozik, hogy e dokumentum nem használható fel bizonyítékként, mivel nincs keltezése, és a Bizottság nem fedte fel a szerzőnek vagy annak a kilétét, aki megküldte neki, így a felperesek nem ismerhették meg a körülményeket, amelyek között az íródott, vagy annak okát, hogy miért közölték a dokumentumot a Bizottsággal. Ez lenne az első alkalom, hogy a Bizottság egy azonosítatlan irat alapján állapítja meg valamely vállalkozás jogsértésért való felelősségét.

272 Ezen érvelést el kell utasítani.

273 A közösségi jogban érvényesülő elv a bizonyítékok szabad értékelésének elve, és az egyetlen fontos tényező, amelyet meg kell vizsgálni, a bizonyítékok hitelessége (a főtanácsnokként eljáró Vesterdorf bírónak a Rhône-Poulenc kontra Bizottság ügyre [hivatkozás az 56. pontban] vonatkozó indítványa). Ezenkívül szükség lehet arra, hogy a Bizottság védje informátorainak névtelenségét (lásd ilyen értelemben a Bíróság 145/83. sz., Adams kontra Bizottság ügyben 1985. november 7-én hozott ítéletének [EBHT 1985., 3539. o.] 34. pontját), és önmagában e névtelenség alapján nem lehet a Bizottságot arra kötelezni, hogy ne használja fel a birtokában lévő bizonyítékokat. Ilyenformán, bár a JFE-Kawasaki érvei érdemlegesek lehetnek a piacfelosztásikulcs-dokumentum hitelességének értékelése kapcsán, e dokumentum nem tekinthető bizonyítékként fel nem használható dokumentumnak.

274 Ezzel kapcsolatban a JFE-Kawasaki egyetért a japán felperesekkel abban, hogy még ha bizonyítékként fel is használható a piacfelosztásikulcs-dokumentum, az nem képez megbízható terhelő bizonyítékot, mert nem azonosították kellőképpen. Valóban meg kell állapítani, hogy a dokumentum hitelességét tagadhatatlanul csökkenti az, hogy nagymértékben ismeretlen körülmények között íródott, és a Bizottság állításai e tekintetben nem ellenőrizhetők (lásd fent a 270. pontban).

- 275 Mindazonáltal, amennyiben a piacfelosztásikulcs-dokumentum más dokumentumokban lévőkkal megegyező, konkrét információkat tartalmaz, úgy kell tekinteni, hogy e bizonyítékok egymást erősítik.
- 276 Ennek kapcsán meg kell jegyezni, hogy Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata a „kezdeti” piacfelosztási kulcsra utal, amely a „nemzetközi pályázati felhívásokra” vonatkozik, és a japán és az európai termelők közötti szerződésekre terjed ki, így az Európa–Japán klubban létrejött felosztás léte kellően megalapozott. A JF-fel való találkozóról szóló feljegyzésből ezenkívül kiderül, hogy a Vallourec „a rendszer keretein belül maradás érdekében nem léphet be a Távol-Keletre és Dél-Amerikába, és a Közel-Keleten tevékenységét korlátoznia kell a 3 piacának 20%-os részére”. Amikor a Bizottság megkérte Pierre Verlucát, tegyen észrevételeket e két dokumentum kapcsán, megjegyezte, hogy azok egy 1993-as kísérlethez kapcsolódnak, amikor módosítani kívánták a vonatkozó piacfelosztási kulcsokat, figyelemmel a latin-amerikai termelők eladásaira és a különböző piacokon „megszerzett helyzetre”.
- 277 A japán felperesek több további érvet terjesztenek elő az ellen, hogy a Bizottság felhasználta a piacfelosztásikulcs-dokumentumot. Először is az a termékeknek jelentősen szűkebb körét érinti, mint Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata. E dokumentumban csak a varrat nélküli szabvány OCTG csövek piacáról van szó, amelyen nyilvános pályázati felhívást hirdethetnek. A japán felperesek megjegyzik, hogy a piacfelosztási kulcsnak az ebben a dokumentumban említett alkalmazási körét szűkíti „a varrat nélküli API-szabvány csövekre kiírt nyilvános pályázati felhívásra” való hivatkozás („SMLS API OPEN TENDER”), míg Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata értelmében Európában az említett termékekre nézve nem voltak nagy jelentőségű pályázati felhívások („pas de gros Tenders”). A piacfelosztásikulcs-dokumentum így Pierre Verluca szerint nem létező piacra vonatkozik.
- 278 E tekintetben először is meg kell jegyezni, hogy a Bizottság állításával ellentétesen a piacfelosztásikulcs-dokumentum kizárólag a varrat nélküli OCTG csövekre vonatkozik, a csövezetésekre nem. Amint a japán felperesek a tárgyaláson

megjegyezték, és a Bizottság e ponton nem mondott ellent, az e dokumentumban kétszer használt, a béléscsővekre vonatkozó „C/S” rövidítés („casing”), és a termelőcsővekre vonatkozó „T/B” rövidítés („tubing”) az OCTG csövek két lényeges eleméhez kötődik, e termékek a megtámadott határozat 29. preambulumbekkezdésében foglalt leírásával összhangban, így e rövidítések szükségszerűen és kizárólag erre a termékre vonatkoznak.

- 279 Ami a piacfelosztásikulcs-dokumentumban említett „varrat nélküli API-szabvány csövekre kiírt nyilvános pályázati felhívás” kifejezést illeti („SMLS API OPEN TENDER”), meg kell jegyezni, hogy a Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában szereplő állítás, miszerint nem voltak nagy jelentőségű pályázati felhívások Európában, az „1.4 Egyéb piacok” fejezetben jelenik meg, míg az Európa–Japán klub hazai piaci az „1.1 Hazai piacok” fejezetben, ahol az „Egyesült Királyság offshore piaca” kifejezetten szerepel. Ez a körülmény eleve azt jelzi, hogy az 1.4 fejezetben megjelenő „Európa” kifejezés a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított jogsértéssel érintett négy hazai (német, francia, olasz és brit) piacon kívüli európai piacokra utal.
- 280 Mindenesetre fel kell ismerni, hogy az Európára történő utalás homályos és így kétértelmű, és hogy, amennyiben – az előző pontban leírt értelmezéssel szemben – magába foglalná e négy piacot, azt a következtetést kellene levonni, hogy a piacfelosztásikulcs-dokumentum nem támasztja alá közvetlenül Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatát e négy piacon lévő helyzettel kapcsolatban. Ha tényleg nem voltak e piacokon nyilvános pályázati felhívások, azt a következtetést kell levonni, hogy a piacfelosztásikulcs-dokumentum nem vonatkozhat rájuk, mivel az e pályázati felhívások tárgyát képező API varrat nélküli csöveket érinti. Következésképpen e kétértelműség, amely nem oldható fel az aktában található információkkal és a felek ezzel kapcsolatos érveivel, csökkenti a piacfelosztásikulcs-dokumentum bizonyító erejét Pierre Verluca nyilatkozatainak alátámasztása tekintetében.

281 Ezen túlmenően a japán felperesek szerint a piacfelosztásikulcs-dokumentum ellentétes Pierre Verlucának a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat című dokumentumban leírt, azzal kapcsolatos állításával (1.3. pont), hogy a latin-amerikai termelők kedvezően reagáltak-e 1993 végén az európai termelők megkeresésére, ami kérdésessé teszi e két dokumentum megbízhatóságát. A Bizottság ugyanis a piacfelosztásikulcs-dokumentum alapján a megtámadott határozat 86. preambulumbekzdésében megállapította, hogy „a latin-amerikai termelőkkel kialakított kapcsolatok részben sikeresek voltak”, és saját maga is elismeri, hogy ez ellentmond Pierre Verlucának a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat című dokumentumban leírt állításának, amely szerint:

„Az Európa–Japán klub nem foglalta magában a latin-amerikai termelőket [...], 1993 végén történtek puhatolózó kapcsolatfelvételek, hogy a megszerzett helyzeteket tükröző egyensúlyt alakítsanak ki (körülbelül 20% a Közel-Keleten az európaiak számára). Nagyon hamar kiderült, hogy e próbálkozások nem járhatnak sikerrel.”

282 Meg kell azonban jegyezni, hogy a piacfelosztásikulcs-dokumentum szerint a latin-amerikai termelők elfogadták a javasolt piacfelosztásikulcsot, „kivéve az európai piacot illetően”, amely piacon az üzleti lehetőségeket „esetről esetre” vizsgálják meg, egymással együttműködve. A Bizottság így azt a következtetést vonta le a megtámadott határozat 94. preambulumbekzdésében, hogy a latin-amerikai termelők nem fogadták el, hogy az európai piac az európai termelőknek legyen fenntartva.

283 Amint az a Vallourec fent elemzett különböző feljegyzéseiből kitűnik, az elnökök számára készített feljegyzésből és a „g) japán” dokumentumból, az európai termelők szempontjából a japán termelőkkel való kapcsolataik fő célja a hazai piacaik megvédése volt, különösen az Egyesült Királyság piaca hazai jellegének megőrzése, miután a Corus bezárta üzemét Clydesdale-ben. Bár a 281. pontban hivatkozott ellentmondás gyengíti a piacfelosztásikulcs-dokumentumnak és bizonyos mértékig Pierre Verluca nyilatkozatainak a bizonyító erejét, ennek jelentőségét viszonylagossá teszi az e pont elején említett körülmény. Még ha a latin-amerikai termelők el is

fogadták a piacfelosztásikulcs alkalmazását az Európán kívüli piacokon, tekintetbe kell venni azt, hogy az e termelőkkel folytatott tárgyalások az európaiak szempontjából lényegében meghiúsultak, így Pierre Verlucának az azok kimeneteléről való negatív értékelése e döntő ponton valójában összhangban van a piacfelosztásikulcs-dokumentummal.

284 Meg kell állapítani, hogy Pierre Verlucának az e nyilatkozatok egyikében foglalt állításai és a piacfelosztásikulcs-dokumentum közötti ellentmondás, amelyre a Bizottság a megtámadott határozat 86. preambulumbekkezdésében maga is hivatkozik, nem von le jelentősen e két bizonyíték hitelességéből.

285 Végül pedig a japán termelők azzal érvelnek, hogy a piacfelosztásikulcs-dokumentumban fenntartásukat fejezték ki e javaslattal kapcsolatban, mivel a kulcs kiterjedt volna az „ERW OCTG” csövekre is, amelyek hegesztett acélcövek. A Bizottságnak a japán termelőket úgy kellett volna kezelnie, mint a latin-amerikaiakat, amelyekkel szemben visszavonta kifogásait, mivel ők is fenntartásukat fejezték ki a javasolt kulccsal kapcsolatban annyiban, amennyiben az az európai piacot érintette, és mivel jelentős mennyiségben értékesítették acélcöveiket Európában. Az eltérő elbánás így indokolatlan, és az a tény, hogy a Bizottság visszavonta a latin-amerikai termelőkkel szembeni kifogásait, aláássa a Bizottság elméletét a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés fennállásáról, amennyiben az a japán termelőket érinti.

286 Elegendő ennek kapcsán arra hivatkozni, hogy a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat című dokumentumban Pierre Verluca azt állította, hogy „az Európa–Japán klub nem foglalta magába a latin-amerikai termelőket”. Mivel a Bizottság a megtámadott határozatban főleg Pierre Verluca nyilatkozataira támaszkodott a japán termelők jogsértésben való részvételének igazolására, nem volt más választása, mint e kategorikus állításnak megfelelően kizárni a latin-amerikai termelőket a határozat 1. cikkének hatályából. Ebből az következik, hogy a japán és a latin-amerikai termelők biztosan nem voltak egymással összehasonlítható helyzetben, ami az őket terhelő bizonyítékok létezését illeti.

287 Mindenesetre meg kell jegyezni, hogy a japán termelőknek a piacfelosztásikulcs-dokumentum kapcsán kifejezett „fenntartása” nem ugyanolyan jellegű, mint a latin-amerikai termelőké. A piacfelosztásikulcs-dokumentum alapján az utóbbiak elutasították a piacfelosztásikulcsnak az európai piacra történő automatikus alkalmazását, míg a japán termelők az „ERW”, azaz hegesztett csöveknek az elfogadott piacfelosztásikulcsba való belefoglalását javasolták annak érdekében, hogy a megállapodást világosabbá tegyék („to avoid gray area”). Rá kell mutatni arra, hogy míg a latin-amerikai termelők fenntartása nagymértékben megfosztja a piacfelosztásikulcs-dokumentumot az őket terhelő bizonyító erejétől a jogsértés közösségi piacon való fennállását illetően, ez nincs így a japán termelők esetében. A japán termelők helyzete tehát ténylegesen más volt, mint a latin-amerikai termelőké.

288 A fent elmondottak alapján meg kell állapítani, hogy a Bizottság által felhasznált egybehangzó bizonyítékok keretében a piacfelosztásikulcs-dokumentumnak marad némi bizonyító ereje Pierre Verluca nyilatkozatai néhány lényeges megállapításának alátámasztására a varrat nélküli OCTG csövekre kiterjedő piacfelosztó megállapodás létezésével kapcsolatban. E bizonyítékból egyértelműen kiténik, hogy egyfelől a japán termelők, másfelől az európai termelők elfogadták azt az elvet, hogy nem értékesíthetnek bizonyos varrat nélküli acélcsöveket a többi termelő hazai piacán a „nyilvános” pályázati felhívások keretében. E dokumentum megerősíti a piacfelosztásikulcs létezését a világ különböző részein, így alátámasztja Pierre Verluca nyilatkozatainak hihetőségét annyiban, amennyiben azok ugyanezen fogalomra utalnak.

— Az európai termelők válaszai

289 A Bizottság a megtámadott határozat 63., 65. és 66. preambulumbekzdésében terhelő bizonyítékként használja a Mannesmann, a Dalmine és a Corus által a nekik küldött információkérésre adott válaszokat.

290 Bert Becher, a Mannesmann munkavállalójának 1997. április 22-i válasza szerint az alapszabályok az OCTG csövekre és a csővezetékekre vonatkoztak, és azt jelentették, hogy „a japán termelők ezen ágazatokban nem juthattak be az európai piacokra [in europäische Märkte], és az európai termelők nem szállíthattak Japánba”. A Corus 1997. október 31-i levelében (másolatát lásd a Bizottság aktájának 11 932. oldalán) az Európa–Japán klubbal kapcsolatban jelezte, hogy a varrat nélküli OCTG csövek japán és európai termelői tagjai voltak, és „gyakorlatilag a hazai piacok elsődlegesen a helyi termelőknek voltak fenntartva”. A Dalmine 1997. április 4-i válaszában beismerte, hogy léteztek kapcsolatok az európai és a japán termelők között, amelyek „tárgya (különösen az olajipari célokra alkalmas) csövek az EK-n kívüli területekre (Oroszország és Kína) való exportja volt, és céljuk az EK-ba történő csőbehozatal korlátozása is volt a [Corus] üzem bezárása után, következésképpen a varrat nélküli csövek közösségi iparának védelme”.

291 Meg kell továbbá jegyezni, hogy a megtámadott határozat 74. preambulumbekzdése a harmadik országok piacainak leírása kapcsán idézi a Mannesmann 1997. április 22-i válaszát is. A vonatkozó szakasz így szól:

„A többi piacra nézve, ahol világszintű pályázati felhívások voltak, a japán és európai szállításokat előre meghatározták. Akkoriban ezen eljárást „piacfelosztásikulcs” (sharing key) névvel illették. Láthatólag a különböző szállítók kialakult piaci részesedéseinek megórzéséről volt szó.”

292 A japán felperesek szerint az európai termelőknek a Bizottság vizsgálatával szemben a „kár csökkentése” állt érdekében, többek között azért, hogy bevallották a japán termelőkkel való megállapodást annak érdekében, hogy eltereljék a Bizottság figyelmét az alapszabályok valós jelentőségéről, amelynek célja az európai piacoknak az európai termelők közti felosztása volt, vagyis a megtámadott határozat 1. cikkében foglaltnál sokkal súlyosabb jogsértés, amely annak megállapítása esetén súlyosabb

bírságot jelentett volna számukra. Következésképpen amennyiben a Bizottság kérdéseire adott válaszok némelyike a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértésben való japán részvételre utal, e válaszok nem megbízhatók.

293 Ennek kapcsán meg kell jegyezni, hogy az a tény, miszerint az európai termelők bevallották a japán termelőkkel kötött piacfelosztó megállapodást, nem feltétlenül az európai piacok felosztását célzó, köztük lévő megállapodás eltitkolására szolgál (lásd fent a 214. pontban). Valószínűtlen, hogy az európai termelők kitalálták volna a japán termelőkkel kötött jogellenes megállapodásokat, hogy az Európán belüli kartell létezését a 214. pontban leírt indokok miatt eltitkolják. Mindenesetre ennek kapcsán meg kell jegyezni, hogy a Dalmine 1997. május 29-i válaszában (másolatát lásd a Bizottság aktájának 15 162. oldalán), amely kiegészíti az 1997. április 4-i válaszában adott információkat, hivatkozik mind a japán termelőkkel való kapcsolatokra, mind csak az európai termelők közötti találkozóakra. A Corus pedig nem korlátozta a piacok tiszteletben tartásáról szóló állítását a japán és az európai termelők közötti kapcsolatokra (lásd fent a 290. pontban).

294 Bert Becher válaszát illetően a japán felperesek megjegyzik, hogy saját nyilatkozata szerint Bert Bechernek nem volt személyes tudomása azon tényekről, amelyeket észrevételezett, mivel a Mannesmann-nak csak 1995 áprilisában lett a vezetője. Vallomásának így nincs nagy bizonyító ereje, sőt a JFE-NKK szerint bizonyítékként nem is használható fel.

295 Ezzel kapcsolatban ténybeli szempontból meg kell jegyezni, hogy bár Bert Becher a Mannesmann-nak csak 1995 áprilisában lett a vezetője, e vállalkozás képviselője a tárgyaláson elmondta, hogy azelőtt más állásokat töltött be a vállalkozásnál.

- 296 Ezek után figyelembe kell venni a 205. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatot is, amely szerint valamely vállalkozás nevében adott válaszok nagyobb súlyúak, mint a vállalkozás munkavállalójától származók, bármi is legyen az utóbbi személyes tapasztalata vagy véleménye (az LR AF 1998 kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 205. pontban] 45. pontja). Az LR AF 1998 kontra Bizottság ítélet 45. pontjából egyértelműen kitűnik, hogy a szóban forgó ügyben a kérdéses válaszban leírt terhelő bizonyítéknak valamely harmadik vállalkozással szembeni bizonyító erejét nem érinti az, hogy a vállalkozás nevében a választ aláíró személy nem volt jelen az adott találkozón, vagy nem volt akkoriban a vállalkozás munkavállalója.
- 297 Amennyiben a vállalkozás – mint a jelen ügyben a Mannesmann – képviselőjeként nyilatkozó személynek nincs személyes tudomása a lényeges tényekről, de bevallja a saját és más vállalkozások által elkövetett jogsértést, e személy szükségképpen támaszkodik a vállalkozása, különösen annak a kérdéses magatartásról közvetlen tudomással bíró munkavállalói által szolgáltatott információkra. Amint azt a fenti 211. pontban megjegyeztük, a nyilatkozatot tevő érdekei ellen irányuló vallomást általában bizonyító erejűnek kell tekinteni, így Bert Becher nyilatkozatának a jelen ügyben jelentős súlyt lehet tulajdonítani.
- 298 A JFE-NKK-nak a Rhône-Poulenc kontra Bizottság ítéletre, különösen a főtanácsnokként eljáró Vesterdorf bírónak erre az ügyre (hivatkozás az 56. pontban) vonatkozó indítványára alapozott érvét el kell utasítani. Indítványában Vesterdorf bíró megjegyezte, hogy a tényekről tudomással bíró személyek által szolgáltatott bizonyítékok általában különösen jelentős bizonyító erővel bírnak (EBHT 1989., II-956. és II-957. o.).
- 299 Ebből nem vonható le az a következtetés, hogy a vállalkozás vezetője által annak nevében tett, azt vagy más vállalkozást terhelő nyilatkozat korlátozott bizonyító erővel rendelkezik, mert a vezetőnek nem volt közvetlen tudomása a tényekről. Semmivel sem indokolható, hogy e nyilatkozatot bizonyítékként fel nem használhatónak kelljen tekinteni.

- 300 A jelen ügyben – mint az LR AF 1998 kontra Bizottság ítélet alapjául szolgáló ügyben is – a kérdéses nyilatkozat az azt tevő által képviselt vállalkozás részéről elkövetett jogsértés beismerésének minősül.
- 301 A japán felperesek továbbá azt állítják, hogy a Bizottság nem tekintheti úgy, hogy a Mannesmann válasza megbízhatóan bizonyítja az európai és japán termelők közötti megállapodás létezését, ha közben a Bizottság nem bízik e válaszban annyiban, amennyiben a szerint nem létezett az európai termelők között olyan megállapodás, amelynél fogva tiszteletben kell tartaniuk egymás hazai piacát.
- 302 Az a tény, hogy Bert Becher tagadta az alapszabályok Európán belüli részének létezését, amely előírta volna az európai termelők számára, hogy kölcsönösen tiszteletben kell tartaniuk egymás hazai piacát, bizonyos mértékig valóban gyengíti nyilatkozatának a Pierre Verluca állításait alátámasztó bizonyító erejét. Mindazonáltal megjegyzendő, hogy Bert Becher egyértelműen megerősítette az európai és japán termelők közötti piacelosztó megállapodás létezését az OCTG csövek és az egyedileg gyártott csővezetékek vonatkozásában (lásd fent a 290. pontban). Következésképpen nyilatkozata megerősíti Pierre Verluca állításait a jogsértés ezen elemét illetően, és így azt is, hogy a japán felperesek részesei voltak a piacelosztó megállapodásnak, amelynek keretében megegyeztek, hogy nem hoznak forgalomba szabvány menetes OCTG csöveket és egyedileg gyártott csővezetékeket a közösségi piacon. Az a körülmény, hogy a Mannesmann nyilatkozata nem zárja ki a kiváló minőségű menetes OCTG csöveket az általa leírt megállapodásból, a 261. pontban leírt indokok miatt lényegtelen. Végül pedig a Mannesmann nyilatkozatának bizonyító erejét megerősíti az is, hogy alátámasztja Pierre Verluca állításait a harmadik államok piacán meghirdetett nemzetközi beszerzési eljárásokon a szerződések odaftélésére vonatkozó piacelosztásikulcs létezésére nézve (lásd fent a 291. pontban).
- 303 A felperesek megjegyzik, hogy a Dalmine – a Bizottságnak adott 1997. április 4-i és május 29-i válaszában – kihangsúlyozta, hogy a japán termelőkkel való megbeszélésein alapvetően csak harmadik országok piacairól volt szó, mint amilyen a kínai és

az orosz piac. Meg kell jegyezni először is, hogy az 1997. április 4-i válasz fent idézett szakasza értelmében e tárgyalások a közösségi piacok védelmével is foglalkoztak (lásd fent a 290. pontban). Mindenesetre figyelembe kell venni, hogy a japán felperesek által ezzel kapcsolatban hivatkozott nyilatkozatok nagyon kis súlyt képviselnek, különösen azért – amivel maguk a japán felperesek érvelnek (lásd fent a 292. pontban) —, mert a Dalmine a „kár csökkentésére” törekedett. Tekintve, hogy a Dalmine képtelen volt tagadni a többi európai és a japán termelőkkel fennálló kapcsolatait, arra törekedett, hogy úgy állítsa be ezeket, hogy a közösségi jog alapján fennálló jogellenességük ne vagy a lehető legkisebb mértékben álljon fenn.

304 A Dalmine két válasza tehát, különösen az 1997. április 4-i válaszból a megtámadott határozat 65. preambulumbekzdésében idézett szakasz (lásd fent a 290. pontban) alátámasztja Pierre Verluca nyilatkozatait az európai és japán termelők közötti azon kapcsolatok valóságáról, amelyek célja bizonyos földrajzi piacok egymás közt való felosztása volt, különösen a csövek japán eladásának a közösségi piacon való megtiltása.

305 Ami a Corus 1997. október 31-i válaszát illeti, a japán felperesek arra hivatkoznak, hogy az 1999. március 30-i levélben a Corus világosan jelezte, hogy egyik nyilatkozata sem értelmezhető úgy, hogy az az európai és japán termelők közötti megállapodás létezésére utalna. A Bizottság érvelésére válaszul, miszerint az 1999. március 30-i levél a hegesztett acélcsővekkel kapcsolatos eljárásra vonatkozik, a japán termelők megjegyzik, hogy az e levélben értelmezett nyilatkozatot a Corus ugyanolyan szöveggel tette, mint a varrat nélküli acélcsővekkel kapcsolatos eljárásban.

306 Valóban különös az, hogy a varrat nélküli csövekkel kapcsolatos eljárásban (IV/E-1/35.860-B ügy) nem született olyan levél, amelyet a hegesztett csövekre vonatkozó eljárásban (IV/E-1/35.860-A ügy) megküldtek, ami azt a benyomást keltheti, hogy mulasztás történt, nem pedig arról van szó, hogy az egyik ügyben a másiktól szándékosan különböző álláspontot fogadtak el.

307 Ennek ellenére az 1999. március 30-i levélben foglalt nyilatkozatok, amelyek szerint az 1997. október 31-i válaszok nem utalnak a megállapodás létezésére, és nem értelmezhetőek ennek beismeréseként, nem elegendők e válasz jelentésének megmagyarázására. E nyilatkozat nagyon fontos bizonyítékot képez, a „gyakorlatilag a hazai piacok elsődlegesen a helyi termelőknek voltak fenntartva” megfogalmazás jelentésének eltérő meggyőző magyarázata hiányában, valamint arra tekintettel, hogy e megfogalmazás olyan bekezdésben jelenik meg, amely az Európa–Japán klub találkozóinak céljáról szól.

308 Következésképpen, ha helyesnek véljük azt, hogy a Corus a piacfelosztásra vonatkozó nyilatkozatának körét korlátozni kívánta a Bizottságnak több mint egy évvel később küldött levelében, aligha csökkenti az előbbi bizonyító erejét. Ezért úgy kell tekinteni, hogy a Corus válasza szintén alátámasztja Pierre Verluca nyilatkozatait az Európa–Japán klub keretében kötött, az OCTG csövek piacát felosztó megállapodás létezéséről.

— Biasizzo vallomása

309 A Bizottság a megtámadott határozat 64. preambulumbekkezdésében hivatkozik még Biasizzo, a Dalmine korábbi munkavállalója által Bergamo (Olaszország) ügyészének egy vesztegetési ügy kapcsán 1995. június 1-jén tett nyilatkozatára. E vallomásból kiderül, hogy olyan „termelői klubok (cartels)” léteztek, amelyek évente kétszer gyűltek össze, egyszer Európában, egyszer Japánban. Biasizzo szerint minden termelő jogosult volt arra, hogy saját hazai piacán elnyerje a beszerzéseket, és a termelők megállapodtak, hogy a többi termelőnek ajánlatuk megtételekor a nemzeti termelőnél 8-10%-kal magasabb árat kellett javasolniuk, amely szabályt szigorúan betartották.

- 310 A japán felperesek szerint Biasizzo nyilatkozata nem hitelt érdemlő, mivel kényszer alatt készült, amikor szerzőjüknek érdekében állt annak megmagyarázása, hogy az ellene indított vizsgálat tárgyát képező tisztességtelen gyakorlattól különböző mely okból szerezte meg a Dalmine az Agip összes közbeszerzési szerződését.
- 311 Meg kell jegyezni, hogy Biasizzo nyilatkozatában azt állította, hogy saját maga javasolta a jogtalan kifizetések kiterjesztésének gyakorlatát az Agip munkavállalóinak. Biasizzo szerint a kifizetések célja az volt, hogy a szerződés végrehajtásának későbbi szakaszait elősegítse, miután azt a jogellenes megállapodás alapján a Dalminének odaítélték. E körülmények között meg kell jegyezni, hogy Biasizzo vallomásának tartalma ellentétes azzal a magyarázattal, amely szerint titkolni akarta a jogellenes magatartásban való részvételét azáltal, hogy a Dalmine az olasz piacon lévő piaci hatalmát egy nem létező megállapodásnak tudja be. A japán felperesek ezzel kapcsolatos érveit így el kell utasítani.
- 312 Ezen túlmenően az a körülmény, hogy e nyilatkozatokat Bergamo (Olaszország) ügyészének egy bírósági vizsgálat keretében tették, a japán felperesek állításával szemben megerősíti, nem pedig gyengíti bizonyító erejüket. Bár az ügyész előtt tett vallomásoknak nincs olyan értékük, mintha a bíróság előtt eskü alatt tették volna, az ügyész vizsgálati jogköréből eredő kényszer és a hamis tanúvallomás kedvezőtlen büntetőjogi következményei miatt az ilyen vallomást megbízhatóbbnak kell tekinteni, mint egy egyszerű nyilatkozatot.
- 313 A japán felperesek szerint a Biasizzo nyilatkozatában található hivatkozás az olasz piacon hirdetett pályázati felhívásokra ellentétes Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatának azon megállapításával, hogy az európai piacokon nem voltak nagy jelentőségű pályázati felhívások.

- 314 Ennek kapcsán tekintettel kell lenni arra, hogy a Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatában szereplő állítás, miszerint nem voltak nagy jelentőségű pályázati felhívások Európában, az „1.4 Egyéb piacok” (OPEN TENDERS) fejezetben és a „varrat nélküli API-szabvány csövekre kiírt nyilvános pályázati felhívás” cím alatt jelenik meg, míg az Európa–Japán klub hazai piaci az „1.1 Hazai piacok” fejezetben, ami eleve azt jelzi, hogy az 1.4 fejezetben megjelenő „Európa” kifejezés a megtámadott határozat 1. cikkében megállapított jogsértéssel érintett négy hazai piacon kívüli európai piacokra utal (lásd fent a 279–280. pontban).
- 315 Ezenkívül Biasizzo egyedül az olasz piacon fennálló helyzetet írta le, így meg lehet különböztetni a nagy jelentőségű nemzetközi pályázati felhívásokat („gros tenders”), amelyek Pierre Verluca szerint nem érintették az európai piacokat, ideértve a négy európai termelő hazai piacát, és az Agip által az olasz piacon szervezett pályázati felhívásokat. Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata 1.4 fejezetének első mondata, amely megfogalmazása szerint „a nemzetközi pályázati felhívásokon (OPEN TENDERS) meghirdetett nagy üzleteket a piacfelosztás kulcs alapján megosztották”, szintén alátámasztja ezen elméletet, amennyiben kihangsúlyozza a nyilatkozat e szakaszában leírt pályázati eljárások nagyságát és nemzetközi jellegét.
- 316 Kétségtelen, hogy az olasz piacokon meghirdetett pályázati felhívásokra való utalás némileg csökkenti Biasizzo vallomásának Pierre Verluca nyilatkozatait alátámasztó bizonyító erejét. Meg kell jegyezni, hogy Biasizzo leírása a szerződések megosztásának az olasz piacon alkalmazott módjáról a legjobb esetben nem tükröződik e nyilatkozatokban, a legrosszabb esetben pedig ellentmond azoknak.
- 317 Mindazonáltal ismét figyelembe kell venni azt, hogy a Bizottság nem köteles bebizonyítani, a piacfelosztás milyen konkrét módon működött, ha a megállapodás versenyellenes jellege kellőképpen igazolt (lásd fent a 203. pontban). A jelen esetben így Pierre Verluca nyilatkozata és Biasizzo vallomása közötti teljes összhang hiánya az alapszabályoknak az Európa–Japán klub tagjai hazai piacán történő alkalmazása

módszerét illetően csak korlátozott mértékben csökkenti e bizonyítékok bizonyító erejét, mivel Biasizzo vallomása a kifogásolt megállapodás más fontos tényezőit tekintve alátámasztja Pierre Verluca nyilatkozatait (lásd lent a 334. pontban is).

- 318 A japán felperesek továbbá megjegyzik, hogy Biasizzo „Vallomással kapcsolatos észrevételek” című, későbbi nyilatkozatában leírta azokat a gazdasági kedvezményeket, amelyeket a helyi acélcsőtermelő élvezett nemzeti piacán a külföldi termelőkkel szemben, és nem említett semmilyen nemzetközi megállapodást
- 319 Figyelemmel kell lenni arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az EK 81. cikk (1) bekezdésének szövegéből magából következik, hogy tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, hatásától függetlenül, amelynek versenyellenes célja van (lásd a 181. pontot és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Következésképpen az a tény, hogy Biasizzo leírta azokat a gazdasági kedvezményeket, amelyeket a helyi acélcsőtermelő élvezett nemzeti piacán, nem képez terhelő bizonyítékot a jelen ügy körülményei között, és ezért nem csökkenti az eredeti vallomás bizonyító erejét.
- 320 Ami azt illeti, hogy Biasizzo vallomásával kapcsolatos észrevételeiben állítólag nem utalt kifejezetten a nemzetközi megállapodás létezésére, meg kell jegyezni, hogy ez sem érdemleges, mivel Biasizzo soha nem vonta vissza, amit e téma vonatkozásában eredeti vallomásában mondott. Biasizzo vallomásával kapcsolatos észrevételeiben valójában ismét utal az ilyen megállapodás fennállására, amikor elismeri, hogy a Dalmíne jelentős piaci ereje az olasz piacon többek között „minden egyes termelő által a saját piacán a többi termelőre gyakorolt befolyásának” eredménye („l'influenza che ogni produttore ha, per le sue aree di mercato, nei confronti degli altri produttori”). Biasizzo ennek kapcsán ráadásul az eredeti vallomásában lévő leírásra

is utalt, amikor rámutatott arra, hogy „a rendszer egészében a kialakult piaci részesedéseken alapuló egyensúly tiszteletben tartásán nyugodott, ahogyan azt a nyilatkozatomban már többször kifejtettem” („Tutto il sistema è basato sul rispetto di equilibri consolidati da quote storiche [...] come già ho detto più volte nel corso del mio memoriale”).

321 Ezenkívül, mivel a japán felperesek vitatják Biasizzo vallomásának megbízhatóságát, meg kell jegyezni, hogy Biasizzo kollégáinak vallomásai, amelyeket a Bizottság aktájába belefoglalt és az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett, de amelyek nem szerepelnek a megtámadott határozatban, azt szintén megerősítik. Kiténik Jachia 1995. június 5-i vallomásából (másolatát lásd a Bizottság aktájának 8220 C6. oldalán), hogy létezett megállapodás „a különböző gazdasági szereplőkhöz tartozó területek tiszteletben tartására”, Ciocca 1995. június 8-i vallomásából (másolatát lásd a Bizottság aktájának 8220 C3. oldalán) pedig, hogy „világméretű kartell állt fenn a csőgyártók között”. Hasonlóképpen a Dalmine 1997. május 29-i vallomásából is kiderül, hogy Biasizzo a japán termelőkkel való találkozók legalább egyikén részt vett, így közvetlen tudomása volt a megtámadott határozat 1. cikkében szankcionált megállapodás létezéséről és tartalmáról.

322 Végül pedig a japán felperesek szerint Biasizzo két nyilatkozata nem jelölte meg pontosan, milyen termékekre terjedt ki az általa említett megállapodás.

323 Ennek kapcsán ismét meg kell jegyezni, hogy nem szükséges a Bizottság által előterjesztett minden egyes bizonyítéknak pontosan és egybehangzóan tükröznie Pierre Verluca nyilatkozatait a jogsértés összes elemét tekintve (lásd fent a 180. pontban). Ahhoz, hogy a terhelő bizonyítékok összességén belül valamely bizonyíték bizonyos szintű igazoló jelleggel bírjon, elegendő, ha a bizonyíték alátámasztja a Pierre Verluca által leírt megállapodás egyes lényeges elemeit (lásd fent a 220. pontban). Anélkül, hogy szükség lenne a felek közötti véleményeltérés feloldására azzal kapcsolatban, hogy Biasizzo pontosan mennyi ideig volt felelős a

megtámadott határozatban foglalt kétféle termék értékesítéséért, nem vitatott a jelen ügyben, hogy a jogsértés megállapított időtartamának jelentős részében ő foglalkozott az OCTG csövek értékesítésével a Dalminénál, valamint a csővezetékek eladásával ezen időszakon belül legalábbis néhány hónapig, így közvetlen tudomása volt az általa leírt tényekről.

324 E tekintetben meg kell állapítani, hogy Biasizzo vallomása megerősíti Pierre Verluca nyilatkozatait az utóbbi által leírt, a hazai piacokat felosztó megállapodás létezéséről. E bizonyíték különösképpen azt támasztja alá, hogy minden egyes termelő hazai piacát a klub többi tagjának tiszteletben kellett tartania, és ezt az elvet az évente kétszer, egyszer Európában, egyszer Japánban tartott találkozókön állapították meg, amelyekre a japán felperesek elküldték képviselőiket (lásd fent a 192–196. pontban).

325 Meg kell jegyezni továbbá, hogy a JFE-NKK a Bizottság információkérésére 1997. november 7-én adott válaszában (a megtámadott határozat 41. lábjegyzete tesz róla említést, másolatát lásd a Bizottság aktájának 14 451. oldalán) elismeri, hogy az Európa–Japán klubban az európai termelők megkérték arra, hogy tartsa tiszteletben a hazai piacukat („We recall that other (European) mills requested that JFE respect their home markets”). A JFE-NKK azonban tagadja, hogy ennek a kérésnek eleget tett volna („However we were neither bound by nor did we respect such requests”).

326 Először is meg kell állapítani, hogy a JFE-NKK válasza megerősíti, az Európa–Japán klub találkozói történt tárgyalásokon nemcsak a harmadik országok piacairól, hanem a közösségi piacokról is szó volt, amint azt Pierre Verluca nyilatkozataiban leírja.

- 327 Figyelemmel kell lenni arra, hogy az állandó ítélezési gyakorlat szerint, amennyiben valamely vállalkozás részt vesz – akár passzívan is – vállalkozások közti versenyellenes célú találkozókra, és nem határolódik el nyilvánosan azok tartalmától, ezáltal a többi résztvevő előtt azt a benyomást kelti, hogy a találkozók eredményével egyetért, és azokhoz igazodni fog, ezt a kérdéses kartellben való részvételként lehet értékelni (lásd az Elsőfokú Bíróság T-7/89. sz., Hercules Chemicals kontra Bizottság ügyben 1991. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 1991., II-1711. o.] 232. pontját; a T-12/89. sz., Solvay kontra Bizottság ügyben 1992. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 1992., II-907. o.] 98. pontját; a T-141/89. sz., Tréfileurope kontra Bizottság ügyben 1995. április 6-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-791. o.] 85–86. pontját; és a „Cement”-ítélet [hivatkozás a 66. pontban] 1353. pontját).
- 328 A 327. pontban hivatkozott ítélezési gyakorlatot nem lehet közvetlenül alkalmazni a JFE-NKK esetére, mivel a hivatkozott ítéletek alapjául szolgáló ügyekben megállapították a többi vállalkozás által elkövetett jogsértés fennállását, és azokban az egyetlen fennmaradó kérdés a passzív vállalkozás jogsértésben való részvétele volt.
- 329 Mindenesetre ebben az ügyben alkalmazható az az elv, hogy a versenyellenes célú találkozókra részt vevő vállalkozás a többi résztvevő előtt azt a benyomást kelti, hogy a találkozók eredményeként létrejött megállapodásban részt vesz, és ahhoz igazodni fog, mivel nem határolódik el nyilvánosan azok tartalmától, és ezzel részt vesz a jogsértésben. A JFE-NKK részvétele e találkozókra jól igazolható, mivel bevallotta, hogy a közösségi piacok tisztelőben tartására vonatkozó konkrét kérést intéztek hozzá e találkozókra. Így a JFE-NKK válasza különös bizonyító erővel rendelkezik, és alátámasztja Pierre Verluca arra vonatkozó nyilatkozatait, hogy e vállalkozás a négy európai termelővel együtt részt vett a kartellben.
- 330 Meg kell jegyezni továbbá, hogy a három másik japán termelő az Európa–Japán klub ugyanazon találkozóiin vett részt, mint a JFE-NKK. Az Európa–Japán klub működési módját és céljait tekintve – a fent vizsgált dokumentumok tanúsága szerint – elképzelhetetlen, hogy az európai termelők megelégedtek volna azzal, hogy kizárólag

a JFE-NKK-t kéri meg a hazai piacaik tiszteletben tartására, a klub többi japán termelő tagját pedig nem. E körülmények között a JFE-NKK válasza úgy tekintendő, mint amely alátámasztja a többi három japán termelő részvételét is a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértésben.

331 A fent elmondottakból következik, hogy a Bizottság által előterjesztett bizonyítékok nagymértékben elegendők arra, hogy megerősítsék Pierre Verluca nyilatkozatait arról, hogy a japán és európai termelők ténylegesen piacfelosztó megállapodást kötöttek bizonyos varrat nélküli acélcsövek tekintetében az általa leírt Európa–Japán klub keretében, amely megállapodás szerint – többek között – minden egyes termelő köteles volt tartózkodni az érintett termékek eladásától a klub többi tagjának hazai piacán.

332 A bizonyítékokat képező dokumentumok nagy részéből nem tűnik ki egyértelműen, mely varrat nélküli acélcsövekre terjed ki a piacfelosztó megállapodás, de nem fér hozzá kétség, hogy az érintett termékek magukban foglalták a szabvány menetes OCTG csöveket. A stratégiai észrevételekről és a VAM-szerződésről tett észrevételekről szóló feljegyzésekben, a piacfelosztásikulcs-dokumentumban és a Mannesmann válaszában e termékekre szereplő utalások, és a Bizottság által előterjesztett egyéb dokumentumokban az OCTG csövekre való általános, pontosabb meghatározás nélküli hivatkozások megfelelően és egyértelműen alátámasztják Pierre Verluca nyilatkozatait arról, hogy az alapszabályok e termékekre vonatkoztak.

333 Ami az egyedileg gyártott csővezetékeket illeti, az egyetlen bizonyíték, a Bert Becher által a Mannesmann-nak írt válasz egyértelműen alátámasztja Verluca nyilatkozatát, hogy a jogellenes megállapodás ezen termékekre is vonatkozott. E válasz különösen nagy bizonyító erejét tekintve (lásd fent a 294–302. pontban) úgy kell tekinteni, hogy alátámasztja Pierre Verluca nyilatkozatait, amelyek maguk is nagyon megbízhatók (lásd fent a 205–207. pontban) e termékek kapcsán.

- 334 Az Elsőfokú Bíróság korábban már úgy ítélte meg, hogy ha a Bizottság által előterjesztett bizonyítékok összessége alapján meg lehet állapítani a Pierre Verluca által említett és a megtámadott határozat 1. cikkében leírt piacfelosztó megállapodás létezését vagy annak bizonyos konkrét tényezőit, ez esetben ez utóbbi nyilatkozatai önmagukban elegendőek a megtámadott határozat többi tényezőjének igazolására, a „Cement”-ítélet (hivatkozás a 66. pontban) 1838. pontjából eredő elvvel összhangban, amelyre a Bizottság is hivatkozik (lásd fent a 204. és 220. pontban). Az Elsőfokú Bíróság a 330. és 332. pontban már úgy ítélte meg, hogy a Bizottság által előterjesztett bizonyítékok összessége elegendő Pierre Verluca nyilatkozatainak alátámasztására, különösen a szabvány menetes OCTG csövek tekintetében.
- 335 E körülmények között meg kell állapítani, hogy Pierre Verluca nyilatkozataiban egyértelműen az igazságot állította, így e nyilatkozatok elegendő bizonyítékot képeznek annak megállapításához, hogy az Európa–Japán klub tagjai hazai piacának felosztásáról szóló megállapodás nemcsak a szabvány menetes OCTG csövekre, hanem az egyedileg gyártott csővezetékekre is kiterjedt, amint azt több más bizonyíték is mutatja. Nincs ok feltételezni, hogy Pierre Verluca, akinek közvetlen tudomása volt a tényekről, a csővezetékeket illetően téves nyilatkozatot tett volna, amikor más bizonyítékok alátámasztják a megállapodás létezésével és a szabvány menetes OCTG csövekre való alkalmazásával kapcsolatos nyilatkozatait.
- 336 Végül, még ha feltételezzük is, hogy a japán felperesek kétséget keltettek azzal kapcsolatban, hogy nem bizonyították, mely termékeket érint a megtámadott határozat 1. cikkében szankcionált megállapodás, megjegyzendő, hogy ha a határozat annak összességét nézve bemutatja a megállapodás egy bizonyos termékre való alkalmazását, és megemlíti ennek alapjául szolgáló bizonyítékot, az a tény, hogy a határozat nem tartalmaz pontos és kimerítő listát a jogsértés által érintett termékek fajtáiról, önmagában nem elegendő a határozat megsemmisítéséhez (a Gruber + Weber kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 203. pontban] 214. pontja). Ha ez nem így lenne, a vállalkozás kibújhatna a büntetés alól annak ellenére, hogy a Bizottság bizonyossággal megállapította a jogsértés elkövetését, ha nem bizonyított, hogy a szóban forgó vállalkozás által értékesített hasonló termékek közül pontosan melyekre vonatkozik a jogsértés.

337 A JFE-NKK által idézett, a piac megfelelő meghatározásáról szóló ítélkezési gyakorlat (lásd fent a 101. pontot, valamint a SIV és társai kontra Bizottság ítélet 57. pontját) nem érdemleges, mivel olyan helyzetre vonatkozik, amikor a Bizottság a jogsértést a kérdéses vállalkozások magatartásának versenyellenes hatásai alapján állapítja meg, míg a jelen esetben a jogellenes megállapodás versenykorlátozó célját okirati bizonyítékok alátámasztják.

— A jogsértés időtartama

338 A jogsértés időtartamával kapcsolatban először is meg kell jegyezni, hogy a Bizottság a megtámadott határozat 108. preambulumbekzdésében azt írta le, hogy a jogsértés kezdő időpontjaként meghatározhatta volna az 1977-es évet, de az önkorlátozási szerződések miatt nem tette. A megtámadott határozat 1. cikkében a jogsértés fennállását 1990-től állapította meg.

339 Ebből az következik, hogy a japán felperesek tévednek, amikor azzal érvelnek, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság úgy döntött, a jogsértés csak 1990 után állt fenn, mert elismeri, hogy az önkorlátozási szerződések megakadályozták a japán termelőket abban, hogy a Közösségbe importálják termékeiket. A megtámadott határozat szövegének, főleg az 1. cikknek azonban nem felel meg a Bizottság azon álláspontja sem, hogy a jogsértést 1977-től állapította meg, de a bírságkiszabás céljára csak 1990-től vette azt figyelembe.

340 Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a jelen ügyekben a Bizottság nem kérte az Elsőfokú Bíróságot arra, hogy állapítsa meg a jogsértés 1990 előtti fennállását. A Bizottság beadványaiban továbbá rámutat arra, hogy az a tény, miszerint nem állapította meg a jogsértés fennállását az önkorlátozási szerződések hatálya alatt, engedmény a megtámadott határozat címzettjei számára, amely engedményt nem volt köteles megtenni, és nem érvel az Elsőfokú Bíróság előtt azzal, hogy ezen engedményt a jelen ügyben felül kellene vizsgálni.

- 341 Ebből az következik, hogy az Elsőfokú Bíróság vizsgálata nem irányulhat ezen engedmény jogszerűségének vagy célszerűségének a felülvizsgálatára, hanem csak arra a kérdésre, hogy a Bizottság helyesen alkalmazta-e az engedményt ebben az ügyben, amikor azt kifejezetten megtette a megtámadott határozat indokolásában. Ezzel kapcsolatban megjegyzendő, hogy a Bizottságnak pontos és ellentmondásmentes bizonyítékot kell szolgáltatnia azon szilárd meggyőződésének alátámasztására, hogy az állítólagos jogsértés megtörtént, mivel a jogsértés fennállásával, így annak időtartamával kapcsolatos bizonyítási teher rá hárul (lásd fent a 177–179. pontot és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 342 Következésképpen, mivel a kérdéses megállapodásokat nemzetközi szinten, a Japán Ipari és Külkereskedelmi Minisztérium (MITI) által képviselt japán kormány és a Bizottság által képviselt Közösség között kötötték, meg kell állapítani, hogy a gondos ügyintézés elvének megfelelően a Bizottságnak meg kellett volna őriznie azon iratokat, amelyek igazolják e megállapodások megszűnésének időpontját. Ennélfogva ezen iratokat be kellett volna tudnia mutatni az Elsőfokú Bíróság előtt. Ennek ellenére a Bizottság arról tájékoztatta az Elsőfokú Bíróságot, hogy kutatást végzett irattárában, de nem tud olyan dokumentumot benyújtani, amely tanúsítaná e megállapodás megszűnésének dátumát.
- 343 Bár általában a felperes nem ruházhatja át a bizonyítási terhet az alperesre olyan körülményekre hivatkozva, amelyeket nem tud igazolni, a jelen ügyben a bizonyítási teher fogalma nem alkalmazható a Bizottság javára az általa kötött nemzetközi megállapodások megszűnésének időpontját illetően. A Bizottság megmagyarázhatatlan képtelensége arra, hogy bizonyítékot szolgáltatson olyan körülményről, amely őt közvetlenül érinti, megfosztja az Elsőfokú Bíróságot attól, hogy a tények megfelelő ismeretében hozhasson ítéletet a megállapodások megszűnésének ideje vonatkozásában. Ellentétes lenne a gondos igazságszolgáltatás elvével, ha a Bizottság képtelenségének következményeit a megtámadott határozat címzettjeinek kellene viselnie, akiknek – az alperes intézménnyel ellentétben – nem állt módjukban szolgáltatni a hiányzó bizonyítékot.

- 344 E körülmények között meg kell állapítani, hogy kivételesen a Bizottságnak kellett volna bizonyítékot szolgáltatni a megszűnéssel kapcsolatban. A Bizottság azonban nem szolgáltatott bizonyítékot arról, hogy mikor szüntek meg az önkorlátozási szerződések, sem a megtámadott határozatban, sem az Elsőfokú Bíróság előtt.
- 345 Bár a japán felperesek nem szolgáltattak bizonyítékot arról, hogy az önkorlátozási szerződések nemzetközi szinten továbbra is hatályban voltak, arról viszont érdemleges bizonyítékot terjesztettek elő, hogy mi volt a véleménye a japánoknak az önkorlátozási szerződések helyzetéről 1990-ben. E bizonyíték magában foglalja a japán acélcsoygyártók, köztük a négy japán felperes 1989. december 22-i kérelmét, amelynek célja a Közösségbe irányuló kivitelük korlátozásáról szóló belső megállapodás 1990. december 31-ig történő meghosszabbításának engedélyeztetése volt, és végül a MITI 1989. december 28-i határozatát, amellyel engedélyezte a meghosszabbítást. E dokumentumok lehetővé teszik annak bizonyossággal történő megállapítását, hogy a japán felperesek és a hatáskörrel rendelkező japán hatóságok úgy tekintették, az Európai Közösséggel kötött nemzetközi önkorlátozási szerződések még 1990-ben is hatályban voltak.
- 346 Ilyen körülmények között a jelen eljárás céljaira figyelemmel meg kell állapítani, hogy az Elsőfokú Bíróság elé terjesztett bizonyítékok alapján és a Bizottságra eső, a jogsértés létezésével kapcsolatos bizonyítási terhet figyelembe véve a Bizottság és a japán hatóságok által kötött nemzetközi önkorlátozási szerződések még 1990-ben is hatályban voltak. E tény megállapítására és a Bizottságnak a megtámadott határozatban tett engedményére tekintettel a határozat 1. cikkében foglalt jogsértés időtartamát egy évvel csökkenteni kell.
- 347 Ami a jogsértés végének időpontját illeti, a Bizottság a megtámadott határozat 96. és 108. preambulumbeközdésében azon állításának igazolására, miszerint a jogsértés 1995-ig tartott, Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatára támaszkodik, amely szerint „a kapcsolatok egy kicsivel több, mint egy éve fejződtek be”. A

megtámadott határozatnak a bírság kiszámításáról szóló 166. preambulumbekkezdéséből viszont az következik, hogy a jogsértést a négy japán felperes vonatkozásában csak öt évre állapították meg, így annak 1995. január 1-jén meg kellett szűnnie. A Bizottság a tárgyaláson megerősítette, hogy a megtámadott határozat ezen értelmezését kell elfogadni.

- 348 A japán felperesek arra hivatkoznak, hogy a Bizottság által előterjesztett dokumentumok közül egyetlen tartalmaz bizonyítékot a jogsértés időtartamára nézve, a piacfelosztásikulcs-dokumentum, amely olyan időtartamra utal, amely 1994 márciusában ért véget. Megjegyzik továbbá, hogy e dátum után nincs bizonyíték az Európa–Japán klub találkozóra.
- 349 Először is meg kell jegyezni, hogy bár Pierre Verluca nyilatkozatai különösen megbízhatóak, az a mondat nagyon homályos, amelyre a Bizottság hivatkozik azon állításának alátámasztására, hogy a jogsértés 1995 elejéig tartott. E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Pierre Verluca nyilatkozatainak egyéb pontjait alátámasztó bizonyítékok nem elegendőek ahhoz, hogy a Bizottság kizárólag arra hivatkozzon ebben az összefüggésben. Míg annak hitelessége, amit Pierre Verluca a jogsértés időtartamáról mondott, kétségtelen, a jogsértés végével kapcsolatos állításainak bizonytalansága miatt azonban nyilatkozata önmagában nem elegendő az utóbbi időpont jogilag megkövetelt módon történő bizonyításához.
- 350 Az Európa–Japán klub találkozóinak a Pierre Verluca nyilatkozataiban található leírása szerint azokat „évente kétszer, egyszer Európában, egyszer Japánban tartották meg (általában márciusban vagy áprilisban Európában és októberben vagy novemberben Japánban)” (lásd Pierre Verluca 1996. október 14-i nyilatkozatát). Ebből az következik, hogy ha a jogsértés 1995 elejéig tartott, amint azt a Bizottság gondolja, a klub új találkozásának szokás szerint 1994 őszén kellett volna megtörténnie. Bár több bizonyíték, különösen a piacfelosztásikulcs-dokumentum,

megerősíti az 1994. márciusi találkozó megtörténtét, az aktában nincs nyoma semmiféle találkozásnak 1994 őszén. E körülmények között nem állapítható meg kellő bizonyossággal, hogy a jogsértés 1994 első felén túl is tartott.

- 351 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés 1994. július 1-jén véget ért, emiatt a jogsértés időtartamát a négy japán felperesre nézve hat hónappal csökkenteni kell, a 346. pontban jelzett mérséklés mellett.
- 352 A fent elmondottakból következik, hogy a Bizottság a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés fennállását a japán felperesekkel szemben annak indokolásában foglalt bizonyítékok alapján állapította meg, a bizonyítékok értékelésének 173–180. pontban leírt elveivel összhangban, de csak három és fél éves időtartamra, 1991. január 1-je és 1994. július 1-je között. Így a többi tényező tekintetében az első jogalap második részét el kell utasítani, kivéve a jogsértés időtartamának említett csökkentését. Mivel a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés fennállását a jogilag megkövetelt módon igazolták, meg kell állapítani, hogy a felperesek által előterjesztett konkrét érvek, amelyeket az Elsőfokú Bíróság nem utasított el kifejezetten, nem érdemlegesek.
- 353 Továbbá az első jogalap második részének elutasítása amiatt, hogy megállapítható, miszerint a japán felperesek ténylegesen megkötötték a szankcionált versenyellenes célú megállapodást, azzal a következménnyel jár, hogy a jogalap első részét is el kell utasítani. Sem a japán import előtti akadályok esetleges fennállása, sem a jogsértéssel érintett termékek japán eladásának lehetősége az Egyesült Királyság offshore piacán nem vonják kétségbe az okirati bizonyítékokon alapuló azon megállapítást, hogy a jogsértés megtörtént (ennek indokait lásd fent a 181–186. pontokban).

A jogalap harmadik részéről, amely szerint a Bizottság a megtámadott határozat 2. cikkében megállapított jogsértés jelentőségét helytelenül ítélte meg

354 A japán felperesek szerint természetesen valószínűtlen a Bizottságnak a megtámadott határozat 164. preambulumbekkezdésében foglalt azon elmélete, amely szerint a 2. cikkben megállapított jogsértés célja az volt, hogy a javított alapszabályok útján megőrizze a brit piacnak az alapszabályok által védett „hazai piaci” jellegét. Arra hivatkoznak, hogy a Corus nem vonult vissza a szabvány menetes OCTG csövek és az egyedileg gyártott csővezetékek brit piacáról csak azért, mert megszüntette a sima végű csövek clydesdale-i gyártását, hanem folytatta e termékek gyártását és értékesítését, még akkor is, ha nem is kötött szerződést a Vallourec, a Dalmine és a Mannesmann vállalkozásokkal a sima végű csövek szállítására.

355 Az első jogalap e része tekintetében az Elsőfokú Bíróságnak csak azt kell megvizsgálnia, hogy a Bizottság jogosan támaszkodhatott-e a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértés létezésére a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés létezésével kapcsolatos elméletének megerősítése céljából.

356 Mivel a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés létezését okirati bizonyítékok igazolják, amelyekre a Bizottság a megtámadott határozatban támaszkodik, először is meg kell jegyezni, hogy nem feltétlenül szükséges megvizsgálni a második jogsértés megállapításának e kérdésre gyakorolt hatását. Mindazonáltal ebben az ügyben a teljesség kedvéért meg kell vizsgálni a japán felperesek érveit, mivel e ponton tett érveik kihatnak az általuk előterjesztett többi jogalapra, különösen az egyenlőtlen bánásmódot kifogásoló jogalapra a bíróság összegének csökkentésére vonatkozó kérelmükkel kapcsolatban.

357 A Bizottság által a megtámadott határozatban hivatkozott bizonyítékokból kitűnik, hogy az európai termelők félték, hogy a Corus fennmaradó menetvágási tevékenysége nem elegendő ahhoz, hogy az alapszabályok értelmében a japán termelők továbbra is tiszteletben tartsák az Egyesült Királyság offshore piacát mint hazai piacot. Hangsúlyozni kell, hogy az elnökök számára készített feljegyzés a következő értékelést tartalmazza (lásd a megtámadott határozat 90. preambulumbekkezdésében):

„Bár a japánok beleegyeztek, hogy nem kérik megállapodásaink módosítását, ha a varrat nélküli csövek EK piaca átalakul, nem biztosítja semmi, hogy ezt az elvet követni fogják, ha a [Corus] kilép a csövek egyesült királysági gyártásából vagy készre dolgozásából.”

(„Although the Japanese have agreed not to request changes in our agreements if the EC seamless industry were to restructure, there is no guarantee that they would follow this precept if [Corus] were to exit tubemaking or finishing in the UK.”)

358 A Vallourec feljegyzései alátámasztják ezen állítást, különösen az 1990. július 24-i találkozóról, a VAM BSC szerződések felújításáról és a BSC-tárgyalásokról szóló feljegyzések (lásd a megtámadott határozat 78. és 80. preambulumbekkezdésében), amelyek utalnak arra a veszélyre, hogy a japán termelők jelentősen növelni kívánják piaci részesedésüket, miután a Corus bezárja a clydesdale-i üzemét, és arra következtetnek, hogy az Egyesült Királyság piacát védeni kell. A Bizottság elemzésének logikája szerint a japán termelők nem feltétlenül egyeznek bele abba, hogy az alapszabályok szerint az Egyesült Királyság piacát továbbra is hazai piacként kezeljék, ha a Corus megszünteti a sima végű csövek gyártását, és harmadik országokban székhellyel rendelkező termelőktől vásárolja azokat menetvágás céljából, amely lehetőségre a Vallourec kifejezetten utalt a stratégiai észrevételekről és a VAM BSC szerződések felújításáról szóló feljegyzésekben. A Vallourec-feljegyzések szerzői optimistábbak voltak annak kapcsán, hogy a japán termelők be fogják tartani az alapszabályokat, ha a Corus beleegyezik, hogy csak közösségi forrásokból szerez be sima végű csöveket, főleg ha a Mannesmann, amely az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzés szerint „az egyetlen európai termelő, akitől félnék a japánok”, a szállítási szerződések aláírói között szerepel.

- 359 Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a Bizottság nem volt köteles bizonyítani a Vallourec feljegyzéseiben és az elnökök számára készített feljegyzésben leírt elmélet helyességét, amennyiben az az alapszabályoknak a japán termelők által elfogadott értelmezését tükrözi. Következésképpen a jelen összefüggésben elegendő volt annak bemutatása, hogy az európai termelők hittek az alapszabályok fenntartását célzó stratégia hatékonyságában, és ténylegesen megosztották a sima végű csöveknek a Corus részére történő eladását a Vallourec, a Mannesmann és a Dalmine között e cél elérése végett. E stratégia létének csak akkor van értelme, ha az európai és japán termelők közötti piacfelosztó megállapodás valóban fennállt, így az előbbi tény bizonyítéka e megállapodás létezését is alátámasztja.
- 360 Ami a japán felperesek érvelését illeti az OSO preferenciarendszerről és a 90/531 irányelvről, különösen a 3%-os preferenciára való utalások értelmezéséről, az nem elegendő az egyértelmű bizonyítékok értékének megszüntetéséhez. Bár e megfontolások lehetővé teszik ezen utalások jobb megértését, és annak értékelését, hogy volt más indoka a Corusnak arra, miért Közösségen belüli forrásokból szerzett be sima végű csöveket (miszerint a brit preferenciát akkoriban váltotta fel a közösségi preferencia), a 357–358. pontban fent vizsgált dokumentumokból világosan kitűnik, hogy e preferenciák ellenére az európai termelők félték attól, hogy a japán termelők elkezdnek csöveket értékesíteni a brit piacon.
- 361 A japán felperesek érvelését a szállítási szerződések aláírásának időpontjai közötti különbségekről szintén el kell utasítani. A 356–359. pontban fent leírt indokolás itt is érvényes, függetlenül attól, hogy az európai termelők pontosan mikor váltak a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértést megvalósító megállapodás részeseivé. E jogsértés egyetlen fontos, fent említett tényezője az, hogy fennállása (akár 1991-től vagy 1993-tól) alátámasztja a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés létét.

- 362 Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a japán felperesek érvelésének van némi értéke, mert magából a megtámadott határozat 110–116., különösen 111. preambulumbekezdéséből kiderül, hogy a második jogsértés célja és hatása többek közt a sima végű csövek Corus számára történő szállításának szigorú elosztása volt a Vallourec, a Mannesmann és a Dalmine között. Mivel a fent, különösen a 357–358. pontokban vizsgált okirati bizonyítékokból kitűnik, hogy a második jogsértés egyik célja valóban a brit piac védelme volt, meg kell állapítani, hogy – maga a megtámadott határozat szerint – e megállapodásnak a sima végű csövek brit piacára vonatkozó versenyellenes célja és hatása is volt.
- 363 Ezen túlmenően, mivel a sima végű csövek szállítási szerződéseit 1994 első félévének végét követően megújították, amely időpont után az Európa–Japán klub működése nem állapítható meg, e szerződések így meghosszabbítva nehezen tekinthetők a már megszűnt jogsértés végrehajtási módjaként. Minden egyes megállapodást ötéves kezdeti időszakra kötöttek, amely végén 12 havi felmondási idő mellett bármelyik fél megszüntethette a szerződést. Mivel a Vallourec és a Dalmine az 1991. december 4-i szerződést hatályban tartották 1996. december 4-e után (a Vallourec a TISL útján 1994-ben a Corus jogutódja lett, lásd a megtámadott határozat 92. preambulumbekzdését) 1999. március 30-áig, nem teremthető kapcsolat e kereskedelmi magatartás és a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés között. Mindenesetre a szállítási szerződések felei közös megegyezéssel bármikor megszüntethették volna azokat a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés megszűnése után. Minden ok megvan annak feltételezésére, hogy legkésőbb 1995-ben ezt megtették volna, ha e szerződések egyetlen gazdasági érdeke számukra az lett volna, amit a Bizottság a megtámadott határozat 164. preambulumbekzdésében előadott.
- 364 A fent elmondottak alapján meg kell jegyezni, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozat 164. preambulumbekzdésében szereplő azon állítása, miszerint a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértést megvalósító szállítási szerződések kizárólag az 1. cikkben foglalt jogsértés végrehajtásának módját

jelentették, túlzó, mivel e végrehajtás a második jogsértésnek csak az egyik célját képezte, több más olyan versenyellenes cél és hatás mellett, amelyek összekapcsolódtak, de egymástól függetlenek voltak. E körülménynek a japán felperesekre kiszabott bírság számítására tett hatását lent az 567–574. pontban vizsgáljuk meg.

- 365 A Bizottság ennek ellenére megalapozottan vélte úgy, hogy a második jogsértés célja többek közt a megtámadott határozat 1. cikkében szankcionált piacfelosztó megállapodás megerősítése vagy – a megtámadott határozat 164. preambulumbekzdésének szóhasználata szerint – annak végrehajtása volt, és a Bizottság helyesen hivatkozott a második jogsértés fennállására az 1. cikkben foglalt jogsértés létezésének bizonyítására (lásd fent a 359. pontban). E körülmény elegendő az első jogalap e részének elutasításához.
- 366 A fent kifejtettekből az következik, hogy az első jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

2. A második jogalapról, amely szerint a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértést valójában két külön jogsértésnek kell tekinteni

a) A felek érvei

- 367 A JFE-Kawasaki és a Sumitomo másodlagosan arra hivatkoznak, hogy még ha a japán termelők részt vettek is abban a megállapodásban, amely megtiltotta nekik, hogy a megtámadott határozatban említett acélcsőveket adjanak el a közösségi piacokon, ez nem jogosítja fel a Bizottságot annak megállapítására, hogy ezáltal részt vettek bármiféle olyan megállapodásban az európai termelőkkel, amely alapján minden egyes európai termelő lemondott arról, hogy csövet értékesítsen nemcsak a japán piacon, hanem a többi európai termelő hazai piacán is. Mivel ugyanis a Bizottság nem bizonyította azt, hogy a japán termelők részvétele szükséges volt

ahhoz, hogy az európai termelők saját maguk közt megállapodást kössenek, ezért az alapszabályok e két tényezőjét két önálló jogsértésként kellett volna értékelnie. Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a piacfelosztásikulcs-dokumentumban lévő táblázat csak azt írja elő, hogy a japán termelőknek tiszteletben kell tartaniuk az európai piacot. A többi bizonyíték legfeljebb csak arra utal, hogy a japán termelőknek tilos termékeiket Európában eladni.

368 A JFE-Kawasaki továbbá azzal érvel, hogy mivel a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértést az 1. cikkben foglalt jogsértés egyszerű végrehajtási módjának tekintik, képtelenség arra következtetni, hogy a japán termelők ez utóbbi jogsértés ezen önálló részében bármilyen módon is részt vettek.

369 A Bizottság fenntartja, hogy a piacfelosztó megállapodást szabályok összességének kell tekinteni, és így mesterséges lenne azt kettéosztani. Véleménye szerint a kartell hatásossága a benne részt vevő gyártók minél nagyobb számától függött, amit jelez az az igyekezet, amivel a latin-amerikai termelőket rá próbálták venni a csatlakozásra. Ha a japán termelők nem csatlakoztak volna a megállapodáshoz, nem valószínű, hogy az európai termelők maguk között szükségszerűen kartellt alakítottak volna.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

370 Először is emlékeztetni kell arra, amint arra a Bizottság helyesen rámutat, hogy valamely vállalkozást akkor is felelősnek lehet tekinteni a teljes kartell miatt, ha bizonyított, hogy a kartellnek közvetlenül csak egy vagy néhány alkotóelemében vett részt, amennyiben egyfelől tudta vagy tudnia kellett volna, hogy az az összejárás, amelyben közreműködött, különösen több évig rendszeresen szervezett találkozók révén, olyan átfogó rendszerbe illeszkedett bele, amelynek célja a versenyfeltételek torzítása volt, és amennyiben másfelől ezen átfogó rendszer magában foglalta a kartell összes alkotóelemét („PVC II”-ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 773. pontja).

Hasonlóképpen, ha különböző vállalkozások eltérő szerepet játszottak a közös cél elérése érdekében, ez nem változtat a versenyellenes cél és így a jogsértés fennállásán, ha minden vállalkozás a saját szintjén hozzájárult e közös cél eléréséhez (lásd ilyen értelemben a „Cement”-ítélet [hivatkozás a 66. pontban] 4123. pontját).

- 371 A jelen ügyben a fent vizsgált bizonyítékokból, különösen Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozatából egyértelműen következik, hogy az alapszabályok egyik lényeges elve az Európa–Japán klub tagjai hazai piacának kölcsönös tiszteletben tartása volt. A Bizottság által leírt, a piacok tiszteletben tartásáról szóló megállapodás közösségi szinten csak a négy európai termelő hazai piacára vonatkozott, a többi közösségi piacra nem. Bár az európai termelőknek a japán piacról való kizárása az alapszabályok olyan elemét képezte, amely a japán termelőknek állt érdekében, az utóbbiak tudták, vagy szükségképpen meg kellett érteniük, hogy ez az elv közösségi szinten ugyanúgy alkalmazandó volt, mint nemzetközi szinten.
- 372 Azt is figyelembe kell venni, hogy az európai termelők meg voltak győződve arról, hogy ha a Corus megszünteti a sima végű csövek gyártását Clydesdale-ben, a japán termelők kérdésessé teszik a brit piac hazai piac jellegét (lásd fent a 354–365. pontban). Ebből szükségszerűen következik, hogy a nemzeti termelő jelenléte, aki az Európa–Japán klub tagja volt, valamint szabvány menetes OCTG csöveket és egyedileg gyártott csővezetékeket termelt és hozott forgalomba az egyik állam nemzeti piacán, feltétele volt annak, hogy a klub többi tagja tiszteletben tartsa annak piacát.
- 373 A japán felperesek érvét, miszerint a közösségi piacot az Európa–Japán klub keretében egységes piacként kezelték, gyengíti az a tény, hogy a piacfelosztó megállapodás szerint a brit offshore piac különleges, „részben védett” helyzetet élvezett. A japán felperesek maguk is állítják, hogy értékesítettek varrat nélküli csövet e piacon, bár más európai piacokon nem.

374 A fent elmondottakból következik, hogy a jelen ügyben a Bizottságnak nem kell a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértést két olyan önálló jogsértésként kezelnie, amelyek közül az első az európai és japán termelők közötti kapcsolatokat foglalná magába, a második pedig a közösségen belüli kapcsolatokat. Következésképpen e jogalapot el kell utasítani.

3. A harmadik jogalapról, amely szerint a megállapodás nem tekinthető olyannak, mint amely érzékelhető hatást gyakorolt volna a versenyre

a) A felek érvei

375 A JFE-Kawasaki és a JFE-NKK azon érvük alátámasztására, hogy a japán és az európai termelők közötti, a megtámadott határozatban foglalt megállapodás nem szükségszerűen korlátozta érzékelhető mértékben e termékek kínálatát e piacokon, a fenti 73–88. pontban leírt kereskedelmi akadályokra hivatkozik, amelyek megakadályozták az acélsövegeknek a közösségi piacokra, különösen a Közösség tagállamainak onshore piacaira irányuló japán exportját.

376 Következésképpen a jelen ügyben a japán termelőknek nem állt gazdasági érdekében az európai termelők hazai piacain acélsöveket értékesíteni. Semmiképpen sem értékesítettek volna, függetlenül attól, hogy a nekik felrótt megállapodás létezett-e, vagy sem. A Bizottság nem igazolta a megtámadott határozatban, hogy a versenyre gyakorolt érzékelhető hatás feltétele teljesül-e a japán csőgyártók esetében.

- 377 Ezen érv alátámasztásaképpen a JFE-Kawasaki a Bíróság 22/71. sz., „Béguelin Import”-ügyben 1971. november 25-én hozott ítéletének (EBHT 1971., 949. o.) 16. pontjára hivatkozik, amely szerinte kimondja, hogy a *de minimis* szabály attól függetlenül alkalmazandó, hogy a kérdéses megállapodás milyen természetű. A „Cement”-ítélet (hivatkozás a 66. pontban) 1087–1088. pontja ebben a tekintetben bizonyos körülmények között nem zárja ki a *de minimis* szabály alkalmazását.
- 378 A JFE-NKK úgy véli, hogy a Bizottság köteles bizonyítani, hogy a japán felperesek a kifogásolt megállapodás hiányában máshogyan cselekedtek volna, amit a Bizottság ebben az ügyben nem tett meg, és ezzel kapcsolatban a Suiker Unie kontra Bizottság ítélet (hivatkozás az 56. pontban) 196. pontjára utal.
- 379 A Sumitomo annak megállapítására szorítkozik, hogy a Bizottság nem bizonyította, hogy a japán termelők a kifogásolt megállapodás hiányában értékesítettek volna acélcsovet az európai piacokon, anélkül hogy erre a jogsalpra kifejezetten hivatkozná.
- 380 A Bizottság azt állítja, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 81. cikkének (1) bekezdése alá nem tartozó csekély jelentőségű megállapodásokról szóló bizottsági közlemény (HL 1997. C 372., 13. o.) alapján az olyan horizontális megállapodások esetén, amelyek célja többek között a piacok vagy a beszerzési források elosztása, nem zárható ki az EK 81. cikk (1) bekezdésének alkalmazása, még akkor sem, ha az érintett vállalkozások piaci részesedése minimális. Az ilyen megállapodások célja ugyanis pontosan néhányuk piaci részesedésének csökkentése a lehető legkisebbre.
- 381 A Bizottság elsődlegesen fenntartja, hogy a japán felperesek által hivatkozott kereskedelmi akadályok léte ebben az összefüggésben lényegtelen, még ha azt be is lehet bizonyítani, ami azonban a jelen ügyben nem történt meg.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 382 Tekintettel kell lenni arra, hogy az EK 81. cikk megsértésének megállapításához a Bizottság nem köteles bebizonyítani a versenyre tett káros hatás megtörténtét (lásd a Ferriere Nord kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 183. pontban] 30. és azt követő pontjait; a Thyssen Staal kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 74. pontban] 277. pontját; valamint a fenti 181. pontot).
- 383 A Bizottság a megtámadott határozatban elsődlegesen az Európa–Japán klub keretein belül kötött megállapodás versenyellenes hatására támaszkodott, és az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a megtámadott határozat e ponton megalapozott (lásd fent a 189. és azt követő pontokban). Ilyen körülmények között a jogellenes megállapodás versenyellenes hatásának hiánya, amelyre a japán felperesek hivatkoznak, a jogsértés fennállását tekintve lényegtelen, még ha az meg is állapítható.
- 384 Ehhez hozzá kell tenni, hogy versenykorlátozó célú megállapodást kötő vállalkozások nem menthetik ki magukat arra hivatkozással, hogy megállapodásuknak nem kellett volna érzékelhető hatással lennie a versenyre. A jelen esetben a megtámadott határozat 1. cikkében szankcionált megállapodás a piacnak az Európa–Japán klub tagjai közötti felosztására törekedett, ezért egyértelmű, hogy célja a verseny érzékelhető módon való korlátozása volt.
- 385 Következésképpen e jogalapot el kell utasítani.

4. *A negyedik jogalapról, amely szerint a megállapodásnak nem volt hatása a tagállamok közötti kereskedelemre*

a) A felek érvei

386 A JFE-Kawasaki és a JFE-NKK azzal érvelnek, hogy a megtámadott határozatban foglalt megállapodás nem tekinthető úgy, mint amelynek hatása lett volna a tagállamok közötti kereskedelemre, vagy legalábbis érzékelhető mértékben, az ítélkezési gyakorlat követelményeinek megfelelően (a Bíróság 28/77. sz., Tepea kontra Bizottság ügyben 1978. június 20-án hozott ítéletének [EBHT 1978., 1391. o.] 47. pontja). Ennek kapcsán a JFE-NKK ismét megállapítja, hogy a Bizottság kötelessége bizonyítani, hogy a japán felperesek a megállapodások hiányában máshogyan cselekedtek volna. E tekintetben a Suiker Unie kontra Bizottság ítélet (hivatkozás az 56. pontban) 196. pontjára utal. A JFE-Kawasaki és a JFE-NKK szerint a japán termelők a megtámadott határozattal érintett csöveket mint késztermékeket kizárólag a végső fogyasztóknak, azaz az olajipari vállalkozásoknak értékesítették. E termékek soha nem voltak viszonteladás tárgyai a közösségi piacon. A JFE-NKK azzal érvel, hogy ezen értékesítéseket általában valamely japán kereskedelmi vállalkozás közvetítésével végezték, hosszú távú szállítási szerződés vagy keretszerződés alapján. Az egyedileg gyártott csövezetek ezenfelül nem szabvány termékek, rendelés alapján készülnek, a vevők által meghatározott előírások szerint, amelyet a Bizottság meg is jegyzett a megtámadott határozat 34. preambulumbekzdésében. Emiatt természetükénél fogva nem alkalmasak viszonteladásra. A megtámadott határozat 1. cikkében foglalt állítólagos jogsértésnek nem volt hatása a tagállamok közötti kereskedelemre az önkorlátozási szerződések hatályban léte alatt.

387 A JFE-Kawasaki arra hivatkozik, hogy az a tény, miszerint e termékek nem lehettek viszonteladás tárgyai, megkülönbözteti a jelen ügyet az összes többi ügytől, amelyet a Bizottság a megtámadott határozat 35. lábjegyzetében idéz azon megállapításának igazolására, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértésnek hatása volt a tagállamok közötti kereskedelemre, így a Bíróságnak az 51/75. sz., EMI Records-ügyben 1976. június 15-én hozott ítélete (EBHT 1976., 811. o.); az [EK 81.]

cikk szerinti eljárásban (IV/27.095 „francia–japán golyóscsapágó” kartell) 1974. november 29-én hozott 74/634/EGK bizottsági határozat (HL L 343., 19. o.); az EK-Szerződés [81.] cikke szerinti eljárásban (IV/27.039 „tartósított gomba”-ügy) 1975. január 8-án hozott 75/77/EGK bizottsági határozat (HL L 29., 26. o.); és az EK-Szerződés [81.] cikke szerinti eljárásban (IV/27.000 „IFTRA-szabályok a kohóaluminium-termelők számára”) 1975. július 15-én hozott 75/497/EGK bizottsági határozat (HL L 228., 3. o.) alapjául szolgáló esetek. Ezekben az ügyekben legalább megvolt a lehetősége annak, hogy azok a termékek, amelyek behozatala valamely harmadik országból a jogellenes megállapodások miatt tilos volt, viszonteladás tárgyai legyenek a Közösségen belül. A megtámadott határozat 36. lábjegyzetében említett, az EK-Szerződés [81. és 82.] cikke szerinti eljárásban (IV/26.918 europaicukoripar-ügy) 1973. január 2-án hozott 73/109/EGK bizottsági határozat (HL L 140., 17. o.) összehangolt magatartásra vonatkozott, nem jogellenes megállapodásra, így ez sem érdemleges a jelen ügyben.

388 A Bizottság azon érvelésére válaszul, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértést egyetlen olyan átfogó megállapodás képezi, amely érinti a tagállamok közötti kereskedelmet, a JFE-Kawasaki megismétli azon álláspontját, miszerint a jogsértés valójában két külön megállapodásból áll, az első a japán termelők közötti kapcsolatokat rendezte, a második pedig az európai termelők közötti kapcsolatokat. Még ha a Bizottság helyesen vélte is úgy, hogy ha csak egy jogsértés létezett, külön kellett volna vizsgálnia a fent említett két önálló részét, amikor a megvádolt vállalkozások magatartásának jogszerűségét értékelte a közösségi versenyszabályok alapján.

389 A JFE-Kawasaki ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a Bizottság a megtámadott határozat 103. preambulumbekzdésében megfelelő bizonyítékok hiányában figyelmen kívül hagyta a megállapodás általa feltételezett két részét, amelyek harmadik országok piacainak felosztására és e piacok tekintetében összehangolt áröngzésre vonatkoztak, míg a megállapodás egyéb részeit illetően fenntartotta kifogásait. A Bizottság így nem hivatkozhat arra, hogy lehetetlen önállóan vizsgálni a megállapodás elemeit.

- 390 A Bizottság először is arra az érvelésre hivatkozik, hogy ésszerűtlen lenne a japán felpereseknek a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértésben való közreműködésének hatását az európai termelők közreműködésének hatásától elkülönítve vizsgálni. Még ha az Elsőfokú Bíróság úgy ítéli is meg, hogy a megbírságot vállalkozások magatartásának a tagállamközi kereskedelemre gyakorolt hatását külön-külön kell vizsgálni, a Bizottság rámutat példának okáért arra, hogy a többoldalú megállapodás alapján a JFE-Kawasaki megegyezett a Valloureckel többek között abban, hogy egyikük sem exportálja csöveit a német piacra, és ezzel kétségtelenül megszüntették a tagállamok közötti kereskedelem egyik forrását. A Bizottság szerint az a tény, hogy a csöveket általában közvetlenül a végső fogyasztóknak értékesítették, lényegtelen, mivel a megállapodás az abban részt vevő többi szállító magatartására is kihatott a saját hazai piacokon kívüli összes többi piacon.
- 391 A Bizottság arra hivatkozik, hogy az ítélkezési gyakorlat alapján az EK 81. cikk (1) bekezdésében foglalt, a tagállamok közötti kereskedelem érintettségével kapcsolatos feltétel teljesüléséhez elegendő, ha a kérdéses megállapodás közvetlen vagy közvetett, tényleges vagy potenciális hatást gyakorolhat a tagállamok közötti kereskedelem szerkezetére (a „Cement”-ítélet [hivatkozás a 66. pontban] 1986. pontja). A Bíróság a C-306/96. sz. Javico-ügyben 1998. április 28-án hozott ítéletének (EBHT 1998., I-1983. o.) 17. pontjában úgy ítélte meg, hogy az abszolút területvédelmet előíró megállapodás akkor kerülhet ki az EK 81. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom alól, ha csak jelentéktelen mértékben érinti a piacot. A jelen esetben egyértelműen nem ez a helyzet áll fenn. Végül a Tepea kontra Bizottság ítéletet (hivatkozás a 386. pontban) saját összefüggéseiben kell értelmezni, és az nem érdemleges a jelen ügyben.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 392 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a megállapodás, döntés vagy összehangolt magatartás akkor lehet hatással a tagállamok közötti kereskedelemre, ha jogi vagy ténybeli objektív tényezők egy csoportja alapján kellő mértékű valószínűséggel előre

látható, hogy az közvetlen vagy közvetett, tényleges vagy potenciális hatást gyakorolhat a tagállamok közötti kereskedelem szerkezetére (lásd többek között az Elsőfokú Bíróság T-395/94. sz., Atlantic Container Line és társai kontra Bizottság ügyben 2002. február 28-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-875. o.] 79. és 90. pontját). Ebből az következik, hogy a Bizottságnak nem kell igazolnia a kereskedelemre gyakorolt hatás tényleges fennállását, mert a potenciális hatás is elegendő (lásd ilyen értelemben az Atlantic Container Line-ítélet 90. pontját). Mindenesetre, amint arra a felperesek helyesen rámutatnak, fontos, hogy e tényleges vagy potenciális hatás nem lehet jelentéktelen (a Bíróságnak a C-475/99. sz., Ambulanz Glöckner-ügyben 2001. október 25-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-8089. o.] 48. pontja).

393 A jelen ügyben, amint azt az Elsőfokú Bíróság a fenti 374. pontban már megállapította, a Bizottságnak nem kellett volna a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértést két külön jogsértésként kezelnie. Mivel a jogsértést egyetlen egységes jogsértésként kell kezelni, egyértelmű, hogy a szankcionált megállapodás Közösségen belüli része legalábbis potenciálisan akadályozta a tagállamok közötti kereskedelmet, így a jelen ügyben teljesül a tagállamközi kereskedelem érintettségére vonatkozó feltétel.

394 Mindenesetre a fent említett tény (lásd különösen a 357–359. és 372. pontot), miszerint az európai termelők meg voltak győződve arról, hogy ha a Corus megszünteti a sima végű csövek gyártását Clydesdale-ben, az azzal a veszéllyel jár, hogy a japán termelők kérdésessé teszik a brit piac hazai piac jellegét, elegendő annak megállapításához, hogy a japán termelőknek az Európa–Japán megállapodás keretében tanúsított magatartása potenciálisan hatott a Közösségen belüli kereskedelemre. Ebből a megállapításból az következik, hogy a hazai piacok Közösségen belüli kölcsönös tiszteletben tartása, amelyet a brit piac hazai jellegének védelme jellemez, az alapszabályok része volt, és a Közösségen belüli kereskedelem akadályát képezte.

395 A fent elmondottak következtében e jogalapot el kell utasítani.

5. *Az ötödik jogalapról, amely szerint a Bizottság nem indokolta meg megfelelően a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértés jelentőségével kapcsolatos álláspontját*

a) A felek érvei

396 A Sumitomo és a JFE-NKK arra hivatkoznak, hogy a Bizottság az EK 253. cikkel ellentétes módon nem indokolta meg a megtámadott határozat 2. cikkét alátámasztó álláspontját, miszerint az e cikkben foglalt jogsértést megvalósító szerződéseket az e határozat 1. cikkében említett jogsértés keretében, a 163. és azt követő pontokban ismertetett indokok alapján kötötték. A megtámadott határozat 2. cikkének e részét mindenképpen meg kell semmisíteni.

397 A Bizottság fenntartja, hogy a megtámadott határozat 90–94. preambulumbekkezdésében megfelelő módon indokolta álláspontját arról, hogy miért tartja a határozat 1. cikkében megállapított jogsértés részének a 2. cikkben foglalt jogsértést. A közösségi termelők közötti, a Corus sima végű csövek beszerzéseit szabályozó megállapodások célja az volt, hogy a Corus maradjon a nemzeti termelő az Egyesült Királyságban, és ilyen módon biztosítsák az alapszabályok betartását az OCTG csövek és a csővezetékek e tagállambeli piacán.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

398 Az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően valamely személyt hátrányosan érintő határozat indokolásának olyanak kell lennie, hogy a közösségi bíróság felül tudja vizsgálni annak jogszerűségét, és az érdekelt megismerhesse az elfogadott intézkedés indokait annak érdekében, hogy jogait meg tudja védeni, és meg tudja ítélni, hogy a határozat megalapozott-e, vagy sem (lásd a Buchmann kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 58. pontban] 44. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 399 Ebből az következik, hogy az indokolás hiánya vagy nem megfelelő volta a lényeges eljárási szabályok megsértésére vonatkozó jogalapot képez, amely így eltér a határozat indokolásának pontatlanságára vonatkozó jogalaptól, mivel ez utóbbit a Bíróság a határozat megalapozottságának vizsgálata keretében értékeli (a Buchmann kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 58. pontban] 45. pontja).
- 400 A jelen ügyben figyelembe kell venni azt, amint azt fent a 364. pontban megállapítottuk, hogy a megtámadott határozat 90–94. preambulumbekkezdésében leírt indokolás alapján a Bizottság nem állapíthatja meg helyesen a 164. preambulumbekkezdésben azt, hogy a szállítási szerződések valójában kizárólag az Európa–Japán megállapodás végrehajtásának módját jelentették. Utóbb ugyanis a Bizottság a szállítási szerződések jogi értékelésének indokait kifejtő részben maga is úgy ítélte meg, hogy ezek a szerződések önmagukban sértik az EK 81. cikk (1) bekezdését (a megtámadott határozat 110. és azt követő preambulumbekkezdései).
- 401 Mindazonáltal az a tény, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozat 164. preambulumbekkezdésében foglalt megállapítása jogilag téves, bár a megtámadott határozatot érdemében hibássá teheti, nem valósítja meg az indokolási kötelezettség megsértését.
- 402 A megtámadott határozat 90–94. preambulumbekkezdése, különösen a 110. preambulumbekkezdéssel és a 111. preambulumbekkezdés első mondatával együtt olvasva, amely szerint „e szerződések tárgya az északi-tengeri OCTG-piac vezetőjének (»leader«) ellátása volt, céljuk pedig egy hazai termelő megtartása volt az Egyesült Királyságban annak érdekében, hogy az Európa–Japán klub keretében biztosítsák az alapszabályok betartását”, érthetővé teszi, hogy a Bizottság miért vonta le a 164. preambulumbekkezdésben szereplő következtetést. Egészében véve a megtámadott határozatból kitűnik, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a szállítási szerződések elsődleges célja az Európa–Japán megállapodás végrehajtása volt, és ebből arra következtetett, hogy azok valójában csak e megállapodás végrehajtásának módját képezték.

403 A jelen ügy körülményei között így a határozat indokolása alapján a közösségi bíróság el tudta végezni a jogszerűség felülvizsgálatát, és az érdekelt megismerhette az elfogadott intézkedés indokait annak érdekében, hogy jogait meg tudja védeni, és meg tudja ítélni, hogy a határozat megalapozott-e, vagy sem.

404 Következésképpen e joglapot el kell utasítani.

6. A hatodik joglapról, amely szerint a Közösség, különösen az Egyesült Királyság offshore piacának helyzetére vonatkozó indokolás nem megfelelő

a) A felek érvei

405 A JFE-Kawasaki arra hivatkozik, hogy a Bizottság nem elemezte a megtámadott határozatban a „részleges védelmi rendszert”, amely állítólag az Egyesült Királyság offshore piacát szabályozta a határozat által említett termékre nézve. Emellett nem indokolta azon állítását, hogy a jogsértés a német-, francia- és olaszországi piacokon is fennállt.

406 A Bizottság szerint a megtámadott határozat 62. preambulumbekkezdése világosan jelzi, hogy a jogellenes megállapodás kiterjedt a brit offshore piacra is, amennyiben az részben védett volt. Ellenkérelmében megjegyzi, hogy a Corus megőrizte a brit offshore piac részleges védettségét azzal, hogy az árra vonatkozó utasítások rendszerét működtette, és az európai termelők féltek attól, hogy a clydesdale-i üzem bezárását követően az e fölötti ellenőrzést elvesztik.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 407 Meg kell jegyezni, hogy a megtámadott határozat 62. preambulumbekzdéséből kítúnik, hogy a Bizottság két bizonyíték, nevezetesen Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i nyilatkozata és a BSC-tárgyalásokról szóló feljegyzések alapján úgy vélte, hogy az Egyesült Királyság offshore piaca a szankcionált megállapodásnak részét képezte, de olyan korlátozott védelmet élvezett, amely szerint a versenytársnak ajánlata megtétele előtt meg kellett keresnie a Corust.
- 408 Ezen információ elegendő ahhoz, hogy világosan és egyértelműen bemutassa a Bizottságnak e piaccal kapcsolatos érvelését. Ennek következtében ezen indokolás alapján a közösségi bíróság el tudta végezni a jogszerűség felülvizsgálatát, és az érdekelt megismerhette az elfogadott intézkedés indokait, az ítélkezési gyakorlat követelményeinek megfelelően (lásd többek között az Elsőfokú Bíróság T-266/97. sz., Vlaamse Televisie Maatschappij kontra Bizottság ügyben 1999. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 1999., II-2329. o.] 143. pontját).
- 409 Ami a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértéssel érintett többi közösségi piac offshore ágazatát illeti, csak annyit kell megjegyezni, hogy a Bizottság soha nem különböztette meg e piacok onshore és offshore ágazatát, sem a megtámadott határozatban, sem az Elsőfokú Bíróság előtt. Így az ezen ágazatokra vonatkozó kifejezett indokolás hiánya a megtámadott határozatban semmiképpen sem vezet az indokolási kötelezettség megsértéséhez.
- 410 Következésképpen e jogalapot el kell utasítani.

7. A hetedik és nyolcadik jogalapról, amelyek szerint a Bizottság egyfelől nem indokolta meg megfelelően azon választását, hogy a japán termelőket szankcionálta, a latin-amerikai termelőket viszont nem, másfelől ezzel egyenlőtlen bánásmódban részesítette őket

a) A felek érvei

411 A JFE-Kawasaki szerint a Bizottságnak meg kellett volna indokolnia, miért nem bírságolta meg a latin-amerikai termelőket – ahogy azt a japán termelőkkel tette – annak ellenére, hogy különösen a piacfelosztásikulcs-dokumentumban bizonyíték volt arra, hogy ők is megállapodtak az Európával kapcsolatos részleges védelmi rendszer tiszteletben tartásában. A JFE-Kawasaki e tekintetben az Elsőfokú Bíróságnak a T-241/97. sz., Stork Amsterdam kontra Bizottság ügyben 2000. február 17-én hozott ítéletére (EBHT 2000., II-309. o.) hivatkozik, amelyben az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Bizottságnak különleges kötelezettsége megindokolni határozatait olyan esetekben, amikor ugyanazon tények alapján egy másik, különböző határozatot fogad el.

412 A Bizottság szerint a két csoporttal való eltérő bánásmód oka többek között a japán és a latin-amerikai termelőkkel kapcsolatban rendelkezésére álló bizonyítékok közötti jelentős eltérés. A vizsgálat során megszerzett dokumentumok kevés bizonyítékot tartalmaznak az utóbbiaknak a jogellenes megállapodásban való részvételére, míg számos elem támasztotta alá azt, hogy az előbbieket jogellenes megállapodást kötöttek.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

413 Először is meg kell jegyezni, hogy az olyan határozatot, mint amilyen a megtámadott határozat, bár azt a Bizottság egyetlen határozat formájában írta és szerkesztette,

egyedi határozatok csoportjának kell tekinteni, amely az egyes címzett vállalkozások terhére megállapítja a jogsértés(ek)e)t, és esetleg bírságot szab ki rájuk. Ez a szabály az Elsőfokú Bíróság T-227/95. sz., AssiDomän Kraft Products és társai kontra Bizottság ügyben 1997. július 10-én hozott ítélete (EBHT 1997., II-1185. o.) 56. pontjának, és az előbbi elleni fellebbezés tárgyában a Bíróságnak a C-310/97. P. sz., Bizottság kontra AssiDomän Kraft Products ügyben 1999. szeptember 14-én hozott ítélete (EBHT 1999., I-5363. o.) 49. pontjának együttes olvasatából következik.

414 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a Bizottságnak nem kellett a megtámadott határozatban megindokolnia, miért nem voltak a latin-amerikai termelők a határozat címzettjei között. Valamely aktus indokolásának kötelezettsége nem foglalhatja magában azt a kötelezettséget, hogy az azt elfogadó intézménynek indokolnia kelljen, miért nem fogadott el harmadik feleknek címzett hasonló aktusokat.

415 Még ha a jelen jogalapokkal kapcsolatban előterjesztett érvek úgy értendők is, hogy azok a japán felpereseket hátrányosan érintő egyenlőtlen bánásmódot kifogásolják, akkor is el kell őket utasítani. Míg a Bizottság aktájában lévő egyes bizonyítékok azt jelzik, hogy a latin-amerikai termelők is részt vettek a jogsértésben, meg kell jegyezni, hogy az akta sokkal szilárdabb bizonyítékot tartalmaz a japán termelők jogsértésben való részvételét illetően. Pierre Verluca vallomásai például csak egy kísérletre utalnak, amelynek célja a latin-amerikai termelőkkel való megállapodás megkötése volt, de szerinte ez sikertelen volt. Ezen túlmenően, amint arra a Bizottság is utal a megtámadott határozat 86. preambulumbeközlésében, a piacfelosztási dokumentumból világosan kitűnik, hogy a latin-amerikai termelők kifejezett fenntartást tettek az európai piac tisztelgetben tartása tekintetében, bár látszólag elfogadtak bizonyos versenykorlátozásokat.

416 E körülmények között a hetedik és nyolcadik jogalapot el kell utasítani.

8. A kilencedik jogalapról, amely szerint a Bizottság tévedett a változó költség feletti áron való eladás vonatkozásában

a) A felek érvei

- 417 A JFE-NKK szerint a Bizottság nem a jogilag megkövetelt módon indokolta a megtámadott határozat 137. preambulumbekkezdésében található azon érvelését, amely szerint bármely, a változó költség feletti áron történő eladás indokolt volt a japán felperesek számára. A JFE-NKK pedig azt állítja, hogy a Bizottság e tekintetben nem gyűjtött kellő mennyiségű információt.
- 418 A Bizottság e jogalapra nézve nem válaszolt kifejezetten.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 419 Meg kell jegyezni, hogy az e jogalap alátámasztására felhozott érvek nem az indokolási kötelezettség megsértésére vonatkoznak. A JFE-NKK által kifogásolt állítás önmagában értelmezhető gazdasági jellegű megállapítást tartalmaz. Amennyiben igaznak bizonyulna, általános jelleggel vagy ezen ügy körülményei között, azt kellene megállapítani, hogy a Bizottság mérlegelési hibát követett el, és nem azt, hogy nem indokolta megfelelően a határozatát.
- 420 Tekintettel kell lenni arra is, hogy az az állítás, miszerint a Bizottság nem gyűjtött kellő információt, nem valósíthatja meg az indokolási kötelezettség megsértését, mivel az érdemi jellegű kérdés (lásd ilyen értelemben a Bíróság C-367/95. P., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1719. o.] 72. pontját).

- 421 Ami ezen állítás érdemi szempontból vett helyességét illeti, meg kell jegyezni, hogy e kérdés a japán exportot érintő kereskedelmi korlátokhoz kapcsolódik, amelyekre a japán felperesek hivatkoztak. Az Elsőfokú Bíróság az e kereskedelmi korlátok meglétével kapcsolatos érvelést már érdemi szempontok alapján elutasította fent a 353. pontban, mert az kizárólag a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés versenyellenes hatásaira vonatkozik, amelyeket a Bizottság a megtámadott határozatban másodlagos jelleggel vett figyelembe. A Bizottság a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt versenykorlátozó célú jogsértést a megtámadott határozatban hivatkozott okirati bizonyítékok alapján állapította meg, így a versenyellenes hatás hiánya a jogsértés fennállását tekintve lényegtelen.
- 422 Ebből az következik, hogy e jogalapot el kell utasítani.

9. A tizedik jogalapról, amely szerint a felperesek védelemhez való joga sérült a kifogásközlés és a megtámadott határozat közötti ellentmondás miatt a határozat 1. cikkében foglalt földrajzi piaccal kapcsolatban

a) A felek érvei

- 423 A JFE-NKK és a JFE-Kawasaki válaszaikban azzal érvelnek, hogy a Bizottság megsértette a védelemhez való jogukat azáltal, hogy a kifogásközlés – a megtámadott határozattal ellentétben – nem érintette az európai offshore piacokat, vagy legalábbis nem eléggé egyértelműen, ezzel megsértve különösen a „Cement”-ítélet (hivatkozás a 66. pontban) 504. pontjában lefektetett követelményeket. A JFE-Kawasaki megjegyzi, hogy a kifogásközlésre adott válaszában kijelentette, ő úgy értelmezte ezt a dokumentumot, hogy a Bizottság vizsgálatából kizárta az Egyesült Királyság offshore piacán kívüli összes offshore piacot, és a Bizottság nem tájékoztatta őt arról, hogy ezen értelmezést vitatta volna.

424 A Bizottság azzal válaszol, hogy a JFE-Kawasaki ezt a kifogást először válaszában terjesztette elő, és mivel az új jogalapot, nem csak új érvet képez, az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 48. cikkének 2. §-a alapján a JFE-Kawasaki viszonylatában elfogadhatatlan. A kifogásközlés 56. pontja lényegében azonos a megtámadott határozat 62. pontjával. Valójában mindkettő világosan arra utal, hogy a jogellenes megállapodás ténylegesen a brit offshore piacra terjedt ki.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

425 Ami a jelen jogalaphoz a T-71/00. sz. ügyben való elfogadhatóságát illeti, figyelembe kell venni azt, hogy a védelemhez való jog megsértése, amely természetét tekintve egyénhez kötődő jogsértés, nem minősül lényeges eljárási szabály megsértésének, és ezért azt nem kell hivatalból vizsgálni (lásd ilyen értelemben a Musique diffusion française és társai kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 30. pontját; a Bíróság 107/82. sz., AEG kontra Bizottság ügyben 1983. október 25-én hozott ítéletének [EBHT 1983., 3151. o.] 30. pontját; és az Elsőfokú Bíróság T-352/94. sz., Mo och Domsjö kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-1989. o.] 74. pontját). Következésképpen az eljárási szabályzat 48. cikkének 2. §-a alapján e jogalapot elfogadhatatlanként el kell utasítani, és az a T-71/00. sz. ügyben nem vizsgálható meg, mivel a JFE-Kawasaki ezt a jogalapot először válaszában terjesztette elő.

426 A T-67/00. sz. ügy összefüggésében, e jogalapot érdemben el kell utasítani. Amint arra a Bizottság helyesen rámutat, az érintett piac meghatározását illetően a kifogásközlés 56. pontja lényegében azonos a megtámadott határozat 62. pontjával, így e tekintetben nem lehet szó a védelemhez való jog megsértéséről. Ami a közösségi piacok egyesült királyságin kívüli offshore ágazatára való konkrét utalás hiányát illeti, ez azzal magyarázható, hogy a Bizottság soha nem különböztette meg e piacok onshore és offshore ágazatát (lásd fent a 409. pontban).

10. *A tizenegyedik jogalapról, amely szerint a felperesek védelemhez való joga sérült a kifogásközlés és a megtámadott határozat közötti, az érintett termékekkel kapcsolatos ellentmondás miatt*

a) A felek érvei

427 A JFE-NKK előterjeszti, hogy a Bizottság piacmeghatározása tágabb a kifogásközlésben, mint a megtámadott határozat 1. cikkében, mivel az előbbi minden OCTG csőre kiterjedt (az egyedileg gyártott csővezetékek mellett), míg az utóbbi csak a szabvány menetes OCTG csővekre vonatkozott. A JFE-NKK úgy véli, hogy ez a módosítás helytelenül változtatja meg az érintett piac meghatározását a megtámadott határozatban, és ezért sérti a védelemhez való jogát, valamint az EK-Szerződés [81.] és [82.] cikke alapján kezdeményezett eljárásokban a felek meghallgatásáról szóló, 1998. december 22-i 2842/98/EK bizottsági rendelet (HL L 354., 18. o.) 2. cikkének (2) bekezdését. A két piacmeghatározás lényegesen különbözik egymástól, megváltoztatva a JFE-NKK terhére rótt jogsértés körét. A JFE-NKK azzal érvel, hogy a „Cement”-ítéletben (hivatkozás a 66. pontban; 2212–2225. pont) az a körülmény, miszerint a kifogásolt jogsértés által érintett termékkör bizottsági meghatározása tágabb volt a kifogásközlésben, mint a végleges határozatban, elegendő volt a határozat megsemmisítéséhez.

428 A Bizottság megjegyzi, hogy a „Cement”-ítélet (hivatkozás a 66. pontban) azon pontjai, amelyekre a JFE-NKK hivatkozik, azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy abban az ügyben kifogásolt megállapodások kiterjedtek-e egy bizonyos földrajzi területre, vagy sem. E kérdés lényegtelen a jelen ügyben. Másrésztől, amint az a „Cement”-ítélet 852–860. pontjából kiderül, ha a kifogásközlés és a végleges határozat között ellentmondás áll fenn, a védelemhez való jog csak akkor sérül, ha a végleges határozat olyan kifogást tartalmaz, amely a kifogásközlésben nincs leírva olyan módon, hogy az alapján a határozat címzettjei meg tudnák védeni magukat. Mivel a JFE-NKK a megtámadott határozatban foglalt termékek meghatározása kapcsán nem tett ilyen értelmű kifogást, ezért e jogalapot el kell utasítani. Amint az a

kifogásközlésből következik, ha a Bizottságnak elegendő bizonyíték volt a birtokában a megtámadott határozatban foglaltnál szélesebb piacra vonatkozóan, akkor még inkább elegendő bizonyítéka volt a megtámadott határozatban foglalt termékekkel kapcsolatban.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

429 Először is meg kell jegyezni, hogy a kifogásközlés és a végleges határozat közötti ellentmondás esetén a védelemhez való jog csak akkor sérül, ha a végleges határozat olyan kifogást tartalmaz, amely a kifogásközlésben nincs kifejtve olyan módon, hogy az alapján a határozat címzettjei meg tudják magukat védeni (lásd ilyen értelemben a „Cement”-ítélet [hivatkozás a 66. pontban] 852–860. pontját).

430 Főszabály szerint a Bizottság nem támadható azért, hogy a végső határozat hatálya szűkebb, mint az azt megelőző kifogásközlését, mivel a Bizottságnak meg kell hallgatnia a címzetteket, és esetleg figyelembe vennie az általuk a kifogásokra válaszul tett észrevételeket, pontosan a védelemhez való joguk tiszteletben tartása érdekében.

431 Meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben a Bizottság azon lépése, hogy a jogsértés fennállását szűkebb körben állapította meg, mint ahogy azt a kifogásközlésben eredetileg felvázolta, az ügy körülményei között logikus, sőt szükséges volt arra a tényre tekintettel, hogy Pierre Verluca nyilatkozata csak a szabvány mentes OCTG csövekre és az egyedileg gyártott csővezetékekre vonatkozott. Nem indokolt a jelen ügyben azt feltételezni, hogy a Bizottság azáltal, hogy leszűkítette a megtámadott határozat hatályát a kifogásközlésben említett két termékre, megakadályozta a JFE-NKK-t abban, hogy megvédje magát a közigazgatási eljárási szakaszban e két termékkel kapcsolatban. A JFE-NKK továbbá nem magyarázta meg az Elsőfokú Bíróságnak, hogy a mentségére felhozott érvek bemutatása mennyiben lett volna más, ha a kifogásközlés köre szűkebb lett volna.

432 Ilyen körülmények között e jogalapot el kell utasítani.

11. A tizenkettedik jogalapról, amely szerint a felperesek védelemhez való joga sérült az önkorlátozási szerződéseknek a kifogásközlésben történt nem kellő elemzése, valamint a kifogásközlés és a megtámadott határozat közötti, e megállapodások hatályával kapcsolatos ellentmondás miatt

a) A felek érvei

433 A JFE-NKK azzal érvel, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság teljes mértékben eltért azon álláspontjától, amelyet korábban a közigazgatási eljárás során képviselt az önkorlátozási szerződések tekintetében. A JFE-NKK szerint a Bizottság köteles a kifogásközlésben bemutatni, hogy milyen hatást tettek a kérdéses szerződések az általa kifogásolt jogsértés előzetes értékelésére, amit elmulasztott. Ezen elemzés hiányában a kifogásközlés címzettjei nem ismertethették véleményüket e kérdéssel kapcsolatban, mielőtt arról a Bizottság a megtámadott határozat 108. és 166. preambulumbekzdésében végleges álláspontot alkotott (a Musique diffusion française kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 14. pontja). A JFE-NKK-nak a kifogásközlésre adott válasz benyújtásakor így nem volt lehetősége arra, hogy bizonyítékot szolgáltatson az önkorlátozási szerződések meghosszabbításáról, ezért a Bizottság megsértette a védelemhez való jogát.

434 A Bizottság e jogalapra nézve nem válaszolt kifejezetten.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 435 Meg kell állapítani, hogy a Bizottság csak annyiban vette figyelembe az önkorlátozási szerződések létezését a megtámadott határozatban, hogy a jogsértés fennállása nem vehető tekintetbe a bíróság összegének meghatározása céljából arra az időszakra nézve, amikor e megállapodások hatályban voltak (a megtámadott határozat 108. és 164. preambulumbekzdése). Ezért a JFE-NKK által kifogásolt különbség a kifogásközlés és a megtámadott határozat között reá nézve kedvező, és ezért elvileg nem károsíthatta érdekeit.
- 436 Azonban a 342–346. pontban az Elsőfokú Bíróság – a japán felperesek ilyen értelmű érveivel összhangban – úgy ítélte meg, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban tévesen alkalmazta saját megközelítését, miszerint a jogsértés fennállását csak az önkorlátozási szerződések hatályának megszűnése után kell megállapítani.
- 437 Ebből az következik, hogy ha a Bizottság tájékoztatta volna a japán felpereseket a megtámadott határozat elfogadása előtt, hogy a Bizottság ezt a megközelítést fogja követni a jogsértés időtartamát illetően, a japán felperesek a közigazgatási eljárási szakaszban bizonyítékot szolgáltathattak volna arra nézve, hogy az önkorlátozási szerződések 1990. december 31-éig hatályban voltak.
- 438 Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a JFE-NKK-nak lehetősége volt megtenni észrevételeit a kifogásközlésre, ideértve a jogsértés időtartamával kapcsolatos részleteket. Ennél konkrétan meg kell állapítani azt is, hogy a kifogásközlés alapján a jogsértés 1977-ben kezdődött. E körülmények között ennek kapcsán a JFE-NKK-nak fel kellett volna ismernie az önkorlátozási szerződések jelentőségét, és

tájékoztatnia kellett volna a Bizottságot, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés így nem kezdődött meg, vagy azt nem lett volna szabad figyelembe venni az önkorlátozási szerződések lejártáig, de legkorábban 1990 végéig. A JFE-NKK a kifogásközlésre adott válaszában valójában nem hivatkozott az önkorlátozási szerződések létezésére, és nem nyújtotta be a Bizottságnak azon bizonyítékokat, amelyeket később az Elsőfokú Bíróságnak átadott (lásd fent a 345. pontban).

- 439 Emlékeztetni kell arra is, hogy a Bizottság – saját véleménye szerint – az e kérdéssel kapcsolatos megközelítésével már engedményt tett a japán termelőknek (lásd a 338. és azt követő pontokat).
- 440 Ennek következtében a védelemhez való jog fogalmának logikájával ellentétes lenne annak megállapítása, hogy a Bizottság köteles lett volna a kifogásközlés címzettjeit felkérni – mielőtt alkalmazta volna az általa engedménynek tekintett megközelítést a megtámadott határozatban foglalt jogsértés időtartamának korlátozására –, hogy nyilvánítsanak véleményét ezen engedmény jelentőségéről és köréről.
- 441 Függetlenül attól, hogy ezt a körülményt mint engedményt helyesen vették-e figyelembe, vagy sem, meg kell állapítani, hogy az önkorlátozási szerződések hatása semmiképpen sem képez újabb kifogást, és nem érinti hátrányosan a japán felperesek érdekeit, mivel éppen a jogsértés időtartamának csökkentéséhez vezetett.
- 442 Míg a Bizottság által elkövetett tévedés kétségkívül a jogsértés időtartamának csökkentését indokolja a jelen eljárás körülményei között, indokolatlan annak megállapítása, hogy a Bizottság megsértette a JFE-NKK védelemhez való jogát e tekintetben.

- 443 Végül pedig meg kell jegyezni, hogy az Elsőfokú Bíróság a bírság összege kapcsán levonta a megfelelő következtetéseket a jogsértés időtartamának kérdésével kapcsolatosan leírt azon tévedésből, amelyre e jogalap vonatkozik (lásd az 574., 588. és 590. pontokat).
- 444 A fent elmondottak következtében e jogalapot el kell utasítani.

12. A tizenharmadik jogalapról, amely szerint a felperesek védelemhez való joga sérült a kifogásközlés és a megtámadott határozat közötti, e határozat 2. cikkében foglalt jogsértésnek tulajdonított terjedelmével kapcsolatos ellentmondás miatt

a) A felek érvei

- 445 E jogalapot a JFE-NKK és a Sumitomo terjesztette elő. A JFE-NKK elsőként megjegyzi, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása alapjog, és a tisztességes eljáráshoz való jog részét képezi, amelynek alapja az ECHR 6. cikkének (2) bekezdése, és mint ilyen, egyike azon általános elveknek, amelyeknek tiszteletben tartását a közösségi bíróságoknak biztosítaniuk kell (a Bíróságnak a 11/70. sz., Internationale Handelsgesellschaft-ügyben 1970. december 17-én hozott ítélete [EBHT 1970., 1125. o.]).
- 446 Mindazonáltal a Bizottság a kifogásközlés 63. pontjában csak azt állította, hogy a sima végű csöveknek a Corus számára történő szállítását a Vallourec, a Mannesmann és a Dalmine között felosztó megállapodás célja az volt, hogy az Egyesült Királyságban megőrizzenek egy nemzeti termelőt annak érdekében, hogy biztosítsák az alapszabályok betartását ezen állam piacán, megőrizvén e piacnak az alapszabályok szerinti nemzeti jellegét. A Sumitomo és a JFE-NKK szerint e kérdés tekintetében az indokolásban nincs arra mutató jel, hogy a Bizottság úgy tekintette volna e megállapodást, mint amely pusztán a nemzeti piacok védelme elvének végrehajtását szolgálja a szabvány OCTG csövek és a csövezetékek japán és európai piacának felosztása keretében (a megtámadott határozat 164. preambulumbekzdése).

- 447 A Sumitomo azzal érvel, hogy ha a kifogásközlés tartalmazott volna ilyen állítást, akkor kifejezetten válaszolt volna rá, így viszont meg volt fosztva attól a lehetőségtől, hogy hatékonyan kifejtse véleményét a hivatkozott tények helyességéről és lényegességéről, ami sérti a 2842/98 rendelet 2. és 3. cikkét és a tisztességes eljáráshoz való jog közösségi jogi elvét.
- 448 Állításuk alátámasztásaképpen a Sumitomo és a JFE-NKK előadják, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a Bizottságnak megfelelő módon ismertetnie kell érvelését, hogy a kifogásközlés címzettje a közigazgatási eljárás folyamán hatékonyan ki tudja fejteni álláspontját a hivatkozott tények helyességéről és lényegességéről (a Bíróság 17/74. sz., Transocean Marine Paint kontra Bizottság ügyben 1974. október 23-án hozott ítéletének [EBHT 1974., 1063. o.] 15. pontja; Warner főtanácsnoknak a 113/77. sz., NTN Toyo Bearing kontra Tanács ügyekre vonatkozó indítványa [a Bíróság 1979. március 29-én hozott ítélete {EBHT 1979., 1185., 1212. és 1261. o. }]; a Bíróság 264/82. sz., Timex kontra Tanács és Bizottság ügyben 1985. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 1985., 849. o.] 24–30. pontja; a Bíróság C-49/88. sz., Al-Jubail Fertilizer kontra Tanács ügyben 1991. június 27-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-3187. o.] 15–17. pontja; a Mo och Domsjö kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 425. pontban] 63. pontja; és a „Cement”-ítélet [hivatkozás a 66. pontban] 106. és 476. pontja). Az is állandó ítélkezési gyakorlat, hogy a kifogásközlésnek le kell írnia mindazokat a következtetéseket, amelyeket a Bizottság az adott ügyben a szóban forgó tényekből, dokumentumokból és jogi érvekből le kíván vonni, amit a jelen ügyben elmulasztott megfelelően megtenni (a Bíróság C-62/86. sz., AKZO kontra Bizottság ügyben 1991. július 3-án hozott ítéletének [EBHT 1991., I-3359. o.] 29. pontja; a Mo och Domsjö-ítélet [hivatkozás a 425. pontban] 63. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-9/89. sz., Hüls kontra Bizottság ügyben 1992. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 1992., II-499. o.] 39. pontja). Végül pedig a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve tiltja, hogy a Bizottság a végső határozat meghozatala során eltérjen a kifogásközlésben leírt tényektől (a Bíróság 85/76. sz., Hoffmann-La Roche kontra Bizottság ügyben 1979. február 13-án hozott ítéletének [EBHT 1979., 461. o.] 11. pontja).
- 449 A Bizottság először is azzal válaszol, hogy a megtámadott határozat 164. preambulumbekendésében leírta annak okait, hogy miért nem szabott ki további bírságot az európai termelőkre a határozat 2. cikkében foglalt jogsértés miatt. A Bizottság megismétli, hogy a japán felpereseknek nem fűződik jogi érdekük ahhoz, hogy megtámadják e preambulumbekendést, mivel a rájuk kiszabott bírság alapja az EK 81. cikk megsértése, amelyet a megtámadott határozat 1. cikke tartalmaz.

450 Mindazonáltal, a kifogásközlésben szereplő jogi elemzés világosan megmagyarázza a két jogsértés közötti kapcsolatot, rámutatva arra, hogy a közösségi termelők közötti megállapodásnak, amely a sima végű csövek Corus részéről történő beszerzéseit szabályozta, az volt célja, hogy a Corust mint nemzeti termelőt megőrizték az Egyesült Királyságban annak érdekében, hogy biztosítsák az alapszabályok betartását a késztermékek piacán ebben az államban (lásd különösen a kifogásközlés 144. pontját). A megtámadott határozat 164. preambulumbekzdése a kifogásközlésben szereplő elemek egyszerű összegzése. Ez nem jelenti a felperesek védelemhez való jogának megsértését, mivel a Sumitomónak és a JFE-NKK-nak megvolt a lehetősége, hogy a tények összességének ismeretében előadják észrevételeiket az európai termelők közötti megállapodás kérdésével kapcsolatban.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

451 Először is a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértés fennállására vonatkozó kifogás tekintetében el kell utasítani a Bizottság érvelését, miszerint a japán felpereseknek nem fűződik jogi érdekük ahhoz, hogy megtámadják a megtámadott határozat 164. preambulumbekzdésében szereplő értékelést a két jogsértés közötti kapcsolatról. Bár e felpereseket nem érinti közvetlenül a második jogsértés megállapítása, jogosultak arra, hogy az általuk elszenvedett egyenlőtlen bánásmódot kifogásolják – ahogy azt a bíróság csökkentésével kapcsolatos kérelmük keretében is tették – azon az alapon, hogy a második jogsértés miatt a Bizottság nem szabott ki bírságot az európai termelőkre. Az a tény, hogy a Bizottság a második jogsértéshez vezető szállítási szerződéseket csak a japán felperesek terhére rótt első jogsértés végrehajtási módjának tekintette, arra utal, hogy az utóbbiaknak érdekükben áll megtámadni e kapcsolatra vonatkozó megállapítást, mivel a kapcsolat révén a második jogsértés alátámasztja a terhükre rótt első jogsértést.

452 Mindazonáltal e jögalapot el kell utasítani.

- 453 A Bizottság kötelezettsége a kifogásközlési szakaszban arra korlátozódik, hogy rögzítse kifogásait, és világosan leírja a tényeket, amelyekre támaszkodott, valamint azok értékelését, hogy a címzettek kellőképpen meg tudják védeni magukat (lásd ilyen értelemben a felperesek által hivatkozott ítéleteket, az AKZO kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 448. pontban] 29. pontját és a Mo och Domsjö kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 425. pontban] 63. pontját). A Bizottság nem köteles leírni a tényekből, dokumentumokból és jogi érvekből levont következtetéseit.
- 454 Meg kell jegyezni azt is, hogy a Hüls kontra Bizottság ítélet (hivatkozás a 448. pontban) 39. pontjának vége, amelyre a felperesek kifejezetten hivatkoznak, arra a kérdésre vonatkozik, hogy a Bizottság a végleges határozat meghozatalakor támaszkodhat-e olyan dokumentumokra, amelyek nem szerepelnek konkrétan a kifogásközlésben, csak annak mellékletét képezik.
- 455 A jelen ügyben a kifogásközlés kérdéses 144. pontja és a megtámadott határozat 164. preambulumbekzdése közötti egyetlen lényeges különbség az, hogy az utóbbiban a Bizottság úgy vélte, hogy a második jogsértést megvalósító szerződések „csak az első jogsértés végrehajtásának módját képezték”, míg a kifogásközlés annak megállapítására szorítkozott, hogy a szállítási szerződések „célja” az Egyesült Királyság piaca hazai jellegének megtartása volt az alapszabályok értelmében.
- 456 Az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg fent a 364. pontban, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozatban kifejtett elmélete helytelen annyiban, amennyiben a második jogsértést megvalósító szerződések nem csak egy célt szolgáltak. Még ha el is fogadjuk, hogy ezzel kapcsolatban a kifogásközlés és a megtámadott határozat elemzése között különbség van, akkor is egyértelmű, hogy a kifogásközlés címzettjeinek lehetőségük volt benyújtani észrevételeiket a Bizottság megközelítését alátámasztó fő elgondolásról, nevezetesen arról, hogy az európai termelők a második jogsértést megvalósító szerződéseket kötöttek annak érdekében, hogy az Egyesült Királyság offshore piacán megerősítsék az alapszabályok alkalmazását.

- 457 E körülmények között a védelemhez való jog e tekintetben nem sérült.
- 458 Végül meg kell jegyezni, hogy az Elsőfokú Bíróság az e jogalapban foglalt elemzési tévedésből levonta a bírság összegének kiszámításával kapcsolatos következtetéseket az egyenlőtlen bánásmódot kifogásoló jogalap keretében (lásd lent az 574., 588. és 590. pontban).

13. A tizennegyedik jogalapról, amely szerint az 1994. december 1-jei és 2-i vizsgálatokat engedélyező 1994. november 25-i bizottsági határozat jogellenes

a) A felek érvei

- 459 A négy japán felperes szerint jogellenes az 1994. november 25-i határozat, amely alapján a Bizottság elvégezte az 1994. december 1-jei és 2-i vizsgálatokat, mivel az a Bizottság tisztviselőit felhatalmazta a vizsgálatnak az Európai Közösségek részéről történő elvégzésére az EK 81. cikk alapján, ugyanakkor elismerte, hogy az EGT-megállapodás 56. cikke (a továbbiakban: EGT 56. cikk) alapján az ügy az EFTA Felügyeleti Hatóságnak kizárólagos hatáskörébe tartozott. Az 1994. november 25-i határozatnak e két jogalapon történő elfogadása jogellenes.
- 460 Az 1994. november 25-i határozatot a Bizottság azt követően fogadta el, hogy az EFTA Felügyeleti Hatóságnak a versenyügyekért felelős tagja az EGT-megállapodás 23. jegyzőkönyve 8. cikkének (3) bekezdése alapján kérelmezte, hogy a Bizottság az Európai Közösség területén hajtsa végre a vizsgálatokat, az EFTA Felügyeleti Hatóság saját vizsgálata keretében. Ezt a lépést az EFTA Felügyeleti Hatóság 1994. november 17-i határozatával engedélyezte. A Bizottság a kifogásközlés 1. pontjában kifejezetten elismerte, hogy az 1994. december 1-jei és 2-i vizsgálatok elvégzésekor

az EFTA Felügyeleti Hatóság képviselőjében járt el. Ezt az álláspontot alátámasztja az EGT-megállapodás 23. jegyzőkönyve 8. cikke (3) bekezdésének szövege, amely lehetővé teszi, hogy az 56. cikknek megfelelően hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatóság megkereshet valamely másik felügyeleti hatóságot, hogy vizsgálatot végezzen el a területén. A japán felperesek arra is hivatkoznak, hogy a 23. jegyzőkönyv 8. cikkének (5) bekezdése szerint a kérésre indult vizsgálatot végző hatóság a vizsgálat során felmerült információkat a vizsgálat lezárultát követően haladéktalanul megküldi a vizsgálatot kérő hatóságnak.

461 A felperesek megjegyzik, hogy az EGT 56. cikk – amelyre a 23. jegyzőkönyv 8. cikkének (3) bekezdése kifejezett utalást tesz – a hatáskörök szigorú megosztását írja elő a két felügyeleti hatóság között az egyes versenyfelügyeleti eljárások során. Azt állítják, hogy az EGT 56. cikk ezáltal „egyablakos ügyintézési rendszert” ír elő, amelyben konkrét feltételek alapján az EGT 53. cikk hatálya alá tartozó összes lehetséges egyedi ügyvel kapcsolatos eljárás megoszlik a Bizottság és az EFTA Felügyeleti Hatóság között, ami kizár bármiféle megosztott vagy párhuzamos hatáskört az adott ügyvel kapcsolatban. A felperesek szerint a Bizottság állításával szemben a Bíróság az 1992. április 10-i 1/92. sz. véleményében (EBHT 1992., I-2821. o.) megállapította, hogy a hatáskörök szigorú megosztása nem sérti a közösségi hatásköröket, így összhangban áll az EK-Szerződéssel.

462 Következésképpen, ág az 1994. november 25-i határozat elfogadásával, amellyel teljesítette az EFTA Felügyeleti Hatóság nevében tett, a Közösség területére vonatkozó közigazgatási segítségnyújtás iránti kérelmet, a Bizottság szükségszerűen elismerte, hogy az utóbbinak a kizárólagos hatáskörébe tartozott az eljárás. A japán felperesek azzal érvelnek, hogy az EGT-megállapodás 56. cikkének szövege értelmében az Európai Közösség tagállamai közötti kereskedelmet érintő, az EK 81. cikkel ellentétes jogsértések a Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartoznak. Ha a Bizottság az 1994. november 25-i határozat elfogadásakor úgy vélte, hogy az EK 81. cikk alapján az ügy vizsgálatára hatáskörrel rendelkezik, vitatnia kellett volna az EFTA Felügyeleti Hatóság segítségnyújtásra irányuló kérelmét, és kérnie kellett volna az utóbbit, hogy szüntesse meg az általa folytatott eljárást, valamint meg kellett

volna kezdenie saját eljárását. E tekintetben a Nippon megjegyzi, hogy az EFTA Felügyeleti Hatóság 1994. november 17-i határozata megerősíti, mind preambulumában, mind rendelkező részében, hogy az kizárólag a norvég offshore piacon folytatott gyakorlatra vonatkozik. Ebből kitűnik, hogy az EFTA Felügyeleti Hatóság és a Bizottság mindketten úgy vélték ebben a szakaszban, hogy a felügyeleti hatóság volt a „hatáskörrel rendelkező hatóság” a kérdéses magatartás kivizsgálására.

- 463 A Bizottság tehát megsértette az EGT 56. cikk (1) bekezdését azáltal, hogy az 1994. november 25-i határozatával úgy döntött, párhuzamosan lefolytatja saját vizsgálatát az EK 81. cikk és/vagy az EGT 53. cikk megsértésének megállapítása végett, annak ellenére, hogy ebben a szakaszban az EFTA Felügyeleti Hatóság rendelkezett hatáskörrel az ügy vizsgálatára. Amint azt a Bizottság a kifogásközlésben meg is jegyezte, az EFTA Felügyeleti Hatóság valójában csak 1995. december 6-án továbbította az aktát a Bizottságnak azon az alapon, hogy a vizsgált magatartás érintette a tagállamok közötti kereskedelmet. Ennek a lépésnek nem lett volna értelme, ha a Bizottságnak már eleve hatásköre lett volna az ügy kivizsgálására. A Bizottság ténylegesen új vizsgálati eljárást indított az ügyben az akta átadását követően.
- 464 A Bizottság azon érvelését, miszerint az EGT 56. cikk kizárólag a jogsértést megállapító határozat meghozatalával kapcsolatos hatáskörre vonatkozik, lerontja ugyanezen megállapodás 55. cikke, amely előírja, hogy „az 56. cikknek megfelelően hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatóság megvizsgálja azokat az eseteket, ahol fennáll ezen elvek megsértésének a gyanúja”. Hasonlóképpen az EGT-megállapodás 109. cikke (a továbbiakban: EGT 109. cikk), amelyről a Bíróság az 1/92. sz. véleményében (hivatkozás a 461. pontban) úgy ítélte meg, hogy lényeges tényező az EGT 56. cikknek az EK-Szerződéssel való összeegyeztethetősége megállapításában, megerősíti a kizárólagos hatáskörnek a vizsgálati szakaszra történő alkalmazandóságát. Az EGT 109. cikk (4) bekezdése előírja, hogy a Bizottság és az EFTA Felügyeleti Hatóság kivizsgálja a hatáskörébe tartozó panaszokat, és továbbítja a másik testülethez azokat a panaszokat, amelyek annak a hatáskörébe tartoznak. Az EGT 109. cikk (5) bekezdése alapján, amennyiben a panasszal kapcsolatos eljárásban a két testület között nézeteltérés alakul ki a szükséges intézkedésről vagy a vizsgálat eredményéről, bármelyikük az EGT-Vegyesbizottság elé utalhatja az ügyet. Értelmetlen lenne arra hivatkozni, hogy a hatáskörök szigorú megosztása alkalmazandó a vizsgálati szakaszra a panaszra induló ügyekben, a hivataltól induló ügyekben viszont nem.

- 465 Mindezeket a tényezőket figyelembe véve a 23. jegyzőkönyv és különösen a Bizottság által felhozott 10. cikk (3) bekezdése az EGT 109. cikkre tekintettel értelmezendő. Következésképpen az EFTA Felügyeleti Hatóság által vagy nevében végzett vizsgálatok folyamán megszerzett azon információkat, amelyek részét képezik a Bizottság részére a 23. jegyzőkönyv 10. cikkének (3) bekezdése alapján átküldött aktának, a Bizottság kizárólag az EGT-megállapodás előírásainak alkalmazása céljából használhatja fel. A Bizottság állításával ellentétben ez az értelmezés a jegyzőkönyv 10. cikkének (3) bekezdését nem fosztja meg hatékony érvényesülésétől. Mindenesetre, a 23. jegyzőkönyv 10. cikkének szövege és általános szerkezete alátámasztja, hogy egy időben csak egy hatóság rendelkezhet hatáskörrel a vizsgálat lefolytatására.
- 466 Mivel a japán felperesek szerint az 1994. december 1-jén és 2-án elvégzett vizsgálatok alapjául szolgáló 1994. november 25-i bizottsági határozat jogellenes, e vizsgálatok során megszerzett összes okirati bizonyítékot a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban legalábbis el kell távolítani az aktából (a Bíróság elnökének a 46/87. R. sz., Hoechst kontra Bizottság ügyben 1987. március 26-én hozott végzésének [EBHT 1987., 1549. o.] 34. pontja, és a „PVC II”-ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 395. pontja). A Bizottságnak az érintett vállalkozásoktól kellett volna kérni az információkat, ahogyan azt a „PVC II”-ügyben tette (az ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 474–476. pontja).
- 467 Az EFTA Felügyeleti Hatóság nevében a Bizottság által végzett vizsgálatok folyamán megszerzett okirati bizonyítékokat nemcsak azért kell eltávolítani a jelen eljárás aktájából, mert az 1994. november 25-i bizottsági határozat jogellenes, hanem azért is, mert a jelen eljárás célja más, mint az EFTA Felügyeleti Hatóság vizsgálatának a célja.
- 468 A 23. jegyzőkönyv 9. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a jegyzőkönyv alapján megszerzett információk kizárólag az EGT-megállapodás 53. és 54. cikkében előírt eljárások céljára használhatók fel, mint ahogyan az információk felhasználását a 17. rendelet 20. cikk is arra a célra korlátozza, amelyre azokat összegyűjtötték. Az utóbbi előírás tekintetében az állandó ítélkezési gyakorlat alapján a szakmai

titoktartás elve és a vállalkozásnak a védelemhez való joga sérül, ha a Bizottság vagy adott esetben a nemzeti hatóság olyan bizonyítékra támaszkodik a vállalkozással szemben, amelyet más célra irányuló vizsgálat keretében szereztek meg (a Bíróság 85/87. sz., Dow Benelux kontra Bizottság ügyben 1989. október 17-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 3137. o.] 18. pontja; a Bíróság C-67/91. sz., Asociación Española de Banca Privada és társai kontra Bizottság, ún. „0 bankok”-ügyben 1992. július 16-án hozott ítéletének [EBHT 1992., I-4785. o.] 35. és azt követő pontjai; a Bíróság C-60/92. sz. Otto-ügyben 1993. november 10-én hozott ítéletének [EBHT 1993., I-5683. o.] 20. pontja; a „PVC II”-ítélet [hivatkozás a 61. pontban] 472. pontja).

469 A „Spanyol bankok”-ítélet (hivatkozás a 468. pontban) 32. pontjában a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Bizottság által az EK 81. cikk szerinti vizsgálat során megszerzett bizonyítékokat a nemzeti versenyhatóságok nem használhatják fel, még akkor sem, ha e hatóságok kötelesek a közösségi jog ugyanezen előírását alkalmazni. Hasonlóképpen, az Otto-ítélet (hivatkozás a 468. pontban) 20. pontjában a Bíróság kimondta, hogy a nemzeti eljárás során megszerzett információkat a Bizottság nem használhatja fel a közösségi versenyszabályok megsértésének bizonyítására. Végül a JFE-Kawasaki rámutat, hogy a „PVC II”-ítéletben (hivatkozás a 61. pontban) az Elsőfokú Bíróság azzal indokolta megállapítását, miszerint az ügyben nem sértették meg a védelemhez való jogot azzal, hogy a Bizottság ismételtén kérte azoknak a dokumentumoknak az átadását, amelyeket más céllal lefolytatott vizsgálat során már megszerzett (lásd fent a 466. pont utolsó részét).

470 A japán felperesek szerint az EFTA Felügyeleti Hatóság vizsgálata keretében megszerzett dokumentumokat ugyanezen okok miatt szintén el kell távolítani a jelen ügy aktájából. E vizsgálat célja érzékelhetően más volt, mint a Bizottság által később elvégzett vizsgálaté. A Bizottság kizárólag az EK 81. cikk által szabályozott állítólagos jogsértés tekintetében bocsátott ki kifogásközlést, míg az EFTA Felügyeleti Hatóság 1994. november 17-i határozatából kiderül, hogy a hatóság vizsgálata az EGT 53. cikk alapján történt, és csupán a norvég offshore piaccal kapcsolatos magatartásra vonatkozott.

- 471 A japán felperesek szerint így a két vizsgálatnak különböző volt a jogalapja. A „Spanyol bankok”- és az Otto-ítéletek (hivatkozás a 468. pontban) analógiájára, figyelembe véve a 23. jegyzőkönyv 9. cikke (1) bekezdésének szövegét, meg kell állapítani, hogy az EFTA Felügyeleti Hatóság által végzett vizsgálatok folyamán megszerzett információk bizonyító erejét kizárólag az EGT-jog határozza meg, és ezen információk felhasználhatósága a hatóság belső szabályai, azaz a felügyeleti hatóság és a bíróság létrehozásáról szóló, az EFTA-tagállamok közötti megállapodás 4. jegyzőkönyve által meghatározott eljárásokra korlátozódik.
- 472 A fent leírt eljárási hiba miatt el kell távolítani az aktából a „tájékoztató” című feljegyzést, a Vallourecnek egy 1991. május 15-i levélhez csatolt, „RB Patrier úrnak” című feljegyzését, Mannesmann 1991. január 16-i „Vancouver-lista” című faxát (másolatát lásd a Bizottság aktájának 4782. oldalán), a Sumitomo 1991. február 19-i „árlista” című faxát (másolatát lásd a Bizottság aktájának 4789. oldalán), az elnököknek készített feljegyzést, a „g) japán” dokumentumot, az 1990. július 24-i találkozóról szóló feljegyzést, a Mannesmann 1986. január 27-i „acélcsőpiac 1970–1985” (Stahlrohrmarkt 1970–1985) című dokumentumát (másolatát lásd a Bizottság aktájának 2128. oldalán) és az acélcsővekre kidolgozott rendszer dokumentumot.
- 473 Az Elsőfokú Bíróságnak továbbá nem szabadna figyelembe vennie a vállalkozásoknak az információkérésre adott azon nyilatkozatait, és a Bizottság kérdéseire adott azon válaszait, amelyek az aktából a fenti okok miatt eltávolítandó dokumentumokhoz kapcsolódnak, vagy azokon alapulnak. E nyilatkozatok felhasználása ugyanúgy jogellenes lenne, mint maguknak a dokumentumoknak a felhasználása, mivel a dokumentumok nélkül a Bizottság nem lett volna abban a helyzetben, hogy az általa feltett kérdéseket megtegye, vagy a nyilatkozatokban szereplő kiegészítő információkat megszerezze. Emiatt el kell távolítani a jelen ügy aktájából Pierre Verluca 1996. szeptember 17-i és október 14-i nyilatkozatát, Bert Becher válaszát, a Corus válaszát, a Nippon 1997. november 17-i és december 4-i válaszát (másolatukat lásd a Bizottság aktájának 13 544. és 14 157. oldalán), a Sumitomo 1997. október 31-i és december 16-i válaszát (másolatukat lásd a Bizottság aktájának 14 168. és

14 430. oldalán), a JFE-NKK 1997. november 7-i és december 15-i válaszát (másolatukat lásd a Bizottság aktájának 14 451. és 14 491. oldalán), a JFE-Kawasaki 1997. november 3-i és december 18-i válaszait (másolatukat lásd a Bizottság aktájának 14 519. és 14 615. oldalán) és valószínűleg a Vallourecnél lefolytatott vizsgálat című dokumentumot.

- 474 A Nippon szerint el kell távolítani az aktából bizonyos egyéb dokumentumokat is azon az alapon, hogy az 1994. december 1-jén és 2-án elvégzett vizsgálatokat megelőző időszakra vonatkoznak, így a Sumitomo 1987. október 9-i faxát a Vallourecnek (másolatát lásd a Bizottság aktájának 4283. oldalán), a JF-fel való találkozó jegyzőkönyvét, „az SMI által számított piaci részesedések” című, 1991. szeptember 19-i dokumentumot („Parts de marché premium estimés par SMI”, másolatát lásd a Bizottság aktájának 4848. oldalán), „a varrat nélküli csövek japán exportja (95. jan–szept.)” című dokumentumot („Japan’s Exports of Seamless Pipe [jan-sep 95]”, másolatát lásd a Bizottság aktájának 8514. oldalán), „a varrat nélküli OCTG csövek értékesítéséről – 1993 (jan–szept.) szülő jelentést” („OCTG Seamless pipe supply record 1993 [jan-sept]”, másolatát lásd a Bizottság aktájának 8692. oldalán), a VAM BSC szerződések felújításáról szóló feljegyzést, a BSC-tárgyalásokról szóló feljegyzést, a stratégiai észrevételeket, a VAM-szerződésről tett észrevételeket, a Vallourecnek a JFE-Kawasakival való kapcsolatokról szóló, 1991. augusztus 29-i feljegyzését (másolatát lásd a Bizottság aktájának 15 802. oldalán) és a Vallourecnek a „VAM licencia a Sidercának” című, 1994. június 20-i feljegyzését (másolatát lásd a Bizottság aktájának 15 809. oldalán).

- 475 Mivel a fent említett okirati bizonyítékokat és nyilatkozatokat jogellenesen szerezték meg, a megtámadott határozat is jogellenes, különösen amennyiben az érintett vállalkozások védelemhez való jogát megsértették. A JFE-Kawasaki szerint ez a tény önmagában elegendő a megtámadott határozat megsemmisítéséhez. A japán felperesek egyetértettek abban, hogy a jogellenes határozat alapján megszerzett bizonyítékokat el kell távolítani az aktából, és a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni annyiban, amennyiben e bizonyítékokon alapul (Hoechst kontra Bizottság végzés [lásd hivatkozás a 466. pontban] 34. pontja).

- 476 A Bizottság azt állítja, hogy nem sértette meg az EGT 53. cikket azáltal, hogy tisztviselőit és alkalmazottait az 1994. november 25-i bizottsági határozat útján felhatalmazta az EK 81. cikk esetleges megsértésének vizsgálatára, és ugyanekkor felhatalmazta őket, hogy ugyanazon tények alapján párhuzamosan vizsgálják meg az EFTA Felügyeleti Hatóság részére – annak erre irányuló kérésére – az EGT 53. cikk esetleges megsértését is. Az EFTA Felügyeleti Hatóságnak ugyanis nem volt e határozat meghozatalakor kizárólagos hatásköre a vizsgálat lefolytatására. A Bizottság szerint az EGT 53. cikk nem tartalmaz olyan előírást, amely szerint az EK 81. cikk nem alkalmazható, ha mind az EK 81. cikk, mind az EGT 53. cikk alkalmazásának feltételei fennállnak. A Bíróság az 1991. december 14-i 1/91. sz. (EBHT 1991., I-6079. o.) és az 1/92. sz. (hivatkozás a 461. pontban) véleményében megerősítette az EGT 53. cikk ilyen értelmezését.
- 477 A Bizottság szerint így az EFTA Felügyeleti Hatóság vizsgálata a hatáskörébe utalt területeken nem érinthette a közösségi jogköröket. A Bizottság szabadon vizsgálhatta az EK 81. cikk megsértését. Az EGT 55. cikke értelmében ugyanis ő volt az arra hatáskörrel rendelkező felügyeleti hatóság.
- 478 A Bizottság elismeri, hogy mindenesetre jogosult volt a vizsgálat lefolytatására, legalábbis annak megállapítása érdekében, hogy a kérdéses ügyben a tagállamok közötti kereskedelem érintettsége miatt ő volt-e a hatáskörrel rendelkező hatóság, vagy sem.
- 479 A japán felpereseknek az ítélkezési gyakorlatra alapozott érveire válaszul a Bizottság megállapítja, hogy az EGT-megállapodás által kialakított, az ügyeknek a két hatóság közötti átadására vonatkozó rendszer megkülönbözteti a jelen ügyet a „Spanyol bankok”-ügytől (hivatkozás a 468. pontban), mivel a közösségi rendszer nem tartalmaz hasonló mechanizmust az ügyek átadására a Bizottság és a nemzeti versenyhatóságok között. A „PVC II”-ítélet (hivatkozás a 61. pontban) pedig nem bír jelentőséggel az ügyben, mert abban különbözött az általa érintett azon két eljárás tárgya, amelyekben ugyanazokat az információkat szerezték be.

- 480 A Bizottság által megszerzett információkat továbbá nemcsak a megtámadott határozathoz vezető ügytől különböző eljárás céljaira gyűjtötték össze, hanem olyan vizsgálati határozatok alapján, amelyek kifejezetten utaltak az EK 81. cikk esetleges megsértésére, és amelyeknek kettős jogalapjuk volt. E kettős jogalap miatt az 1994. november 25-i határozat mindenképpen jogszerű.
- 481 A tárgyaláson az EFTA Felügyeleti Hatóság csak a jelen jogalappal kapcsolatban terjesztett elő észrevételeket. Lényegében a Bizottság által előadott érvekhez csatlakozott.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 482 Először is figyelembe kell venni, hogy a Bíróság megállapította az 1/92. sz. véleményében (hivatkozás a 461. pontban), hogy az EGT-megállapodás hozzá benyújtott előírásai, különösen az 56. cikk a versenyügyekre vonatkozó hatáskörök megosztásáról az EFTA Felügyeleti Hatóság és a Bizottság között, összhangban állnak az EK-Szerződéssel.
- 483 Az e cikkel kapcsolatos következtetés megtevételekor a Bíróság a véleménynek különösen a 40–41. pontjában rámutatott arra, hogy a Közösségnek a versenyügyekkel kapcsolatos nemzetközi szerződések megkötésére vonatkozó hatásköre szükségképpen magában hordozza a Közösség számára azt a lehetőséget, hogy a versenyügyek tekintetében a szerződő felek közötti hatáskörök megosztását érintő szerződéses szabályokat fogadjon el azzal a feltétellel, hogy ezek a szabályok nem változtatják meg a Közösség és intézményei Szerződésben rögzített hatásköreinek természetét.

- 484 Az 1/92. sz. véleményből így az következik, hogy az EGT 56. cikk nem ássa alá a Közösség azon hatásköreit, amelyekről az EK-Szerződés a versenyügyek területén rendelkezik.
- 485 Ennek kapcsán egyértelműen következik mind magából az EGT 56. cikkének szövegéből, mind e cikknek az 1/92. sz. vélemény bevezető, „A Bizottság kérelmének összefoglalása” című részében foglalt részletes leírásából, hogy az EGT-megállapodás hatálybalépése előtti versenyügyek, amelyek közösségi hatáskörbe tartoznak, a hatálybalépést követően a Bizottság kizárólagos hatáskörében maradnak. Az összes ügy, amely hatással van az Európai Közösség tagállamai közötti kereskedelemre, továbbra is a Bizottság hatáskörébe tartozik, függetlenül attól, hogy az ügy a Közösség és az EFTA-államok közötti, vagy az EFTA-államok közötti kereskedelmet érinti-e.
- 486 A fent elmondottakra tekintettel meg kell állapítani, hogy az EGT-megállapodás előírásai nem értelmezhetők úgy, mint amelyek megfosztják – akár időlegesen is – a Bizottságot a hatáskörétől, hogy alkalmazza az EK 81. cikket a Közösség tagállamai közötti kereskedelmet érintő megállapodásra.
- 487 A jelen esetben meg kell jegyezni, hogy a Bizottság az acélcsőágazatban vizsgálatot megindító, 1994. november 25-i határozatában az EK 81. cikkekre és a 17. rendeletre hivatkozott jogalként. A vizsgálat keretében a 17. rendelet által ráruházott jogkörökkel élve szerezte meg a megtámadott határozatban hivatkozott bizonyítékokat, és végül a határozat 1. és 2. cikkében kizárólag az EK 81. cikk alapján szankcionálta a jogsértő megállapodásokat.
- 488 Egyebekben pedig kifejezetten válaszolni kell a japán felperesek azon konkrét érveire, amelyeket a Bizottság által az 1994. november 25-i bizottsági határozatban

felhasznált kettős jogalap jogellenessége vonatkozásában adtak elő, amennyiben a Bizottság nemcsak az EK 81. cikkekre és a 17. rendeletre hivatkozott, hanem az EGT 53. cikkére és az EFTA Felügyeleti Hatóságnak a Bizottság számára elküldendő, segítségnyújtás iránti kérésre engedélyt adó, 1994. november 17-i határozatára is.

489 Meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben az 1994. november 25-i határozat meghozatalakor a Bizottság nem tudhatta biztosan, hogy melyik a helyes jogalap, mivel az e kérdésre adandó válasz az esetleges jogsértés területi hatályától függött, és különösen attól, hogy a jogsértés érintette-e a Közösség tagállamai közötti kereskedelmet. A japán felperesek joggal jegyzik meg, hogy az EGT-megállapodás, különösen az 56. és a 109. cikk olyan „egyablakos ügyintézési rendszert” vezet be a versenyszabályok alkalmazására, amely a vizsgálati szakasztól kezdve irányadó, és amelynél fogva mindkét hatóság köteles megszüntetni az eljárást és átadni az aktáját a másiknak, ha úgy látja, hogy az a hatáskörrel rendelkező hatóság.

490 Azonban az „egyablakos rendszer” nem alkalmazható a vizsgálat kezdetétől, ha ebben a szakaszban még nem lehet megállapítani, melyik hatóság rendelkezik hatáskörrel, különben ha az EFTA Felügyeleti Hatóság foglalkozik az ügyel, de később bebizonyosodik, hogy a Bizottságnak van hatásköre, sérülne a fent leírt elv, amely szerint az EGT-megállapodás előírásai nem foszthatják meg a Bizottságot a Közösség tagállamai közötti kereskedelmet érintő versenyellenes magatartás kivizsgálására vonatkozó hatáskörétől.

491 Ennek kapcsán azt is meg kell jegyezni, hogy a pusztán tény, miszerint valamely közösségi intézmény valamely jogi aktus meghozatalakor egy helyes jogalapra, valamint egy vagy több olyan jogalapra hivatkozik, amelyről később kiderül, hogy helytelen, önmagában nem jár azzal a következménnyel, hogy a kérdéses jogi aktus jogellenes (lásd ilyen értelemben az Elsőfokú Bíróság T-213/00. sz., CMA CGM és társai kontra Bizottság ügyben 2003. március 19-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-913. o.] 79–103. pontját, különösen a 94. pontját).

- 492 Ebből az következik, hogy a Bizottság végig hatáskörrel rendelkezett a megtámadott határozatban végül szankcionált versenyellenes megállapodásokkal kapcsolatos vizsgálat lefolytatására annak ellenére, hogy az EFTA Felügyeleti Hatóság már vizsgálatot indított a norvég piacon történt hasonló magatartás gyanúja miatt. Következésképpen a japán felperesek által előadott egyéb érvek, így a „Spanyol bankok”-ítéletre (hivatkozás a 468. és 469. pontban) alapozott érvelés nem bírnak jelentőséggel az ügyben.
- 493 E körülmények között e jogalapot el kell utasítani.

B — A bírság csökkentésére vonatkozó jogalapok

1. *Az első és második jogalapról, amelyek szerint a Bizottság megsértette az indokolási kötelezettséget, és tévedett, amennyiben a JFE-NKK vonatkozásában nem alkalmazta az engedékenységi közleményt*

a) A felek érvei

- 494 A JFE-NKK szerint a Bizottság a megtámadott határozat 175. preambulumbekkezdésében nem indokolta meg, miért nem alkalmazta a javára az engedékenységi közleményt.
- 495 A JFE-NKK azzal érvel, hogy részletesen válaszolt a Bizottság által hozzá intézett négy információkérésre. Ez a rá kiszabott bírság 10%-os csökkentését indokolja a Bírság 48/69. sz., ICI kontra Bizottság ügyben 1972. július 14-én hozott ítélete

értelmében (EBHT 1972., 619. o.). Továbbá ő volt az egyetlen termelő, amely tájékoztatta a Bizottságot az európai és japán termelők közti találkozók pontos időpontjáról, helyéről, illetve résztvevőinek nevééről, amely ugyanezen ítélkezési gyakorlat alapján 20%-os bírságcsökkentést indokolt volna.

⁴⁹⁶ A Bizottság véleménye szerint a JFE-NKK érvelése megalapozatlan az indokolási kötelezettség megsértéséről, mivel a megtámadott határozat 175. preambulumbekzdése kimondja, hogy esetében nem állt fenn hatékony együttműködés. Az engedékenységi közlemény alapján az érintett félnek legalább tájékoztatnia kell a Bizottságot arról, hogy a kifogásközlésben szereplő tények valóságát érdemben nem vitatja, amit a JFE-NKK nem tett meg.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

⁴⁹⁷ Elégséges azt megállapítani, hogy a megtámadott határozat 175. preambulumbekzdése kimondja, hogy a JFE-NKK részéről nem állt fenn „hatékony együttműködés” az ügyben lefolytatott vizsgálat során. Attól függetlenül, hogy ezen állítás helyes vagy sem, rá kell mutatni, hogy ez megfelelő indokolását jelenti annak, hogy a Bizottság miért nem csökkentette a JFE-NKK-ra kirótt bírságot együttműködés címén.

⁴⁹⁸ E jogalapokat még akkor is el kellene utasítani, ha azokat úgy kellene értelmezni, mint amelyek az engedékenységi közlemény helytelen alkalmazását sérelemezik.

- 499 Ugyanis tekintetbe kell venni, hogy az együttműködés alapján nyújtott bírság-csökkentés igazolásához a vállalkozásnak magatartásával elő kell segítenie a Bizottság feladatát, amely a közösségi versenyszabályok megsértésének megállapításából és a szankció kiszabásából áll (lásd az Elsőfokú Bíróság T-347/94. sz., *Mayr-Melnhof kontra Bizottság* ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-1751. o.] 309. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 500 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy bár a JFE-NKK-nak a kérdésekre adott válaszai bizonyos mértékben a Bizottság hasznára voltak, különösképpen az 1997. november 7-i válaszában található utalások az Európa–Japán klub több találkozójának időpontjára és helyére, azok pusztán megerősítették a Pierre Verluca által a Vallourec nevében 1996-ban adott nyilatkozatokban szereplő információk bizonyos elemeit. Ennek megfelelően téves, hogy a JFE-NKK lett volna az egyetlen vállalkozás, amely ezeket az információkat szolgáltatta.
- 501 Igaz ugyan, hogy amennyiben a vállalkozások – a közigazgatási eljárás ugyanazon szakaszában és hasonló körülmények között – hasonló információt szolgáltatnak a Bizottságnak a terhükre rótt tényekkel kapcsolatban, az általuk nyújtott együttműködést összehasonlíthatónak kell tekinteni (lásd hasonlóképpen a *Krupp Thyssen Stainless és Acciai speciali Terni kontra Bizottság* ítélet [hivatkozás az 50. pontban] 243–245. pontját).
- 502 A jelen ügyben azonban a Vallourec Pierre Verluca nyilatkozatai útján kifejezetten beismerte, hogy a kérdéses találkozókat a piacfelosztó megállapodás kapcsán tartották, többek között a négy európai termelő nemzeti piacára tekintettel. Pierre Verluca elmondta, hogy az Európa–Japán klub minden egyes tagjának tiszteletben kellett tartania a többi tag nemzeti piacát, és rámutatott arra, hogy az Egyesült Királyság offshore piaca sajátos, „részben védett” helyzetet élvezett. Leírta a piacfelosztó megállapodás időtartamát és működési módját is. Ezzel ellentétben a

JFE-NKK 1997. november 7-i válaszában azt állította, hogy bár az európai termelők megkérték a nemzeti piacaik tiszteletben tartására, e kérésekre soha nem válaszolt kedvezően.

- 503 Meg kell állapítani, hogy Pierre Verluca nem szorítkozott a Vallourecnél 1996. szeptemberben lefolytatott első vizsgálat során a Bizottság által feltett kérdések megválaszolására. Pierre Verluca nyilatkozataiból – azok egészét tekintve – kitűnik, hogy valóban el akarta ismerni a jogsértés fennállását, és hatékonyan együtt akart működni a Bizottság által végzett vizsgálat során. Ezzel ellentétben a JFE-NKK pusztán azokat a ténybeli információkat adta át, amelyeket a Bizottság kért tőle, ugyanakkor elutasította azok bármely olyan értelmezését, amely alapján részéről megállapítható lett volna a jogsértés elkövetése.
- 504 Meg kell állapítani, hogy a JFE-NKK által szolgáltatott információ hasznossága csak abból ered, hogy bizonyos mértékig alátámasztja Pierre Verluca nyilatkozatait, amelyek már korábban a Bizottság birtokában voltak. Következésképpen ezen információk közzlése nem járult hozzá jelentősen a Bizottság feladatainak ellátásához, és így nem indokolja a bírságcsökkentést együttműködés címén.
- 505 Egyebekben a Bizottság helyesen vélte úgy, hogy a közigazgatási eljárás során a JFE-NKK nem tájékoztatta őt a tények valóságának elismeréséről. Ezen túlmenően pedig az Elsőfokú Bíróság előtt továbbra is vitatta azokat.
- 506 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a JFE-NKK érvei nem indokolják az engedékenységi közlemény alkalmazását az e vállalkozásra kiszabott bírság csökkentésével kapcsolatban.

2. A harmadik jogalapról, amely szerint a bíróság kiszámításának módja kapcsán a Bizottság megsértette az indokolási kötelezettséget

a) A felek érvei

- 507 A JFE-NKK szerint a Bizottság nem magyarázta meg az ítélkezési gyakorlat által megkövetelt megfelelő részletességgel a bíróság kiszámításának módját (az Elsőfokú Bíróság T-148/89. sz., Tréfilunion kontra Bizottság ügyben 1995. április 6-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-1063. o.] 142. pontja). A bíróság összegének meghatározásakor nem vizsgálta meg a forgalomra vonatkozó adatokat, és nem értékelte a megtámadott határozat címzettjeinek tényleges közreműködését a jogsértésben. A JFE-NKK szerint ez az indokolási kötelezettség megsértését képezi.
- 508 A Bizottság rámutat arra, hogy a megtámadott határozat 162. preambulumbekkezdésében megfelelően kifejtette a bíróság kiszámításának módját.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 509 Ezzel kapcsolatban elégséges azt megállapítani, hogy a Bizottság a megtámadott határozat 156–175. preambulumbekkezdésében világosan és összefüggően leírta a bíróság összegének meghatározásakor figyelembe vett tényezőket. A Tréfilunion kontra Bizottság ítélet (hivatkozás az 507. pontban) nem nyújt segítséget a JFE-NKK számára, mivel csak annyit jelez, hogy a Bizottságnak le kell írnia a bíróság kiszámításának módját. Azt a különálló kérdést, hogy a Bizottság mérlegelési hibát követett-e el a bíróság összegének kiszámításakor, az Elsőfokú Bíróság a lenti 515. és azt követő pontokban vizsgálja meg.
- 510 Következésképpen e jogalapot el kell utasítani.

3. *A negyedik jogalapról, amely szerint a Bizottság tévesen értékelte a jogsértés időtartamát*

a) A felek érvei

- 511 A fenti 136. és azt követő pontok tartalmazzák a japán felperesek érvelésének összefoglalását arról, hogy a Bizottságnak legalábbis rövidebb tartamú jogsértést kellett volna megállapítania, mint amely a megtámadott határozat 1. cikkében szerepel.
- 512 Mivel a Bizottság évi 10%-kal megemelte a jogsértés súlya alapján megállapított bírságösszeget, és mivel a jogsértés öt év helyett legfeljebb négy teljes évig tartott (1991-től 1994-ig), a japán felperesekre kirótt bírságnak a megtámadott határozatban elfogadott együttes 50%-os, az időtartamra tekintettel való megemelését maximum 40%-on kell rögzíteni. A Nippon válaszában azt állítja, hogy a Bizottság érvelése arról, hogy az önkorlátozási szerződések nem akadályozták meg a japán termelőköt a varrat nélküli csöveknek a Közösségben való értékesítésében, ellentétes a megtámadott határozatban az 1977–1989 közötti időszakra elfogadott állásponttal. A Sumitomo arra hivatkozik, hogy a Bizottság képviselői nem járhatnak el a Bizottság tagjai helyett annak felvetésével, hogy bírságot kellene kiszabni az 1990-es év vonatkozásában, még ha azt is kellene feltételezni, hogy az önkorlátozási szerződések hatályban voltak ezen év folyamán.
- 513 A Bizottság érvelését a jogsértésnek a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt időtartamáról a fenti 157. és azt követő pontok foglalják össze. A Bizottság véleménye szerint lényegében a bírságot nem kell csökkenteni, mivel a jogsértés időtartamát a jogilag megkövetelt módon határozta meg.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 514 A felek érvelését a jogsértés időtartamáról a fenti 338–352. pontban vizsgáltuk meg, következésképpen elégséges a jelen jogalap keretében azt megismételni, hogy az időtartamot mindegyik japán felperes esetében öt évről három év és hat hónapra, nevezetesen az 1991. január 1-je és 1994. július 1-je közötti időszakra kell csökkenteni. Ezen új időtartamot figyelembe vesszük a lenti 588. és 590. pontban a japán felperesekre kiszabott bírság összegének meghatározása kapcsán.

4. Az ötödik jogalapról, amely szerint a Bizottság helytelenül értékelte a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés fennállását igazoló dokumentumokat

a) A felek érvei

- 515 A japán felperesek a megtámadott határozat 1. cikkének megsemmisítésére irányuló érveikre hivatkoznak, amelyek alapja az, hogy a Bizottság által a megtámadott határozatban felhasznált okirati bizonyítékokban említett termékek nem ugyanazok, mint amelyekről a Bizottság végül megállapította, hogy a kifogásolt jogsértés érintette őket (lásd fent a 105. és azt követő pontokban). Ha az Elsőfokú Bíróság elutasítja a Bizottság által felhasznált okirati bizonyítékok némelyikét, de fenntartja a megtámadott határozatot, a bírságot olyan mértékben kell csökkenteni, amely tükrözi az el nem utasított okirati bizonyítékokból eredő termék meghatározást és jogsértési időtartamot. Ezzel kapcsolatban arra is figyelemmel kell lenni, hogy egyes bizonyítékok, így a piacfelosztásulcs-dokumentum a termékek szűkebb körére utalnak.

- 516 A JFE-Kawasaki és a Sumitomo azzal is érvelnek, hogy a Bizottságnak legalábbis szűkebb piacot kellett volna figyelembe vennie, amikor meghatározta a jogsértés súlyát, és a határozat címzettjeire bírságot szabott ki. A Bizottság nem bizonyította a jogilag megkövetelt módon, hogy a feltételezett jogsértés érintette a brit offshore piacot.
- 517 A Bizottság azzal válaszol, hogy amennyiben az okirati bizonyítékok a megállapodás hatályának változására utalnak, azok inkább azt jelzik, hogy ez a hatály tágabb volt, mint amelyet a megtámadott határozat végül megállapított. Ami azt a kifogást illeti, hogy az érintett földrajzi piacot nem határozta meg megfelelően, a Bizottság a megtámadott határozat 160–161. preambulumbekkezdésében foglalt pontos piac-meghatározásra utal, amelynek alapjai a vizsgálat során megszerzett bizonyítékok voltak (lásd fent a 144. és azt követő pontokban).

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 518 E jogalap elutasítása céljából elegendő arra a tényre utalni, amint azt fent a 352. pont is leírja, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés fennállását minden tekintetben a jogilag megkövetelt módon igazolták, kivéve annak időtartamát illetően, aminek kihatását a bírság összegére a fenti 514. pont tartalmazza.

5. Az ötödik és hatodik jogalapról, amely szerint a Bizottság megsértette az arányosság elvét, a bírságkiszabási iránymutatást és az indokolási kötelezettséget

a) A felek érvei

- 519 A japán felperesek arra hivatkoznak, hogy a rájuk kiszabott bírság összegének megállapításakor figyelembe kellett volna venni, hogy a jogsértésnek nem volt hatása

az európai piacon (a Bíróság 6/73. és 7/73. sz., Istituto chemioterapico italiano és Commercial Solvents kontra Bizottság ügyben 1974. március 6-án hozott ítéletének [EBHT 1974., 223. o.] 51. és azt követő pontjai; a Suiker Unie és társai kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 614. és azt követő pontjai; és a Thyssen Stahl kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 74. pontban] 672. pontja). Ezzel kapcsolatban a Nippon és a Sumitomo visszautal érveikre, amelyek szerint a termékeknek a közösségi piacon való eladását korlátozó kereskedelmi akadályok létezése miatt a jogsértésnek gyakorlatilag egyébként sem volt hatása a közös piacon. A JFE-NKK a 17. rendelet 15. cikkének (2) bekezdése és az ESZAK-Szerződés 65. cikkének (5) bekezdése alapján kiszabott bírság megállapításának módszeréről szóló iránymutatás (HL 1998. C 9., 3. o., a továbbiakban: bírságkiszabási iránymutatás) 3. pontjára hivatkozik, amely szerint a jogsértő megállapodások vagy magatartások tényleges nemteljesítését enyhítő körülményként kell értékelni. A JFE-Kawasaki pedig azzal érvel, hogy úgy tűnik, miszerint a kiszabott bírságok, beleértve a japán felperesekre kiszabottakat, tekintettel vannak a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértésre, ami jogellenes, mivel a második jogsértés kizárólag az európai termelőkre vonatkozik.

520 Továbbá a megtámadott határozat 1. cikkében leírt termékek köre jelentősen szűkebb, mint a kifogásközlésben. Lényegében e kör olyan szűk, hogy az összesen 99 millió euros bírság aránytalan a megtámadott határozat címzettjeinek e termékre vonatkozó átlagos összesített forgalmához képest, amely évi 73 millió euro (a megtámadott határozat 162. preambulumbekzdése). A Sumitomo az Elsőfokú Bíróság T-77/92. sz., Parker Pen kontra Bizottság ügyben 1994. július 14-én hozott ítéletének (EBHT 1994., II-549. o.) 580. pontjára és a T-319/94. sz., Fiskeby Board kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének (EBHT 1998., II-1331. o.) 40. pontjára utal. A Bizottság egyik korábbi határozatában sem szabott ki akkora bírságot, amely majdnem olyan összegű, mint a jogsértést megállapító határozat által érintett piacon elért éves forgalom. A JFE-Kawasaki továbbá azt állítja, hogy a 73 millió euro összeg magában foglalja a közösségi offshore piacokon történő eladásokat, amelyeket a fenti 405. pontban leírt okok miatt figyelmen kívül kellett volna hagyni.

- 521 A Nippon azzal érvel, hogy a „PVC II”-ítélet (hivatkozás a 61. pontban) alapján a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie a jogsértés összes körülményét, hogy arányos bírságösszeget állapítson meg. Ilyen körülmények például a jogsértéssel érintett áruk száma és értéke (a Musique diffusion française kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 120. pontja). Továbbá a bírságkiszabási iránymutatás értelmében tekintetbe kell venni a jogsértésnek a piacra gyakorolt tényleges hatását, és bizonyos esetekben módosítani kell a kiszabott bírság összegét a jogsértés konkrét súlyára, tehát valós hatása, és ebből kifolyólag az egyes vállalkozások jogsértő magatartásának súlya szerint (lásd még a Bíróság C-51/92. P. sz., Hercules Chemicals kontra Bizottság ügyben 1999. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-4235. o.] 110. pontját és a „Cement”-ítélet [hivatkozás a 66. pontban] 4949. pontját). A JFE-Kawasaki hozzáteszi, hogy teljes forgalma alapján a megtámadott határozatban bírsággal sújtott négy japán termelő között ő a legkisebb. A JFE-NKK arra hivatkozik, hogy saját eladásai a varrat nélküli OCTG csövek és az egyedileg gyártott csővezetékek terén kisebbek, mint a többi négy japán termelőé. A JFE-NKK továbbá azzal érvel, hogy a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie, hogy a japán felperesek nem tartották be a jogellenes megállapodást annyiban, amennyiben továbbra is értékesítették az érintett termékeket azon az egyetlen piacon, amely érdekelte őket, vagyis az Egyesült Királyság offshore piacán (a Buchmann kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 58. pontban] 121. pontja). Ennek kapcsán a Bizottságnak a megtámadott határozat 161. preambulumbekzdésében foglalt megállapítása arról, hogy a megtámadott határozat által érintett európai termelők négy származási országa egyetlen kiterjedt földrajzi piacot képez, ellentétben áll a 106. és 145. preambulumbekzdésben tett, a négy nemzeti piac létezését megállapító észrevételével.
- 522 A Bizottságnak az ítélkezési gyakorlatra alapított azon érvelése, amely szerint a Bizottság mérlegelési jogkört élvez a bírság összegének meghatározásában, nem lényeges, mivel ennek ellenére köteles eleget tenni a 17. rendelet 15. cikkének. Továbbá az az érv, miszerint a bírságkiszabási iránymutatás „különösen súlyos” jogsértés esetén főszabály szerint a bírság alapösszegeként 20 millió eurót ír elő, a bírság kiszámításakor nem nyerhet elsőbbséget az arányosság elvével szemben.
- 523 A Sumitomo azzal érvel, hogy az önkorlátozási szerződések 1991 előtti fennállása enyhítő körülmény, amelyet a Bizottságnak figyelembe kellett volna vennie az azt

követő időszak tekintetében annak ellenére, hogy az EK 81. cikk alkalmazása már nem volt kizárt a megállapodás lejártának idején. A Sumitomo arra kéri az Elsőfokú Bíróságot, hogy analógia alapján alkalmazza a Suiker Unie és társai kontra Bizottság ítélet (hivatkozás az 56. pontban) 619–620. pontját. A Bizottságnak a T-78/00. sz. ügyben benyújtott ellenkérelmében foglalt érvelése, miszerint az önkorlátozási szerződések 1991 előtti fennállása súlyosító, nem pedig enyhítő körülmény, ellentétes a megtámadott határozatban elfogadott megközelítésével, amely így az EK 253. cikkben előírt indokolási kötelezettség megsértését jelenti.

524 A Bizottság vitatja, hogy a bírság aránytalan volna, és azt állítja, hogy a japán felperesek arra a hamis előfeltételezésre alapították érvüket, hogy a bírságot az érintett piac nagyságára tekintettel kell meghatározni. A Bizottság szerint a bírságnak a jogsértés súlyához viszonyítva egészében véve kell arányosnak lenni, és nem csupán a megtámadott határozat címzettjeinek forgalmához képest. A megtámadott határozat 162. preambulumbekzdésében a Bizottság megállapította, hogy a piacfelosztó megállapodás az EK 81. cikk „különösen súlyos” megsértését valósítja meg, mivel azon nemzeti piacok lezárására irányult, amelyek a megtámadott határozat által érintett termékek közösségi fogyasztásának legnagyobb részét képviselik. A jogsértés így egyértelműen kihatott a közösségi piac működésére és az ottani versenyre.

525 A megtámadott határozat 162. preambulumbekzdésében foglalt megközelítés összhangban áll a bírságkiszabási iránymutatással, amely szerint a forgalom 10%-ának megfelelő felső határ tiszteletben tartásával a bírságot a jogsértés súlyosságát tükröző alapösszegeből kiindulva kell meghatározni. A jogsértést megállapító határozat címzettjeinek forgalma csak a 10%-os korlát miatt lényeges („Cement”-ítélet [hivatkozás a 66. pontban] 5005–5025. pontja). A bírságkiszabási iránymutatás alapösszegeként 20 millió eurót ad meg a különösen súlyos jogsértések esetére, és mivel a Bizottság ezen összeget a piac nagysága miatt már lecsökkentette 10 millió euróra (a megtámadott határozat 162. preambulumbekzdése), nem merül

fel indok a további csökkentésre. A Bizottság arra is rámutat, hogy a bírságkiszabási iránymutatás szerint a jogsértésnek a piacra gyakorolt hatását akkor kell figyelembe venni, ha az mérhető, valamint az egyes vállalkozások forgalmi adatait csak akkor kell tekintetbe venni, ha az azonos típusú jogsértéseket elkövető vállalkozások mérete között jelentős különbség áll fenn. Ez a jelen ügyben nincs így.

- 526 A megtámadott határozatban foglalt megközelítés összhangban van az ítélkezési gyakorlattal, amely elismeri, hogy a Bizottság mérlegelési jogkörrel rendelkezik a bírság összegének megállapításakor (Mo och Domsjö kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 425. pontban] 268. pontja). Ezen ítélet 358. pontjában, amelyet a Bíróság megerősített az ítélet elleni fellebbezés tárgyában a C-283/98. P. sz., Mo och Domsjö kontra Bizottság ügyben 2000. november 16-án hozott ítéletének (EBHT 2000., I-9855. o.) 62. pontjában, az Elsőfokú Bíróság kimondta, hogy amennyiben a jogsértés célja önmagában különösen súlyos, a piacra gyakorolt hatás vélelmezhető, vagy legalábbis lényegtelenné válik a súlyosság értékelése során.
- 527 A JFE-Kawasaki érvelésére válaszul, miszerint a japán termelőkre kiszabott bírság a 2. cikkben megállapított jogsértésre tekintettel meghatározott összeget is tartalmaz, a Bizottság fenntartja, hogy ez az álláspont téves, mivel e jogsértés miatt nem szabott ki bírságot, illetve nem is növelte meg az eredeti bírságot.
- 528 A Bizottság arra hivatkozik, hogy döntése, miszerint nem szabott ki bírságot az önkorlátozási szerződések hatálya alatti időszakra, már önmagában engedmény volt a japán termelők számára, különösen a Japánból származó termékek Közösségbe történő behozataláról szóló bizottsági közleményre (HL 1972. C 111., 13. o.) tekintettel, amelyből következik, hogy a versenyszabályok alkalmazására nézve az önkorlátozási szerződések védekezésként nem lehet hivatkozni. Ennek következtében a Sumitomo ilyen értelmű érveivel ellentétben az önkorlátozási szerződések 1990 előtti fennállása 1990-től kezdve nem jelenthet enyhítő körülményt a bírságkiszabásnál.

- 529 A Sumitomo érvelésére válaszul, miszerint a Bizottság nem jogosult első alkalommal az Elsőfokú Bíróság előtt hivatkozni az önkorlátozási szerződések 1990 előtti fennállásának állítólagos súlyosító jellegére, a Bizottság rámutat arra, hogy a Sumitomo az Elsőfokú Bíróságot arra kéri, hogy korlátlan felülvizsgálati jogkörét gyakorolva csökkentse a bírságot. Ennek kapcsán a Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság figyelmét fel kell hívni az összes olyan tényezőre, amely jogkörének gyakorlásához szükséges.
- 530 Ezzel kapcsolatban rá kell mutatni, hogy a Sumitomo a bírság csökkentésére irányuló kérelmének keretében az indokolást illetően új jogalapot kíván előterjeszteni válaszában annak ellenére, hogy kérelme nem tartalmazott a bírság kiszámításának nem megfelelő indokolását kifogásoló jogalapot. Ez az eljárási szabályzat 48. cikkének 2. §-a alapján elfogadhatatlan.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 531 Lényeges megemlíteni elsőként azt, hogy a 17. rendelet 15. cikkének (2) bekezdése alapján a Bizottság 1000 eurótól 1 000 000 euroig terjedő bírságot szabhat ki, és az utóbbi összeg maximum a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások megelőző éves üzleti forgalmának 10%-áig emelhető meg. A bírság összegének e keretek közötti meghatározásához e rendelkezés előírja, hogy a jogsértés súlyát és időtartamát is figyelembe kell venni.
- 532 Mindazonáltal sem a 17. rendelet, sem az ítélkezési gyakorlat, sem a bírságkiszabási iránymutatás nem írja elő, hogy a bírság összegét közvetlenül az érintett piac méretére való tekintettel kell meghatározni, ez csak egy tényező a többi között. A 17. rendelet alapján az ítélkezési gyakorlat értelmezésében valamely vállalkozásra a versenyszabályok megsértése miatt kiszabott bírság összegének arányosnak kell

lennie a jogsértéssel, annak egészét tekintve, különös tekintettel annak súlyára (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-83/91. sz., Tetra Pak kontra Bizottság ügyben 1994. október 6-án hozott ítéletének [EBHT 1994., II-755. o.] 240. pontját és hasonlóképpen az Elsőfokú Bíróság T-229/94. sz., Deutsche Bahn kontra Bizottság ügyben 1997. október 21-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1689. o.] 127. pontját). Amint azt a Bíróság a Musique diffusion française kontra Bizottság ítéletének (hivatkozás az 56. pontban) 120. pontjában megerősítette, a jogsértés súlyát számos olyan tényező figyelembevételével kell értékelni, amelyek jellege és jelentősége a kérdéses jogsértés típusa és egyedi körülményei szerint változik (lásd hasonlóképpen a fent hivatkozott Deutsche Bahn kontra Bizottság ítélet 127. pontját).

533 Azt is meg kell jegyezni, hogy az érintett vállalkozások forgalmára való egyetlen tényleges utalás, a forgalom 10%-ának megfelelő korlát, amelyet a bírásznak a 17. rendelet 15. cikkének (2) bekezdése alapján történő megállapításának céljára alkalmaznak, a vállalkozás teljes világméretű forgalmára vonatkozik (lásd ilyen értelemben a Musique diffusion française kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 56. pontban] 119. pontját), és nem a szankcionált versenyellenes magatartással érintett piacon elért forgalmára. Az ítélet ugyanezen pontjából kiderül, hogy e korlátnak az a célja, hogy a bíróság a vállalkozás teljes méretéhez képest ne legyen aránytalan.

534 Ennek ellenére ki kell hangsúlyozni, hogy a világméretű forgalomra való utalás csak a Bizottság által kiszabható bíróság felső határának kiszámításakor lényeges (lásd a bíróságkiszabási iránymutatás 1. pontját), és nem jelenti azt, hogy szigorú arányosságnak kell fennállnia az egyes vállalkozások mérete és a rájuk kiszabott bíróság között.

535 Mivel ebben az ügyben nem hivatkoztak arra, hogy a bíróság mértéke túllépné a japán felperesek teljes forgalmának 10%-át, e bíróságok nem kifogásolhatók pusztán azért, mert az európai termelőkre kiszabott bíráshoz hozzáadva meghaladják az érintett piacon elért forgalmat, vagyis a 73 millió eurót. Meg kell jegyezni, hogy a Bíróság a C-248/98. P. sz., KNP BT kontra Bizottság ügyben 2000. november 16-án hozott

ítéletének (EBHT 2000., I-9641. o.) 61. pontjában mellékesen kihangsúlyozta, hogy „a 17. rendelet 15. cikke (2) bekezdésének célja annak biztosítása, hogy a büntetés arányos legyen a vállalkozásnak azon termékpiacon képviselt nagyságával, amelyen a jogsértést elkövette”. Attól a tényről eltekintve azonban, hogy a Bíróság a KNP BT kontra Bizottság ítélet 61. pontjában kifejezetten hivatkozik a Musique diffusion française kontra Bizottság ítélet (hivatkozás az 56. pontban) 119. pontjára, ki kell hangsúlyozni, hogy a későbbi ítélkezési gyakorlat által nem követett kérdéses megfogalmazás a fent hivatkozott KNP BT kontra Bizottság adott körülményeihez illeszkedik. Abban az ügyben a felperes azt kifogásolta, hogy a Bizottság a piaci részesedésének meghatározásakor figyelembe vette a csoporton belüli eladások értékét, amely megközelítést azonban a Bíróság a fent említett indokok miatt helyesnek ítélte meg. Tehát nem lehet arra következtetni, hogy a jelen ügyben a japán felperesekre kiszabott bírság aránytalan lenne.

- 536 Ezen túlmenően meg kell jegyezni, hogy bár a Bizottság a megtámadott határozatban nem hivatkozott kifejezetten a bírságszabási iránymutatásra, a japán felperesekre kiszabott bírság összegét az iránymutatásban leírt módszer alkalmazásával határozta meg.
- 537 Azonban jóllehet a Bizottság a bírság összegének meghatározására nézve mérlegelési jogkörrel rendelkezik (az Elsőfokú Bíróság T-150/89. sz., Martinelli kontra Bizottság ügyben 1995. április 6-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-1165. o.] 59. pontja és hasonlóképpen a Deutsche Bahn kontra Bizottság ítélet [hivatkozás az 532. pontban] 127. pontja), rá kell mutatni, hogy a Bizottság nem térhet el a saját maga számára rögzített szabályoktól (lásd a Hercules Chemicals kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 327. pontban] 53. pontját, amelyet a Bíróság megerősített az ellene előterjesztett fellebbezés keretében, a Hercules Chemicals kontra Bizottság ügyben 1999. július 8-én hozott ítéletében [hivatkozás az 521. pontban]), és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). A Bizottságnak tehát a bírság meghatározásakor ténylegesen tekintetbe kell vennie a bírságszabási iránymutatást, különösen az iránymutatás szerinti kötelező elemeket.
- 538 Mindazonáltal a Bizottság által gyakorolt mérlegelési jogkör és az azzal kapcsolatban meghatározott korlátok nem kötik a közösségi bíróságot korlátlan felülvizsgálati jogkörének gyakorlásában.

- 539 Meg kell állapítani, hogy a bírságkiszabási iránymutatás 1.A. pontja értelmében a bírságkiszabáskor „a jogsértés súlyosságának megállapításánál figyelembe kell venni a jogsértés jellegét, a piacra gyakorolt tényleges hatását, ha ez a hatás mérhető, valamint az érintett földrajzi piac méretét”. A megtámadott határozat 159. preambulumbekkezdésében a Bizottság azt állítja, hogy a jogsértés súlyosságának megállapításakor ugyanezen három tényezőt vette figyelembe.
- 540 Ezzel ellentétben a Bizottság a megtámadott határozat 161. preambulumbekkezdésében alapvetően a vállalkozások jogsértő magatartásának jellegére támaszkodott azon következtetésének alátámasztására, hogy a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés „különösen súlyos” volt. Ennek kapcsán a szankcionált piacfelosztó megállapodás súlyosan versenyellenes természetére, az egységes piac zavartalan működésének megzavarására, a jogellenes magatartás szándékos jellegére és a versenykorlátozás céljából megalkotott rendszer intézményes jellegére utal. A Bizottság ugyanebben a preambulumbekkezdésben tekintetbe vette azt is, hogy „a négy kérdéses tagállam a varrat nélküli OCTG csövek és a csővezetékek közösségi fogyasztásának legnagyobb részét képviselik, és így kiterjedt földrajzi piacot képeznek”.
- 541 A Bizottság viszont a megtámadott határozat 160. preambulumbekkezdésében azt állapította meg, hogy „a jogsértés tényleges hatása a piacon korlátozott volt”, mivel az általa érintett két termék, azaz a szabvány menetes OCTG csövek és az egyedileg gyártott csővezetékek a varrat nélküli OCTG csövek és a csővezetékek közösségi fogyasztásának csupán 19%-át teszik ki, és mivel a hegesztett csövek a technológiai fejlődésnek köszönhetően ma már kielégítik a varrat nélküli csövek iránti kereslet egy részét.
- 542 A megtámadott határozat 162. preambulumbekkezdésben a Bizottság – miután a 161. preambulumbekkezdésben leírt tényezők alapján „különösen súlyosnak” minősítette a jogsértést – figyelembe vette, hogy a megtámadott határozat címzettjei viszonylag keveset értékesítettek a kérdéses termékekből az érintett négy tagállamban (évi 73 millió euro értékben). Az érintett piac méretére tett utalás megfelel a megtámadott határozat 160. preambulumbekkezdésében leírt megállapí-

tásnak, miszerint a jogsértésnek a piacra gyakorolt tényleges hatása korlátozott volt. A Bizottság ezért úgy döntött, hogy a jogsértés súlya alapján meghatározott összeget 10 millió euroban rögzíti. Márpedig a bírságkiszabási iránymutatás különösen súlyos jogsértés esetén elvileg „20 millió [euro] feletti” bírságösszeget ír elő.

543 Meg kell állapítani, hogy a jogsértés súlyára való tekintettel meghatározott összegnek a „különösen súlyos” jogsértés esetén általában alkalmazott minimumösszeg 50%-ára történő csökkentése a jelen ügyben megfelelően figyelembe veszi a jogsértésnek a piacra gyakorolt korlátozott hatását. Ezzel kapcsolatban emlékeztetni kell arra is, hogy a versenyügyekben kiszabott bírság célja az elrettentő erő biztosítása (lásd e tekintetben a bírságkiszabási iránymutatás 1.A. pontjának negyedik bekezdését). Következésképpen a megtámadott határozat címzettjeinek nagy mérete miatt (lásd a megtámadott határozat 165. preambulumbekkezdésében, és lent az 552. pontban) a jogsértés súlyára tekintettel meghatározott összeg jelentősen nagyobb mértékű csökkentése megfosztotta volna a bírságot elrettentő hatásától.

544 Ami az onshore közösségi piacokra történő export előtti akadályokra vonatkozó érveket illeti, meg kell jegyezni, hogy a Bizottság e tényezőket a megtámadott határozatban a bírság összegének kiszámításának céljára nem vette tekintetbe, mivel ténybeli szempontból vitatja azokat. Mivel a jelen ügyben a jogsértésnek a „különösen súlyosként” való besorolása inkább a jogsértés jellegén és célján, mint a hatásán alapul, a japán felperesek ezen érveinek nincs semmilyen kihatása erre az elemzésre.

545 Továbbá ennek kapcsán ismét figyelemmel kell arra lenni, hogy a Bizottság a megállapodás korlátozott gazdasági hatására tekintettel nagyon jelentős csökkentést alkalmazott ahhoz az összeghez képest, amelyet ilyen súlyos jogsértés esetén általában ki szokott szabni.

- 546 Arra is rá kell mutatni, hogy mivel a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés létezését okirati bizonyítékok alapján igazolták, a japán felpereseknek az e cikkben szankcionált versenyellenes megállapodásban való részvétele egyike azon fő okoknak, amiért a Bizottság egyáltalán nem volt köteles a japán felperesek által hivatkozott kereskedelmi akadályok valóságát és jelentőségét megvizsgálni. Az olyan vállalkozás ugyanis, amely egy szélesebb körű megállapodás alapján beleegyezik abba, hogy tartózkodik bizonyos termékeknek adott piacon történő eladásától, amikor az egyébként sem állt szándékában, saját magatartása miatt gyakorlatilag lehetetlenné teszi annak megállapítását, miként viselkedett volna a termékeknek a kérdéses piacon való eladását illetően, ha e megállapodás nem állt volna fenn.
- 547 A bírságkiszabási iránymutatás 1.A. pontja előírja a jogsértésnek a piacra gyakorolt hatása figyelembevételét, „ha ez a hatás mérhető” (lásd fent az 539. pontban). Meg kell jegyezni, hogy a jelen ügy körülményei között éppen a japán felperesek jogsértő magatartása tette lehetetlenné a feltételezett kereskedelmi akadályok mértékének vizsgálatát, és következésképpen ezen akadályok figyelembevételét a jogsértésnek a piacra gyakorolt hatása megítélésében.
- 548 E körülmények között, még ha feltételezzük is, hogy a felpereseknek a kereskedelmi akadályok létezéséről és mértékéről tett állításai megalapozottak, az Elsőfokú Bíróság korlátlan felülvizsgálati jogkörének gyakorlása keretében úgy ítéli meg, hogy a Bizottság a jelen esetben a jogsértés súlyára való tekintettel meghatározott összeg megállapításával nem sértette meg az arányosság elvét, és nincs indoka annak, hogy e körülményekre figyelemmel ezen összeget tovább csökkentse. Következésképpen a jelen ügyben szükségtelen ítéletet hozni ezen érv esetleges megalapozottságáról.
- 549 Szintén el kell utasítani a japán felperesek érvelését, miszerint nem tartották be a szankcionált megállapodást az Egyesült Királyság offshore piaca tekintetében, mivel e piacon állításuk szerint a megtámadott határozat 1. cikkében említett termékekből

jelentős mennyiséget adtak el. Mint a fenti pontokban elemzett érvek, ezen érv is csupán a megtámadott határozat 1. cikkében szankcionált megállapodás gyakorlati hatását teszi viszonylagossá, még ha feltételezzük is, hogy az megalapozott. Márpedig a Bizottság már megállapította, és helyesen figyelembe vette a jogsértésnek az érintett piacokra gyakorolt korlátozott hatását (lásd fent az 542–543. pontban).

550 Mindazonáltal, a megállapodás be nem tartásának hatását az Egyesült Királyság offshore piaca tekintetében korlátozza az a tény, hogy a megtámadott határozat megfogalmazása szerint e piac csak „részben védett” volt, tehát a Bizottság a bírság kiszabásakor már tudatában volt e tényezőknek (lásd a megtámadott határozat 62. preambulumbekzdését).

551 A japán felperesek arra hivatkoznak, hogy a bírságkiszabási iránymutatás 1. A. pontjának hatodik bekezdése úgy rendelkezik, hogy „néhány esetben szükségessé válhat a három kategórián belül meghatározott összegek súlyozása annak figyelembevétele érdekében, hogy az egyes vállalkozások jogsértő magatartása milyen súlyú, és ebből következően milyen tényleges hatást gyakorol a versenyre”. E bekezdés szerint ez a megközelítés különösen akkor alkalmazandó, „ha az azonos típusú jogsértéseket elkövető vállalkozások mérete között jelentős különbség áll fenn”.

552 A jelen esetben a Bizottság a megtámadott határozat 165. preambulumbekzdésében úgy találta, hogy a megtámadott határozat címzettjei nagyméretű vállalkozások voltak, így nem kell különbséget tenni a kiszabott bírságösszegek között. Ezzel kapcsolatban egyik japán felperes sem vitatta nagyméretű vállalkozásként való besorolását, mivel e tekintetben érveik csupán összehasonlító jellegűek.

- 553 Ezen túlmenően a bírságkiszabási iránymutatásban használt „néhány esetben” és „különösen” kifejezésekből kitűnik, hogy az egyes vállalkozások méretei szerinti súlyozás nem állandó része annak a számításnak, amelyet a Bizottság magára nézve kötelezővé tett, hanem olyan rugalmassági lehetőség, amelyet saját maga részére nyújt olyan esetekre, amikor szükség van rá. Ezzel összefüggésben hivatkozni kell az ítélkezési gyakorlatra, amely szerint a Bizottság mérlegelési jogkörrel rendelkezik, hogy az ügy körülményeire tekintettel bizonyos tényezőket figyelembe vesz-e a kiszabni szándékozott bírság összegének meghatározásakor, vagy sem (lásd ilyen értelemben a Bíróság C-137/95. P. sz., SPO és társai kontra Bizottság ügyben 1996. március 25-én hozott végzésének [EBHT 1996., I-1611. o.] 54. pontját; a Bíróság C-219/95. P. sz. Ferriere Nord kontra Bizottság ügyben 1997. július 17-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-4411. o.] 32–33. pontját; a Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ítéletének [hivatkozás a 180. pontban] 465. pontját; lásd továbbá ilyen értelemben az Elsőfokú Bíróság T-309/94. sz., KNP BT kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-1007. o.] 68. pontját). A fent hivatkozott bírságkiszabási iránymutatás 1.A. pontja hatodik bekezdésének szövege értelmében meg kell állapítani, hogy a Bizottság megőrzött bizonyos mérlegelési jogkört azzal kapcsolatban, hogy súlyozza-e a bírságot az egyes vállalkozások méretei szerint.
- 554 Mivel a Bizottság a megtámadott határozatban úgy találta, hogy mindegyik japán felperes nagyméretű vállalkozás volt (lásd fent az 552. pontban), és mivel általános jelleggel figyelembe vette a jogsértésnek a piacra gyakorolt viszonylag korlátozott hatását (lásd fent az 542–543. pontban), a japán felperesek érvelése nem elegendő annak bemutatására, hogy a jelen esetben a Bizottság túllépte mérlegelési jogkörét azáltal, hogy nem alkalmazta a bírságkiszabási iránymutatás 1.A. pontjának hatodik bekezdését.
- 555 A Sumitomo továbbá arra hivatkozik, hogy az önkorlátozási szerződések 1991 előtti létezése enyhítő körülmény, amelyet a Bizottság nem vett figyelembe az azt követő időszak tekintetében. Ezzel kapcsolatban elegendő annak megállapítása, hogy bár az önkorlátozási szerződések helyzete nézeteltérés tárgya a japán felperesek és a Bizottság között a jelen eljárásban, nem vitatott, hogy e szerződések 1991. január 1-jétől kezdve nem voltak hatályban, sem nemzeti, sem nemzetközi szinten. Meg kell állapítani, hogy az önkorlátozási szerződések hatályának megszűnését követően azok

már nem befolyásolhatták a japán termelők üzleti magatartását, így ebben az összefüggésben nem lehet rájuk enyhítő körülményként hivatkozni.

556 Ennek kapcsán, mivel a megtámadott határozat nem tekintette enyhítő körülménynek az önkorlátozási szerződéseket, ezen értékelés tekintetében nem lehet szó az indokolási kötelezettség megsértéséről.

557 Végül ami a JFE-Kawasakinak a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértés figyelembevételével kapcsolatos érvelését illeti, a megtámadott határozat 164. preambulumbekkezdéséből és a második jogsértést megvalósító szállítási szerződésekre a 159–163. és 165–175. preambulumbekkezdésekben történő utalások hiányából kiderül, hogy a Bizottság nem kívánta tekintetbe venni azt a bírság összegének kiszámítása céljára. Ez a tény elégséges arra, hogy e jogalap tekintetében a JFE-Kawasaki érvelését megfossa annak jelentőségétől.

558 Ebből az következik, hogy e jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

6. Az egyenlő bánásmód megsértésére alapított hatodik jogalapról

a) A felek érvei

559 A Nippon, a JFE-Kawasaki és a Sumitomo szerint a japán felperesekre arra tekintettel kiszabott bírság szintje, hogy állítólag elfogadták azt, hogy tartózkodnak a megtámadott határozat 1. cikkében említett termékek Európában történő eladásától, aránytalan az európai termelőkre kiszabott bírság szintjéhez képest. Az utóbbiakat a

közös piac lezárását célzó két jogsértés elkövetésével vádolják, amelyek Közösségen belüli jellege hiányzik a japán termelők terhére rótt jogsértés esetén. A Bizottság így megsértette a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, amely szerint objektív indokolás hiányában különböző helyzetek nem kezelhetők azonos módon (a Bíróság C-342/93. sz., Gillespie és társai ügyben 1996. február 13-án hozott ítéletének [EBHT 1996., I-475. o.] 16. pontja és a bírságkiszabási iránymutatás). A Sumitomo azt állítja, hogy nem indokolt következtetéseket levonni abból a körülményből, hogy a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértés állítólag az 1. cikkben foglalt jogsértés részét képezi, mivel a Bizottság nem hivatkozik arra, hogy az európai és a japán termelők közötti megállapodás szükségessé tette az európai termelők számára e további jogsértés elkövetését. Továbbá ebből az következik, hogy a japán felpereseknek érdekében állt a Bizottságnak a megtámadott határozat 164. preambulumbekezdésében foglalt érvelését megtámadni, amely szerint nem szükséges további bírságot kiszabni az európai termelőkre.

560 A JFE-Kawasaki megismétli érvelését, hogy az európai és japán termelők, valamint az európai termelők egymás közötti kapcsolatait két külön jogsértésként kell kezelni. A Sumitomo fenntartja, hogy bár a közösségi piacoknak az európai termelők közti felosztására irányuló jogsértést különösen súlyosnak kell tekinteni, mivel a tagállamok piacának lezárásához vezethet, ez a helyzet nem áll fenn olyan harmadik országok termelői esetében, akik arra köteleztek magukat, hogy tartózkodnak termékeiknek a közösségi piacon való értékesítésétől.

561 A Sumitomo szerint a Bizottság megsértette a hátrányos megkülönböztetés tilalmát azáltal, hogy nem vette figyelembe a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértés hosszabb időtartamát az európai termelőkre kiszabott bírságok megállapításakor. A Sumitomo arra is rámutat, hogy a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértés nem ugyanazokra a termékekre vonatkozik, mint az 1. cikk, mivel az előbbi a sima végű acélcsövekre vonatkozik.

- 562 A Nippon előterjeszti azt is, hogy az önkorlátozási szerződéseket figyelmen kívül kellett volna hagyni az európai termelőkre kiszabott bírságok megállapításakor, mivel nem volt kihatásuk a jogsértés Közösségen belüli jellegére. A JFE-Kawasaki szerint továbbá a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértésre tekintettel kiszabott bírság magában foglal olyan bírságot, amelyet a 2. cikkben foglalt jogsértés miatt kellett volna kiszabni, amelyben a japán termelőknek semmiféle szerepük nem volt. Ezen érvekre tekintettel a japán felperesekre kiszabott bírságot a japán és európai termelők közötti egyensúly helyreállítása érdekében csökkenteni kell.
- 563 Ennek kapcsán a JFE-NKK arra hivatkozik, hogy a Bizottság a kollektív felelősség elvét alkalmazta annak megállapításával, miszerint minden egyes termelő a feltételezett kartell egészének végrehajtásáért felelős, és ezzel megsértette azt az általános elvet, hogy büntetés csak egyéni felelősség alapján szabható ki.
- 564 A Bizottság véleménye szerint a japán felpereseket nem különböztette meg hátrányosan, mivel ugyanazon bírságot szabta ki a jogsértés súlyára tekintettel a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértésben részt vevő európai és japán termelők mindegyikére.
- 565 A japán felpereseknek nem áll jogi érdekében a megtámadott határozat 164. preambulumbekezdésében foglalt érvelést megtámadni, mivel a Bizottság azon választása nem károsította őket, hogy nem szükséges további bírságot kiszabni a második jogsértés miatt. Az a tény, hogy a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértés tovább tartott, mint a fő jogsértés, amelynek végrehajtását segítette, és hogy az a sima végű csövek piacára vonatkozott, nincs kihatással a határozat 1. cikkében kiszabott bírság szintjére nézve.

b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 566 Ami azt az érvelést illeti, miszerint a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés két jogsértésből, vagyis egy Közösségen belüli és egy interkontinentális jogsértésből áll, csak arra kell emlékeztetni, hogy a fenti 370–374. pontban leírt indokok miatt e jogsértés egyetlen jogsértést képez. Ezért annak megállapítása, hogy minden fél azonos mértékben vett benne részt, e tekintetben nem sérti az egyenlő bánásmód általános elvét vagy az arányosság elvét.
- 567 Ami a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértésnek az európai termelők részéről történt elkövetésével kapcsolatos kifogást illeti, az Elsőfokú Bíróság a fenti 557. pontban megállapította, hogy a Bizottság azt nem vette tekintetbe a bírság összegének kiszámítása céljára.
- 568 Mindazonáltal az Elsőfokú Bíróság a fenti 451. pontban a Bizottság érvelésével szemben azt is megállapította, hogy a japán felpereseknek jogi érdekük fűződött ahhoz, hogy megtámadják a megtámadott határozat 164. preambulumbekzdésében szereplő bizottsági értékelést a határozatban foglalt két jogsértés közötti kapcsolatról.
- 569 Emlékeztetni kell arra, hogy a szállítási szerződések különös jellemzőinek értékelését követően a Bizottság saját maga vélte úgy a megtámadott határozat 111. preambulumbekzdésében, hogy azok önmagukban az EK 81. cikk (1) bekezdésének megsértését jelentették, és versenykorlátozó céljuk és hatásuk túlment az Európa–Japán megállapodás fennmaradásának elősegítésén (lásd fent a 362–364. pontban). A Bizottság különösen úgy ítélte meg, hogy a jogsértésnek nemcsak a szabvány menetes OCTG csövek upstream piacán volt hatása, hanem közvetlenül és egyértelműen a varrat nélküli csövek downstream piacán is.

- 570 Meg kell állapítani, hogy a Bizottságnak le kellett volna vonnia a megfelelő következtetéseket e ténybeli és jogi értékelésből a bírság összegének meghatározása céljára, amit azonban nem tett meg.
- 571 Amint azt az Elsőfokú Bíróság a fenti 364. pontban megállapította, a megtámadott határozat 164. preambulumbekzdésének első mondata értékelési hibákat tartalmaz, amennyiben a Bizottság döntése szerint a második jogsértést megalósító szállítási szerződések kizárólag az első jogsértés „végrehajtásának módját” jelentették. Következésképpen a 164. preambulumbekzdésének második mondata, amelyben a Bizottság kifejezte szándékát, hogy nem kíván további bírságot kiszabni a második jogsértésre tekintettel, elvesztette logikai alapját.
- 572 A Bizottság bizonyos mértékű mérlegelési joggal rendelkezik a bírság megállapításában, és mivel a bírságkiszabási iránymutatása nem teszi számára kötelezővé adott tényezők rendszeres figyelembevételét (lásd a fenti 553. és 537. pontot és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot), meghatározhatja az ilyen célból tekintetbe veendő a tényezőket, ami így lehetővé teszi, hogy értékelését az egyedi ügghöz igazítsa. Értékelését mindenesetre a közösségi jog tiszteletben tartásával kell végrehajtania, amely nemcsak a Szerződés rendelkezéseit, hanem általános elveket is tartalmaz (lásd hasonlóképpen a Bíróság C-50/00. P. sz., Unión de Pequeños Agricultores kontra Tanács ügyben 2002. július 25-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-6677. o.] 38. pontját).
- 573 A Bizottság különböző helyzeteket azonos módon kezelt azáltal, hogy nem vette figyelembe a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértést az eurpai termelőkre kiszabott bírság megállapításakor, anélkül hogy olyan objektív indokokra támaszkodott volna, amelyek e megközelítést igazolhatták volna. Ebből az következik, hogy megsértette az egyenlő bánásmód általános közösségi jogi elvét (lásd ilyen értelemben az Elsőfokú Bíróság T-311/94. sz., BPB de Eendracht kontra Bizottság ügyben 1998. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-1129. o.] 309. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 574 Következésképpen az egyenlő bánásmód megsértésére alapított e jogalapot el kell fogadni. Az Elsőfokú Bíróság gyakorolhatja az EK 229. cikkéből és a 17. rendelet 17. cikkéből eredő korlátlan felülvizsgálati jogkörét, hogy a megtámadott határozat 4. cikkében kiszabott bírság összegét módosítsa.
- 575 Ennek kapcsán a Bizottság a tárgyaláson közölte, hogy az egyenlőtlen bánásmód fent említett lehetséges fennállásának logikus módon az európai termelőkre kiszabott bírság megemeléséhez, nem pedig a japán termelőkre kiszabott bírság csökkentéséhez kell vezetnie. E tekintetben meg kell jegyezni – a JFE-Kawasaki által a jelen ügyben egy másik jogalappal kapcsolatban előterjesztett érveléssel ellentétben (lásd fent az 512. pontban) –, hogy a Bizottság meghatalmazottjai, hivatali feljebbvalójuk ellentétes kifejezett utasítása hiányában jogszerűen indítványt tehetnek a közösségi bíróságnak arra, hogy az korlátlan felülvizsgálati jogkörét gyakorolva növelje meg a Bizottság tagjai által meghatározott bírság összegét. Az a pusztán tény ugyanis, hogy a Bizottság meghatalmazottja kéri a közösségi bíróságot a rendelkezésére álló jogkör gyakorlására, és olyan érveket terjeszt elő, amelyek adott esetben igazolhatják ezt az intézkedést, nem jelentheti azt, hogy e meghatalmazott a Bizottság tagjai helyett jár el.
- 576 Meg kell állapítani, hogy a jelen ügy körülményei között a megtámadott határozat címzettjei közötti helyes egyensúly helyreállításának legmegfelelőbb módja az lenne, ha az Elsőfokú Bíróság megnövelné azon európai termelőkre kiszabott bírságot, amelyek kérték a Bíróságtól bírságuk módosítását, illetve ha így újraértékelné e bírságok összegét, ahelyett hogy a japán felperesekre kiszabott bírságot csökkentené. A fent említett egyenlőtlen bánásmód ugyanis nem abból adódik, hogy a japán termelőkre kiszabott bírság arányában túlzottan súlyos, mivel a Bizottság által alkalmazott bírságkiszámítási módszer önmagában teljesen jogszerű (lásd fent az 531–558. pontban), hanem éppen ellenkezőleg, abból adódik, hogy a Bizottság egészében véve a japán termelők jogellenes magatartásának súlyához képest alulértékelte az európai termelők jogsértő magatartásának súlyát.

- 577 Továbbá a T-44/00., T-48/00. és T-50/00. sz. ügy felperesei, így a Mannesmann, a Corus és a Dalmine keresetükben kérték, hogy az Elsőfokú Bíróság a kiszabott bírság megváltoztatása céljából a vonatkozásukban gyakorolja korlátlan felülvizsgálati jogkörét. El kell ismerni, hogy ha a felperes kéri e jogkör gyakorlását, ideértve a kiszabott bírság összegének csökkentését célzó kérelmet, az Elsőfokú Bíróság a teljes tényállásra tekintettel jogosult a megtámadott jogi aktus módosítására a kiszabott bírság összegének megváltoztatása végett, még ha a jogi aktust nem is semmisíti meg (lásd ilyen értelemben a Limburgse Vinyl Maatschappij és társai kontra Bizottság ítélet [hivatkozás a 180. pontban] 692. pontját). Ráadásul a közösségi bíróságra a 17. rendelet 17. cikke által az EK 229. cikkel összhangban ruházott korlátlan felülvizsgálati jogkör kifejezetten magában foglalja a kirótt bírság megemelésének lehetőségét, ha az adott esetben szükséges.
- 578 A Bizottság azonban a jelen ügygel a szóbeli szakasz lefolytatása céljára egyesített T-44/00., a T-48/00. és a T-50/00. sz. ügyekben (lásd az ugyanezen a napon kihirdetett ítéleteket, a Mannesmannröhren-Werke kontra Bizottság ítélet 38. pontját, a Corus kontra Bizottság ítélet 38. pontját, és a Dalmine kontra Bizottság ítélet 38., 245–247. pontját) benyújtott ellenkérelmeiben, és megkésve a tárgyaláson sem kérte azt, hogy az Elsőfokú Bíróság emelje meg a felperesekre kiszabott bírság összegét ezen ügyekben, bár utalt ennek lehetőségére. Az Elsőfokú Bíróság nem szólította fel e felpereseket, hogy nyújtsák be ezzel kapcsolatos észrevételeiket. Ennélfogva a fent említett három ügy felpereseinek nem volt lehetőségük a bírság megemelésének helyességére és az összegre esetleg kiható tényezőkre vonatkozó álláspontjuk kifejtésére. E körülmények között az Elsőfokú Bíróság nem emelte meg a fent említett három ügy felpereseire kirótt bírságot (lásd a fent hivatkozott Mannesmannröhren-Werke kontra Bizottság, a Corus kontra Bizottság és a Dalmine kontra Bizottság ítélet rendelkező részeit).
- 579 Ebből következik, hogy a jelen ügyben megállapított egyenlőtlen bánásmód orvoslásának legmegfelelőbb módja, ha az egyes japán felperesekre kiszabott bírság összegének meghatározása céljából az Elsőfokú Bíróság csökkenti a Bizottság által a jogsértés súlyára tekintettel a megtámadott határozat 163. preambulumbekzdésében rögzített összeget. Az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy korlátlan felülvizsgálati jogköre

gyakorlása során az ügy összes körülményét tekintetbe véve a bírságot minden japán felperesre nézve 10 millió euróról 9 millió euróra csökkenti.

580 Ezen új összeget az Elsőfokú Bíróság a japán felperesekre kiszabott bírság összegének meghatározása végett figyelembe veszi a lenti 588. és 590. pontban is.

581 Végül, ami a Nippon érvelését illeti, miszerint az önkorlátozási szerződéseket figyelmen kívül kellett volna hagyni az európai termelőkre kiszabott bírságok megállapításakor, mivel nem volt kihatásuk a jogsértés Közösségen belüli jellegére, először is meg kell állapítani – amint azt az Elsőfokú Bíróság már korábban megállapította –, hogy a jelen ügyben nem indokolt a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértést két önálló jogsértésként kezelni, amelyek közül az első jogsértés az európai és japán termelők közötti kapcsolatokat foglalná magába, a második pedig a közösségen belüli kapcsolatokat (lásd lent az 584. pontban).

582 Ezt követően meg kell jegyezni, hogy a Bizottság azáltal, hogy az önkorlátozási szerződések miatt nem állapította meg a jogsértés fennállását az 1990 előtti időszakra, az acéliparban követett kereskedelempolitikához kötődő okokra tekintettel engedményt tett mind a japán, mind az európai termelők részére. A Japánból származó termékek Közösségbe történő behozataláról szóló bizottsági közlemény szerint ugyanis a versenyszabályok alkalmazására nézve az önkorlátozási szerződésekre védekezőképpen a japán felperesek nem hivatkozhatnak.

583 Ezzel kapcsolatban a megtámadott határozat 27. preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy az önkorlátozási szerződéseket a közösségi acéliparban fennálló nehéz helyzet kezelésére elfogadott „válságkezelő kereskedelmi intézkedések részeként” fogadták el az 1970-es években. A japán felperesek nem kifogásolták e megállapítást a jelen

ügyben, és tekintettel kell lenni arra, hogy a Bizottság enyhítő körülmény címén csökkentette a megtámadott határozat valamennyi címzettjére kirótt bírságot arra tekintettel, hogy „az acélcsőágazat már régóta válságban volt” (a megtámadott határozat 168. preambulumbekézése).

584 E körülményekre figyelemmel meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat 108. preambulumbekézésében említett, az önkorlátozási szerződések fennállásának megfelelő időtartamra tekintettel nyújtott engedményt alátámasztó kereskedelem-politikai indokok nemcsak a Közösség és a japán hatóságok kapcsolatához, hanem a japán acélcsőgyártókat érintő válság fennállásához is kötődnek, amely ugyanebben az időszakban ugyanúgy érintette őket, mint a közösségi termelőket.

585 A Bizottság továbbá a megtámadott határozat 27. preambulumbekézésében és az Elsőfokú Bíróság előtt megjegyezte, a japán felperesek pedig nem vitatták, hogy az önkorlátozási szerződések pusztán kvótamegállapodások voltak, és inkább csak korlátozták, mint hogy kizárták volna a Japánból származó acélcsöveknek az Európai Közösségben való értékesítését. A Nippon által felhozott helyzetbeli különbségek így viszonylagosak, és nem abszolút jellegűek. Ezért ezen érvek nem elegendőek annak magyarázatára, hogy a japán termelők miért voltak passzívak a közösségi piacokon.

586 E körülmények között az Elsőfokú Bíróság megállapítja, hogy a Nippon által kifogásolt egyenlőtlen bánásmód nem áll fenn.

587 Ezen túlmenően fent az 583–585. pontban leírt összefüggések ismeretében, különösen a Bizottság által nyújtott engedmény politikai természetére való tekintettel, amely engedménynek a jogszerűségét nem vitatták, a közösségi bíróság

egyébként sem változtathatná meg a japán felperesekre kiszabott bírság összegét, mivel a megtámadott határozatból kiderül, hogy a Bizottság részéről ezen engedményt politikai indokok igazolták.

7. A bírság összegének kiszámítása

- 588 A fent elmondottakból következik, hogy az egyes japán felperesekre kiszabott bírság összegét csökkenteni kell, figyelembe véve, hogy az Elsőfokú Bíróság egyrészt a jogsértés súlyára tekintettel kirótt bírságot 10 millió euróról 9 millió euróra csökkentette, másrészt hogy a jelen ügyben a szankcionált jogsértés időtartamát 5 év helyett 3,5 évben állapította meg.
- 589 A bírság összegének a bírságkiszabási iránymutatásban rögzített és a Bizottság által alkalmazott számítási módszerét a jelen ügyben nem kifogásolták, így az Elsőfokú Bíróság az előző pontban tett megállapításra tekintettel korlátlan felülvizsgálati jogkörének gyakorlása során e módszert alkalmazza.
- 590 Következésképpen az egyes japán felperesek esetén az alapösszeg 9 millió euro, megnövelve 10%-kal a jogsértés minden egyes éve után, azaz összesen 35%-kal, aminek eredménye 12,15 millió euro. Ezt az összeget a megtámadott határozat 168-169. preambulumbekkezdésében leírt enyhítő körülmények alapján 10%-kal csökkenteni kell, amelynek végső összege az egyes japán felperesek esetén 13,5 millió euro helyett 10,935 millió euro.

A költségekről

- 591 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 3. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását vagy azt, hogy a felek mindegyike maga viselje saját költségeit, ha a felek kereseti kérelmük bizonyos pontjai tekintetében pernyertesek, a többi pont tekintetében pervesztesek lettek. Mivel a jelen ügyben mindegyik fél pervesztes lett egy vagy több pont tekintetében, a japán felperesek mindegyike és a Bizottság maguk viselik saját költségeiket.
- 592 Az eljárási szabályzat 87. cikke 4. §-ának második bekezdése alapján az EFTA Felügyeleti Hatóság az eljárásba való beavatkozása esetén maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján,

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (második tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **Az Elsőfokú Bíróság megsemmisíti az EK-Szerződés 81. cikke alkalmazására vonatkozó eljárásban (IV/E-1/35.860-B varrat nélküli acélcsővek-ügy) 1999. december 8-án hozott 2003/382/EK bizottsági határozat 1. cikkének (2) bekezdését annyiban, amennyiben az e cikkben megállapítja a T-67/00., T-68/00., T-71/00. és T-78/00. sz. ügyekben a négy felperes terhére felrótt jogsértés elkövetését az 1991. január 1-jét megelőző és az 1994. június 30-át követő időszakra vonatkozóan.**
- 2) **A 2003/382 határozat 4. cikke alapján a négy felperesre egyenként kiszabott pénzbírság összegét 10 935 000 euroban állapítja meg.**

- 3) **A négy felperes keresetét az ezt meghaladó részében elutasítja.**
- 4) **A négy felperest és a Bizottságot kötelezi saját költségeik viselésére.**
- 5) **Az EFTA Felügyeleti Hatóságot kötelezi saját költségei viselésére.**

Forwood

Pirrung

Meij

Kihirdetve Luxembourgban, a 2004. július 8-i nyilvános ülésen.

H. Jung

hivatalvezető

J. Pirrung

elnök

Tartalomjegyzék

Tényállás és eljárás	II - 2516
A – Közigazgatási eljárás	II - 2517
B – Érintett termékek	II - 2520
C – A megtámadott bizottsági határozatban megállapított jogsértések	II - 2521
D – A Bizottság által a megtámadott határozatban megállapított lényeges tények ..	II - 2523
E – A megtámadott határozat rendelkező része	II - 2526
F – Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás	II - 2528
A felek kérelmei	II - 2529
A Kawasaki Steel Corp. és az NKK Corp. közötti összefonódás hatásáról	II - 2532
Indokolás	II - 2534
A – A megtámadott határozat, különösen az 1. cikkének megsemmisítése iránti kérelmekről	II - 2534
1. Az első jogalapról, amely szerint a Bizottság nem alapozta meg jogilag megkövetelt módon a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés fennállását	II - 2535
a) A felek érvei	II - 2535
Előzetes észrevételek	II - 2536
Az első részről, amely szerint az állítólagos megállapodás létezése nincs összhangban a brit offshore és más európai piacokon fennálló helyzettel ..	II - 2538
Az első jogalap második részéről, amely szerint a bizonyítékoknak nincs bizonyító ereje	II - 2555
Az első jogalap harmadik részéről, amely szerint a Bizottság a megtámadott határozat 2. cikkében megállapított jogsértés tárgyát tévesen határozta meg	II - 2578
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2581
Előzetes megfontolások	II - 2581

JFE ENGINEERING ÉS TÁRSAI KONTRA BIZOTTSÁG

A jogalap második részéről, amely szerint a bizonyítékoknak nincs bizonyító ereje, és másodlagosan az első részéről, amely szerint az állítólagos megállapodás létezése nincs összhangban a brit offshore és más európai piacokon fennálló helyzettel	II - 2586
– Pierre Verluca nyilatkozatai	II - 2586
– A Vallourec feljegyzései	II - 2596
– Az 1993-as angol nyelvű dokumentumok	II - 2603
– Az acélcsövekre kidolgozott rendszer dokumentum	II - 2610
– A piacfelosztásikulcs-dokumentum („sharing key”)	II - 2611
– Az európai termelők válasza	II - 2617
– Biasizzo vallomása	II - 2623
– A jogsértés időtartama	II - 2632
A jogalap harmadik részéről, amely szerint a Bizottság a megtámadott határozat 2. cikkében megállapított jogsértés jelentőségét helytelenül ítélte meg	II - 2637
2. A második jogalapról, amely szerint a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértést valójában két külön jogsértésnek kell tekinteni	II - 2641
a) A felek érvei	II - 2641
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2642
3. A harmadik jogalapról, amely szerint a megállapodás nem tekinthető olyanak, mint amely érzékelhető hatást gyakorolt volna a versenyre	II - 2644
a) A felek érvei	II - 2644
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2646
4. A negyedik jogalapról, amely szerint a megállapodásnak nem volt hatása a tagállamok közötti kereskedelemre	II - 2647
a) A felek érvei	II - 2647
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2649
	II - 2713

5. Az ötödik jogalapról, amely szerint a Bizottság nem indokolta meg megfelelően a megtámadott határozat 2. cikkében foglalt jogsértés jelentőségével kapcsolatos álláspontját II - 2651
- a) A felek érvei II - 2651
- b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja II - 2651
6. A hatodik jogalapról, amely szerint a Közösség, különösen az Egyesült Királyság offshore piacának helyzetére vonatkozó indokolás nem megfelelő II - 2653
- a) A felek érvei II - 2653
- b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja II - 2654
7. A hetedik és nyolcadik jogalapról, amelyek szerint a Bizottság egyfelől nem indokolta meg megfelelően azon választását, hogy a japán termelőket szankcionálta, a latin-amerikai termelőket viszont nem, másfelől ezzel egyenlőtlen bánásmódban részesítette őket II - 2655
- a) A felek érvei II - 2655
- b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja II - 2655
8. A kilencedik jogalapról, amely szerint a Bizottság tévedett a változó költség feletti áron való eladás vonatkozásában II - 2657
- a) A felek érvei II - 2657
- b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja II - 2657
9. A tizedik jogalapról, amely szerint a felperesek védelemhez való joga sérült a kifogásközlés és a megtámadott határozat közötti ellentmondás miatt a határozat 1. cikkében foglalt földrajzi piaccal kapcsolatban II - 2658
- a) A felek érvei II - 2658
- b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja II - 2659
10. A tizenegyedik jogalapról, amely szerint a felperesek védelemhez való joga sérült a kifogásközlés és a megtámadott határozat közötti, az érintett termékekkel kapcsolatos ellentmondás miatt II - 2660
- a) A felek érvei II - 2660
- b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja II - 2661

11. A tizenkettedik jogalapról, amely szerint a felperesek védelemhez való joga sérült az önkorlátozási szerződéseknek a kifogásközlésben történt nem kellő elemzése, valamint a kifogásközlés és a megtámadott határozat közötti, e megállapodások hatályával kapcsolatos ellentmondás miatt	II - 2662
a) A felek érvei	II - 2662
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2663
12. A tizenharmadik jogalapról, amely szerint a felperesek védelemhez való joga sérült a kifogásközlés és a megtámadott határozat közötti, e határozat 2. cikkében foglalt jogsértésnek tulajdonított terjedelmével kapcsolatos ellentmondás miatt	II - 2665
a) A felek érvei	II - 2665
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2667
13. A tizennegyedik jogalapról, amely szerint az 1994. december 1-jei és 2-i vizsgálatokat engedélyező 1994. november 25-i bizottsági határozat jogellenes	II - 2669
a) A felek érvei	II - 2669
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2677
B – A bíróság csökkentésére vonatkozó jogalapok	II - 2680
1. Az első és második jogalapról, amelyek szerint a Bizottság megsértette az indokolási kötelezettséget, és tévedett, amennyiben a JFE-NKK vonatkozásában nem alkalmazta az engedékenységi közleményt	II - 2680
a) A felek érvei	II - 2680
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2681
2. A harmadik jogalapról, amely szerint a bíróság kiszámításának módja kapcsán a Bizottság megsértette az indokolási kötelezettséget	II - 2684
a) A felek érvei	II - 2684
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2684
3. A negyedik jogalapról, amely szerint a Bizottság tévesen értékelte a jogsértés időtartamát	II - 2685
a) A felek érvei	II - 2685
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2686
	II - 2715

4. Az ötödik jogalapról, amely szerint a Bizottság helytelenül értékelte a megtámadott határozat 1. cikkében foglalt jogsértés fennállását igazoló dokumentumokat	II - 2686
a) A felek érvei	II - 2686
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2687
5. Az ötödik és hatodik jogalapról, amely szerint a Bizottság megsértette az arányosság elvét, a bírságkiszabási iránymutatást és az indokolási kötelezettséget	II - 2687
a) A felek érvei	II - 2687
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2692
6. Az egyenlő bánásmód megsértésére alapított hatodik jogalapról	II - 2700
a) A felek érvei	II - 2700
b) Az Elsőfokú Bíróság álláspontja	II - 2703
7. A bírság összegének kiszámítása	II - 2709
A költségekről	II - 2710